

Ekwo

Jieremaya

Onye Mpfuchiru Chileke

1 ¹Owaa bụ opfu Jieremaya nwa Hilikaya. O tso lẹ ndu-uke Chileke, shi lẹ mkpukpu Anatotu, nọ l'alị ndu Benjaminu. ²Ọ nümaru opfu Chipfu l'apha k'iri l'eto, Jiosáya nwa Amónu bụ eze ndu Jiuda; ³bya anụ-makwa iya pho teke Jiehoyakimu nwa Jiosáya bụ eze ndu Jiuda; gbiriri jasụ l'ọnwa k'ise l'apha k'iri lẹ nanụ l'abubu, Zedekaya nwa Jiosáya bụ eze ndu Jiuda, bụ teke a kpuru ndu Jierúsalemu lẹ ndzụ laa eka ozo.

Chileke eku Jieremaya

⁴Opfu Chipfu rwuru mu nchị sụ: ⁵“Mu byaru akpụ ngu ye l'ephō ne ngu; mu vuławarụ ụzo maru ngu. Mbụ l'a byaru anwụ ngu; mu vuławarụ ụzo hoto ngu dobe iche; bya emee ngu onye epfuchiru Chileke l'ohamoha.”

⁶Tobudu iya bụ; mu sụ: “Aa! Gube Nnajiuphu, bụ Chipfu; mu ta amakwa g'eepfuje opfu; kele mu bụnukarу nwata!”

⁷Chipfu sụ mu: “Ta asujeshi l'i bụnukarу nwata. Iphe, bùkpoo onyemoneye mu sụru g'i jepfu bẹ ii-jepfukota je epfuaru iya iphe, mu karu ngu sụ g'i pfua. ⁸Ta tsujekwa phé ebvụ; kele mu nökwa swiru ngu eswiru; teme mu je l'anafutaje ngu l'eka phé. Nokwa iphe, mube Chipfu epfu bụ ono.”

⁹Tobudu iya bụ; Chipfu bya amachia eka iya bya edenyi mu l'ọnụ bya asụ mu: “Nta bẹ mu yewarụ opfu mu l'ọnụ nkengu. ¹⁰Lekwa lẹ-a; ntanụ-a bẹ mu hotoru ngu dongoo ohamoha l'ophu; bya edobe ngu dongoo iphe, bùkpoo ali-eze l'ophu; g'i pheshia epheshi; lakashia alakashi; g'i mebyishia emebyishi; kwatsua iphe, dù k'akwatsu; l'i kpua iphe, dù k'akpukpu; bya adzaa iphe, dù k'adzadza.”

Iphe-ohumaleny labo

¹¹Noo ya bụ; opfu Chipfu bya erwua mu nchị sụ: “?Bụ gụnu bẹ i humaru; Jieremaya?”

Mu sụ: "O kwa iphe, mu húmaru bụ ékali-oshi alúmondu."

¹²Chipfu sụ mu: "O bụ-a iphe, i húmaru bẹ ọ bụ; kèle mu nwụ enya kwabéru opfu mu; mu je l'e-me iya gẹ mu pfuru iya."

¹³Opfu Chipfu rwukwaa mu lẹ nchị ozo. O sụ mu: "?Bụ gunu bẹ i húmaru?"

Mu sụ iya: "Mu húmaru ite, phuhuru ụphu; o gberu egberu kpolia ike l'uzo isheli."

¹⁴Chipfu sụ mu: "Oo l'uzo isheli ono bẹ mkpurupyata e-shi dapfu iphe, bükpoo ndu bu l'alí-a l'ophu. ¹⁵Mu abyakwa ekukobé ndu alí-eze ndu isheli l'ophu. Nokwa iphe, mube Chipfu epfu bụ ono. Ndu eze phẹ a-byá bya eworu aba-eze phẹ sụbe l'ọn-u-abata mkpükpu Jierúsalemu. Ephe a-dapfu igbuló iya gbaa mgburugburu; bya adapfu iphe, bükpoo mkpükpu, nọ l'alí ndu Jiuda. ¹⁶Mu e-kpe phẹ ikpe; opfu l'ephe meru ejo-iphe; l'ephe jíkaru mu je awata akporu agwa ozo ụnwù-isénsu oku. Teme ephe wata abarú iphe, ephe gude eka phẹ mee ejá. ¹⁷O ya bụ lẹ-a; gubedua l'onwongu; ríkobe onwongu. Gbalihu je epfuaru phẹ iphemiphe, bụ iphe, mu súru g'i pfuaru phẹ. G'ephe be yekwa ngu ebvú; ọdumeka bẹ mu e-yekwa ngu ebvú l'iphu phẹ. ¹⁸Ntanụ-a bẹ mu mewaru ngu; i bürü mkpükpu, a kpúshiru ike; bya abürü itso, a würü l'ígwè; bya abürü igbuló, a kpuru l'onyirubvu. Mu mewaru ngu g'i pfíru pfíushia ike l'iphu ndu alí-a l'ophu; mbụ l'iphu ndu eze ndu Jiuda l'ophu; mè ndu-ishi phẹ; mè ndu-uke phẹ; mè ndu alí-a l'ophu. ¹⁹Ephe e-tso ngu ogo; ole ephe taa lwü-kpedu ngu; kèle mu nọ swiru ngu eswiru; teme mu je l'a-nodu adzø ngu l'eka phẹ. Nokwa iphe, mube Chipfu epfu bụ ono."

Ndu Ízurélu atúnwa Chileke

2 ¹Mu byakwa anúma olu Chipfu, súru mu: ²"Je je araa ya arara ge ndu Jierúsalemu nüma-dzuru; sụ phẹ-a:

"Mu nyatakwaru g'o shi
evubeje ngu evuvu
eme iphe,
dụ mu ree teke i bükwadu
okoróbya.

I shi yee mu obu gẹ nwanyị,
a lürü k'òphúú.
I shi etsojeru mu je aghakota
echięgu;
mbụ je aghaa alí ono,
adüdu iphe,
aakoje iya ono.

³ Ndu Ízurélu shi dürü Chipfu
nso.

Ọ bụru phẹ bụ akpuru mbụ,
mu vuru uze kpata l'iphe,
mu korus l'opfu mu.

Iphe, bükpoo ndu mekparu
phẹ ẹhu bẹ ọ nmarụ
ikpe.

Teme ejo mmekpa-ehu
dapfukwa phẹ pho.
Noo iphe, Chipfu epfu bụ ono.”

⁴Unu nümakwa opfu Chipfu;
unubé ọnụ-ulo Jiékopu;
unubé ipfu l'ipfu ọnụ-ulo
Ízurelu!

⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:
“?Bụ gunu bẹ ndiche unu phẹ
sukporu lẹ mu mejeru
phẹ, meru g'o gude
ephe haa mu jemihu?

Ephe je awata etso ntékpe,
adudu urwu, ọ baru
phẹ shi nno bụru ndu
adudu iphe,
ephe baru urwu iya
l'onwophe;

⁶ ophu ephe ajiduru sụ:
‘?Bụ awe bẹ ọ no;
mbụ Chipfu,
bụ iya dufutaru anyi
l'alị Ijiputu;
bya edua anyi dughaa
echiegu, adudu iphe,
dabyiru iya nụ;
mbụ dughaa alị ono,
bụ evevee dù iya;
yee iduma iduma;
alị, dù chakiri chakiri
bya agbahukota tsukiribaa;
alị, adudu onye eshije iya
eshishi;
ophu ọ dùdu onye bu iya
ebubu?’

⁷ Şu-a; mu duru unu dubata
l'ali emehu iphe,
e meberu iya g'unu rije
akpuru-iphe, amị iya nụ;
yęe eku, kuru iya nu.

Obenu l'unu bataru iya bya
atürwua ali mu;
bya emee okiphe mu ono;
o kpọo idzù.

⁸ Ophu ndu-uke mu ajiduru sụ:
'?Bụ awe bẹ o no; mbụ Chipfu?'
Ndu eme k'ekemu ta amadụ
onye mu bụ;
ndu-ishi kwefuru mu ike;
ndu mpfuchiru bürü Balụ
bẹ ephe epfije iphe,
o pfuru; bürü iphe,
ephe etso bụ ntékpe,
adudu urwu, o baru."

⁹ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:
"O ya bụ lę mu e-pfunupho
iphe, unu meru mu
ozo.

Mu a-nodu epfunupho ozo
iphe, ụnwu nwanwa
unu meru mu.

¹⁰ Mbụ-a; unu ghabunaa
eze-enyimu bahụ l'ali
ndu Sayipurosu je
elekpodapho ẹnya!
Unu yenu nemadzụ g'e
jerwua ali ndu Keda
je egbua ya igo
rengurengu!

Maeshikwaru ?O nweru
eka egube iphe ono
mejeru?

¹¹ Mbụ-a; ?O dürü oha,
gbajeru agwa phę inwe;
l'ebé abụ l'iphe ọbu,
ephe agwa ọbu bụ Chi?

Obenu lę ndibe mu gbanweru
 mube onye du
 akpabiri je anata iphe,
 adudu urwu, o baru.

¹² Gube igwe; g'iphe-a nyikwaa
 ngu ishi edzu!
 Gi kpo-iyaru iya ukuvu!
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹³ Ndibe mu mewaru uzi iphe-eji
 labo.
 Ephe gbadowaru mu;
 mbu mube ogbà mini,
 doru risaa;
 aso gborogboro;
 bya ebvuaru onwophé
 iduma-nnakobe-mini;
 teme o bürü
 iduma-nnakobe-mini,
 gbawashihuru agbawashihu;
 ophu mini adojuduru iya.”

¹⁴ “Ízurelu? o bụ ohu tọo?
 ?Q bụ onye a byaru anwụ;
 o bụwaru ohu tọo?
 ?Denukwanu g'o gude a
 kwaahaa ya ọkwata?

¹⁵ Oduma, du igwerigwe
 suakwaru ekiri;
 bya abawaru iya
 hanyihanyi.
 Ephē tukowaru iphe,
 du l'alị iya mebyishichaa.
 Mkpukpu, dugbaa ya nụ be
 a tukwaru oku;
 oku tsufukota iya;
 ophu o duedu onye bu iya
 nụ.

¹⁶ Ozo bụ lę ndu mkpukpu
 Memufisu;
 yee ndu mkpukpu
 Tahupanahesu kpwaru
 ngu ishi.

¹⁷ ?Tobudu ngu meru iya

- onwongu;
 eshinu i jikaru Chipfu,
 bu Chileke ngu teke o
 du ngu eje le gbororo?
- ¹⁸ Nta-a; ?bu gunu kparu iphe,
 iije ali Ijiputu eje angu mini,
 shi l'enyimu Shihø?
 Ozokwanu; ?bu gunu bu k'eje
 ali Asiriya je angu mini,
 shi l'enyimu Yufurétiṣu?
- ¹⁹ Ejo-iphe, iime bukwa
 iya e-mechaa hùa ngu
 ahùhù.
 O bùru azu ono, ịila ono
 a-gbòru ngu uja.
 Rìnaa ya ariri maru g'o
 dù-beru ngu ejì waa
 g'ootsu-beru ngu l'ehu
 g'i jikaru Chipfu,
 bu Chileke ngu;
 ophu iitsudu iya ebvu
 ililekpoo.
- Nokwa iphe, Nnajuphu epfu
 bu ono;
 mbu Nnajuphu,
 bu Okalibe-Kakota-Ike.”
- ²⁰ O buro teke duhawaa enya
 be i nyakafuru ishi iphe,
 shi segbabè mu le ngu;
 mbu l'i nyakafuru egbirigba,
 e shi gude tugbabe mu le ngu;
 bya epfua su l'i tii jeđuru
 mu ozi!
- G'e lekeberu enya epfu;
 i wata azé-phe l'eli iphe,
 bu úbvú, ha l'eli;
 mè l'iphe, bukpoo mkpula
 eze-oshi, jaru àjàjà;
 ge nwanyi-ukpara.
- ²¹ Mu kowaru ngu g'onye kóru
 opfu okpobe vayinu,
 karu upfu bya aduebe ree.

?Denukwanu g'o gude i
ghakɔbeephɔ bya awɔeru
mu phɔ ohu vayinu?

²² O tọ dükwa m'obeta i gude
ncha-ókanwa saa
onwongu;
bya ekwokpɔo ncha
kwogharu iya ἑka;
ikpe ono, nmarụ ngu
ono raküeru ngu phɔ l'ehu
g'ọ raküeru l'iphu mu.
Nokwa iphe, Nnajịuphu,
bụ Chipfu epfu.

²³ ?Denu g'ii-shi sụ l'a ta
tùrwukwaru ngu;
ophu i gwokwaru ọbvụ
ono, bụ Balụ?
Lewarọ enya l'egube umere,
i meru lẹ nsùda ono!
Gbunaa igo l'egube umere,
i meru l'ékà ono.
Iphe, i bụ bẹ bükwa nyee
inyà-kamelu, ebu
nggada karagidimu
karagidimu.
O -buru nggada ono shia
owa-a;
l'o buru iya shia ophuu.

²⁴ Nyee nkafụ-igara-oswa,
echięgu kwowaru ẹhu,
akpɔ pherephere furumu;
ékà o dürü iphe,
agụ iya ememe.
Mbụ l'o -nodu ana okee;
ta adudu onye alophuje
iya azụ.
Okee ya -nodu achị iya;
ike taa bvụdu okee
ya ọbu.
O -bya eshi nyee ya ono
okee;
bẹ o húmaanaru-a ἑka

o no.

25 Sụ-a; ta agbashi oso gbiriri
jasụ g'okpa swachafụ
ngu;
ekpiri akpo ngu jegirijegiri.

Obenu l'i pfururo sụ:

?Ké gunuhunu?

Agwa ndu ọhozo bẹ mu
yeru obu.

O bụru phẹ bẹ mu a-nodu
agba etso.

Ndu Ízurelu gbaru g'aa-nụ phẹ aphụ

26 “O kwa g'eekpuje onye-oshi iphu lẹ ntụ mẹ e -gude iya-a; bụ g'e kpuru onu-ulo Ízurelu iphu lẹ ntụ. Ephebedua; ephe lẹ ndu eze phẹ; yęe ndu-ishi phẹ; mẹ ndu-uke phẹ; mẹ ndu mpfuchiru Chileke phẹ; 27 tuko-ru sụ ntékpe, a pyiru lẹ mkpúrukpu oshi l'o kwa iya bụ nna phẹ. Bya asụ iphe, a pyiru lẹ mkpuma l'o kwa iya bụ ne, nwụri phẹ nụ. Nta-a bẹ ephe ghawarụ mu azụ; ephe ta aghaduru mu iphu. Ole ọbojuékwanuru; ephe -daba l'iphe-ehuka; ephe asukwa-a gẹ mu bya adzọ phẹ!

28 “?Denuhunu agwa obu, unu gwoshiru onwunu obu? G'ephe bya-nụ mẹ ọ -bụru l'ephe a-dzota unu mẹ unu -nodu eje iphe-ehuka; kélé ọo g'unubẹ ndu Jiuda nweberu mkpükpu igwerigwe bụ g'agwa unu dụ-be igwerigwe. 29 ?Denu g'o gude unu nodu epfu l'o nweru iphe, mu meru unu? Ee! Unu tukoakwaru g'unu ha kwefukotaru mu ike! Nokwa iphe, Chipfu eepfu. 30 Iphe, mu chiru ndibe unu bükwa iphe-mmanụ; g'o tọ bụdu l'ephe eye onu k'emezi iphe, ephe mesweru-a. Ogu-echi ngu sụwaru ndu mpfuchiru unu pyaapyaa g'oduma, alajashị iphe o guderu alajashị. 31 Unubẹ ogbo nta; unu lenaa enya ree l'opfu Chipfu, sụru: ?Mu bujeru ndu Ízurelu echięgu; tọo alị, gbahuru tsükiribaa? ?Denu g'o gude ndibe mu nodu epfuye sụ: ‘Anyi nwekwaru onwanyi aghaphe g'o dụ anyi. Ophu anyi abyapfutabaedu ngu ozo?’ 32 Nwamgboko ?qozohaje iyagba iya? Tọo nwanyị, ala ji; ?qozohaje iphe, e gude kwaa ya akwa ala ji? Obenu lẹ ndibe mu zohawaru mu ujiku olemole, ete nweđu aguta. 33 Lewaro g'i gude acho n-yemobu acho iya k'erengete! Mbụ l'uwanyi, kachakpoo adụ njo bẹ i zichawaru iphe, iime. 34 O l'uwę ngu bẹ ndiphe hụmaru mee-ndzụ ndu ụkpa, adụ iphe, ephe meru; l'ebé abụ l'i guderu phẹ l'eka ephe etsu-ka ụlo ngu.

“I mechakpoo iphemiphe ono; 35 i nodu epfukwaro sụ l'o tọ dükwa iphe, i mejeru. L'ehu tee ghukwa mu eghu l'opfu ehu ngu. Ole mu e-kpe-kwanụ ngu ikpe; eshinu i sụru l'o tọ dudu iphe, i mejeru. 36 ?Denu g'o gude i tsoru aghaphe acho g'i gbanwee ụzo ngu. O kwa g'o tọ dudu iphe,

ndu Asiriya dürü ike meeru ngu bụ gę ndu Ijiputu adudu iphe, ephe a-dü ike emeru ngu. ³⁷Ii-mechakwa shikwapho l'eka ono vuru eka l'ishi lwaje; kèle mu tükowaru ndu ono, i kporu obu yeru ono jiika; ophu ephe e-yekwaru ngu eka.”

Ndu Ízuręlu, e te gudedu ire phę eka

3 ¹“O -buru le nwoke chifuru nyee ya; nwanyị ono -parụ iya haa je aluru nwoke ozo; nwoke ono; ?o-chokwarupho nwanyị ono eje tọo? Ono ?tọ bùdu atürwu alị l'ophu l'ophu? Obenu le gubedua gbawaru ụkpara l'eka ndu dù igwerigwe, unu l'ephe eshi ḥonyà. ²?lì-dü ike lwaphuta azụ lwapfuta mu tọo? Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.” ³Palia ẹnya hụma nggeregede eka aagwaję iphe. ?O nwekpooru eka ono g'o ha a noada phaa ngu kutukutu? Laguga gbororo bę ijinodujechaa ele ẹnya ḥonyà; mbụ nođuchaa g'eka ndu Arabu nō l'echiegú. I merwuakwaru alị l'ukpara ono, iigba ono; yęe ejo-iphe ono, iime ono. ⁴Nokwa g'o gude e sephu mini azụ g'o to dzeshi. Ophu mini ishi-apha edzejeedu ililekpoo. Ole iimele-a ume-re nwanyị-ukpara. Ophu i kwedu haa g'iphire gude ngu.

⁴“O kwa l'i watarụ mu eku oku sụ: ‘Nnana mu-e! O kwa ngu bụ onye shi le teke mu bụ nwata ehe mu! ⁵?Ehu a-nođu eghuwa ngu rō eghu tekeneteke tọo? Oke-ehu-eghu ngu; ?o-no jasụ l'ojojoje tọo?’ O egube ono bę ijinoduje epfu opfu; ole iphe, bükpoo ejo-ememe, ii-dü ike mee; bę i mekötawaru.”

Ndu Ízuręlu mę ndu Jiuda gbaru g'izimanụ lwa phę azụ

⁶No iya; o buru teke Jiosáya shi buru eze bę Chipfu suru mu-a: “⁷I hümawaru iphe, Ízuręlu ono, e te gudedu ire iya eka ono meru? O tükpooru úbvú, ha l'eli; mękpoor oshi, jaru àjàjà jekota je anodu ria ogori. ⁷Mu dobesụ l'o -mechaa iphemiphe ono bę oo-lwapfuta azụ lwapfuta mu; obenu l'o to medüru iya nno. Teme nwune iya nwanyị, e te egude-kwapho ire iya eka bụ Jiuda tükpo iphemiphe ono, oome ono hümakota. ⁸Mu bya ederu ękwo achifu nụ onye ono, e gudedu ire iya eka ono, bụ Ízuręlu chifu iya; opfu l'o rinükaru ogori. Mu byakwaro ahụma le nwune iya nwanyị, e gudedu ire iya eka kwapho, bụ Jiuda bę ndzụ aguduru. Yebedu ta tüğbukwapho lüfü je eriahaa ogori. ⁹O buru l'o l'urwuali, Ízuręlu shi arwụ ta adudu iphe, Jiuda guber iya meru g'o gude o merwushia alị; mbụ yęle iphe, e meru le mkpuma; yęe ophu e meru l'oshi nođu eri ogori. ¹⁰Iphemiphe-a mekötakpo Ízuręlu; ophu o medüru nwune iya nwanyị, e gudedu ire iya eka bụ Jiuda g'o gude obu iya g'o ha lwapfuta mu; o büleru-a ęregede bę o gude lwa. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹¹Chipfu bya aşıkwa mu pho: “Ízuręlu ono, ekwedu nkemu ilile ono kakwa apfübekoto eme le Jiuda, e gudedu ire iya eka. ¹²Woru ozi-a je ezia ndu isheli; sụ phę-a: ‘Lwadupho; gube Ízuręlu ono, ekwedu nkemu

ono! O kwa Chipfu epfu opfu ono. Mu taa gbanwübeekwaru ngu iphu ozo; kele mu phünukakwaru obu-imemini. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Ehu taa nöduekwaro eghu mu eghu l'opfu ehu ngu. ¹³Oo ẹpho g'i kwe-ta l'ikpe nmarụ ngu. L'i kwefuru Chipfu, bụ Chileke ngu ike; bya eworu eme iphe-oma ngu je atukaaru agwa ndu ọhozo nanụnanu l'iphe, bükpoo mkpula oshi, jaru àjàjà; ọphu iimejeedu iphe, mu sụru g'i meje. Nokwa olu Chipfu.

¹⁴“‘Unu Iwadupho; unubé ndu ono, ekweedu nkemu ono! Nokwa iphe, Chipfu eepfu; kele o kwa mbędua bụ ji, alụ unu. Mu a-hökwa unu na-nununu le m kpükpu le m kpükpu; họ unu ẹbo ẹbo l'ipfu l'ipfu gude lwa Zayonu. ¹⁵Noo teke mu a-nụ unu ndu a-noduje eche unu g'onye eche atụ-ru ọphu e-shi mu l'obu, bụ ndu e-gude mmamiphe yęe nkwanmenya dua unu. ¹⁶O -rwua mboku ono, bụ teke unu a-kawa igwe buru l'alị-a; bę ẹphe tee pfubaekwa k'okpoko ọgbandzu kę Chipfu. Mbụ l'o tọo bahubaedu phe l'egomunggo; ọphu ẹphe abyadụ anyatabaa ya. Ọphu oghoroko iya aduba-edu phe; teme ọphu ẹphe emebaedu okpoko ọgbandzu ozo. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono. ¹⁷Teke ono bę ee-ku Jierúsalemü “aba-eze Chipfu.” O bụru le Jierúsalemü bę ọhamoha e-dzukoje bya akwabę ẹpha Chipfu übvù. Ẹphe tee mebaedu iphe, shi phe l'ejo ọkpoma mgbashị phe ono. ¹⁸O -rwua mboku ono bę ndu ọnụ-ulo Jiuda a-tügbabe l'ọnụ-ulo Ízurelu; ẹphe eshi l'alị, dù l'ụzo isheli tuko bya eburu l'alị ono, mu nṣuru ndiche unu phe g'ọ bụru okiphe phe ono.’”

Ndu kę Chileke abarụ agwa ozo ejá

¹⁹Mübe Chipfu l'onwomu sụ:

“Lenu le mu gege
egudekpoeopho ehu-ụtso
emekpoe ngu pho ge
nwa; woru eguru ali,
dụ ree nụ ngu;
mbụ eka kachaa
ree l'okiphe,
ndu ọha l'ophu enweje
enwenwe.

Mu shi dobesụ l'ii-ku
mu nna;
ophu ji-hadụ mu etsotsø.

²⁰Obenu l'o gę nwanyị,
ji iya egudedu ire iya
eka adujeru ji iya
ghęleghęleghęle
bụ g'unu dürü mbędua;

unubé önü-ulo Ízurelù.
Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bù ono.”

21 A nümaru olu, ada lè
nggeregede eka aagwajé
iphe.

Ọ búru ekwa, ẹphe ara;
tème ẹphe nödu arwo
arwörwo;
mbù ụnwú Ízurelù;
kèle ẹphe shiswewaru
uzo phé bya azohawa
Chipfu, bù Chileke phé.

22 “Unu lwadupho;
unubé ndu ono,
ekweedu kẹ Chileke ono!
Mu e-me g'unu ta abúheru
ndu laphuru azù.”

“Ao; anyi abyapfuta ngu-a; kèle ọ o ngu bù Chipfu bya abúru Chileke anyi. **23** Tororo bù l'onye ele enya gẹ nggeregede eka aagwajé iphe dzọ ya; ele enya iphe iphorò; ophu ịzù, aatù l'eli úbvú adudu onye ọo-dzò. Hoo haa bù l'ọo Chipfu, bù Chileke anyi bẹ bù onye ndzota kẹ ndu Ízurelù. **24** E -shikpò teke anyi bù okoróbya bẹ agwa agwa ono, bugbaa iphe-iphere ono tukoakwaru nwakanya, nna anyi oche phé setarù ripyaa; mbù aturu yee eghu phé; yee eswi phé; yee ụnwú phé nwoke; mè ụnwú phé nwanyi. **25** G'anyi zenu azee l'eli iphere anyi ọbu; anyi anodunu g'e kpua anyi iphu lè ntù. L'anyi lè nna anyi oche phé meakwaru Chipfu, bù Chileke anyi iphe-eji. Noo kèle anyi te emejeduru iphe, Chipfu bù Chileke anyi súru g'anyi mee; e -shi teke anyi bù okoróbya byasú nta-a.”

Oku izimanụ alwa azù

4 **1** Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “O -búru l'ii-lwa; gube Ízurelù; g'i lwapfutanụ mu! O -búru l'ii-tso agwa ono, bù mu ẹbí ono ọgu gẹ mu ta ahümajehe iya; ophu i kpa-phuhueduru akpaphuhu; **2** tème o -búru l'ii-nöduje egude ire-lanụ; waa ikpe, pfuru ọto; waa apfubekoto ribua angu sụ: ‘Eshinu Chipfu nö ndzü g'o nö iya-a’ bẹ Chileke e-gude iswi ehu iya kebe ọhamoha l'oma; tème ọhamoha ono egude iswi ehu iya riaha úbvù.”

3 Sụ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu anụ ndu Jiuda waa ndu Jierúsalemu: “Unu kopyashinaa eka a kóduru akoko! Unu ta akushinu iphe l'egbudu! **4** Unu bunaa onwunu úbvù; buaru iya Chipfu! Unu bunaa onwunu úbvù ime-obu; unubé ndu Jiuda yee ndu Jierúsalemu. Ọdumeka bẹ oke

ęhu-eghu yébe Chileke a-gbanwuhukwa tsuaha g'óku. O bürü iphe, a-kpa iya nü bu ęjo-ememe,unu mewaru. O -wata etsutsu; ta adükwa onye a-gbanyi iya nü.”

Ola-l'iswi, e-shi l'isheli

5 “Unu raa ya arara l'alị ndu
 Jiuda!

 Unu echia ya lę mkpu lę
 Jierúsalemu sụ:
 ‘Unu gbua opu-ogu tsoru
 alị ndu Ízurelù l'ophu!’
 Unu rashia órà ike sụ:
 ‘Unu dzukòbe l'eka lanu!
 G'anyi gbalaa laa mkpükpu,
 a kpụ-pheru igbulọ
 mgburugburu!’

6 Unu palia ékwa-ohubama
 g'e jeshia úbvú Zayonu!
 Unu gbalaa je anodu ndzụ!
 Be ejekpokwa anmarwụbe;
 kele mu shikwa l'uzo
 isheli gude ola-l'iswi abya;
 mbụ mgbu-ɔnwu, a-dụ ęjo
 eji.”

7 Oduma shiakwa
 l'epfukala iya wafuta.
 Ola-iphe-l'iswi k'oha l'ophu bę
 gbalihuakwaru nü.
 O shiakwa l'eka ọ no tüğbua
 eje g'o mee alị unu ono
 g'ọ bürü ochobu.
 Mkpükpu unu a-tuko
 buchaaru ikpozu;
 ophu ọ dudu onye bya
 l'ebubaru l'ime iya.

8 Oo ya bu lę-a;
 unu yee uwe-aphụ;
 raa ékwa;
 chia mkpu-ékwa;
 kele o-re-phuruphuru,
 bu ęhu-eghu Chipfu
 teke alaphukwa azụ

l'ehu anyi.

⁹Chipfu s̄uru-a: “O -rwua mboku ono b̄e meji a-t̄ofukwa ndu eze ẹphe l̄e ndu-ishì. Ndzu-agugù egude ndu-uke Chileke; ndu mpfuchiru Chileke agbachihuchaa nchi.”

¹⁰O b̄uru iya b̄u; mu s̄u: “Haa; gube Nnajuphu, b̄u Chipfu; ndu-a ẹphe l̄e ndu Jierúsalem̄u b̄e i dusweakwaru ụzo rengurengu kpo; kele i s̄uru ph̄e l̄e nchì a-d̄ukpokwaa ph̄e doo. Ole ogu-echi b̄e a dabékwanuru anyi l̄ekpiri!”

¹¹O -rwua teke ono b̄e aa-karù ndu-a ẹphe l̄e ndu Jierúsalem̄u s̄u ph̄e-a: “Ejo ph̄ephphere, erebushi anu l̄ehu, e-shi l̄e nggeregède, nō l̄echieḡu ono; l̄e-zì zipfuta ndibe mu; ophu o b̄ukwa ḡo ph̄uchaa ph̄e aphuchaa ozoo ḡo mechaa ph̄e emeche. ¹²Ph̄ephphere ophu a-ka ono njo, b̄e l̄e-shikwaph̄o m̄ubé Chipfu l̄eka. Nta-a b̄u ḡe mu bya anmaa ph̄e ikpe.”

¹³Lenu! Ohogu obu l̄asòkwa pulapula ḡurwukpu abya. Ugbo-inya ph̄e nōdu ezi phaaphaaphaa ḡoke-ph̄ephphere abya. İnya ph̄e kakwa ugo eme egwa. Nshio anyi! Anyi laakwaru l̄iswi! ¹⁴Ḡube Jierúsalem̄u; sashinää ejo-ememe, nō ngu l̄obu h̄uma l̄aa-dz̄ota ngu! ?B̄u jas̄u teke ole b̄e ī-ha ḡejo oriri kwaa ngu l̄obu?

¹⁵O d̄uru onye-ozi, shi l̄e mkpukpu Danu ara iya arara epfu l̄ejo-iphe byapfutaru alì úbvú úbvú Ifuremu. ¹⁶“Woru iphe-a pfuaru ɔhamoha! Raarù iya ndu Jierúsalem̄u arara; s̄u ph̄e l̄e ndu ohogu ph̄e shikwa l̄alì eka d̄u enya abya. Ephe nōdu echí mkpu-ogu ekpu mkpukpu l̄e mkpukpu, nogbaa l̄alì Jiuda. ¹⁷Ephe nō-phee ya mgburugburu ḡe ndu eche nche l̄egu; opfu l̄o kwefuru mu ike. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹⁸“O kwa umere ngu; yē iphe, i gude eka ngu meta b̄e l̄otaru iphe-a kobe ngu. Owaa b̄ukwa iphe, b̄e eechi ngu. Oomeshikwa ehleruka ike; teme o nōdu alo eka l̄e meji!”

Jieremaya agu aphu ndibe iya

¹⁹Epho mu-o! Epho mu-o!
Oolokwa mu eka l̄e meji.
Meji edekwa mu kukuku
l̄ime mu.
Mu ta adukwa ike edobe
onu doo;
kele mu n̄umawaru
opu-ogu.
Mu n̄umawaru mkpu,
eechi l̄iphu ogu.

²⁰Ola-l̄iswi tsopyabé ola-l̄iswi.
Alì ono l̄ophu b̄uakwaa
ikpozu.

Ibe mu g'ọ ha bẹ a
 tukoerupho mebyia
 lẹ buregedegengu;
 tuko ụlo mu
 mebyishia lẹ
 ntabu-ensex lanụ.

21 ?Bụ jasụ teke ole bẹ mu
 a-nodu ele ọgu ensex
 l'oophukọ;
 mu anúkwapho eka
 eegbu opu-ọgu?

22 "Ndibe mu bükwa ndu eswe;
 kele ẹphe ta amadụ onye
 mu bụ.

Ephe bụ uwegirima,
 enwedu egomunggo.

Teme ọphu iphe edojedu phe
 ensex.

Iphe, ẹphe maru ensex iya bụ
 eme ejio-ememe;
 ọphu ẹphe amadụ eme iphe,
 dù ree."

23 Mu bya elee ensex l'eliphe
 mgburugburu;
 ọphu o nwedu ụgbu;ba;
 teme ọphu o dudu iphe,
 dù iya nụ.

Mu bya elee l'imigwe;
 ọphu o dqedu ịphóró,
 dù iya nụ.

24 Mu bya elee ensex l'eli úbvú
 úbvú;
 ẹphe tuko anmagbaa
 jiijiiji;
 obvu obvu nodu angagbaa
 anganga.

25 Mu bya elee ensex;
 ọphu o dqedu nemadzụ,
 mu húmaru.

Iphe, bükpo ẹnu,
 ephe l'eli tükowaa
 phehuchaa.

²⁶ Mu bya ejeshia ele ẹnyá;
alí, e shi emehujé iphe
a kóru iya;
búwaru mgbégu-evevee.

Iphe, bù mkpükpu,
nókota iya nü g'o ha
búkotawaru ikpozu
l'iphu Chipfu; mbù l'iphu
o-re-phuruphuru,
bù éhu-eghu iya onoya.

²⁷ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
“Alí ono l'ophu a-búkwamu
ikpozu;
ole mu tee mebyishibebedu
iya rø l'ophu.

²⁸ Oo ya bù l'eliphe a-gù aphu.
Imigwe, nò l'ephekerephe
agbahù ochii;
kele mu pfuakwaru iphe,
mu pfuru;
ophu mu alakwa azù azù.
Mu pfuakwaru g'oo-dù;
ophu mu a-ghakwa ẹnyá
l'azù.”

²⁹ Ndu mkpükpu ono l'ophu
-númaephó igiji ndu chí
inyá abya ogu;
yee ndu chí apfù abya ogu;
éphe agbalaa je edomigbaa
onwophe l'ègbudu;
ndu awùba l'ogba,
dù l'úbvú je edomishia
onwophe.
Éphe atùko mkpükpu phé g'o
ha gbadogbua gbalaa.
O tò duedu ophu nemadzù
eburu.

³⁰ ?Búkwamu gùnu bé iime
gùbe ochobu onoya?
?Denu g'o gude i yee uwe,
eke meemee;
tème i yee iyagba,

e meru
 lę mkpola-ododo?
 ?Denu g'o gude i gude iphe
 techishia enya?
 Akwa, i kwaru onwongu
 bükwa kę mmanu.
 Ndu gü l'ephe eshi önyà
 bę i dükwaa ashı.
 Ephe gbekwanu achowa
 ndzü ngu.

³¹ Mu nümakwaru olu-ékwa
 onye dù gę nwanyi,
 ime eme; mbü l'ude,
 ootsu dù gę k'onye
 ime-öduu l'eme.
 Olu ono bükwa kę Nwada
 Zayonu,
 l'eme g'oome túa unme;
 machiru ęka iya epfu su:
 "Oowaa! Ike abvüakwaa mu.
 Ndzü mu bę e woakwaru nü
 ndu mgbugbümadzu."

O to dudu onye pfuru oto

5 ¹ “Unu tsokpoerupho ọma
 gbororo Jierúsalemu jee
 iphu l'azụ;
 lepheen enya maeshiduru;
 choccha a'ledupfu
 l'edupfu phę maru me
 unu a-hüma nwonye
 lanu,
 bu onye eme ire-lanu;
 teme o nođu achoje iphe,
 bu ɔkpobe opfu.
 Oo ya bu lę mu aguaru
 mkpukpu ono nvụ.

² A makwaru-a l'ephe
 egudeje ępha Chipfu ria
 angü; ole angü ono,
 ephe eri ono bükwa
 ụka bę ephe adzü.”

³ Gùbe Chipfu; ?tọ bụdu iphe,
bụ ire-lanụ bé ijinoduje
ele ẹnya iya?

I chiru phẹ iphe;
ophu o meduru phẹ
ehuka.

I bya egwee phẹ arakabya;
ophu ẹphe ekwekwapho
emezita iphe,
ẹphe mesweru.

Ẹphe mechaa iphu phẹ;
o shihugbaa
dụngudungu gẹ m kpuma;
bya ajika l'izimanụ taa
lwadụ phẹ azu.

⁴ Mu bya arịa sụ:
“Ndu-a bükwa ndu ụkpa;
teme ẹphe bürü ndu
eme eswe.

Noo kele ẹphe ta amadụ ụzo
kẹ Chipfu.

Mbụ l'ẹphe ta amadụ iphe,
Chileke phẹ sụru
g'ẹphe meje.

⁵ Oo ya bụ l'oo gẹ mu bya
ejepfu ndu ọphu bụ
ndu-ishi je epfuru
yeru phẹ.

Ephebedua a-kabékwa maru
ụzo kẹ Chipfu;
mbụ iphe,
Chileke phẹ sụru g'ẹphe meje.”

Ole ọ bycle-a gẹ ndu ọphu dụ
bụ g'ẹphe dụ.

Ephebedua kwapho
mebyiwarụ iphe,
shi segbabę mu l'ẹphe;
bya agbabua ụdo,
e shi gude kekota anyi
l'ẹphe.

⁶ Oo ya bụ l'oduma e-shi l'oswa
bya afularu phẹ.

Mbụ l'ejo-nkụta-oswa
 e-shi l'echiegu bya
 atapyashia phe.
 Agu e-domi l'oma mkpukpu
 phe kwaberi phe;
 g'o lajashia phe iphiriba
 iphiriba;
 mbụ mē o -dükpooru onye
 ophu jeru afuta;
 kele ekwefu-ike ophu ẹphe
 kwefuru pawaru ẹka;
 teme alaphu azu,
 ẹphe laphuru pawaa
 igwerigwe.

⁷ “?Denu g'o gude mu je
 laguru unu nvụ?
 Ụnwu unu gbadoakwaru mu;
 bya egude agwa,
 abudu Chileke riahaa
 angụ.

Ole o kwa mbedua
 emekotaru phe iphe,
 bụ mkpa phe g'o ha.
 Ẹphe nodu erikwapho ogori
 bya awụ gbiigbiigbi eje
 l'ulo ụnwanyi-ukpara.

⁸ Ephe bụ ịnya, a nụ-jiru ẹpho ree,
 eshi okee agushi ike;
 kele g'ephe ha aragba
 mịmimi agbapfu nyee
 nwoke ibe phe.

⁹ ?Bụ ẹphe -mechaan no;
 mu ahaa phe gę mu
 ta nụ phe aphụ iya tọ?
 ?Bụ ọha, dụ egube ono bę
 mu ta agwatadu ụgwo
 iphe, ẹphe eme?
 Nokwa olu Chipfu.

¹⁰ Unu je atuko ụpho opfu-vayịnu
 iya ono phokashichaa;
 ole o tọ bükwa kę g'unu
 mebyishibebekota iya g'o ha.

Unu kwashichaa ya ékali;
kéle ndu-a ta adüedu
ophu bụ kę Chipfu.

¹¹ Ndu ọnou-ulò Ízurèlu yée ndu
onu-ulò Jiuda
bę mewaru ophu mu
egudedu ire phę ékà
ililekpoo.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

Chipfu ajíka ndu Ízurèlu

¹² Ephe dzuwari ükà kpua Chipfu; kęle ephe sru: “O tọ dükwa iphe, oo-me! Ophu o dükwa iphe, byaru eme anyi. Ogu taa dapfukwa anyi; ophu ıkpa-nri abyapfutakwa anyi. ¹³ Ndu mpfuchiru Chileke ta adüekwa iphe ozo, ephe bụ gbahaa pheraphere. Ophu opfu Chileke anöedu phę l'ime. Oo ya bụ g'e mee phę iphe, ephe sru l'oo-me ndu ozo.” ¹⁴ Oo ya bụ lę-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke; bya aburu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: “Eshinu ndu-a pfuru egube opfu-a bę mu e-me g'opfu mu, dù gube Jieremaya l'önü bürü ǫku; ndu-a aburu nkü, oo-nodu eke.” ¹⁵ Wakwa iphe, Chipfu eepfu baa: “Gube önü-ulò Ízurèlu; mu gudekwa ndu shi ékà dù enya abapfuta ngu. Oha obu bụ oha, shi l'ichee; bya aburu oha, ike dù; ndu i ti madụ opfu-alị phe; ophu jinudu iphe, ephe epfu. ¹⁶ Ekpa-apfụ phę dugbaa g'ilu, gheru önü. Teme g'ephe ha tükorus bürü ndu dù ike l'ogu. ¹⁷ Ephe a-tuko iphe, i gege akpata l'opfu ripyaa bya eripyaa nri, i nweru enweru. Ephe atapyaa ınwu ngu unwoke mę ınwanyi; ephe atapyaa ikpoto eghu mę aturu ngu; mækpo eswi ngu; ephe eripyaa opfu-vayinu ngu; mækpo oshi figu ngu; ephe egude ogu-echi mebyishia mkpükpu le mkpükpu ngu, bụ ndu ophu a kpụ-pheru igbulọ mgburugburu, bụ mkpükpu i kporu obu yeru.

¹⁸ “Obenu lę-a; o -rwua mboku ono; bę mu tee mebyishibebekwa unu rengurengu. Noo iphe, Chipfu eepfu bụ ono. ¹⁹ Teke ndu Ízurèlu jiru sụ: ‘?Bụ gunu kparu iphe, Chipfu, bụ Chileke anyi meru anyi egube ǫwa-a?’ Unu asụ phę lę-a: ‘Eshinu unu gbadoru Chipfu bya eje agwota ǫbvu ndu ǫhozo gwalaha l'alị unu; bę nta-a bę unu e-jehaarụ ndu ǫhozo ozi l'alị, abudu k'unu.’”

Okwa, Chipfu nmarụ ndu nkiya

²⁰ “Unu raa iphe-a arara g'önü-ulò Jiékopu nüma! Unu ejekwapho echia ya lę mkpu l'alị Jiuda sụ phę lę-a: ²¹ Unu nümakwa iphe-a; unubę ndu eme eswe; teme ophu unu enwedu egomunggo; unubę ndu nweru enya; ophu unu aphidu iya ızo. Unu nweru nchi; ophu unu anüyü iya iphe. ²² Wakwa iphe, Chipfu eepfu baa: ?Tọ gbaduru g'unu gege anöodu atsụ mu

ebvu? ?Tọ gbaduru g'unu a-nodu mu l'iphu phua kpaakpaakpaa. O kwa mbèdua gude eja-evee kpaa oke alị yee eze-enyimu. Teme mu t̄-buu lejasu l'ojejo be ọ to byadu l'asoghata iya. Akpara-mini a-tukpokwaa sọo gborogboro; ole ọ too dakadu iya. Qo-tukpoo woowoowoo; ole ọ too so-ghatadu iya. ²³Obenu le ndu-a bùchaa ndu ejio-ókpoma. Teme ekwefu ike du phé l'obu. Ephe ghakobewaru; o bùru phé atügbu. ²⁴Ephe ta asijedu onwophé: 'G'anyi tsueshikwa Chipfu, bu Chileke anyi ebvu; onye edzeje mini ishi-apha yee mini udzumini l'orwuberu iya; bya abùru iya doberu teke emetaje iphe e meberu l'alì.' ²⁵Qo emeswe, unu emesweje be meru g'egube iphe ono ta adu. O bùru iphe-eji unu meru; ophu iphe, du ree erwudu unu eka.

²⁶"A -bya l'eka ndibe mu dòru be ndu eme ejio-iphe nokwa iya; ndu ege-pajeru ge ndu agba ónyà-enu; mèkpo ge ndu agba ónyà, ephe e-gude nmata nemadzu. ²⁷Qo g'ünwu-enu ejije epfune iya-a bu g'eregede eregede jiru ulo phé pyim. Ephe byawaru bya enweru iphe bya abùru ndu ike du. ²⁸Ephe bya adachaa okporokpo du kẹ rēpfurepfu. Ophu iphe-eji, ephe eme enweedu ókè. Ephe ta ahajeduru ndu enweduu nna enge; ophu ephe agbajeeduru ndu akpa nri ɔdzori.

²⁹"Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: ?Tọ gbaduru kẹ ge mu nya phé aphu iphe-a, ephe eme-a too? ?Tọ gbaduru ge mu melata egube oha, du egube ọwa-a iphe, ephe eme mu too? ³⁰Iphe, aaso oy; me iphe, anyi ishi ẹdzu meakwaru l'alì-a: ³¹Lẹ ndu mpfuchiru epfukwa iphe, abùdu eviya. Ndu uke bùru ike-ókpu be ephe gude bùru ishi. O bùru egube ono bu g'o du ndibe mu ree. Obenu le-a; ?bu gunu be unu e-me me o -rwua l'ikpazu iya?"

Ndu ọhogu anó-phe Jierúsalemu mgburugburu

6 ¹"Unubẹ oshilokpa Benjaminu; unu gbadaapho ọso ndzụ unu! Unu shidupho le Jierúsalemu gbatu! Unu jedupho egbua opu-ogu le mkpukpu Tekowa! Unu nwụbe ọku agba ama le mkpukpu Bètu-Hakere-mu; kèle ejio-iphe shikwa l'uzo isheli achafuta; mbu ejio-iphe, a-tuko iphe mebyishikota! ²Mu e-mebyishikwa nwada Zayonu, bu onye ono, ama ntumatu ono bya aduchaa nwa tekuteku ono. ³Ndu eche aturu a-chiru aturu phé bya afuaru iya. Ephe abya eworu ulo-ogu phé kpu-phee ya mgburugburu. Onyemonye ekebuta uswe iya nkiya." ⁴"Unu kwakobekwa g'unu l'ephe lwua ogu! Unu gbalihu g'anyi jee ogu l'echi eswe! Obenu le-a; le-waro ya; iphoró, du l'eswe anyihiakwa. Teme onyonyo ụzenyashi hawa ogologo. ⁵Qo ya bu le-a; unu gbalihu g'anyi lwua ogu l'enyashi je emebyi-shia ibe phé eka nguru anguru!"

⁶Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: "Unu gbutsu-shia oshi gude je akpoo okpo-kuu kpo-phee Jierúsalemu mgburugburu! Mkpukpu-a be e chifutajekwa iphe; kèle iphe, jiru iya nya bu eme

nemadzụ ewere. ⁷O kwa egube ono, mini anoduje asoshi l'enya-mini ono bu g'ego-iphe shi iya aso asoshihu. Mkpawere yee emebyishi iphe bu ebu bu l'ime iya. Iphe-ememe, eme iya nü; yee iphe, e mekaru iya dukota l'iphu mu mkpumkpu. ⁸Nümakwa alo eka le nchi-a; gube Jierúsalemu; ọdumeka bę mu a-ghakwaru ngu azu; bya emee ngu g'i bürü ochobu; k'ophu bụ l'o tọ dudu onye byaru eburu l'ime iya."

⁹Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: "Ephe a-tutu nwa ndu Izurelu, phoduru nü egube ono, aatoje nwéhu tutua akpuru vayinu nwa ndu ophu phoduru nü ono. Ephe abya atughaa eka ghota phę g'onye agho vayinu."

¹⁰?Bụ onye bę mu e-pfubaaru opfu nü lọ ya eka le nchi? ?Bụ onye anaberu mu nchi l'olu? A swo-chishiaikwaru phę nchi; k'ophu bụ l'ephe ta anqedu iphe le nchi. Opfu Chipfu anodujewa eghu phę eghu. O tọ dujee-du phę ree anuma. ¹¹Obenu le mbedua bę oke-ehu eghu, Chipfu eme g'o tukoshi phę jiru mu obu; k'ophu bụ le mu taa dudu ike atagbu iya le nshi.

"Woru iya kpua ụnwegirima, nō l'oma gbororo! Kpukwaa ya pho ụnwokoroba, kuru l'eka lanu. Nwoke yee nyee ya bę ọo-tukocha nmata; mbụ ęphenebo; mechakpoo ndu bụ ogerenya; mbụ ndu akahụ tutsuwarru. ¹²Ulo phę ulo phę bę ee-wocharu nü ndu ozo; mēkpo alị phę; me unyomu phę; mę mu -machjephę eka byia ndu bu l'alị ono. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ¹³E -shikpọ l'onye ophu kachaa nwanshii; jasụ l'onye ophu kachaa shii; g'ephe ha emekotaephę ụghoro urwu; mēkpo ndu mpfuchi-ru Chileke phę; mę ndu-uke Chileke phę nno phę; g'ephe ha agbakotaephę eregede. ¹⁴Onwo, aba ndibe mu bę ephe anoduje eme enyiru enyiru g'o bụ l'o tọ dudu iphe, o bụ. 'Nchi dukwa doo! Nchi dukwa doo!' Noo iphe, ephe anoduje epfu bụ ono; l'ebé abu le nchi dù doo. ¹⁵?Bụ iphere ahuma, ephe meshiru dù phę too? Waawakwa. Iphere ta adukpodaa phę ilile-kpoo! Ephe ta makpodanu g'aasoje enya. Noo g'o gude ephe je l'etsoru ndu daru iko daa. Ephe e-rwu alị teke mu a-wata phę ahù ahùhù. Nokwa iphe, Chipfu eepfu."

¹⁶Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu pfukpodarupho le mgbakata-uzo lee enya! Unu jieshikwa aji ụzo, shi l'ichee! Unu jia aji eka ụzo, dù ree dù! Unu awata eshi ụzo ono! Noo teke meji a-nmapfuru unu.

"Obenu l'ephe suleru-a l'ephe te eshidu iya. ¹⁷Mu hotaru ndu nche dobe g'ephe chee unu nche bya epfua sụ g'unu ngabeje nchi l'oda opu-ogu phę; unu jika sụ l'unu taa ngabedu!

¹⁸"O ya bụ le-a; unu nümakwa ọwa-a; unubę ọhamoha! Unu lerweta-kwa enya ree; unubę ndu ekebe; g'unu ahuma iphe, e-me phę nü. ¹⁹Gube mgboko; nümakwa: Mu gudeakwa ọla-l'iswi abapfuta ndu-a; mbụ mebyi iphe, ejo-öriri phę miataru. Noo kẹle ephe ta ngabeduru nchi l'opfu mu. Teme ephe jika ekemu, mu tịru dobe. ²⁰Ùnwù-isensu, shi l'alị Sheba, aakporu mu ọku; ?mu gude iya eme gunu; je akpachakpoo l'omanko, shi l'alị, dù enya?

Ngweja-akpo-oku unu bẹ mu ta anatajekwa; ophu anụ, unu anoduje egburu mu aduekwa mu ree.”²¹ Oo ya bụ lę-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Mu edobe iphe, a-dụ ndu-a ụpfu l'okpa. Nna mē ụnwu a-tuko vukota iya daa iko. Ndu obutobu mē ndu eshi ọnyà atuko gude iya laa l'iswi.”

²² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Unu lenu; o nwekwaru ndu ojogu, a kpatsuru ephe shi l'alị ụzo isheli, awụ abya. Oha obu bụ oha, parụ eka. Eka ẹphe shi bụ l'eka igwe beru alị beru.²³ Iphe, ẹphe chị abya bụ apfụ yee arwa. Ephe dụ ejo ehuka; teme ọphu ẹphe aphụdu obu-imemini. Ẹphu phẹ aduje g'eka eze-énymu aso gborogboro l'eka ẹphe agba l'inşa phẹ eje abya. Ẹphe doru onwophẹ gẹ ndu nō l'ogu eje abyapfuta ngu; abya ngu etso ogu; gube Nwada Zayonu!”

²⁴ A koakwaru anyi akophe. Eka nwukotachaephoo anyi Iwaalwaa. Meji tofuwaru anyi. Mbụ iphe-ehuka, byaru anyi duepho gẹ kẹ nwanyi, ime eme. ²⁵ Unu ta alufukwa l'egu! Ophu ọ dükwa onye a-nodu aghaphe lę gbororo; kele ndu ọhogu ono chikwa ogu-echi. Teme iphe, eye ebvu tuko-ru ụzo ekameka.

²⁶ “Unubę ndibe mu; unu yee uwe-aphụ; gwọ onwunu lę ntụ! Unu raa ekwa; ejo-ekwa, dụ gẹ k'onye nwa iya lanu nwuhuru; kele ọ kwa: a -bya lamaru; ola-l'iswi ono abya afụarу anyi. ²⁷ Mu meakwaru ngu onye a-hụ ndibe mu ama. Ii-noduje elerweta phẹ enya; hụa ụzo phẹ ama. ²⁸ G'ephe ha bükota ndu kwefuru ike, obu kporu gbengu, buepho iphe, ẹphe tsorū aghaphe eme bụ eye mgbamu. G'ephe ha tukoephoo arwụ alị. Ẹphe bụ onyirubvu yee ígwè. ²⁹ Ékò, aanma bẹ ọku iya ata pfupfupfu; k'ophu ee-gude ọku kepyashia ọtanjèle. Obenu l'onye-úzú eme kẹ mmanụ; kele ndu ejo-iphe ta abụdu l'e mewaru; ẹphe bvutchaa. ³⁰ Iphe, e kuru phẹ bụ; mkpolo-ochaa, a jikaru ajika; noo kele Chipfu jikawaru phẹ.”

Abụ kẹ Chileke l'eregede

7 ¹ Wakwa ozi, Chipfu ziru Jieremaya: ² “Je apfuru l'ọn-abata eze-ulo Chipfu raa ozi-a arara l'eka ono: Unu nümakwa opfu kẹ Chipfu; unubę ndu Jiuda l'ophu, bụ ndu eshije l'ọn-abata-a eje abarụ Chipfu eja. ³ Wakwa iphe, Chipfu epfu; mbụ Okalibe-Kakota-Ike, bụ Chileke ndu Ízurelu: Unu mezia ụzo unu; yee umere unu; gẹ mu e-kwe g'unu buru l'eka-a. ⁴ Unu ta akpokwaru obu ye l'opfu ndephу ono sụ: ‘Wakwa eze-ulo Chipfu; eze-ulo Chipfu; eze-ulo Chipfu!’

⁵ “O -buru l'unu gbanweru ụzo unu ọkpobe agbanwe; bya agbanwee umere unu; bya ekpeaharu nwibe unu ikpe, pfuru oto; ⁶ o -buru l'unu te emeędu ndu lwaru alwalwa ewere; mē ndu enwedu nna; mē ụnwanyi, ji phẹ anodetu; ọphu unu egbuędu ndu adüdu iphe, ẹphe meru l'eka-a; teme ọ -buru l'unu ta agbadu etso agwa l'agwa ozo, bughukwaa onwunu bẹ unu emeka iphe; ⁷ noo teke mu a-ha unu g'unu buru l'eka-a; mbụ alị ono, mu nru ndiche unu phẹ g'o buru nkephę jasụ l'ojejoje.

8 “Obenu lę-a; unu lenu; iphe, unu kporu obu yeru bükwa opfu ndephu, adudu iphe, o bu. 9 ?Unu a-nodu ezi iphuru; egbu ochi; eri ogori; eri angu erekede; akporu Balu ḥunwù-isensu oku; agba etso agwa l'agwa, unu amadu; 10 e mechakwa; unu abya apfuru l'iphu mu l'ulo-a, bu ulo ophu eeku epha mu alaru-a; pfuru su: ‘A nafutawaru anyi k'ophu anyi a-nodu eme ahuma ahuma-a?’ 11 ?O du g'ulo-a, eeku epha mu alaru-a be unu mewaru; o bürü eka ndu ana nfü edomije onwophe? Ole mu elekpöenupho unu enya! Nokwa iphe, Chipfu eepfu. 12 Unu tügbunaa nta-a je l'eka mu vuru uesto hota g'o bürü eka mu e-buru eburu lę mkpükpu Shilo; je ahümawaro iphe, mu meru iya; o bürü iphe, kparu iya nü bu ejo-iphe ndibe mu, bu ndu Ízurélü emegbabé. 13 Teke ono, unu emekötakpoo iphemiphe ono; mu pfukwaru yeru unu. Mu -pfuchaa; mu epfubaa; ophu unu angaduru mu nchi. Mu kua unu oku; ophu unu azaduru mu enu. Noo iphe, Chipfu epfu. 14 Oo ya bu l'oo iphe ono, mu meru Shilo ono be mu e-mekwapho ulo-a, eeku epha mu alaru-a; mbü eze-ulo Chileke ono, bu ulo ono, unu kporu obu yeru ono; mbü eka ono, mu nüru unu; bya anükwa iya pho nna unu oche phë ono. 15 Mu a-chifü unu l'atatiiphu mu egube ono, mu chifuru unwune unu g'ephe ha, bu ndu Ifuremu.

16 “Oo ya bu lę-a; gë gübë Jieremaya te epfukwa nü mu l'iswi éhu ndu-a. Te echikwaru phë mkpu; ophu iirwokwaru phë arworwo; kèle mu taa ngakwaru ngu nchi. 17 ?O du g'i ti hümaduru iphe, ephe eme l'oma mkpükpu lę mkpükpu, nogbaa l'alı ndu Jiuda; mëkpoor l'önü gbororo Jierúsalemü? 18 Unwegirima akpa nkü; ndu nna nodu aphü-nwu oku; ḥunwanyi nodu agwophube ukpokutu witi, koru ekoko g'ephe gude meeru eze-nwanyi igwe akara. Ephe nodu agbaru agwa ozo mée gude agwa iya k'ophu ephe a-kpatsu mu éhu-eghu. 19 Obenu lę-a; ?bu mbedula be ephe akpatsu éhu-eghu? ?Tö buchidu-a onwophe be ephe emekata; shi nno eme onwophe iphe-iphare? Nokwa iphe, Chipfu eepfu. 20 Oo ya bu lę-a; wakwa iphe, Nnajiuphu, bu Chipfu epfu baa: Oke-éhu-eghu mu be aa-wükwa l'eka-a; më l'ehu nemadzü; mëkpoor l'ehu anü; më l'eli oshi, nö l'egu; mëkpoor lę mebyi iphe, eemeta l'alı; l'o tsua ntsulanü; o tö dudu onye a-dü ike agbanyi iya.

21 “Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbü Chileke ndu Ízurélü: Unu güruro ngweja-akpo-oku unu yekobe lę ngweja mmanu ozo; unu ataro anü iphe obu l'onwunu; 22 kèle teke mu dufutaru ndiche unu phë l'alı Ijiputu pfuru opfu nü phë; be o tö bülékwapho ekemu k'egwe ngweja-akpo-oku; yee ke ngweja mmanu ozo be mu türü nü phë. 23 Obenu lę mu tükwarupho ekemu-a nü phë su phë: Unu meje iphe, mu sürü g'unu meje; g'unu ahuma lę mu a-bürü Chileke unu; unu abürü ndibe mu. Unu tsojekpöephö uesto iphe, mu karü unu su g'unu tsoje g'o hakpoo; k'ophu oo-düru unu lę ree. 24 Obenu l'ephe ta angabéduru nchi; ophu ephe eyeduru onu; ochia iphe, ephe meru bu l'ephe tsoru iphe, ephe ritaru l'eo

ókpoma phē. Obeta ophu ephe a-nodu eje l'iphu l'iphu; ephe nodu ala azu azu. ²⁵E -shi teke ono, ndiche unu phē fūtaru l'alị Ijiputu ono byasụ nta-a; mbokwu-mbokwu kpo; bē mu anodujeephō ezi ndu-ozi mu, bū ndu mpfuchiru mu g'ephe byapfuta unu; mu -zichaa; mu ezibaa. ²⁶Obenu l'ephe ta ngaduru mu nchị; ophu ephe eyeduru mu onu. Ephe wolera olu dobe gborojii; mee ejo-iphe, ka kē nna phē oche shii.

²⁷"Gubé Jieremaya; i -pfuchakpoooru phē nū iphemiphe-a bē ephe taa ngakwaru ngu nchị. I -kua phē oku bē ephe taa zakwa ngu enu. ²⁸O ya bū le-a; waa iphe, ii-pfurū phē baa: Wakwa oha, te emeduru iphe, Chipfu, bū Chileke iya pfuru; ophu ephe emezijedu iphe, ephe meswerru. Ire-lanu laakwaru l'iswi; o gbawaru qso gbaful; ophu o nōhedu phē logbogboromonu.

Nsuda Teterii

²⁹Kpushia egbushi ngu woru je etuphakpoeopho etupha.

Lí jekporo lē nggeregede ἑka aagwaje iphe je anodu gúa aphu; kele Chipfu jíkakwaru ọgbo ono, o tū-koshiru oke-éhu-eghu iya ono;

mbū l'o gwobewaru phē agwobe ophu."

³⁰Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Ndu Jiuda meakwaru ejo-ememe l'enya mu. Ephe dobeakwaru ahuma phē ono l'ulo ono, eeku epha mu alaru ono; woru iya türwua. ³¹Ephe kpuchawaru enya ἑka aagwaje iphe lē nsuda Hinomu gùá ya Tofetu; g'o bürü ἑka ephe a-kpoje ụnwu phē unwoke mē ụnwanyi oku. Iphe ono bürü iphe, mu asuduru g'ephe meje; ophu o batajékpodarū mu nū l'uche abata ophu. ³²O ya bū le-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Lekwa; mbokwu abyakwa teke ee-mechaa; e tee kuđu iya Tofetu; ozoo nsuda Hinomu. Ochia iphe, ee-kuje iya bū nsuda Teterii; kele ephe e-mechaa lia odzu lē Tofetu jasụ a taa hümabaedu ἑka ee-lije odzu l'eka ono. ³³Noo teke odzu ndu-a l'a-bürü nri enu, ephe l'eli; yee anu, bu l'eliphe. O tō dudu onye a-chị phē chia k'achifū phē. ³⁴Mu emee g'ehu-utso; yee ete eswa mee bugemu. Olu onye alu nwanyi; yee nwanyi, aachọ alulu taa duedu lē mkpukpu, nogbaa l'alị ndu Jiuda l'ophu; yele oma gbororo Jierúsalemu; kele ali-a bürü ochobu."

8 ¹"Wakwa iphe, Chipfu epfu baa. O -rwua teke ono bē okpu ndu shi bürü eze l'alị ndu Jiuda; yee okpu kē ndu-ishī phē; waa okpu ndu-uke yee ndu mpfuchiru Chileke; yee okpu ndu Jierúsalemu l'ophu bē aa-chishichaa l'ilu phē. ²L'a chiru phē bya awushi jakpata; anwụ echī iya; ọnwa echī iya; iphe, bükpoo kpokpode, nō l'igwe echikota iya; mbū iphe ono, ephe shi yee obu; shi ejeru iya ozi; mbū iphe ono, ephe shi etso ono; ejeru iya l'ajị; abarụ iya ejā ono. A taa tutukobedu phē; ophu eelidu phē elili; ochia iphe, e-me nū bū l'ephe a-dụ g'ekiriko nshị, wüşiru l'alị. ³Teke ono, mu a-chikashi phē ono bē nwa ndu ophu a-nodu ndzụ l'iphe,

bükpoo ali eka mu a-chiru phē laa a-hata anwūhu eme l'anodu ndzū. Nokwa iphe, Chipfu, bu Ọkalibe-Kakota-Ike eepfu.”

Iphe-eji yee eje iphe-ehuka

⁴“Wafukwaa iphe, ii-pfurū phē baa: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Amadū -daa iko; ?tōo gbeshijeedu tōo? Onye laphuru azū; ?tōo Iwajee-du azū tōo? ⁵?Denukwanu g'o gude ndu-a nodu alaephō azū azū? Mbū-a; ?denu g'o gude ndu Jierúsalemu nodu alaephō azū azū? O bụru erekede bē ẹphe jeru je agbakua eka; ji ka l'ephe taa Iwadū. ⁶Mu ngabekpooru nchị rengurengu; obenu l'ephe te epfujedu iphe, pfurū nhamunha. Ọphu o dudu g'ephe ha ọphu izimanụ ejo-iphe phē alwaje azū; kē g'o sụ: ?Bū-naa gunu bē mu meru egube-a? Onyemonye emeephō iphe, gūru iya nụ; g'eka inya eme ena l'iphu ogu. ⁷Mbukponu oku-eswi-uda, mē kerekete; mēkpoor agbēta; yee ororokiriro; g'ephe ha makotaerupho teke ẹphe afutaje. Obenu l'unubē ndibe mu ta amadū ekemu mu.

⁸“?Denu g'unu e-shi sụ l'unu maru iphe; l'unu nweru ekemu kē Chipfu l'eka ndu ede ékwo gude erekede gbanwee ya; o bụru iphe-erekede? ⁹Ndu maru iphe bē ee-mekwa iphe-iphere. Ee-ye phē ebvū; nmata phē l'onyà. Eshinu ẹphe jikawaru opfu kē Chipfu; ?bu ẹgube mmamiphe gunu bē ẹphe nweru? ¹⁰Oo ya bu lē mu e-duru unyomu phē nụ unwoke ozo. Mu eworu ali phē nụ ndu ọphu l'e-nweru iya nụ. L'e shikpoo l'onye kachaa nwanshii jasụ l'onye ọphu kachaa shii; g'ephe ha emekotaephō ughsoro enweru iphe. Ndu mpfuchiru mē ndu-uke Chileke tukoerupho bụru iphe lanu. G'ephe ha agbakotaephō erekede. ¹¹Onwo, aba ndibe mu bē ẹphe anoduje eme obvu enyiru enyiru g'o bu l'o tō dudu iphe, o bu. ‘Nchị dù-kwa doo; nchị dù-kwa doo!’ Noo iphe, ẹphe anoduje epfu bu ono; l'ebé abụ lē nchị dù doo. ¹²?Bu iphere ahụma ahụma, ẹphe meshiru dù phē tōo? Waawakwa. Iphere ta adukpodaa phē ililekpoo. Ẹphe ta makpodanu g'aasoje enya. Noo g'o gude ẹphe je l'etsoru ndu daru iko daa. Mbū l'ephe e-rwu ali teke mu a-wata phē echī iphe. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹³“Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu e-mekwa g'o tō dù iphe, ẹphe a-nodu akpata l'opfu phē. Vayinu phē taa miekwa amịmị. Ọphu oshi figu phē amiekwa mebyi. Oo-lakota ékwo. Iphe, mu shi nụ phē bē mu a-nata-kota phē.”

¹⁴“?Būnaa gunu kparu iphe, anyi nō l'eka-a ngguingguji owa-a? Unu dzukobenu g'anyi tuko gbalaa gbaru lagbaa lē mkpukpu ono, a kpụ-phe-ru igbulọ mgburugburu ono je anodu l'eka ono laa l'iswi; kēle Chipfu, bu Chileke anyi tū-buwaru l'anyi a-la l'iswi; bya eworu mini, e yeru iphe, egbu ebugbugu woru chee anyi. O bụru iphe, kparu iya nụ bu l'anyi meru iya iphe-eji. ¹⁵Anyi leru enya nchị-adu-doo; ọphu o dudu iphe-oma, bya-ru anyi. Anyi lee enya teke e-me g'ehu dù ike; o buerupho ebvū bē eeye anyi. ¹⁶Unme, inya ndu ọhogu anyi, nō lē mkpukpu Danu ezi bē a -gbe

l'eka-a anu. Teke oke-inya phē raaharu mijimimii; ndu ali-a l'ophu awata anma pyaapyaapyaa; kele ẹphe byaru g'ephe lwekota ali-a l'ophu; yee iphemiphe, nō iya nū; mebyia mkpukpu lē mkpukpu; yee ndu bu iya nū.”

¹⁷“Lekwa lē-a; mu a-chiru ejo agwō ejo agwō yeru unu; mbu ogiji ogiji, adudu iphe, a-suru iya ederitaru. O bürü agwō ono a-bya atagbushia unu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹⁸ Aphu-a, byaru mu nū-a ta
adukwa onye suru
mu aduta.

Meji tofuakwaru mu l'ime
onwomu.

¹⁹ Ngabékpodapho nchị numa
mkpu, ndibe mu echí;
mkpu, ẹphe gbé l'alí,
dụ enya enya echí sụ:

“?O dụ gę Chipfu ta anqedu
lę Zayonu tọo?

?Onye Eze phē ono ta anqedu
iya tọo?”

“?Bu gụnu meru g'o gude
ẹphe gude ntékpe phē
kpatsu mu iwe;
mbu nshi ono,
ẹphe
gwotaru l'ohozo ono,
adudu iphe, o bụ ono?”

²⁰ “Teke akpatajé iphe e meberu
l'alí bvụakwaru;

Onanwu bvụwa;
ophu a dzóduru anyi.”

²¹ Eshinu e gwewaru ndibe mu
arakabya bukwa mu bę
e gwepyashiru.

Mu agukwa aphu;
teme ndzụ-agugu nodu
agushi mu ike.

²² ?Tọ dükpodaa ọbvu-etete,
dụ l'alí Giladu?

?O dụ g'o tọ dükpodaa onye
eme ọbvu l'eka ono?

?Bukwanu gụnu meru g'o gude
ophu onwo ono,

- aba ndibe mu ono akadụ
phę mma?
- 9** ¹O dù g'a sụ l'ishi mu bụ
nggele, mini shi asoshihu.
Enya mu bürü eka ẹnya-mini
futaru!
- Mu gege anoduepho ara
ekwa eswe l'enyashi
k'egbushi,
eegbushi ndibe anyi.
- ²O dù g'a sụ lẹ mu nweru
eka ndu ije akwaję
l'echięgu;
mę mu ahaephō ndibe
anyi;
mbụ tüğbukpoephō lufuru
phę;
kélé ẹphe erikota ogori
g'ephę ha;
ndu kuru l'eka ono
bükota ndu egudedu
ire phę eka.
- ³Ephe ekweje ire phę g'onye
kweru apfụ gude agba
uka agbagba.
O tọ büssen ire-lanụ bę ẹphe
gude atụ okoo l'alị-a.
“Ephe eshije l'eme iphe-eji
Ọwa-a daba l'eme Ọzo;
Ọphu ẹphe amadụ onye
mu bụ.”
- Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.
- ⁴Sụ-a; onyenonu kpakwaru
ndu ẹphe l'iya eshi
ònnyà l'aphara!
Ọphu unu akpokwaru obu
yeru unwune unu
unwoke; kélé nwoke,
yélé nwibe iya bụ
nwune agbakwarụ
iya erekede.

- Teme iphe, bükpoo onye
 unu l'iya eshi ḥonyà
 bürü onye mgbamu.
- ⁵ Ḫonyà nōdu agbaru
 onye yele iya eshi
 erekede.
- Ophu o duedu onye
 epfuye ire-lanu.
- Ephe tükowaru zia ire
 phē adzụ ụka.
- Ephe mewaru iphe-eji
 jasụ ephe tūhu
 onwophē ayi.
- ⁶ O buepho l'unu bu
 l'echilabọ erekede.
- “Ephe gude agba
 erekede ono ji ka
 amaru onye mu bụ.”
- Nokwa iphe, Chipfu eepfu.
- ⁷ Qo ya bụ lę-a; wakwa iphe,
 Chipfu, bụ
 Okalibe-Kakota-Ike
 eepfu baa:
 “Lekwa; mu a-hukwa phē
 ama; nuchaa phē anuchaa;
 kele-a; ?bubaa gunu ozo
 bę mu e-meba lę k'iphe-eji,
 ndibe mu eme?
- ⁸ Ire phē bụ apfụ, egbu
 ebugbu.
- Ephe anoduje epfu opfu
 l'erekede.
- Onyemonye nōdu
 egudeje ire
 mecha-mecha epfu
 eyeru nwibe iya;
 o bekwanu l'o gude
 obu iya agbaru iya
 ḥonyà.
- ⁹ ?Mu ta ahùshi phē ahùhù
 iphe ono,
 ephe eme ono tö?

?Mu te emelatashi phẹ iphe,
ephe meru mu;
mbụ ndu ali-a tọ?”
Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.

¹⁰ “Mu a-kwashi enya-mini;
kpoo mkpu-ékwa
l'opfu-éhu úbvú úbvú.
Mu abya agua aphụ irwu
ęswa, dù l'echięgu;
kèle ọ kpóshihuwaru nkụ;
ophu ọ dudu ndu
eshiswetajekwadu iya nụ;
ophu ọ duedu onye
anumaje órà eswi l'eka
ono.

Unwenu, ephe l'eli
phekashijihuwaru;
unwanu gbakashijihu.”

¹¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:
“Jierúsalemu bẹ mu e-me
g'ọ búru ikpozu;
eka nkuta-ọswa e-buru.
Mu jekwa e-mekwapho ge
mkpükpu lẹ mkpükpu,
nogbaa l'alị ndu Jiuda
búru ochobu;
k'ophu bú l'ọ tọ dudu onye
ebu iya ebubu.”

¹² ?Denu onye bụ nwoke, maru iphe kẹ g'iphe-a doo ya enya? ?Bụ onye
bẹ Chipfu ziru iphe k'ophu bú l'ọ-dụ ike koo ya g'o doo enya? ?Bụ gunu
meru g'o gude e mebyishia ali-a woru iya tọgbo ophorokpo g'echięgu, a ta
adụdu onye aghaję iya aghagha?

¹³ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Ọ kwa iphe, kparụ iya nụ bụ l'ephe
gbadoru eme iphe, mu tịru l'ekemu, bụ ọphu mu tịru doberu phẹ. Ephe
te emeduru iphe, mu sịru g'ephe meje; ọphu ephe angaduru nchị l'ekemu
mu. ¹⁴ Ọ bụ-chiaru iphe, ephe jeru etsoru bụ ejio ọkpoma phẹ. Ephe jeru
awata agwo nshi, bụ Balụ, bụ iphe, ndiche phẹ ziru phẹ. ¹⁵ Ọ ya bụ l-e-a;
wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa; mbụ Chileke kẹ
ndu Izurelu: Lekwa; mu e-me ndu-a g'ephe ria nri, atso ilu. Mu emee phẹ;
ephe angua mini, e yeru iphe, egbu ebugbugu. ¹⁶ Mu a-chikashi phẹ g'ephe

dzuru ohamoha, bụ eka ẹphe ta majedula; ophu ndiche phe amajedula
iya. Ozo bụ l'ọo ogu-echi bẹ mu e-gude chia phe jasụ mu emebyishibębe
phe.”

- ¹⁷ Wakwa iphe, Chipfu,
 bụ Okalibe-Kakota-Ike
 eepfu baa:
 “Unu rịnaa ya ariri nta!
 Unu kunaa ụnwanyi,
 ákajé àkàkà ékwa
 g'ẹphe bya!
 Unu zikwaa g'e kua ndu
 ophu kachaa ara
 ékwa erekete
 g'ẹphe byakwapho!”
- ¹⁸ “G'ẹphe bya egwegwa bya
 akarụ anyi àkàkà ékwa
 jasụ ẹnya-mini awata anyi
 aso gborogboro l'ẹnya;
 mbụ g'ẹnya-mini nodu
 awụ anyi gbukugbuku
 lishishi ẹnya.”
- ¹⁹ Aanükwa àkàkà-ékwa,
 aaka lẹ Zayonu eka
 ẹphe ara sụ:
 “Waa g'e mebyishiru anyi!
 Waa g'iphere anyi habe shii!
 Anyi hafutajekwa ali anyi-a
 kele ulo anyi bẹ e
 mebyishichawaru.”
- ²⁰ Nta-a bụ lẹ-a; unubę
 ụnwanyi;
 unu nümakwa
 Opfu Chipfu!
 Unu saa nchi nüma opfu,
 shi iya l'ọnụ!
 Unu zikwa ụnwada unu
 g'aakajé àkàkà ékwa!
 G'onyenonu zia nwibe iya
 g'eechije mkpu ékwa!
- ²¹ Ọnwụ shiwaal lẹ windo-ulo
 anyi pyobata
 bya abahụ l'eka anyi meru;

o nguru anguru.
 O bapfu ụnwegirima l'etsuzo;
 bya emee ọphu
 ụnwokorobyá
 edzukoedu
 l'edupfu-oha.

²² Pfua sụ: "Wakwa iphe,
 Chipfu epfu:
 Odzu ụnwu-eliphe l'a-daka
 gę nshị l'oma-egu;
 g'eka e gburu ereshi;
 eswa iya wushiru;
 ọphu o dudu onye
 achikobe iya nụ."

²³ Wakwa iphe, Chipfu epfu
 baa:
 "Gonye maru iphe te
 egudekwa mmamiphe
 iya kua onwiya!
 Ophu onye ọkpehu du
 egudekwa ọkpehu iya
 kua onwiya!
 Ophu onye nweru iphe
 egudekwa iphe,
 o nweru kua onwiya!"

²⁴ Ochia l'onye acho aba abaa;
 bụ iphe, oo-gude aba
 abaa bụ;
 lę mu doru iya ẹnya;
 teme o maru mu ree;
 mbụ maru lę mu bụ Chipfu;
 lę mu emeje iphe-ọma;
 bya ekpe ikpe,
 pfuru oto;
 bya egoshi lę mu
 pfuberekoto.

O bụru l'eliphe bę mu
 emekota iphe ono;
 kele o bụkota iphe,
 ememe iya aduje
 mu ree.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

²⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Lekwa; mboku abyakwa, bụ mbokу, mu a-nụ phē aphụ; mbụ ndu e buru úbvú l'ehu kpoloko; ²⁶ mbụ ndu Ijiputu; yee ndu Jiuda; waa ndu Edomu; waa ndu Amōnu; waa ndu Mōwabu; mēkpoo iphe, bükpoo ndu bukota l'echięgụ; mbụ ndu akpuje ishi dabunuka iya adabu. Kele ọhamoha ono g'ephe ha te ebuduru úbvù ililekpo; teme je akpaa lẹ ndu Izurelu l'ophu te ebukwarụpho úbvù l'ime obu phē.”

Chileke yee nshi

10 ¹ Unu nümakwa iphe, Chipfu epfu anụ unubę ọnu-ulø Izurelu!

² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

“Unu ta anwükwa iphe,
ndu ọhamoha eme;
ophu iphe-ọhubama,
emeshi l'akpaminigwe
eyekwa unu ebvu.

A makwarụ-a l'üdu iphe ono
eyekwa ndu ọhamoha
ono ebvu;

³ kele omelalị ndu ono bụ
iphe, adüdu iphe, o bụ.
Ephe egbutaje oshi l'oswa;
ndu eme ọna abya egude
ayoo phē pyia ya.

⁴ Ephe abya egude
mkpola-ọchaa mē
mkpola-ododo gude
mee ya ọna.

Ephe abya egude ọngu;
yee nggu kpobe iya
g'o tọ mingga aminga.

⁵ Nshi phē ono dù ge
nwanggiri-utobo,
e keberu l'eka a koru
iphe;
mbụ l'o too pfudu opfu.

Ọ búru apata bę aapatajẹ iya;
kele o to jedu ije.

Unu ta atsujekwa iya ebvu;
kele o to mekajekwa iphe;
ophu o dükwa iphe, dù ree,
oomeje.”

⁶ Ọ tọ dükwa onye dù ge gube

- Chipfu.
 1 parụ eka; teme əpha ngu bę
 ike dụ.
- 7 ?Bụ onye bụ onye tege
 anodudu atsụ ngu
 ebvu;
 gube eze əhamoha?
 Ono bükwa iphe,
 rwuberu ngu nụ.
 Liphe, bükpoo ndu
 mmamiphe,
 nökota l'əhamoha;
 mækpoo l'iphe,
 bükpoo ali-eze phe
 l'ophu bę o to
 dukwa onye dụ gę ngu.
- 8 Ephe bükota ndu enwedu
 egomunggo bya abụru
 ndu eswe.
 Iphe, ezi phe iphe bụ ntékpe,
 a pyiru l'oshi,
 adudu urwu, o baru.
- 9 Oo mkpola-əchaa, e tsuru
 əngu bę e jeru eshi lę
 mkpukpu Tashishi
 wota bya;
 yee mkpola-ododo,
 e jeru ewota lę mkpukpu
 Ufazu, bucha iphe,
 ndu eme əna;
 yee ndu akpuzu kpuru.
 Nshi ono bę a chitaru uwe,
 dụ urwukpu-urwukpu;
 yee ophu dụ uswe-uswe
 woru yee.
- Iphe ono bükotaru iphe,
 ndu maru eme əna
 meru dobe.
- 10 Obenu lę Chipfu bụ iya bụ
 əkpobe Chileke.
 O bụ iya bụ Chileke,
 dzụ ndzụ.

Teme o bụru iya bụ Eze,
a-no jasụ l'ojejoje.

Ehu -nodu eghu iya eghu;
eliphe l'ophu anmahụ
pyaapyaapya;
ophu ndu ohamoha adudu ike ata nshi anata oke-ehu-eghu iya.

11 "Wakwa iphe, ii-pfurū phē baa: Agwa-a, abudu l'ọqo phē meru igwe;
ophu o bụdu phē meru eliphe-a bẹ e-mechakwaa laa l'iswi l'eliphe-a; laa
l'iswi l'imigwe."

12 O Chileke bẹ gude ike ẹka
iya mee eliphe.

O bụru yebedu gude
mmamiphe iya tụa
okpa mgboko-a.

O bụru yebedu gude
nkwanmenya iya
phushi akpaminigwe.

13 Qobujeru; o -dee edede
l'igwe; igwe ara órà.

O nodu emeje g'urwukpu
shi l'eka igwe beru ali
beru wata afuta.

Qotuje egbigwe mẹ igwe
nodu edze mini.

Teme o bụru l'oba iya bẹ
ooshije ezi pherephere.

14 Onyemonye te nwedu
egomunggo;
ophu o dudu onye kwaru
enya.

Iphe, bụ ndu akpụ ụzu
mkpola-ododo g'ephe ha
bẹ iphere nshi phē
gudeakwari.

Ntékpe, ephe meru tükoru
bụru UGHOSHI;
g'o tọ bụdu l'ọtotu unme
l'onwiya.

15 O iphe, adudu urwu, o baru;
bya aburu iphe,
e gude agba mgbọnu.

O -rwua teke Chileke e-kpe

ikpe bę nshi ono
a-bükotaru ola-l'iswi.
16 Obenu l'onye ono,
 bụ okiphe oshilọkpa
 Jiéköpu ono bę ta
 abüdu nno bụ g'o dù;
 kélé ọo ya bụ onye
 meru iphemiphe dobe;
 mechaa mee ndu Ízurèlu;
 mbụ ọkpa-ipfu ono,
 bụ okiphe iya ono.
 Onye ono bę ẹpha iya bụ
 Chipfu;
 bya abụru
 Ọkalibe-Kakota-Ike.

Mgbu-ọnwu, e-mechaa bya nụ

17 Unu kwakòbekwa iphe unu g'unu alụfu l'alị-a; unubę ndu ono, ndu
 ohogu unu nọ-pheru mgburugburu ono; **18** kélé-a; wakwa iphe, Chipfu
 epfu baa: "Nta-a bę mu a-gba ndu bu l'alị-a kę swaramụ gbatu mgba lanụ.
Mu emee phę ewere k'ophu aa-kpụ phę lę ndzụ."

19 "Nshio mu; kélé e mekarụ
 mu iphe!
 Onwo, aba mu nụ bürü
 emeta emeta!
 Ole iphe, mu epfujeleru-a
 onwomu bụ
 l'ọ büyüaa iphe-ememe,
 nọ swiru mu nụ;
 mu je l'ataru iya nshi.
20 Ulo-ekwa mu bę e
 mebyishiakwaru.
 Eri iya bę a tükaoakwaru
 gbabushichaa.
 Unwu mu shiakwa mu l'eka
 gbakashihu;
 ophu mu l'ephe anqedu.
 O tọ dqedu onye ophu
 phoduru nụ kę
 g'oo-kpöberu mu
 ulo-ekwa ọbu ozo;
 ozokpoonu g'ọ tataru mu

nwamkpu."

- ²¹ Ndu eche anyi ḡe ndu eche
at̄uru te nwedu
egomunggo;
ophu ̄ephe akpaj̄edu
Chipfu ishi.
Ọ búru iya meru g'o gude
ophu ̄upete agbāeduru
ph̄e;
a ch̄ia at̄uru ph̄e nan̄unananu.

- ²² Unu lekwa! Nzi ̄obu
abyakwaa.
Mb̄u oke ùtsú, e-shi l'uzo
isheli etsu abya.
Oo-me al̄i ndu Jiuda l'ọ
búru ochobu;
eka nk̄uta-̄oswa e-buru.

Epfupfu, Jieremaya pfuru nü Chileke

- ²³ Ḡube Chipfu; mu makwaru-a
l̄e ndz̄u amad̄u ta
ab̄udu nkiya;
l'ọ t̄o búdu amad̄u a-n̄odu
at̄u-ziru onwiya eka
oo-zo ̄okpa.

- ²⁴ Jiko Chipfu; baaru mu mba!
Ọ kwa g'i gude ikpe,
pf̄uru oto mee ya.
G'ọ t̄o búkwa teke ̄ehu eghu
ngu eghu; a n̄onyakwa;
i mee mu;
ophu ̄o d̄uedu iphe,
mu b̄u.

- ²⁵ T̄u-koshi ̄ohamoha ono
oke-̄ehu-eghu ngu;
mb̄u ndu ono,
ekwedu nkengu ono.
T̄u-koshi iya ndu ono,
te ekujedu epha ngu ono;
kele ̄ephe riwaru oshilokpa
Jiékópu ripyaa.
Eph̄e kewaru iya gburugburu

gbeshi;
bya emebyishia ali iya,
bụ ibe iya l'ophu.

Ọgbandzu ono bẹ e mebyiru

11 ¹Wakwa opfu, Chipfu pfuru nü Jieremaya. O suru iya: ²“Numa-kwa iphe, e pfuru gude gbaa ndzụ ono; l'i wokwaru iya pho je epfuaru ndu Jiuda; yee ndu bu lẹ Jierúsalemu. ³Pfuaru phẹ sụ phẹ l'ọwa-a iphe, Chipfu, bụ Chileke ndu Ízurèlu epfu baa: Onye a tịru ọnụ bẹ o bụ; mbụ onye te emedu iphe, ọgbandzu-a pfuru; ⁴mbụ opfu ọgbandzu, mu tịruro l'ekemu nü ndiche unu phẹ teke mu dufutaru phẹ l'alị Ijipitu; mbụ teke mu dufutaru phẹ lẹ phoophoophoo ọku, agbazeje ígwè. Iphe, mu pfuru bụ: Unu meje iphemiphe, mu sụru g'unu meje; oo ya bụ g'unu abụru ndibe mu; mbedua abụru Chileke unu. ⁵Noo teke mu e-mekọta iphe, mu riburu ndiche unu phẹ nte lẹ mu e-me; sụ lẹ mu a-nụ phẹ ali, era-eswi; yee manụ-ènwu jiru pyịmu pyịmu, bụ iya bụ ali-a, unu bu nta-a.”

Mu sụ iya: “Oo g'o dụ; gubé Chipfu.”

⁶Chipfu bya asụ mu: “Raa ya arara l'alị ndu Jiuda; yele ọma gbororo Jierúsalemu: Unu ngabé nchị l'opfu, dụ l'ogbandzu-a tsoo ya g'o dụ. ⁷Eshi teke ono, mu dufutaru ndiche unu phẹ l'alị Ijipitu ono jasụ ntanụ-a bẹ mu shiekwapho lọta phẹ eka lẹ nchị; mu -locha; mu alobaa sụ phẹ: ‘Unu meje iphe, mu pfuru!’ ⁸Obenu l'ephe ta angabeduru nchị; ọphu ephe eyeduru ọnụ; ọ chia iphe, ephe meru bụ l'ephe tsoru ọkpoma-mgbashi, shi phẹ l'ejo ọkpoma phẹ ono. O bürü iya bụ lẹ mu atuko otu-ọnụ, dükota l'ogbandzu ono, mu sụru g'ephe tsorū; ephe jika l'ephe tee tsodu ono tükota phẹ.”

⁹Tobudu iya bụ lẹ Chipfu asụ mu: “Ndu Jiuda yee ndu bu lẹ Jierúsalemu nökobeakwa achịru mu ejo idzu. ¹⁰Ephe laphuakwaru azụ je emeahaa iphe-eji, ndiche phẹ meru, bụ ndu jikaru l'ephe taa ngadụ nchị l'opfu, mu pfuru. Ephe tıgbuakwaru je agwota ọbvu ozo, dugbanu jehaarụ iya ozi. Ndu ọnụ-ulo Ízurèlu ephe lẹ ndu ọnụ-ulo Jiuda tukoakwaru mebyia ọgbandzu ono, mu lẹ ndiche phẹ gbaru ono. ¹¹Oo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu e-mekwa g'oke iphe-ehuka dapfuta phẹ; ọphu ephe anahukwa iya. O betakpoo ephe raku mu; mu taa ngakwaru phẹ nchị.

¹²Ndu bu lẹ mkpukpu, nogbaa l'alị ndu Jiuda; yee ndu Jierúsalemu l'e-je je araku agwa ono, ephe shi anoduje akporu ụnwù-isensu ọku ono; ole ephe tee yeduru phẹ eka ililekpo; mẹ oke iphe-ehuka ono dapfue phẹ pho. ¹³Oo g'unu nweberu mkpukpu igwerigwe bükwapho g'unu nweru agwa igwerigwe; unubé ndu Jiuda. Unu nwekwaru-pho ikpoto ẹnya eka unu doberu, unu a-nodu akpo ụnwù-isensu ọku; mbụ akpo iya anụ agwa iphere ono, bụ Balụ; ẹnya eka ono dükwapho igwerigwe g'etsuzo, no lẹ Jierúsalemu. ¹⁴Gẹ gubé Jieremaya te epfukwa nü mu l'iswi ehu ndu-a; ọphu i chikwaru phẹ mkpu; ọphu i rwókwari phẹ arwɔrwo; kèle mu

taa angakwaru phę nchi; m'ephe -kujeę mu phę oku; m'ephe -nodu eje iphe-ehuka.”

15 “Bü gunu bę ndu mu yeru obu eme l'eze-ulo mu; l'eka ephe likpoto ndu զո achı ej o idzu eme g'ephe chiru iya? ?Bü anu, dū nsə a-kpoşıhi g'a ta nü unu aphı tօ? Q kwa teke unu eme ej o-iphe bę չhu anoduje atsօ unu ստո. 16 Chipfu kuru ngu oshi olivu, abya pulapula; teme o nodu amı mebyi, ama ntumatu l'ugbugba. Ole օ օրա, igwe a-ra l'eka oke pherephe-re ezi bę oo-gude kpoo ya oku; teme ekali iya agbakwashıhu.

17 “Q kwa Chipfu, bü Okalibe-Kakota-Ike, bü onye dzarü ngu nü bę tü-buru l'ii-mechaa bürü ola-l'iswi; noo kele զո-ulo ndu Izurelu; yele զո-ulo ndu Jiuda mewaru ej o-ememe; shi egube ono kpatsu mu iwe; ke-le ephe jeru anodu akpo յնու-iseñsu oku anu Balu.”

Aachırı Jieremaya ej o idzu

18 Eshinu Chipfu kpuharu ej o idzu, ephe achırı mu goshi mu bę mu maerupho iphe, ephe achı; kele teke ono bę o goshieru mu phę iphe, ephe eme. 19 Mu dıephıo gę nwatırı, eme gelee, a kpı ej egbugbu. Ophu mu amakpıdarı l'a chıwaru mu ej o idzu sı: “Unu g'anyi mebyishia oshi ono yee mebyi iya. Unu g'anyi mee g'ı chıhu l'alı ndu dzı ndzı; k'ophu a ta abyadı anyatabaa ępha iya.”

20 Obenu lę-a; gübę Chipfu, bü Okalibe-Kakota-Ike; gübę onye ono, ekpeje ikpe, pfuru oto ono; teme i nodu ahuje օkpoma yee օriri ama; gę mu hımanu ęka iıgwata սցո iphe, ephe meru mu l'ishi phę; kele օ gübęda bę mu e-doru g'ı dıru mu.

21 “O ya bü lę-a; wakwa iphe, Chipfu epfu l'ehu ndu mkpukpu Anatotu, bü ndu ono, acho ndzı ngu ono, bü ndu asuje g'i ti gudehıkwa ępha Chipfu epfu mpfuchiru; odumeka bę iı-nwıhukwa phę l'eka. 22 O ya bü l'owakwa iphe, Chipfu, bü Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: Mu a-nükwa phę aphı. Unwokoroya phę bü ogu-echi bę ee-gude gbushia phę. O bürü egi e-gbushi սու phę nwoke yee սու phę nwanyi. 23 Ophu օ dıdu g'ı ka mma l'o nweru nwa ndu aa-ha g'ephe phoduru phę. Noo kele mu e-me gę ndu Anatotu l'ophu lakota l'iswi; mę o -rwuepho apha ono, aa-nü phę aphı ono.”

Jieremaya agü aphı

12 ¹Gübę Chipfu; օ tօ dıdu
teke i bıedupho onye
pfıberekoto;
jasıkpoo lę gę mu echı
ngu opfu-a.

Ole օ bü; mu e-pfukwaru ngu
phę k'ikpe, pfuru oto,

iikpeje.

Súa; ?bụ gunu kparụ iphe,
üpete agbaru ndu
ejo-iphe l'uzo phē?

Mbụ-a; ?bụ gunu kparụ iphe,
ęhu aduje ndu e gudedu
ire phē ęka guu?

² Oo ngu dzarụ phē;
ephe gbaa ṽgbarabvu;
bya evua mịjaha amimi.

Ephe akpujeru ngu l'ọnū
tekenteke.

Obenu l'o to rwujedu phē l'obu.

³ Obenu lę mbedula bę gube
Chipfu maru.

İihumaje mu; teme i nödu
enyochaje ɔriri,
mu ariru ngu enyocha.

Kpütanu phē kpufu g'atürü,
a kpụ eje ebugbu!

Wonuru phē dobe iche
kwaberule mboku,
aa-phụ phē!

⁴ ?Bụ jasụ teke ole bę alị a-gụ
aphụ gụ-beru; mbụ ęswa,
nogbaa l'alị
akpoṣhihukota nkụ?

O bụru iphe, kparụ iya nụ bụ
lę ndu bu iya nụ bụ
ndu eme ejo-iphe;
o mee ụnwu anụ mę ụnwu
enu; ephe lakota l'iswi.

Ophu kachaakponu bụ le
ndu ono bụ iphe,
ephe epfu bụ:

“O tọo hụmakwa iphe,
e-mechaa mee anyi.”

Onu, Chileke yeru

⁵ “O -bụru lę gụ lę ndu gude
okpa gbaru ɔso;
ephe lọo ngu phelephele;

bụ-chia ndu ọphu gude
inyá be gụ l'ephe súru
atụtu?

Ozo bụ le-a; o -buru l'upfu
adụ ngu l'alí,
adudu iphe dù iya nụ;
?denu g'ii-shi mekọta
iya l'oswa ono,
no le mgboru enyimu
Jiódanu ono?

⁶ Mbụ-a; unwune ngu nwoke;
mbụ ndu unu ẹphe shi
l'unuphu lanụ;
ẹphebedua deru ngu
ye g'e gbua.

Ephe woliru olu ara g'e mee
ngu iphe,
a-tsuru ngu nụ.

Ba adakobekwa phe;
m'obeta ephe nođu
epfuru ngu opfu
Ọma!"

⁷ "Mu gbadowaru ndu ọnụ-ulo mu.
Mu gwobewaru ndu ono,
 bụ okiphe mu ono.

Ndu ono, dù mu l'obu ono
bẹ mu yeakwaru l'eka
ndu ọhogu phe.

⁸ Okiphe mube Chileke ono
byaakwaru bya adụ
mu g'oduma, bu l'oswa.

Ọonoduje agboru mu uja.
O buru iphe ono meru
g'o gude o dù mu ashi.

⁹ Ndu ono, bụ okiphe mu ono;
dụwaa mu g'enu,
vorum kídikidi,
 bụ enu, erije anụ enu ozo;
unwu-enu ozo
erijekwapho anụ ibiya
no-phee ya mgburugburu
abya iya etso ọgu.

Ęphe je atuko iphe,
bükpoo anụ,
bu l'ęgbudu rwukọo
g'ephe bya avụa anụ
iya kpatakpat!

- ¹⁰ Ikpoto ndu eche atụru
mebyishiwaru
opfu-vayịnu mu.
Teme ephe gude ọkpa zo
opfu mu pyakapyaka.
Eguru opfu mu ono bę
ephe meru;
o bụru echiegu,
dabyiru kę mmanu.
- ¹¹ E meru iya; o bụru
okorobo-egu.
Eshinu o bụ okorobo-egu;
o gụahaa aphụ
rakuahaa mu.
Mbụ l'alị ono l'ophu bę
e meru;
o bụru okorobo-egu;
ophu o dudu onye
akpa iya ishi.
- ¹² Ndu mgbupya zeru
gbiigbiigbi bya
asopyabe nggeregede,
nogbaa l'echiegu.
Ogu-echi Chipfu e-shi l'ishi
ali-a ishi lanụ sụa
nemadzụ pyaapya
jasụ l'ishi iya ophuu;
ophu o dudu m'onye lanụ,
ęhu adụ guu.
- ¹³ Ephe kuru witi; ole iphe,
ephe mechaarụ kpata
bụ obvu obvu.
Ephe sekashịru onwophe
l'akanya;
ole o to dudu iphe,
ephe setarụ.
Iphere iphe, ephe kpatarụ

l'opfu phē nōdu
aduje phē.
O būru ēka ēhu eghu Chipfu
eghu.”

¹⁴Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “O -būru kē ndu iwe ono, bū obuto-bu mu ono g'ephe ha; mbū ndu ono, denyiru ēka l'okiphe, mu heru ndibe mu, bū ndu Ízurēlu g'ō būru okiphe phē ono; lekwa lē ndu ono bē mu e-phēfē ephefē l'alī phē. Mu abyakwaphō ephefē ndu Jiuda g'ephe ba nōhe l'echilabō phē. ¹⁵Teke mu phefuchaeru phē phō; mu abya aphārū phē obu-imemini; duphutachaa phē azū nanūnanu g'ephe haa; g'ephe lwaphuta azū l'okiphe phē ono; ¹⁶gude epha mu riaha angū sū: ‘Eshinu Chipfu nō ndzū g'ō nō iya-a’; egube ono, ephe shiwaazia ndibe mu ephe shi egudeje agwa, bū Balū eri angū ono; bē ephe a-ngukwaru anguru l'echilabō ndibe mu. ¹⁷Obenu teke o bū l'o nweru əha, ete ekwedu ngabē nchī bē mu e-phēfukpōe phē phō rengurengu woru phē mebyishia. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

Akpō əchaa, ekee l'upfu

13 ¹Wakwa iphe, Chipfu epfu anū mu baa: “Tūgbua je azūa akpō-upfu, e meru l'ekwa əchaa kebe l'upfu; ole g'i ba tsekwa iya lē mini.” ²Mu byanū eje azūa akpō-upfu gē Chipfu pfuru; bya ekebe iya l'upfu.

³Noo ya; Chipfu byakwa bya epfuru opfu yeru mu k'ugbo əbo sū mu: ⁴“Wota akpō-upfu ono, i zūru ono, i we l'upfu ono; gude iya je l'eniyimu Yufurétisu je edomia ya l'ogba, dū l'eze m kpuma.” ⁵Mu tūgbukwa je elibe iya lē mgboru ənyimu Yufurétisu gē Chipfu ziru mu.

⁶A noekwaphō ujiku olemole; Chipfu sū mu: “Tūgbua je l'eniyimu Yufurétisu je avota akpō-upfu-a, mu sūru g'i je edomia-a.” ⁷Noo ya; mu tūgbunaa bya ejee l'eniyimu Yufurétisu je avota akpo-upfu əbu; mbū je ewofuta iya l'eka mu shi domia ya; obenu l'o mebyishihuwaru; əphu o duedu iphe, o dū ree ememe m'ilile.

⁸Noo ya; Chipfu byakwa bya epfuru opfu yeru mu sū mu: ⁹“Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Nokwa gē mu e-mebyishi eku-onwonye kē ndu Jiuda; yee oke eku-onwonye kē ndu Jierúsalemu. ¹⁰Ndu-a, bū ndu ejo-iphe-a, bya abūru ndu jikaru l'ephe taa ngadū nchī l'opfu mu; ndu bū iphe, ephe anoduue eme bū iphe, shi phē l'ejø əkpoma phē ono. O būru agwa əzo bē ephe anoduue etso; ejeru phē ozi; abarū phē ejā. Ndu ono bū g'akpō-upfu-a dū-a bū g'ephe a-dū; mbū l'o tō dudu iphe, ephe a-dū ree ememe m'ilile; ¹¹kēle o o g'akpō eke l'upfu ekejeru l'upfu nemadzū-a bū gē mu meru ndu Ízurēlu; yele ndu Jiuda l'ophu ephe keru mu jīmujuimū l'ēhu. Oo ya bū g'ephe a-būru ndi-be mu; tēme mu egude phē nweru əpha; l'aaja mu ajaja akwabē mu ùbvù. Obenu l'ephe ta angaduru nchī. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

Akpó-mée

¹² “Pfuaru phé sú phé lè-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu; mbu Chileke ke ndu Ízurélù: ‘Iphe, bùkpoo akpó-mée l'ophu bé ee-yejikòta mée.’ Teke ẹphe súru ngu: ‘?Anyi ta amahaada l'ee-yeji mée l'akpó-mée?’ ¹³L'i sú phé-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu e-me gé mée wata atsú iphe, bùkpoo ndu bu l'alí-a l'ophu; je akpachaa lè ndu bù eze, bù ndu nò l'aba-eze Dévidi; mè ndu bù uke; mè ndu mpfuchiru Chileke; mèkpoo iphe, bù ndu bukòta lè Jierúsalemù l'ophu. ¹⁴Mu e-nwuta phé je atúpyabe nwibe phé; mbu ndu bù nna; mè ndu bù nwa nwoke. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Mu taa yòduru phé oshi; ophu mu aphùduru phé obu-imemini; ophu mu eme-duru phé eze-iphe-ọma kē gè mu haa gè mu te emebyishi phé.”

Eye ebvú akpú lè ndzú

- ¹⁵ Unu nümakwa;
 unu ngabékwa nchì!
Unu te ejekwa eku onwunu
 ekuku;
 kele Chipfu pfuakwaru iya
 g'oo-dù.
- ¹⁶ Unu kwabé Chipfu,
 bù Chileke unu úbvú!
Odumeka bẹ oo-mekwa
 g'ochii gbaa.
Teme ụpfu akpó ngu l'okpa
 l'eli úbvú ono,
 agbakòta ochii ono.
Iphe, unu ele ẹnya iya
 bù iphóró;
 ole oo-me iya l'qoburu
 onyonyo ọnwu.
Teme l'qogbanwee ya;
 mee ya l'q gbahù tsükiribaa.
- ¹⁷ Obenu lè teke ọ bù l'unu ta
 angadu nchì
 bẹ mu a-ra ẹkwa lè mpya;
 kele unu kunukaru
 onwunu.
Mu e-gude ẹnya mu raa ẹkwa
 raghee ya araghe.
Enya-mini aso mu
 gborogboro l'ẹnya;

kele ụnwu-aturu Chipfu bę
aa-kpụ lę ndzụ.

¹⁸“Karụ eze; yele nyee iya, bụ eze-nwanyị sụ phe-a: Unu shikwa l'aba-eze unu nyizeta; kele okpu-eze unu ono, egbu nwịinwii ono e-mechakwaa dafuchaa unu l'ishi! ¹⁹Iphe, bụ m kpukpu, nokota l'echiegu ndohali bę aa-gụ-chishicha agụ-chishi; ophu o dudu onye sru iya aguha. Ndu Jiuda l'ophu bę aa-kpukota laa alị eka ozo; mbụ kpukota phę g'ephe hakota.”

²⁰Palikpodapho enya apali hụma ndu shi l'uzo isheli aby. ?Denu ikpoto aturu ono, e yeru ngu l'eka ono; mbụ aturu ono, i shi gude eku onwunu ono? ²¹?Bụ gunu bę ii-pfụ mę o -chitaephō ndu ono, i shi dobesụ l'ephe bụ ọkpobe ọnyà ngu ono bya achịru dobe; ephe bürü ndu-ishi ngu phę? Tọ watadu ngu eme ẹhuka g'ime emeje nwanyị, dù ime-a? ²²Ozo bụ; teke i jiru onwongu aji sụ: “?Bunaa gunu meru g'o gude iphe-a mee ngu?” Iphe, kparu iya nụ bụ l'iphe-eji ngu paru eka. Noo g'o gude a jia ngu uwele; woru ngu agada pakaa. ²³Onye Kushi; ?o-o-dụ ike gbanwe akpọ-ehu iya? Tọ agụ; ?o-o-gbanwe mkpọ ono, o chiru l'ehu ono? Nokwapho ge gube onye ejio-ememe kwowaru ehụ ta agbanwekotadu iya eme iphe, dù ree. ²⁴Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Mu e-mechaa phukashia ngu g'onye aphukashi ęswa ereshi, pherephere, shi l'echiegu ezikashị ezikashị. ²⁵Noo oke iya nkengu bụ ono; mbụ okiphe, mu tụ-buhawaru doberu ngu. O bürü iphe, kparu iya nụ bụ l'unu zoharu mu je akporo obu yeru agwa, ata abụdu ire-lanụ. ²⁶O ya bụ lę-a; mu a-jị ngu uwele; phuta uwe ngu kpube ngu l'iphu; k'ophu aa-humakwanu iphe ono, emeje g'iphere dù ngu ono. ²⁷Mu hụmaru ogori, iiri; yee mịmịimii, ijinoduje ara agba ala l'eme ejio-ememe; mbụ ụkpara ono, iigba; ophu iphere adụdu ngu ono! Mu humakotaakwaru ahụma ahụma, ijinoduje eme l'eli úbvú; mę ophu ijinoduje eme l'egu. Nshio gube Jierúsalemü! ?Bụ jasụ teke ole bę ii-dụ-beru inyinyi?”

Anwụ a-kpọbe; ụnwu aby; ogu-echi etso iya

14 ¹Wakwa opfu, Chipfu pfuru Jieremaya k'anwụ-akpọbe ono:
² “Ndu Jiuda agukwa aphụ.

Mkpukpu, nokota iya nụ
gbajoshihukota
agabajosihu.
Ephe nödụ ara ekwa l'opfu
ehu ali-a.

Teme a nödụ echikwapho
mkpu lę Jierúsalemü.

³ Ndu a maru ępha phę ziru
ndu-ozị phę g'ephe je
ekuta mini.

- Ephe je l'obvu-mini;
 ophu ọ dudu mini,
 dù iya nụ.
 Ephe parụ ite phē
 l'ophorokpo lwa.
 Iphere dù phē;
 tēme meji tofuwa
 phē.
 Ephe woru iphe kpuchia ishi
 l'eka iphere dù phē.
⁴ Ali gbaakwaru ọru;
 kélé igwe te edzeduru mini
 wushi iya.
 Iphere gude ndu akọ opfu.
 Ephe woru ẹka kpubegbaa
 l'iphu.
⁵ Mbụ je akpachaa lẹ ne ele,
 bu l'egu
 gbaghachaaru ụnwu,
 ọ nwụru k'ọphíúú;
 ẹka ọ tọ hụmaduru ęswa,
 oo-ta.
⁶ Nkapfụ-igara-ọswa pfuchaaru
 lẹ nggeregede
 atụ phepfuphepfu ge
 nkuta-ọswa.
 Enya gbahukota phē ochii
 kélé ọ tọ dudu ẹka ephe
 a-nodu taa nri.”
⁷ “A makwarụ-a l'iphe-eji,
 anyi meru agba anyi ekebe;
 ole gube Chipfu;
 menaa iphe;
 g'epha ngu apfuru;
 kélé anyi lawarụ azụ lamihu;
 tēme anyi mewaa ngu
 iphe-eji.
⁸ Gube onye bụ ngu bụ ẹka
 enya ndu Izurelu dù;
 onye adzotaje phē
 nụ m'ephe -nodu
 eje iphe-ehuka.

?Denu g'o gude i bya adu
g'i byaru abyabya l'alı-a?
Mbụ i bya adu g'onye ije,
l'a-nę ęnyashi lanu
kpoloko.

⁹ ?Denu g'o gude i du ge
nwoke, a türü l'upfu;
g'onye ike ogu du;
obenu l'ike ta aduedu
iya ke g'o dzoo ndzu?
Gube Chipfu;
anyi le ngu tukonuru
nodu.

Teme anyi nodu aza
epha alaru ngu.
Ta agbadoshinu anyi!"

¹⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu ehu ndu-a: "Iphe, aduje phę ree shii
bu aghaphe. Ephe te esedejedu ıkpa phę. Oo ya bu le mu taa natadu phę.
Oo nta-a be oo bya anyata ejo-iphe ono, ephe megbaberu ono; bya ahua
phę ahuhu k'iphe-eji, ephe meru."

¹¹ No iya; Chipfu bya asu mu: "Te pfukwa g'o duru ndu-a le ree. ¹² A
makwaru-a l'ephe aswijeru Chileke egü; obekwanu le mu ta angadu nchi
l'ekwa, ephe ara. A makwaru-a l'ephe egweru mu ngweja-akpo-oku; bya
egwekwamu mu pho ngweja-nri. Obenu le mu taa natadu iya. O bu-chia
iphe, mu e-me bu le mu e-gude ogu-echi mebyishia ndu-a. Mu egude
okpa-nri; yee ejo iphe-ememe mebyikwaa phę pho."

¹³ O buru iya bu le mu asu: "Gube Nnajiuphu, bu Chipfu; ndu mpfuchi
chiru Chileke anodujeekwapho epfurul phę su phę l'ephe taa ahumakwa
ogu-echi ahuma ophu; ophu egü emekwa phę. Mbụ le gube Chileke e-me
ge nchi du phę doo no odu l'alı-a."

¹⁴ Töbudu iya bu; Chipfu byakwa bya asu mu: "Ndu mpfuchiru ono gu-
dekwa ephe mu adzu uka. O to bükwa mbędua ziru phę g'ephe bya; ophu
o bükwa mbędua türü phę eka; ophu o dükwa iphe, mu pfuru nu phę.
Mpfuchiru, ephe epfu anu ngu bu ophulenya erekede. Ephe nodu agba
eja, adudu iphe, o bu; yee iphe, ephe ritaru l'okpoma phę. ¹⁵ Oo ya bu le-
a; wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu ehu ndu mpfuchiru ono, gude ephe mu
epfu ono; mbụ ndu abudu mbędua ziru phę g'ephe je; ephe je anodu epfu
su l'o to dudu ogu-echi; ozoo egü, byaru edenyi ndu alı-a eka. Ndu mpfuchi
chiru ono l'onwophe be bu-a ogu-echi ono; yee ıkpa-nri ono e-mechaa
mee g'ephe laa l'iswi. ¹⁶ Teme ndu ono, ephe epfu anu ono be ee-mechaa
tuphaa etuphaa l'oma gbororo Jierúsalemu; o buru iphe, a-kpa iya nu bu
ıkpa-nri ono; yee ogu-echi ono. Ophu o dudu onye a-dükwadunu ke g'o

lia phę elili; ọzoo lia nyee phę; ọzoo nwa phę nwoke mę kę nwanyị. Aphụ, rwuberu phę nụ bę mu a-wụ phę l'ęhu.”

17 Oo ya bụ lę-a; pfuru iphe-a

yeru phę:

“G'enya-mini sokwa mu
gborogboro l'ęnya
eswe l'ęnyashi
mkpùrumkpuru.

Ndu mu a-nodu araru ękwa

ono bürü nwada mu

ono,

adụdu nwoke jepfujeru

iya nụ ono;

mbụ ndibe mu ono;

kele onwo,

aba phę nụ dù ejio ejì.

O bürü pyaapyaa bę e chiru
iya.

18 Teke mu bamiru l'ime

oha ono;

mu ahụma odzu ndu e

gude ogu-echi gbua.

Teke mu bahuru lę mkpukpu

phę; mu ahụma iphe,

okpa-nri mebyishiru.

Ndu uke mę ndu mpfuchiru

Chileke tükaoakwari

lashia alı ęka ephe amadụ.”

19 ?O dù g'i jikawaru Jiuda

jikaghaa töö?

?Tö duedu iphe, i guberu

Zayonu töö?

?Denu g'o gude i meka anyi

iphe, ta akpohudu

akpohu?

Anyi leri ęnya nchi-adụ-doo;

ophu ọ dùdu iphe,

dụ ree byaru anyi.

Anyi lee ęnya teke ee-me

g'ęhu dù anyi ike.

O buerupho ebvu bę a gbenu

eye anyi.

²⁰ Gube Chipfu; ejo-iphe,
anyi emegbabę rwuakwaru
anyi l'ehu; yee ikpe,
nmaru nna anyi oche
phe.

Anyi meakwaru ngu iphe-eji
eviya kpo.

²¹ Jiko ta agbadokwa anyi;
g'epha ngu apfuru!
Te ewokwaru aba-eze ngu ono,
du biribiri ono hua
l'ali!

Nyatakwa ọgbandzu anyi
lẹ ngu!

Te emebyikwa iya!

²² ?O nweru nshi nshi ono,
noğbaa l'qhamoha ono,
adudu iphe, o bụgbaa ono;
?o nweru ophu aduje ike
dzee mini?

Mbụ-a ?bukponu igwe
alwaję g'o ka mma l'oo
yegeyege mini?

Waawakwa. Oo gubedua;
mbụ gube Chipfu,
bu Chileke anyi.

Oo ngu bu eka enya du anyi;
kele oo ngu emekota
iphemiphe ono.

15 ¹Tobudu iya bu; Chipfu bya asu mu: O to dukwa m'obeta Mosisu
yee Sämelu bya apfuru mu l'iphu; uche mu taa lakubeekwa ndu-
a. Chifukpoe phę pho achifu l'iphu mu! Haa phę g'ephe je! ² Teke ephe
jiru ngu su: ?Bu awe be anyi a-la? Su phę-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

Ndu a tubuwaru l'oo anwuhu
e-gbu phę;
bu anwuhu e-gbu phę.

Ndu a tubuwaru l'ee-gbu
l'ogu-echi;
l'e gbua phę l'ogu-echi.

Ndu a tubuwaru l'oo egwu
e-gbu phę; egwu egbua

- phę.
 Ndu bụ lę ndzụ bę aa-kpụ
 phę;
 l'a kpụa phę lę ndzụ.
- ³Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu e-zì uzi omeliwe ዓንግ' o je emee
 phę l'iwe. Ogu-echi a-nodu egbu egbugbu; nkụta aloọ phę wuruwuru;
 ụnwụ-enu, ephe l'eli; yęe ụnwụ anụ kę mgboko avükaa anụ phę; mee
 phę omeliwe. ⁴Mu e-me phę g'ephe bụru ndu alị-eze ụnwụ-eliphe l'ophu
 a-nodu aso oyı. O bụru iphe, kparu iya nụ bụ iphe, Manásę meru lę Jierú-
 salemu. Manásę bụ nwa Hezekáya; teme ọ bụru eze ndu Jiuda.
- ⁵Gube Jierúsalemu; ?bụ onye
 a-yokpooru ngu ọshi?
 ?Bụ onye a-güchiru ngu aphụ?
 ?Bụ onye a-dükwoo ike
 pfuchi jia sụ:
 ?Denu g'ọnwuru ngu?
- ⁶Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
 "I gbadowaru mu; laahaa azụ
 azụ.
 Oo ya bụ lę mu a-zụ ngu ęka
 gburumu woru ngu
 mebyishia.
 Ophu ọ duedu iphe, e-me
 gę mu phuaru ngu
 obu-imemini.
- ⁷Mu e-gude ajakpa phuchaa
 phę aphuchi
 l'önü-abata önü-abata
 mkpükpu lę m kpükpu
 ono.
 Mu abya egbua phę
 mgbu-önüwu;
 mbụ l'e-me ndibe mu ẹphe
 abụru mkpurupyata;
 noo kélé ẹphe ta
 agbanweduru ụzo phę.
- ⁸Unwanyi phę, ji phę anöedu
 bę mu meru ẹphe ka ejá,
 nō l'aguga eze-enyimu
 igwerigwe.
 Eswe kee ebo mu wobata
 omeliwe gude dapfu ne,

nwuru uwokorobya
phę.

Mu bya emee iphe ano yokoo;
yee iphe ndzü-agugu;
tü phę l'uzorehu."

⁹Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

"Ne nwanyi, nwataru
unwegirima ęsaa
meerupho yereketeke
tü-buhuępho unme
atü-buhu.

Enyanwu nkiya rıba lę teke
bukwadu echı eswe.

E meru iya iphe-iphere;
kpua ya iphu lę ntı.

Nwa ndu phoduru nü bę mu
nwuru ye;
e gude ogu-echı gbushia
phę l'iphu ndu əhogu
phę.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu."

¹⁰Nshio mu; ne mu-e; ?bunga gunu meru g'o gude i nwua mu? Gę mu byaru bya aburu nwoke əphu yele ndu alı-a l'ophu byaru eseahaa opfu dzəahaa enya. Ophu mu ejitadu ugwo; əphu mu ejedu ejiejie; ole onyemonye ephue mu phę iphu. ¹¹Chipfu sükwaru-a: "Gę mu gbukwaru ngu iya tororo. Mu a-nafutakwa ngu; g'o-dürü ngu lę ree. Mu e-me ndu əhogu ngu g'ephe wata ngu arwo arworwo; mę o -rwua teke ee-je iphe-ehuka; yee teke ee-me ndiphe mkpawere. ¹²Nemadzü; ?qo-dü ike gbajia igwè? Mbụ igwè ono; ozoo onyirubvu ono, a zuru l'alı uesto isheli ono?

¹³"Eku, i kpataru; yele iphe, i nweru enweru bę me e-nwuru ye g'a kwaa l'okwata. A taa pfudu ugwo iya. O bürü iphe, kparu iya nü bu iphe-iji, iimegbabę l'alı ngu mgburugburu. ¹⁴Mu e-me ngu g'i bürü ohu l'eka ndu əhogu ngu l'alı, i mahaada; kele ęhu-eghu mu gbanwuhuwaru əku, e-tsü ngu phuruphuru."

¹⁵"Gube Chipfu; o kwa ngu bu onye maru nü. Nyatanu mu! Letanu mu enya! Gbanaaru mu ədzori l'eka ndu akpa mu ęhu. G'ęhu te eghujedu ngu eghu egwegwa-a; be wofushinu mu. Nyatanu gę mu gude jebe iphe-iphere l'opfu ęhu ngu. ¹⁶Mu nümaru opfu ngu; mu nata iya ria gę nri eriri. O mee mu; ęhu nödu atso mu uto. Teme o dükwa mu phę ree l'okpoma. O bürü kele eeku mu ala l'ępha ngu; gube Chipfu, bu Chileke; bya aburu Okalibe-Kakota-Ike. ¹⁷Mu teke anodu-swekwa l'eka ndu mgbonu dörö; əphu mu l'ęphe eke anodu-swekwa eme emereme. Mu anoduje anoeephō

nkinyi mu; kèle mu maru l'eka ngu tu-koru mu l'ehu; tème i mewaa; ehu nodu eghushi mu eghu ike. ¹⁸?Bụ gụnu meru g'o gude ophu iphe-a, l'eme mu ẹhuka-a emebuhudu emebuhu. Tème onwo, aba mu nụ dụ ejo ejị; tème ophu ookpohudu akpohu. ?Iime g'i bya adụru mu gę nggele, edeje nemadzụ edede; mbụ gę nggele, e jeru; ophu mini adụdu iya.”

¹⁹Mbụ lę-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Izimanụ -lwa ngu azụ; mu edophu ngu azụ l'ọnodu ngu; k'ophu ịj-wata mu ejeru ozi. I -wata epfu opfu, nweru ishi, ophu ọ bụedu mkpokoro opfu; l'i bürü onye a-wata epfu iphe, mu sụru g'i pfua. Gę ndu a lwapfutanụ ngu; ọ to bükwa gę gübē-dua lwapfuta phę. ²⁰Mu e-me ngu g'i bürü igbulọ nöduru ndu-a. Igbulọ, a kpüşiru ike, e gude onyirubvu kpua. Ephe e-tso ngu ogu; ole ephe tee mekpedu ngu; noo kèle mu nō swiru ngu eswiru; k'ophu mu a-nafutaje ngu; dzqo ngu.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono. ²¹Mu a-dzqo ngu l'eka ndu ejo-iphe; bya agbafuta ngu l'eka ndu njo ono, turu ngu swiświa ono.

Mboku eze iphe-ehuka

16 ¹Tobudu iya bụ; Chipfu byakwa bya epfurụ yeru mu sụ mu: ²“Ba alükwa nwanyị l'alị ẹka-a; ophu ị nwütakwa iya nwoke; ophu ị nwütakwa iya nwanyị; ³kèle-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa l'ehu ụnwu nwoke yee kẹ nwanyị, a nwüşiru l'alị-a; waa l'ehu ụnwanyị, bụ ne phę; yele ehu unwoke, bụ nna phę; ⁴Iphe, e-gbushi phę nụ bụ ejo iphe-ememe; ophu aa-radụ erekwa phę; ophu ee-lidu phę elili. Ọ bụ-chia iphe, e-me nụ bụ l'ephe a-dụ gę nshị, a nyịru togbo l'alị. Ọ bürü iphe, e-gbu phę nụ bụ ogu-echi; yee ọkpa-nri. Tème odzu phę aburu nri, ụnwu ẹnu, ephe l'eli; yee ụnwu anụ, bu l'egbudu e-rije.

⁵“Le-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Te ejekwa l'ulo-ékwa. Be ejekwa akporu iphu l'eka ono; ophu i jekwa ara erekwa. Noo kèle mu tee međdu g'ehu dụ ndu-a guu ọzobaa. Ophu mu eyeheduru phę obu; ophu mu aphụ-heduru phę obu-imemini.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono. ⁶“Ndu ha shii mę ndu ha nwanshịi a-tuko nwüşihu l'alị-a. E tee lidu phę elili; ophu a-radụ erekwa phę; ophu ọ dudu onye a-kà onwiya iphe l'opfu ehu phę; ophu a-kpüşhiduru phę ishi. ⁷Ọ to dudu onye a-turu phę nri ulo-ékwa. A taa tünduru iya nna; ophu a-tünduru iya ne m'ephe -nwụhu; ophu ọ dudu onye evuru mée abya akporu phę iphu.

⁸“Ophu ịj-bahulkwa l'ulo ekaaabọ Obo-iphe je anodu eri angụ. ⁹Kele-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbụ Chileke ndu Izurelụ: Unu e-gude ẹnya unu hụma lę nta, unu nō ndzụ-a; teke mu e-me g'a ba nümajeho kperekpere k'ehu-ṣtso; mę k'ete ẹswa; ophu aa-nühedu olu ụnwumgboko, alụ ji; ozoo k'unwoke, alụ nwanyị l'eka-a.

¹⁰“I -pfuaru ndu-a iphemiphe-a; ephe -jia ngu sụ ngu: ‘?Bükwanu gụ-nu meru g'o gude Chipfu tụ-bua eme anyi egube ejo-iphe, ha egube ono? ?Bụ gụnu bụ iphe-eji, anyi meru Chipfu, bụ Chileke anyi? ?Bụ awe be

anyi mesweru?" ¹¹Noo teke ji-sụ phę lę Chipfu sukwaru-a: Iphe, kparu iya nụ bụ lę nna unu phę gbadoru mu. Ephe gbadoru mu je agwaahaa agwa ozo; je ejehaaaru phę ozi; bya awata phę abarụ eja. Ephe gbado mbędua; ophu ephe emeędu ekemu, mu tịrụ phę. ¹²O be l'unubędua; unu bya emekpoero ejo-iphe, kabaa kę nna unu phę eji. Unu húmanu g'unu tuko-ru g'unu hakpoo l'ehu l'ehu tuko etso ejo-okpoma unu; haa eme iphe, mu sụru g'unu meje. ¹³O ya bụ lę mu a-chifu unu l'alị-a; chiru unu ye l'alị, unu amadụ; ophu nna unu phę amajeduru iya. Unu -rwuwaro ἑka ono; unu awata ejeru agwa ozi eswe l'enyashi; kele mu tee meeékwanuru unu eze-iphe-ọma.

¹⁴"Ole g'o dühabe; wakwa iphe, Chipfu epfu baa. Teke nemadzụ e-me-chaa; ephe taa súbaedu 'Eshinu Chipfu nō ndzụ g'o nō iya-a; mbụ onye dufutaru ndu Ízurelu l'alị Ijiputu.' ¹⁵Q bụwari iphe, ee-pfuye bụ: 'Eshinu Chipfu nō ndzụ g'o nō iya-a; mbụ onye dufutaru ndu Ízurelu l'alị ndu ishe-li; mę l'iphe, bụ alị ono l'ophu, bụ alị ἑka o shi chiru phę ye ono.' Kele e -mechakpö bẹ mu a-chilatakwa phę l'alị ono, mu nṣu nna phę oche ono."

Aphụ, Chileke a-nụ ndibe iya

¹⁶Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Lekwa lę nta bẹ mu e-je ekua ndu eseje ịkokoro; ephe adụ igwerigwe. Ephe eje esefüta phę. E -mechaa; mu eyekwaphö ndu achije nta; ephe adukwapho igwerigwe je achịa nta phę l'iphe, bukpoo úbvú úbvú; mękpoo òbvú òbvú;mekpoo l'ogba, dụ l'eze mıkpuma. ¹⁷Kele mu gude ẹnya mu ahümakota iphemiphe, ephe eme; o to dudu ophu eedomiru mu edomi; ophu ephe eemedu ejo-ememe gę mu ta ahümä iya. ¹⁸Mu a-pfụ phę ugwo ejo-ememe, ephe eme; mę ugwo iphe-eji, ephe eme; pfụa phę iya mpfukwase. Noo kele ephe pharwüşhiwaru alị mu. Ephe gudewaa agwa phę ono, adzụdu ndzụ tème o nodu aso oyi ono gude merwushia okiphe mu onoya."

Jieremaya epfu anụ Chileke

¹⁹Gübe Chipfu, bụ ike mu; bya aburu onye mu gude nguru anguru; bya aburu onye mu agbabaje l'ime je anodu eze ndzụ mę mu -nodu eje iphe-ehuka. Ndu abụdu ndu Jiuda l'a-byapfuta ngu; shikporo l'eka igwe beru alị beru bya byasụ: "Tororo opfu bụ lę nna anyi phę bụ iphe, ephe shi kwée ἑka bụ iphe, abụdu iphe; mbụ iphe, bụ iphe-mmanụ; bya aburu iphe, urwu adụdu. ²⁰Nemadzụ; ?oo-gude ἑka iya metaru onwiya chi l'ebé abụ l'iphe ὅbu bụ chi?

²¹"O ya bụ lę-a; lekwa-a; mu e-gudefua nwamgbo lanu-a mee g'ephe maru; mbụ lę mu e-me g'ephe maru g'ike mu waa ọkpehu mu habe. Noo teke ephe a-maru l'epha mu bụ Chipfu."

17 ¹"Iphe-eji, ndu Jiuda meru bükwa iphe, e meru l'ígwè bẹ e gu-de kàá ya àkàkà; bya e gude iphe tùpyiru zìnguzingu dee iphe

l'okwekpu ono, bụ obu phē; bya ede iphe lę mpu iphe, nogbaa l'enya eka ephe agwaję iphe. ²Mbụ l'unwu phē nyatachaarụ enya eka ephe agwaję iphe; yee itso Ashera phē ono, e shi edobeje l'agüga iphe, bükpoo oshi, jaru àjàjà; mękpoo l'eli úbvú úbvú, dugbaa l'eli; ³mę leze úbvú, nogbaa l'egbudu. Eku eka, unu kpatarụ;mekpoo iphemiphe, unu nweru; bę mu e-mekota g'a kwaaw l'okwata. Ono bürü aswa iphe-eji ono, dzuru ekameka l'alị unu ono. ⁴O bürü unu bę oo-shi l'eka; okiphe, mu nükpooru unu anụnu etuphahụ. Mu e-worū unu mee ohu ndu ọhogu unu l'alị eka unu amadụ; kèle unu kpatsuwaru mu iwe; ẹhu je l'e-ghu mu eghu jasụ l'ojojoje."

⁵Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

Onu bę a túru onye dakoberu
nemadzụ;
onye bụ eka ike dụ iya
bụ l'ehu nemadzụ
mmanụ;
ophu ọkpoma iya adụedu
l'eka Chipfu nō.

⁶Onye ono a-dụ g'ishishi-irwu,
bvuru l'echięgu;
ophu ọo-humadu teke iphe,
dụ ree abyā.

O bürü eka dụ kpókoro
kpókoro kpókoro
l'echięgu obu bę oo-buru;
mbụ alị únú,
adụdu onye bu iya nụ.

⁷Obenu l'onye dakoberu Chipfu
bụ onye a goru onu-oma nụ;
onye bụ iya bę ọ kpóru
obu yeru.

⁸Onye ono a-dụ g'oshi,
e yeru l'agüga mini,
chiru ogbarabvu iya ye lę
nggele.

Ophu ndzụ agujeđu iya mę
anwụ nöđu echı;
ekwo iya anöđueephı eji
hirihiri tekenteke.

Ophu ọyojedụ ɔshi mę
ɔkpá-nri dụ;
ophu ọ dudu teke ọ to

- nodujuedu amị mebyi.
- ⁹ “Obu nemadzụ ta adudu iphe,
o kadu erekede.
Teme ejo-iphe paa ya eka.
?Bụ onye sru iya amaru?
- ¹⁰ Oo mube Chipfu enyoje obu;
teme mu nodu eleje
egomunggo ule;
k'ophu mu a-pfụ
onyemonye ụgwo
g'umere iya gbaru;
mbụ g'iphe, o meru gbaru.”
- ¹¹ Onye akpa ęku l'erekede dù
g'okwà, kpuru l'ekwa,
o tuduru;
kele ęku onye ono a-gwobé
iya mè o kajahaephō
nka ębo.
O bürü l'ikpazụ iya ono bē
oo-bürü onye-eswe.
- ¹² Ulo, anyi doberu nsọ bụ
aba-eze, dù akpabiri,
o shiephō lę mbụ;
butarу ęka eekutse
ekutse.
- ¹³ Gube Chipfu, bụ onye ndu
Ízurelu ele ẹnya l'eka;
iphe, bụ onyemonye,
gbadoru ngu nụ
bē ee-mechakwaa mee
iphe-iphare.
- Ndu gharu ngu azu bē ee-de
ephə phę l'urwuku;
noo kele oo Chipfu bē
ephę gbadoru;
mbụ ishi mini, doru rịsaa;
emeje g'a nodu ndzụ.

Jieremaya epfu anụ Chileke g'ọ gbaa mkpu

¹⁴ Meta mu iphe, eme mu nụ; gube Chipfu; k'ophu mu a-bürü onye iphe te emedu! Dzọ mu rọ; gę mu a-bürü onye a dzotaru; noo kele oo ngu bụ onye mu ajaje ajaja.

15 Iphe, ephe anoduuepho epfuru mu bụ: “Denuhunu iphe ọbu, Chipfu pfuru opfu iya ọbu? G'o menaa g'o pfuru iya!”

16 Mu ta agbakwaru ọso sụ le mu tee cheheduru ngu aturu; ophu o dudu teke ejo mboku gujeru mu. Gubedua maru l'iphe, shi mu l'ọnụ futa dabyiru ẹba l'iphu ngu. **17** Be yekwa mu ebvu! O kwa ngu bụ eka mu agbabaje je anodu ezeru ndzụ mè iphe-ehuka -bya. **18** Kpunaa ndu akpa mu ẹhu iphu le ntụ! Ophu i kwekwa g'e kpua mbeduia iphu le ntụ! Menaag'ephe bürü ndu ee-ye ebvu! Ophu i kwekwa g'e yee mbeduia ebvu! Mee g'iphe-ehuka dapfuta phe! Gude oke ọla-l'iswi laa phe l'iswi!

Edobe eswe atüta unme nsø

19 Wakwa iphe, Chipfu pfuru nü mu baa: “Je apfuru l'ọnụ-abata mkpukpu, bụ uzo eka ndu eze ndu Jiuda eshije abata shikwa iya pho alufu. Tukokpoe-pho iphe, bụ ọnụ-abata, eeshije abata le Jierúsalemu je apfuru; **20** sụ phe-a: ‘Unu nümakwa Opfu Chipfu; unubę ndu eze ndu Jiuda; mèkpoo ndu Jiuda l'ophu; mèkpoo onyemonye bu le Jierúsalemu, bụ ndu eshije ọnụ-abata-a abahụ. **21** Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu tɔnupho nwéhu g'unu te vuje ivu l'eswe-atüta-unme; ophu unu evujekwaru iya shia ọnụ-abata Jierúsalemu-a. **22** Unu te shijekwa l'ibe unu vuru iphe futa etezi; ophu unu ejekwaa ozi ejeje ophu l'eswe-atüta-unme. O bùchikwaa g'unu dobeje eswe-atüta-unme nsø, bụ iya bụ iphe, mu sụru ndiche unu phe g'ephe meje. **23** Obenu l'ephe te eyeduru ọnụ; ophu ephe angaduru nchi. Ephe woru ishi ngakobe; jika l'ephe taa ngadụ nchi; ophu ephe eyedu ọnụ le mba, mu baru phe.’

24 “Obenu le-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: ‘O -büru l'unubeduia toru nwéhu angaru mu nchi l'opfu; ophu unu evujeduru ivu abata l'ọnụ-abata-a l'eswe-atüta-unme; unu -dobe eswe-atüta-unme nsø; k'ophu bụ l'o to dudu ozi, unu ejeje mboku ono; **25** noo teke eze ndu no l'okwa eze Dévidi; ephe le ndu ejeru phe ozi; a-wata eshi ọnụ-abata mkpukpu-a abahụ. Ephebe-dua ephe le ndu ejeru phe ozi a-nodu agba l'ugbo-inya; mè l'eli inya abata le mkpukpu-a. Ndu Jiuda awụ etso phe; mèkpoo iphe, bụ ndu bu le Jierúsalemu. Noo teke ee-buru eburu le mkpukpu-a jasụ l'ojejoje. **26** Ndipl e-shi le mkpukpu, nogbaa l'alị ndu Jiuda abyia; mèkpoo le nwa mkpukpu, nogbaa Jierúsalemu mgburugburu; mèkpoo l'oke alị ndu Benjamin; mèkpoo ndu bu l'alị ọkpa úbvú, no l'uzo enyanwu-arịba; mèkpoo ndu bu l'alị úbvú úbvú; mèkpoo ndu bu l'echiegu ndohali. Ephe egudegbaa anụ, ephe e-gude gwee ngweja-akpo-oku; waa ngweja mmanụ ozo; mèkpoo ngwejanri; mèkpoo ụnwù-isensu; mèkpoo ngweja-ekele; gude abyia agwa Chipfu l'eze-ulọ iya. **27** Obenu le teke o bụ l'unu te emedu iphe, mu sụru g'unu meje; k'ophu bụ l'unu te edobeliedu eswe-atüta-unme nsø; unu -nodu evu- jeru iphe abata le Jierúsalemu l'eswe atüta unme bẹ mu a-phụ-nwu ọku, e tee menyidu emenyi l'ọnụ-abata Jierúsalemu. O bürü ọku ono a-tuko iphe, bụ alị-eze, dù le Jierúsalemu ono kekota.’”

Okpu-ite; yee ʉrwa iya

18 ¹Wakwa opfu, Jieremaya nümaru l'onu Chipfu, sûru iya:
²“Tügbua jepfu onye akpụ ite l'ibe iya. Noo eka mu e-me g'i nüma opfu mu.” ³No iya; mu tügbunaa jeshia ibe ɔkpu-ite. Mu jeshia; o gude-waa iphe-wilu labo, ookpuje ite akpụ ite. ⁴O kpụa ite ʉrwa ono, o gude l'eka akpụ ono kpụ-byia ya akpụ-byi. O bya egude ʉrwa ono kpụa ozo le g'o dụ iya ree.

⁵Noo teke mu nümaru Opfu Chipfu, sûru mu: ⁶Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Gübe ọnụ-ulo Ízurelu; ?mu te emedu unu g'okpu-ite-a l'eme-a? Lekwa; o kwa g'ʉrwa dụ l'eka onye akpụ ite bụ g'unubę ọnụ-ulo Ízurelu dụ l'eka mu. ⁷Mu -pfua sụ l'owa-a g'ee-me oha baa; ozoo l'owa-a g'ee-me ali-eze baa; l'ee-pheshi iya epheshi; ozoo l'ee-nwukpqshi iya; ozoo l'ee-me-byishi iya; ⁸o -bụru l'oha ono, mu pfuru l'owa-a g'ee-me iya ono dakoberu haa eme ejio-iphe phę; mu ahaa phę eme ejio-iphe ono, mu shi rịa le mu e-me phę ono. ⁹Teke o nwekwanyaru teke mu pfuru sụ l'owa-a g'ee-me oha baa; ozoo l'owa-a g'ee-me ali-eze baa; l'a kwọ-lita iya; mee ya g'o nguru anguru; ¹⁰o -wata eme ejio-iphe l'iphu mu; k'ophu bụ l'o too mejedu iphe, mu sûru g'e mee; mu ahakwapho iphe, dụ ree ono, mu shi rịa le mu e-me g'o rwu iya eka ono. ¹¹Qo ya bụ le-a; nta-a bụ g'i je epfuru yeru ndu Jiuda; mē ndu ono, bu le Jierúsalem̄u ono; sụ phę-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu lekwa; mu kwakobekwaru unu ola-l'iswi; teme mu nođu arịru unu ejio ɔriri. Unu dakobekwa lwaphuta azụ; g'onyenonu hakwaa ejio-iphe, oome; unu mee ụzo unu yee iphe, unu eme g'o dụ ree. ¹²Ephe asukwaro: ‘E tee mekotaekwa iya. Anyi a-nođukwa eme iphe, anyi ritaru l'oriri g'anyi eme iya; g'anyi ha l'onye l'onye a-nođu eme iphe, anyi riđtaru l'oriri l'ejo ɔkpoma anyi.’”

Ndu Ízurelu ajika Chipfu

¹³ “Qo ya bụ le-a; wakwa iphe,
 Chipfu epfu baa:
 Unu kpaeshikwa ishi
 l'ohamoha;
 ?bu onye nümajeru egube
 ọwa?
 Nwada mu yee nwoke
 akwajeduru ono,
 bụ Ízurelu bę meakwaru
 iphe, anyi ishi ẹdzu.

¹⁴ Aka-mini-sunoo k'úbvú úbvú
 Lébanonu;
 ?o dürü teke ọo-nonya l'o

- haa adu lè kpokoro
 kpokoro kpokoro eka
 ono,
 dù lè mkpoze úbvú ono?
 Tọo mini-oyi ono, shi l'eka dù
 enya aso abya ono;
 ?oo-nonya l'o sò-buhu tọo?
- ¹⁵ Eshinu ndibe mu zohawaru
 mu;
 wata akpo ùnwù-isensu oku
 anụ iphe, abudu iphe;
 ephe mewaa phe;
 ephe kpoo garigari kpofu
 l'uzo phe ono, bụ ụzo,
 shi phe lè ndiche ono;
 wata eshi ụzo dù wérere;
 mbu ụzo, a tünduru mkpoli;
- ¹⁶ ephe mee ali phe;
 o bürü ochobu;
 bürü eka aa-nodu anmarụ
 ọtsa jasụ l'ojejoje.
 Iphe, bukpo onyemonye,
 ghataru iya nü bę ọo-duje
 biribiri;
 l'o phuphee ishi.
- ¹⁷ Mu a-tuka phe nanunananu
 g'iphe, pherephere,
 shi l'uzo enyanwu-awawa
 zikashiru;
 ephe adakaa nanunananu
 l'eka ndu ọhogu phe.
 Mu e-goshi phe azu mu;
 mu tee goshidu phe
 iphu mu
 m'ephe -nodu eje iphe-ehuka.”

Aachiru Jieremaya ejo idzu

¹⁸ Tòbudu iya bụ; ephe sụ: “Unu bya g'anyi chìarū Jieremaya ejo idzu; kele anyi nweru-a ndu-uke, a-nodu ezi anyi iphe; anyi nweru ndu maru iphe, bụ ndu a-nodu atụ-ziru anyi eka; bya enweru ndu mpfuchiru, a-nodu ezi anyi opfu Chileke. Unu bya g'anyi gude ire mee ya omeliwe; g'anyi ba ngakwa nchị l'iphe, oopfu mę nanu.”

¹⁹Ngabenuru mu nchi; jiko Chipfu; nūma olu ndu acho mu opfu. ²⁰?Ee-gude ejo-iphe pfua ugwo iphe-oma? Kele-a; ephe tukwari nsu doberu mu. Nyatakwa le mu pfuru l'iphu ngu pfuaru phē opfu oma gude mee g'ehu ghubuhu ngu eghu l'opfu ehu phē. ²¹O ya bu le-a; chinuru ụnwu phē ye l'okpa-nri; le gude ogu-echi gbua phē pyaapya; unyomu phē aburu ndu ume nwa a-nodu eme; teme ephe aburu ndu ji phē nwushihuru. G'e gbushia unwoke phē egbushi; g'unwokorobyia phē bürü ndu ee-gude ogu-echi gbushia l'iphu ogu. ²²G'iphe, a-nodu atu l'ulo phē bürü ụzu-ekwa teke ono, ii-chiru ndu ojogu sobata l'ibe phē bya atu phē l'upfu ono; kele ephe tukwari nsu doberu mu ge mu dalah; bya eworu önyà gbabere ru mu ge mu ye okpa. ²³Obenu le gube Chipfu machaarü ejo idzu, ephe achiru mu ke g'ephe gbua mu. Ta agukwari phē nvu l'ejø-iphe ono, ephe eme ono. Ophu i hufukwa iphe-eji, ephe eme l'iphu phē. Ochia g'ephe nodu ngu l'iphu bürü ndu e mekperu emekpe. Noo iphe, ii-me phē bu ono teke ehu a-nodu eghu ngu eghu.

19 ¹Wakwa iphe, Chipfu epfu: "Je azuta ite-urwa l'eka ọkpue-ite. G'unu le ndu bu ọgerenya mkpukpu yee ndu bu ọgerenya uke Chileke hakwari swiru. ²Je le nsuda H̄inomu l'aguga eka eeshije abahu Jierúsalemu, bu Onu-abata Agbagba-mbeji. I -rweapho eka ono l'i raa iphe-a, mu ezi ngu-a arara; ³sü phē-a: Unu nūmakwa Opfu Chipfu; unubé ndu eze ndu Jiuda; mekpo ndu Jierúsalemu. Wakwa iphe, oopfu; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; bya aburu Chileke ndu Izurelu. Unu ngabekpodapho nchi! Mu abyakwa egude ejo-iphe byapfuta ndu ali-a, bu iphe, a-gba onyemonye, nūmaru iya nū anwirinwa le nchi. ⁴Kele ephe gbadowaru mu; bya eworu ali eka-a mee eka aanoduje agwa agwa ndu ohozo. Ephe nowaa ya kpoo ngweja oku nū agwa, ephe amadu; ophu nna phē amadu iya; ophu ndu eze ndu Jiuda amajeduru iya. Ephe noduwa iya gbushia ndu adudu iphe, ephe meru; mee phē nodu aso gborogboro.

⁵"Ephe kpuwaru eka aagwaje iphe agwagwa, dugbaa iche iche doberu Balu; k'ophu ephe a-nodu akpo ụnwu phē oku l'eka ono gude agwa Balu ono. Iphe ono bürü iphe, mu asuduru g'e meje; ophu mu ephotajekpodar iya nū ephotaphu; mbu l'o tokø bahuswekpo mu nū l'egomunggo. ⁶O ya bu le-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: G'enya dokwa unu. O nwekwari mboku, e-mechaa du nū; mbu teke ee-mechaa; ndiphe tee kuędu eka-a Tofetu; ophu eekuedu iya nsuda H̄inomu. Iphe, ee-mechaa kuahaa ya bu nsuda Teterii. ⁷O kwa l'eka-a be mu e-chikposhi idzu, ephe achij; mbu ndu Jiuda yee ndu Jierúsalemu. Mu e-me ge ndu ohogu phē gude ogu-echi gbushia phē; mbu l'eka ndu acho ndzū phē. Mu eworu odzu phē tukaa g'ø bürü nri dürü enu, ephe l'eli; yee anu, bu l'egbudu. ⁸Mu e-me mkpukpu ono g'ø bürü ochobu; g'ø bürü eka aa-kpoyijeru ukuvu. Onyemonye, ghataru iya nū be ehu a-nwuje kpalaa; l'ø kpoyiaru iya ukuvu ghata. O bürü iphe, a-kpa iya nū bu g'e gude mebyishiberu iya. ⁹Mu e-me phē g'ephe taa

anụ ụnwegirima ibe phę; teme ephe ataa anụ nwibe phę teke ono, iphe a-nodu atsụ phę l'ehu ono, bụ teke ndu ọhogu phę, l'achọ ndzụ phę e-kephe phę mgburugburu ono.

¹⁰ “No iya; tükwoo ite ono teke ndu ono, unu l'ephe swị ono ele ngu ẹnya; ¹¹ l'i sụ phe-a: Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu: Mu a-tükposhi ọha-a yee mkpükpu-a egube-a, a tükposhiru ite o-kpụ-ite-a; ophu a byadu l'agbakobe iya ọzobaa. Ephe e-li odzu lẹ Tofetu; noo kele a taa hụmaedu eka ọzo, aa-nodu elidzuru phę. ¹² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Nokwa iphe, mu e-me eka-a yee ndu bu iya nụ. Mbụ lẹ mu e-me mkpükpu-a l'o dụ gẹ Tofetu. ¹³ Iphe, bükwoo ụlo, nọ lẹ Jierúsalemu; yele ụlo ndu eze ndu Jiuda bẹ aa-turwuchaa g'a turwuru eka-a, bụ Tofetu-a, bụ eka ephe nogbaa l'eli ụlo akpo ịnwù-isensu oku nụ iphe, bụ kpokpode; teme ephe nodu agbaru agwa mée gude agwa phę.”

¹⁴ Tobudu iya bụ; Jieremaya byanụ bya eshi lẹ Tofetu lwa, bụ eka Chipfu shi zia ya g'o je epfuchiru iya opfu-a; bya apfuru l'oma-unuphu eze-ụlo Chileke bya asụ iphe, bükwoo ndu ono l'ophu sụ phę: ¹⁵ “Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbụ Chileke kẹ ndu Ízurelu: Unu lekpodapho. Iphe, bükwoo ejo-iphe ono g'o ha, bụ ophu mu pfuwaru l'oo-me phę ono bẹ mu abyakwa emekota mkpükpu-a yee mkpükpu, nöpheru iya mgburugburu. Ọ bụru iphe, kparu iya nụ bụ l'ephe ngakoberu ishi ji ka l'ephe taa angabędu mu nchị l'olu.”

Jieremaya yee Pasho

20 ¹ O be teke Pasho nwa Ima nümaru mpfuchiru Jieremaya; Pasho bụ onye uke Chileke bya abụru onye-ishi ndu-ishi eze-ụlo Chipfu; ọ nümaephō iphemiphe ono, Jieremaya epfu ono; ² o mee; e chia Jieremaya, bụ onye mpfuchiru ono echachi; bya eworu iya tụ-chia l'ulo-mkporo, nọ l'aguga ọnụ-abata eze-ụlo Chipfu ophu aza Ephekerephe Ọnu-abata Benjiaminu. ³ O be lẹ nchitabohu iya; Pasho bya atufuta iya l'ulo mkporo ono. Jieremaya sụ iya-a: “Epha, Chipfu guru ngu ta abụekwa Pasho. Ọ kwa ‘Nggiri, nọ l'uzo l'ekameka’; ⁴ kele-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu e-me ngu g'i tsüahaa onwongu ebvụ; ndu yeru ngu obu g'ephe ha atuko atsụ ngu ebvụ. Ii-gude ẹnya ngu gedegede hụma teke ndu ọhogu phę e-gude ogu-echi egbushi phę. Ndu Jiuda mgburugburu bẹ mu e-worū ye l'eka eze ndu Babilonu, bụ onye a-kpụ phę lẹ ndzụ lashia alị ndu Babilonu; ọzokwanu gude ogu-echi gbushia phę. ⁵ Iphe, bükwoo ęku ndu mkpükpu-a bẹ mu e-worū yekota l'eka ndu ọhogu phę; mbụ iphe, bükotakpoo iphe, ephe seshiru akanya iya; mékwoo iphe, bükwoo iphe, vu oke aswa, nökota l'ime iya; mékwoo iphe, bụ ęku, eze ndu Jiuda kpataru. Iphemiphe ono bẹ ephe a-kwakota ọkwata vuta lashia alị ndu Babilonu. ⁶ Gübuedua, bụ Pasho yee iphe, bụ ndu bukota l'ibe ngu bẹ aa-kpükota lẹ ndzụ laa alị ndu Babilonu. Ọ bụru l'eka ono bẹ unu a-nodu nwụshihu; l'e

lia unu l'eka ono; unu lę ndu yeru unu obu ono, unu s̄uru lę Chileke pfuru phę, iphe, ęphe pfuru ono.”

Aphụ, Jieremaya agụ

- ⁷ Gübę Chipfu; i dusweru mu
 ụzo;
 mu b̄uru onye e dusweru
 ụzo.
I mekperu mu; t̄eme o kal̄eru
 ngu.
Mu b̄uwaa onye aanoduje
 eme iphe-ochi
 mkp̄urumkp̄uru.
Onyemonye anoduje achị mu
 ochi.
⁸ Tekenteke, mu epfukp̄o
 opfu b̄e mu araję iya
 arara l'omeliwe
 dükwa; ola-l'iswi d̄u.
Opfu Chipfu mewaru;
 mu b̄uru onye aak̄o ọn̄u;
 t̄eme a n̄odu achị mu ochi
 mkp̄urumkp̄uru.
⁹ Teke mu s̄ukwanuru lę mu
 tee kubaędu iya ępha;
 ophu mu egudebaędu ępha
 iya epfu opfu;
 opfu iya զbu anodu mu
 l'okpoma enwu mu
 phuruphuru g'oku;
 rak̄uru arak̄uru l'ime զkpu
 mu.
Mbụ l'ike esede iya bvụwaru
 mu.
Mbụ lę-a; mu taa dükwa ike
 esede iya.
¹⁰ Kele mu anükwa taba taba,
 ęphe adzügbaaru
 nwibe phę s̄u:
“Nggiri dükwa l'uzo
 l'ekameka!”
Ęphe t̄ukoru epfu s̄u: “Unu je

- edoo iphe ono, oopfu
ono!
Unu g'anyi je edoo iphe,
oome!"
Iphe, bükpoo ndu mu l'ephe
eshi ḥonyà elekotaephō
enya g'ephe maru
teke ḫeturu a-lo mu.
Ephe tuko epfu su: "?a maru
e-dephuu iya.
Noo teke qo-kaleru anyi.
Q buru teke ono be anyi
e-melata iya iphe-a,
oome nta-a."
- ¹¹ Obenu le Chipfu no swiru mu
eswiru g'onye eze-ojogu
swiru.
Qo ya bu le ndu ono,
achi mu le njo ono be ụpfu
a-dụ.
Q töo kaléduru phē;
ophu ooreduru phē
g'ephe tüberu.
Qo-buru phē iphe-iphere;
ophu a byadu azoha
enya-olwa phē azoha.
- ¹² Gube Chipfu, bu
Okalibe-Kakota-Ike;
gube onye ono ahutaje ndu
pfuberekoto ama;
teme i nodu avoje obu yee
oriri;
ge mu humanu eka
iimelata phē;
kele qo ngu be mu yeru
ikpe nkemu l'eka.
- ¹³ Unu gúa ebvu nü Chipfu!
Unu jaa Chipfu ajaja!
Kele q dzotaru ndzü onye
adudu g'q du iya l'eka
ndu ejio-iphe.
- ¹⁴ Ge mbóku, a nwuru mu

bükwaru eswe,
a türü ọn!

G'a ta gökwaru ọn-oma nü
eswe mbóku ono,
ne
mu nwüru mu onoya!

¹⁵ G'onye byaru ezia nna mu ozi
ono bütwaru onye a türü
òn;
mbü onye byaru asü iya:
“A nwükwaru ngu nwa;
o bụru nwa nwoke!”
K'ophu bü l'o nümaru iya;
ehu tsöahaa ya.

¹⁶ Ge nwoke ono dükwa ge
mkpükpu,
Chipfu mebyishiru;
ophu o phüduru iya
obu-imemini.
G'o bütwaru iphe,
oo-nodu anü l'ütsu bü
üyü-ékwa.
O -be l'eswe; l'oonuaha mkpu
ogu.

¹⁷ Kele o to pyi-gbuduru mu
teke mu no l'ephō;
ge ne mu bụru ilu mu.
Ephō ahawa iya rō ragbada
jasuwaryo.

¹⁸ ?Bünaa gunu mekpóoru iphe,
mu futaru l'ephō afüta
ophu ge mu bya bya
ahüma iphe-ehuka yee
nrimaphü;
yee ge mu bya akpó-chi
ishi ndzü mu
l'iphe-iphere?

Chileke ajika eme iphe, Zedekaya arwo iya

21 ¹Opfu, shi l'eka Chipfu byakwa erwua Jieremaya nchị. O bụru teke ono bę eze, bü Zedekaya yeru Pasho nwa Malukayijia; yę-le onye uke Chileke, bü Zefanaya nwa Maseya g'ephe jepfu iya. Ephé bya

asụ iya: ²“Jieshikwaru anyi Chipfu; kèle Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu l'etsokwa anyi ogu. ?A maru; ?Chipfu e-meru anyi iphe, dù biribiri g'o shi emeje teke ndiche k'ophu o-o-laphu azu paru anyi haa.”

³Tobudu iya bụ Jieremaya yeru phē onu su phē: “Unu su Zedekaya lę-a: ⁴Wakwa iphe, oopfu; mbu Chipfu, bụ Chileke kę ndu Ízurēlu baa: Iphe, mu abya ememe bụ lę mu e-me gę ngwogu, unu gude alwụ ogu bürü unu ogu, bụ ngwogu, unu gude etso eze ndu Bábilonu ogu; yee ndu Bábilonu l'onwophe, bụ ndu nō l'azụ mkpükpu nō-phee unu mgburugburu. Mu e-mechaa chibata phē l'ime mkpükpu-a. ⁵Ozo bụ lę mbędua l'onwomu a-nodu etso unu ogu. Mu a-machikpo ęka mu; gude ọkpu ęka mu vüa ọvuma; gude iwe tukoshi unu oke ęhu-eghu mu. ⁶Mu e-chitsushicha iphe, búkpoo ndu bu lę mkpükpu-a; nemadzụ yee anu. Ọ bürü ejo iphe-ememe e-gbushi phe. ⁷Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Teke e mechaarụ nno; mu eworu Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda; yee ndu-ozu iya; mékpo ndu ali-a, bụ ndu iphe-ememe ono gbuphodoru; yee ndu ophu e gbuphodoru l'ogu-echi; mē ndu ophu egwu gbuphodoru; chiru ye Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu l'ęka; yee ndu ọhogu phē ono, bụ ndu aacho ndzụ phē ono. L'o gudekwaphe ophu-echi gbushia phē; ophu o-hadu phē. Imemini phē taa dudu iya; ophu o dudu onye ophu oophutaru.

⁸“Ozokwapho lę-a; g'i su ndu-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu lekwa lę mu dobeakwaru unu ụzo ndzụ yee ụzo onwu. ⁹Iphe, búkpoo onye nō lę mkpükpu-a bụ ogu-echi bę ee-gude gbua ya; egwu egbua ndu ophu oo-gbu; iphe-ememe egbua ndu ophuu. Onye lufukwanuru je eworu onwiya ye l'ęka ndu Bábilonu-a, bụ ndu nō-pheru unu mgburugburu-a; l'a-nodu ndzụ. Onye ono e-gude ndzụ iya gbala. ¹⁰Iphe, mu chịwari idzu iya bụ eme g'eo-iphe dapfu ndu mkpükpu-a; o to będu iphe-oma. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Mkpükpu-a bę ee-ye l'ęka eze ndu Bábilonu; l'o gude ọku mebyishia ya.

¹¹“Ozo bụ lę-a; g'i su ndu ọnu-ulø onye eze ndu Jiuda: Unu nümakwa Opfu Chipfu. ¹²Unubę ndu ọnu-ulø Dévidi; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu kpeje ikpe, pfuru ọto mboku-mboku. Unu adzotaje onye ana nfụ l'ęka onye emekpa iya ęhu. Ọdumeka bę ęhu-eghu mu a-gbanwuhukwa ọku. Ọ bürü iphe, a-kpa iya nụ bụ ejø-ememe, unu meshiru; mbu l'ęhu-eghu mu ono e-nwụ ọku k'ophu bụ l'o to nwedu onye a-gbanyi iya nụ. ¹³Mu nörü ngu lę njo gube Jierúsalemu; mbu gube onye bu lę nsüda-a; mbu gube agbara mkpuma, nō lę baswaa ali ęka-a. Ọ kwa Chipfu epfu iya anu unu-be ndu ono, asuje: ‘?Bụ onye abya anyi eme gụnu? ?Bụ onye adu ike abata l'ęka anyi bu-a?’ ¹⁴Mu a-hù unu ahùhù g'iphe, unu meru gbaru. Ọ kwa münde Chipfu epfu iya. Mu a-nwụru ọku ye l'oswa unu; tuko iphe, nō-pherru unu mgburugburu tsukota.”

Ikpe, e kperu eze ndu l'eme ejø-ememe

22 ¹Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Je l'ibe eze ndu Jiuda je araa ozi-a arara l'ęka ono: ²Nümakwa Opfu Chipfu; gube eze ndu

Jiuda; mbụ gube onye nō l'aba-eze Dévidi; gubedua l'onwongu; mē ndu-
ozi ngu; mēkpoo ndibe ngu, bù ndu eshiye l'önü-abata-a abahụ. ³ Wakwa
iphe, Chipfu epfu baa: Unu kpeje ikpe, pfuru nhamunha; unu emeje iphe,
pfuru oto. Unu adzotaje onye ana nfụ l'eka onye emekpa iya ehu. Unu ta
adukwa ewere; ozoo omeliwe, unu e-meje ndu lwarụ alwalwa; ozoo ndu
enwedu nna; ozoo ụnwanyi, ji phę anqedu ndzụ. Ophu unu anodujeshi
l'eka-a gbua ndu adudu iphe, ephe meru! ⁴Kele-a; o -bụru l'unu jiru obu
oyi mee iphe-a, mu sụru g'unu meje-a; bę eze ndu nō l'aba-eze Dévidi;
ephe lę ndu ejeru phę ozi; mē ndibe phę a-nodu agba l'ugbo-inya; mē l'eli
inya eshi l'önü-abata ibe eze-a abata. ⁵Obenu teke o bù l'unu te emedu
iphe, mu sụru g'unu mee; gę mu gudekwa onwomu riaru unu angụ; mbụ
l'ibe eze-a e-mechakwaa bürü ochobu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bù ono.

⁶“Kele-a; wakwa iphe, Chipfu opfu ehu ibe eze ndu Jiuda: A
makwaru-a l'i dù g'alị Giladu l'ehu mu; ozoo g'eli úbvú úbvú Lébanonu.
Obenu l'o tọ dudu iphe, e-me gę mu te eme ngu g'i dù g'echiegu; mbụ gę
mkpukpu, e te bujeduru ebubu. ⁷Mu dobewaru ndu mmebyi iche g'ephe
bya emebyia ngu. G'ephe ha l'onye l'onye e-gudegbaa ngwogu phę. Ephe
abya egbutushia eguru oshi sida ngu ono; bya achịru iya ye l'oku.

⁸“Ikpotu nemadzụ, shigbaa l'oha, dù igwerigwe l'a-ghata lę mkpụ-
kpu-a; ephe aji nwibe phę sụ: ?Bụ gunu meru iphe, Chipfu meru egube
iphe ọwa-a l'ehu oke mkpukpu-a? ⁹Aa-sụ phę l'iphe, kparu iya nụ bükwa
l'ephe gwóberu ọgbandzu Chipfu, bù Chileke phę; je awata ephozeru
agwa; baahaarụ iya eja.”

¹⁰ Unu ta arakwa ékwa onye eze

ono, nwụhuru nụ ono!

Ophu unu emekwa

ékwa iya!

O bụchikwaa onye unu

a-kwa ékwa iya

kwashịa ya ike

bù onye ophu a kpuru

lę ndzụ laa eka ozo.

Noo kele o tọo lwabaedu;

ophu oqhumabaedu

ali eka a nwuru iya ozo.

¹¹Kele-a; wakwa gę Chipfu pfuru opfu ehu Shalumu nwa Jiosáya, bù
onye nō-chiru ọkwa nna iya; bya abürü eze, ndu Jiuda; mbụ onye ono,
tugbuwaru l'eka-a: “O tọo lwabaekwa. ¹²O kwa l'eka ono, ephe kpuru iya
lę ndzụ laa ono bę o-o-nodu nwụhu. O tọo hümabaekwa ali eka-a enya
ozo.”

¹³ Nshio onye ono, akpụ

unuphu ibe eze iya l'uzo,

apfuduru-oto;
 mbụ onye bụ l'uzo,
 apfuduru nhamunha bę
 o gude akpụ ụlo-eli iya;
 onye meru ndu alị iya;
 ephe nodu eje ozi kę
 mmanụ;
 ophu oopfudu phę ugwo
 ozi phę.

¹⁴ O nodu epfuje sụ: Mu a-kwa
 unuphu ibe eze mu g'o
 paa ẹka.

Ya e-mee ụlo-eli iya g'o dụ ọsa.

O bya emee ya bya eyeshia
 ya windo;
 bya egude oshi sida gbaa
 ya uko;
 bya etee ya penti
 uswe-uswe gude rwaa
 ya.

¹⁵ “?Bụ akushi ụlo oshi sida
 l'e-me g'i bürü onye
 eze tọ?

Nna ngu; ?to shidu eri nri;
 angụ iphe,
 aangụ angụngu?

O nodu ekpeje ikpe,
 pfuru nhamunha;
 bya eme iphe,
 pfuru oto.

Iphemiphe dürü iya lę ree.

¹⁶ Ndu eje iphe-ehuka;
 waa ndu adudu g'o
 dụ phę bę o gbaru
 ọdzori;
 o dürü iya lę ree.
 ?Tobudu iphe ono bụ l'onye-a
 maru onye mu bụ?”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

¹⁷ Obenu lę gubedua bę ẹnya
 ngu;
 yęe ọkpoma ngu bụ

l'eka i phoberu iya
 bụ l'eri urwu
 ghelegheleghele;
 yele egbu ndu adudu
 iphe, ẹphe meru;
 yele eme nemadzụ
 iphe-kpanganga yele
 omeliwe.

¹⁸ Qo ya bụ lę-a; wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu ehu Jiehoyakimu, bụ nwa Jiosáya, bya aburu eze ndu Jiuda:

A taa rakwa ékwa iya sụ:
 Owiwo nwune mu nwoke-e!
 Owiwo nwune mu nwanyị-e!
 A taa rakwa ékwa iya sụ:
 Owiwo onye nwe mu nụ-e!
 Owiwo ęguru onye-a!

¹⁹ Ee-li iya g'onye eli
nkapfụ-igara.

Mbụ l'oo wuruwuru bę¹
 aa-lọ iya lọta
 je etuphaa l'azụ mkpukpu
 Jierúsalemu.

²⁰ "Jekwa l'úbvú úbvú Lébanonu
je echia mkpu!

Gę ndu ali Beshanu
 nümakwa olu ngu!

Jekwa anodu l'eli úbvú úbvú
 Abarimu chia mkpu;
 kele ndu gụ l'ephe
 tüğbaru bürü nanụ
 bę e gbushichaakwaru
 g'ephe ha.

²¹ Mu kakwaru ngu teke ono,
i shi dobesụ l'o tọ dudu
iphe,
byaru eme ngu nụ ono.

I sule-a l'i tii yedu ọn.
 O kpokwaa g'i shi teke i bụ
 okorobya meta bụ ono.

I tiki meswekwaa iphe,
 mu suru g'i mee.

²² Pherephere a-tuko ndu

echeru ngu aturu pata.
 L'a tuko ndu gu l'ephe
 tugbaru bürü nanu
 kpua le ndzu.
 Noo teke iphere e-gude ngu;
 l'e woru ngu iphu kpua
 le ntu.
 O bürü iphe, kparu iya nü
 bü ejo-iphe, iimegbabé.
23 Unubé ndu bu l'úbvú úbvú
 Lébanonu;
 mbü ndu kparu ẹpfune
 l'ulo, a kuru l'oshi-sida;
 egube ude,
 unu e-mechakwanaa
 tsua teke iphe-ehuka
 azü unu gburumu
 pfurii;
 mbü meahaa unu ehuka ge
 nwanyi, ime eme!"

24 Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Eshinu mu no ndzu ge mu no iya-a; be o to dükwa m'obeta gube Jiehoyakinu, nwa Jiehoyakimu, bü eze, ndu Jiuda bürü echи-ohubama, mu gba l'ekutara mu; mu agbafulekwa ngu-a. **25** Mu e-woru ngu ye l'eka ndu achø ndzu ngu; mbü ndu iitsu ebvu; mbü l'eka Nebukadineza, bü eze ndu Babilonu; yele eka ndu Babilonu. **26** Mu etuphakpoe ngu phø etupha; gü le ne, nwuru ngu nü; je echie unu l'alí eka ozo; eka abudu eka a nwuru ngu; ophu o budu eka a nwuru ne ngu. O bürü l'eka ono be unu n'ebu a-nodu nwühu. **27** Unu ta abyadü alaphu azü l'alí ono, a-nodu agü unu alwalwa ono."

28 Jiehoyakinu-a; ?o bü ite-ürwa, tükpohuru nü, a jíkaru ajíka tö? Mbu iphe, adüdu onye o du ree? ?Bü gunu meru g'o gude a chiru yee ünwegirima ibe iya etuphashia; je eworu phø chiru ye l'alí eka ẹphe amadü?

29 Gube alí! Alí! Alí! Nümakwa
 Opfu Chipfu!

30 Wakwa iphe, Chipfu epfu
 baa:
 "Dee nwoke-a l'ekwo l'o bü
 onye enwedu nwa;
 onye iphe ta aduduru le
 ree teke o no ndzu.
 Noo kele o to dudu awa
 iya ophu iphe,

byaru aduru lę ree.
 Ọphu ọ dudu onye ọphu
 byaru anodu l'aba-eze
 Dévidi.
 Mbụ l'ọ to dudu onye
 ọphu byaru aburu
 eze ndu Jiuda.”

Ekali iya ọphu pfuberekoto

23 ¹Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Aphụ a-tsókwaru ndu nche aturu ono, bụ ndu ọphu emebyishi aturu mu bya achikashi iya achikashi l'alị mu.” ²Qo ya bụ lę-a; wakwa iphe, Chipfu epfu; mbụ Chileke ndu Ízurelu; iphe, oofu anụ ndu nche aturu, eche ndibe iya: “Eshinu unu chikashiru aturu mu achikashi; mbụ chí-phua ya achị-phu; ọphu unu eletadu iya ẹnya; bẹ mu e-letakwanụ unu ejø eleta; chia unu iphe ejø-ememe ono, unu meru ono.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono. ³“Qo mbedua l'onwomu e-je achikota nwa ndu phoduru nụ l'ụnwu aturu mu ono l'iphe, bükpo ali eka mu chíru phę jeye g'o ha; diphuta phę azụ l'eka ephe a-taje nri, bụ eka ẹphe a-nodu wata azuzu; aka igwerigwe eje. ⁴Mu e-ye ndu nche aturu, a-nodu eleta phę ẹnya. Teke ono bẹ ndzụ taa gqedu phę; ọphu ọ duedu iphe, eyekwadu phę ebvu; ọphu ọ duedu ọphu aachokwadu achocho.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

⁵Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “E -mechaa bẹ mu e-metaru Dévidi ekali iya ọphu a-pfube eka oto; mbụ onye eze, e-gude mmamiphe buru eze; teme l'ọ nođu ekpe ikpe, pfuru nhamunha bya eme iphe, pfuru oto l'alị-a. ⁶Q buru teke ọ bụ eze bẹ aa-dzoza ndu Jiuda. Ndu Ízurelu anodu; ọ to dudu iphe, eme phę nụ. Onye ono bẹ iphe, ee-ku iya bụ: ‘Chipfu, bụ apfubekoto anyi?’”

⁷Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Qo ya bụ l'o -rwua mboku ono bẹ ndiphe taa subaedu: ‘Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'o nọ iya-a; mbụ onye dufutaru ndu Ízurelu l'alị Ijiputu.’ ⁸Q bụwaru iphe, ee-pfije bụ: ‘Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'o nọ iya-a; mbụ onye dufutaru oshilokpa Ízurelu l'alị ndu ishe-li waa l'iphe, bükpo ọhamoha, bụ eka o shi chí-phua phę.’ Teke ono bẹ ẹphe e-buru l'alị k'eka phę.”

Ndu epfu iphe, Chileke epfuduru

⁹ A -bya l'opfu-ehu ndu
 mpfuchiru;
 ọkpoma agbawahukwa
 mu agbawahụ.
 Mbụ l'okpu mu l'ophu
 anmakota mu jjijiji.

- Mu dęepho g'onye mée atsu;
 mbü g'onye mée tü-tsuru.
 O bürü iphe, kparü iya nü
 bụ Chipfu yee opfu iya,
 dù nsọ.
- ¹⁰ Ali eka-a l'ophu bụ iphe,
 jiru iya nü bụ ndu
 eri ogori.
 O bürü önü, a turu meru
 g'o gude ali eka-a nödu
 laphü.
 Eka anü akpajé nri
 l'echięgu kpohu jegiri
 jegiri.
- Ndu mpfuchiru nödu
 eme ejø-iphe;
 tème ephe nödu eme ike
 phë g'o gbaduru.
- ¹¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu:
 "Ndu mpfuchiru më ndu-uke
 Chileke tükoru bürü
 ndu te emedu ele Chileke.
 Mbü lę mu hümacharu
 ejø-iphe obuf,
 ephe eme obuf l'eze-ulo
 mu.
- ¹² Noo g'o gude uesto phë je
 l'awata echı eturu.
 Aa-chıru phë chí-phua
 l'eka agba ochii.
 O bürü eka ono bę ephe
 a-da iko.
 Mu egude ejø-iphe
 dapfu phë teke ono,
 ee-chi phë iphe ono."
- Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.
- ¹³ "L'echilabö ndu mpfuchiru,
 shi lę Samériya bę mu
 hümäru əbyi-a:
 mbü l'ephe epfuchiru Balü;
 gude egube ono eduphu

ndibe mu, bụ ndu Ízurelu.

¹⁴ Temanukwapho; l'echilabó
ndu mpfuchiru kę
Jierúsalemu bę mu
humakwarupho iphe,
anyi ishi edzu.

Ephe anoduje eri ogori;
teme ndzụ phę búru
adzụ ụka.

Ndu eme ejo-ememe
bę ephe anoduje eme
g'eka ka phę eshihu
ike l'iphe, ephe eme;
k'ophu bụ l'o tọ
dudu onye ophu
aghajeru ejo-iphe,
oome azụ.

L'ehu nkemu bę ephe
dükotaephō gę ndu
Sodomu;
ndu Jierúsalemu dükotae
mu pho gę ndu Gomóra.”

¹⁵ Qo ya bụ lę-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu
l'opfu ęhu ndu mpfuchiru:

“Mu e-me g'ephe ria nri,
atso ilu;
ephe angüa mini,
e yeru iphe,
egbu ebugbu.

Noo kele ọo l'eka ndu
mpfuchiru,
shi Jierúsalemu bę o shi;
be eme ele Chileke
barahụ dzuru ali eka-a
l'ophu.”

¹⁶ Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu: “Unu ta angajekwa
nchị l'iphe, ndu mpfuchiru epfurū unu. Ephe emejekwa g'unu chịru ụpfu ye
l'iphe, te emedu ememe. Ephe asuje l'ephe phürü ophulunya; ama l'o iphe,
ephe rịtaru l'okpoma. Ọ tọo bùduru iphe, shi yébe Chipfu l'ọn. ¹⁷Tekenteke bę
ephe anoduje epfurū ndu kporu mu ębo l'afu sụ phę: ‘Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa: Ęhu a-dükwa unu guul! Ndu ophu bụ iphe, shi l'eo okpoma phę bę ephe
anoduje eme; ndu k'ono bę ephe asuje: ‘O tọo dükwa iphe, byaru emebata unu.’”

¹⁸ Obenu lę-a; ?bụ onye ole pfijeru gę yęe Chipfu chia idzù lanụ; ke g'ephe hümakwanu iphe, eme nü; ozoo nüma opfu iya? ?Bụ onye ngabęjeru nchi nüma opfu iya? ¹⁹Lekwa; Chipfu gudeakwa ehu-eghu ezi oke pherephere; mbụ ejo oke pherephere. O bụru l'ishi ndu ejo-iphe bę ophu temutemu. ²⁰Ophu ehu eghubuhukwa Chipfu eghu gbiriri jasụ l'o meębekota iphe, dụ iya l'okpoma k'ememe. Mboku abya-a l'uzo iphu teke iphe-a l'e-dokota unu enya ree.

²¹ “O tọ bụdu mbędua ziru ndu mpfuchiru-a ozi. Ephe gudele-a ozi phe agba phuchaphucha. Ophu mu epfukwaru opfu yeru phe; ephe nodu epfulę-a epfuchiru mu. ²²Obenu l'ome ephe pfijeru; mu l'ephe chia idzù lanụ; mę o -bụru iphe, mu pfuru bę ephe gege eje araaru ndibe mu arara; m'ephe emekwanaa; ephe aghakobę; haa ejo ụzo, ephe etso; yęe ejo-eme-me, ephe eme.”

²³ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “?O dụ gę mu bęephō Chileke, no ntse; ophu mu abęedu Chileke, no ụzenya tọo?” ²⁴Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “?O nweru onye e-je l'eka dụ k'edomi onwonye je edomia onwi-ya k'ophu bụ lę mu taa hümadu iya tọo? ?Mu te ejiduru imigwe; bya ejị eliphe l'ophu?” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono. ²⁵“Mu nümaakwaru iphe, ndu mpfuchiru ono epfu, bụ ndu egudeje ępha mu epfu iphe, mu epfuduru. Ephe asuje: ‘Mu rworu nrwo! Mu rworu nrwo!’

²⁶ “?Bükpoo teke ole bę ęgube iphe owa-a ano-beru l'okpoma ndu mpfuchiru-a, te epfudu ire-lanụ-a; ndu bęephō ejo ɔriri, bataru phe l'ego-munggo bę ephe epfije. ²⁷Ephe edobesuje lę nrwo ono, ephe ezeru nwibe phe ono e-me gę ndibe mu zoħaa ępha mu ęgube ono, nna phe oche phe gude abarụ Balu eja zoħaa ępha mu ono.

²⁸ “G'onye mpfuchiru, arwō nrwo zenüpho nrwo iya; obenu lę-a; g'onye ophu nümaru opfu mu gude ire-lanụ pfua ya; kele-a; ?bụ awe bę ęswa akpe eje aturu akpuru iya?” Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ²⁹Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Opfu, shi mu l'önü dükwa g'oku; tème o dükwapho g'ongu, etsuje mkpuma yogiri yogiri. ³⁰Qo ya bụ lę-a; Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Mu nö-chikwaru ụzo ndu mpfuchiru ono, ejeje ezita opfu, nwibe phe pfuru bya epfua; bya asụ l'oo mu pfuru iya onoya. ³¹Mbụ lę-a; mu nö-chikwaru ụzo ndu mpfuchiru ono, asaję önü phe sụ lę mu şuru ono.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ³²Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Lekwa; mu nö-chikwaru ụzo ndu ono, arwoje nrwo ęregede ono; ndu anoduje eze nrwo obufu; shi nno mee gę ndibe mu tsoru uka ono, ephe adzụ ono; yęe eku-onwonye ono phua ụzo ono. Ophu o bụdu l'oo mu zi-ru phe; ophu o dükwa ekemu, mu türü nü phe. Qo ya bụ l'oo tọ dükpodaa urwu, ephe abarụ ndu-a ililekpoo.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

³³ “Teke ndu ęka-a; ozoo onye mpfuchiru; ozoo onye uke jiru ngu sụ ngu: ‘?I jiru Chipfu o sụ g'e mee gunu?’ I'iisu phe-a: ‘G'e mee gunu bụ gunu? O şuru lę ya a-gwobe unu! Noo iphe, Chipfu epfu bụ ono.’ ³⁴Teke o bükwanu

l'onye mpfuchiru; ozoo onye uke; ozoo onye ozo mmanu pfulaharu su le ya jikwaru Chipfu; o zia iphe, ee-me; mu anua onye obu aphu; yele ndibe iya g'ephe ha. ³⁵Iphe, unu a-nođuje aji nwibe unu phē; aji iya unctionna unu phē bu: ?Chipfu suhunuru agha g'a jiru iya? Mbū: ?Buhunu gunu be Chipfu pfuru? ³⁶Ole-a; unu te egudekwa onu unu pfua iphe, unu jiru Chipfu; o su g'e mee ozobakpo. Kele o bwaa iphe, onyemonye pfuru onwiya be oome; unu gude nno woru opfu k Chileke, no ndz̄u gha igharaphu; mbū Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; bya aburu Chileke anyi. ³⁷Waa iphe, ii-pfujeru ndu mpfuchiru baa: ?Unu jiru Chipfu; o suhunu unu agha? Mbū; ?Bu gunu be Chipfu pfuru? ³⁸A makwaru-a l'unu epfu l'unu jiru Chipfu; o zia unu iphe, e-me nu. Ole-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Iphe, unu anođuje epfu bu: 'Wakwa iphe, a jiru Chipfu; o su g'e mee'; mbū o bukwaru unubé ndu mu suru g'unu te epfuékwa nno. ³⁹Qo ya bu le-a; mu zohafutajekwa unu; chifū unu l'iphu mu; unu le mkpukpu ono, mu n̄ru unu le nna unu oche phē ono. ⁴⁰Ujikputeru, mu e-me unu a-noķwa ojejoje; mbū l'qo-buru iphe-iphere, a-no ojejoje; ophu a byadu azoha iya azoha."

Nkata akpuru oshi figu labo

24 ¹O be g'a kpuchaaru ndu-a le ndz̄u; mbū Jiehoyakinu nwa Jiehoyakimu, bu eze ndu Jiuda; ephe le ndu-ishi ndu Jiuda; mēkpoo ndu emeje ona; yee ndu akpū uzu; be e shikota le Jierúsalemu kpua le ndz̄u laa alí ndu Babilonu. O bürü onye kpuru phē nu bu Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu. O be g'a kpuchaaru phē le ndz̄u ono; Chipfu goshi mu nkata akpuru oshi figu labo, a s̄ubegbaaru laguga eze-ulō Chipfu. ²Nkata lanu bu iphe, du iya nu bu akpuru oshi figu, du ree shii, d̄ugbaa ge figu, charu egwa. Nkata ophuu bürü iphe, du iya nu bu figu, du ejii shii; mbū l'o du-be ejii; k'ophu bu l'o to d̄udu k'eriri. ³Noo ya bu; Chipfu bya ajia mu su: "?Bu gunu be i humaru; Jieremaya?"

Mu su iya: "O kwa akpuru oshi figu. Ndu ophu du ree d̄ushikpoo ree ike; ndu ophu du ejii d̄ushikwanaa ejii ike k'ophu bu l'o to d̄udu k'eriri."

⁴Tobudu iya bu; mu bya anuma opfu k Chipfu, suru mu: ⁵"Wakwa iphe, Chipfu, bu Chileke k ndu Izurelu epfu baa: O kwa g'akpuru oshi figu figu owa-a, d̄ugbaa ree-a du; bu ge ndu ono, a kpuru le ndz̄u l'alí ndu Jiuda du mu ree, bu ndu mu chifuru l'alí-a chiru je eye l'alí ndu Babilonu. ⁶Mu e-gude enya mu eche phē nche g'o d̄uru phē le ree. E -mechaa; mu edulatakwa phē pho ozo l'alí eka-a. Teke ono be mu e-me g'ephe paa eka; ophu mu akwatsuedu phē. Mu a-dza phē g'onye dzarū oshi; ophu mu ephefubaędu phē ephefuu. ⁷Mu a-nu phē obu, ephe e-gude maru mu; mbū l'oo mu bu Chipfu. Ephe a-buru ndibe mu; mbēdua aburu Chileke phē. Noo kele ephe e-gude obu phē l'ophu l'ophu lwapfuta mu."

⁸Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "A bya le k'akpuru oshi figu ono, du ejii ono; mbū d̄uta-beru ejii; k'ophu bu l'e tee ridu iya eriri ono; noo ge

mu e-me Zedekaya, bù eze ndu Jiuda bù onoya; mè ndu-ishì l'ali-eze iya; mèkpoo iphe, bù ndu ono, phòduru lè Jierúsalemu ono; m'èphe -nò l'ali èka-a; m'èphe -nò l'ali ndu Ijiputu. ⁹Mu e-me phè g'èphe bùru ndu ali-eze ụnwù-eliphè l'ophu a-nòdu asò oyi. Èphe a-bùru phè iphe e gude achì ochì; mè iphe, e gude anma l'ètu. Ee-gude phè agba mgbonu; gude phè ephu l'iphu l'iphe, bùkpoo èka mu chìru phè ye. ¹⁰Mu e-me g'e gbua phè l'ogu-echi; ègu emee phè; ejò iphe-ememe emee phè gbiriri jasù èphe abvuebe l'ali-a, mu nàru phè; yele ndiche phè-a.”

Ndu a kpuru lè ndzù a-nò iya ụkporo apha eto l'apha iri

25

¹Owaa bù opfu Chileke, o pfuru Jieremaya lè kẹ ndu Jiuda l'ophu l'apha, kwe Jiehoyakimu, bù nwa Jiosáya apha èno, o watarù abùru eze ndu Jiuda. Apha ono bù apha mbù, Nebukadineza watarù abùru eze ndu Bábilonu. ²Jieremaya, bù onye mpfuchiru Chileke nùmaephò opfu Chileke ono; o pfuaru iya ndu Jiuda l'ophu; èphe l'iphe, bù ndu bu-kòta lè Jierúsalemu. O suru phè-a: ³“E -shi k'ùkporo apha l'apha eto nta; mbù e -shi l'apha, kwe Jiosáya bù nwa Amònù apha iri l'eto, o watarù abùru eze unubè ndu Jiuda; byasù ntanù owa-a; bẹ mu shiepho nùta Opfu Chipfu; mu nòdu epfueru iya phò unu mpfuto; ophu unu angajeduru nchì. ⁴Tèmekpoo Chipfu bya eyekpò ndu-ozi iya ono, bù ndu mpfuchiru iya g'èphe ha n-yetò g'èphe bya epfuaru unu opfu; ophu unu angaduru nchì; tème ophu unu eyeduru onu.

⁵“Èphe pfua sù: ‘Unu ghakòbedupho nta; g'unu ha l'èhu l'èhu; unu hadaphò ejò-ememe, unu eme; mèkpoo ejò-iphe, unu anwù ememe. O kwa iya bù g'unu a-nòdu l'ali ono, Chipfu nàru unu; bya anù iya ndiche unu phè ono jasù l'ojejoje. ⁶Unu be tsoshi agwa ndu ozo. Unu be jeshiru iya ozi; ophu unu abashiru iya ejà. Unu be gudeshi iphe, unu gude èka mee gude akpatsu Chipfu iwe. O kwa iya bù lè mu te emekaduru unu iphe.’ ⁷Ophu unu eyeduru mu onu; unu gude iphe, unu gude èka unu mee gude akpatsu mu iwe. Unu shi egube ono mekaahaa onwunu iphe.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bù ono.

⁸O ya bù lè-a; wakwa iphe, Chipfu, bù Okalibe-Kakòta-Ike eepfu baa: “Eshinu unu ta ngabéduru nchì l'opfu, mu pfuru; ⁹bẹ mu a-chikobe ndu isheli l'ipfu l'ipfu; yee onye-ozi mu, bù Nebukadineza, bù eze ndu Bábilonu. O kwa Chipfu epfu iya. Mu a-chìru phè bya g'èphe bùru ndu ali-a ọhogu; yee iphe, bù ndu bu iya nụ; mè iphe, bùkpoo ọha, bupheru phè mgburugburu. Mu e-mébyishibèbe phè rengurengu kpo; mee phè; èphe abùru iphe, anyị ishi ẹdzu; bya abùru iphe e gude eme iphe ochì; yele iphe, e gude ephu l'iphu; tème l'ọ bùru ochobu jasù l'ojejoje. ¹⁰Mu e-me g'ò-phù-wuruwuru k'èhu-ütso yele ete ẹswa ta adùhe l'echilabò phè; ophu olu nwanyị, alụ ji; yele kẹ nwoke, alụ nwanyị ọphúú aduedu; ophu oda ikwe nri aduedu iya; ophu ọku emeedu iya jaa. ¹¹Ali èka-a l'ophu l'ophu

a-buru okorobo ochobu; tème oha-a l'ophu anodugbaa eze ndu Babilonu l'eka; ükporo apha ἓto l'apha iri. ¹²Teke ükporo apha ἓto l'apha iri ono dzuerupho; mu anua eze ndu Babilonu aphu; yele oha ono l'ophu. Mbü l'alí ndu Babilonu l'ophu bę mu a-nü aphu ejo-iphe, ephe meshiru. Mu eworu iya togbo; l'o buru ochobu jasť l'ojegoje. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ¹³Alí eka ono bę mu e-mekota iphemiphe, mu pfuhawaru lę mu e-me iya; mbü iphemiphe, e deru l'ekwo, bu iphe, Jieremaya pfuru lę mpfuchiru lę k'ohamoha l'ophu. ¹⁴Ephebedua bę oha, dù igwerigwe; yele eze ndu paru eka e-mechakwapho mee phę ohu. Mu apfua phę ugwo g'iphe, ephe meru gbaru; yele iphe, ephe gude eka phę meta.”

Okoro oke-ehu-eghu Chileke

¹⁵Wakwa iphe, Chipfu, bu Chileke ndu Ízurelu pfuru mu baa: “Okoro-a, bu iphe, jiru iya nü bu mée k'oke-ehu-eghu mu-a; nafunu mu iya l'eka. Jenü emee g'iphe, bu oha, mu e-zı g'i je alí phę ngükota iya! ¹⁶Ephe -ngue ya pho; ephe awata akpo garigari; wata eme ɔbvu ɔbvu; kele mu a-chiru ndu ogu-echi ye g'ephe buru phę ogu.”

¹⁷Töbudu iya bu; mu bya anata Chipfu okoro ono; bya ejee ɔhamoha, bu eka o ziru mu je emee; ephe ngükota iya; ¹⁸mbü Jierúsalemu; waa mkpükpu, nogbaa l'alí ndu Jiuda; waa ndu eze phę; waa ndu-ishi l'alí-eze iya; g'e mekota iya g'o buru ochobu; yele iphe, anyi ishi ɔdzu; waa iphe, e-gude achı ɔchi; mę iphe, e-gude ephu l'iphu, bu g'o dù ntanu-a; ¹⁹waa Fero, bu eze ndu Ijiputu; waa ndu-ozı iya; waa ndu-ishi l'alí-eze iya; waa ndu nkiya g'ephe ha; ²⁰waa iphe, bu ndu ɔhozo, bu l'alí Ijiputu; waa iphe, bu eze ndu ndu Uzu; waa iphe, bu eze ndu ndu Filisitayinu; mbü eze, ndu mkpükpu Ashikelonu; yele eze ndu mkpükpu Gaza; waa eze ndu mkpükpu Ekuoronu; yele nwa ndu phöduru lę mkpükpu Ashidodu; ²¹waa ndu Edomu; waa ndu Mówabu; waa ndu Amónu; ²²waa iphe, bu ndu eze ndu Taya; waa iphe, bu ndu eze ndu Sayıdonu; waa iphe, bu eze ndu ndu bu l'azü eze-ényimu azü iya ophuu; ²³waa ndu Dedanu; waa ndu Tema; waa ndu Buzu; waa iphe, bu ndu bugba l'oha, dù enyä; ²⁴waa iphe, bu eze ndu ndu Arabu; waa iphe, bu ndu eze ndu ɔhozo, bu ndu bu l'echiegü; ²⁵waa iphe, bu eze ndu ndu Zimiri; waa iphe, bu eze ndu ndu Elamu; waa iphe, bu ndu eze ndu Midiya; ²⁶waa iphe, bu ndu eze ndu isheli; ndu bu ntse; mę ndu ophu bu enyä; mbü ndu ono g'ephe hakpoo nanunau; mbü-a; ɔ büephø ali-eze, nokota l'eliphe mgburugburu. G'ephe ha -nguchaa ya; eze ndu Sheshaku angükwa ya pho.

²⁷“Sü-a; waa iphe, ii-pfurū phę baa: Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbü Chileke ke ndu Ízurelu: Unu ngüa iphe-a; g'o tsü unu atsütsu; unu agbøo ya; unu adaa iko; unu taa gbëshibaedu agbëshi; ɔ buru iphe, a-kpa iya nü bu lę mu a-chiru ndu ogu-echi yeru unu. ²⁸Ole teke ephe jíkaru l'ephe taa natadü ngu okoro ɔbu angü iphe, no iya nü;

l'iis u phe-a: Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: Unu ngufutajekwa iya! ²⁹Lenu! Mu gudeakwa ejo-iphe abyapfuta m kpukpu ono, eeku eyeru ẹpha mu ono. ?Unu arí l'unu a-la g'a ta nü unu aphụ? Unu taa alakwa g'a ta nü unu aphụ; kele mu e-ku ogu-echi oku g'o bya egbufu iphe, bu ndu bu lę mgboko-a." Nokwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu.

³⁰Nta-a bu lę-a; tuko iphe-a,
mu pfuru ngu-a pfuaru
phe; su phe lę-a:

"Chipfu a-gbekwa
l'ephékerephe gbọo
uja.

Oo-nodukwa l'ibe iya,
dụ nsø chia mkpu;
gboror ndu alị nkiya uja.
Oo-nodu ara gbagbagba
gę ndu azoshi akpuru
vayinu.

O bụru ndu oo-nodu
araru iya bu ndu bu
l'eliphe l'ophu l'ophu.

³¹ Ùtsú a-da gbaa mgboko
ophorokpo;
kele opfu daru Chipfu
yele ohamoha.

Oo-kpe nemadzụ l'ophu ikpe;
woru ndu ejo-iphe haa
g'e gude ogu-echi
gbushia."

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

³²Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: "Lenu!
Ejo-iphe asakwa galagala; o -shi l'oha qwa l'osoba l'ohozo. Mbụ l'oke pherophere abyakwa ezizi. O bụru eka oo-shi bu l'eka igwe beru alị beru." ³³Lę teke ono bę ndu Chipfu phuru teterii a-tuko dabyigbaaru l'ekameka; eshi l'ishi mgboko ishi iya-a jasụ l'ishi iya ophuu. O tọ dudu onye a-ra ékwa phe; ophu aa-pakobedu odzu phe; ophu ee-lidu phe elili. O chia l'ephe a-dujegbaa gę nshị doru l'alị.

³⁴Unubę ndu eche aturu; unu raa ékwa chia mkpu! Unu rwaphua onwunu l'urwuku; unubę ndu-ishu ikpoto aturu! Noo kele teke ee-gbushi unu rwuakwaru. Unu a-da iko tükposihu g'ite-ṣrwa, dụ ree. ³⁵Ndu eche aturu te enwedu eka ẹphe a-gbaru laa; ophu ndu-ishu ikpoto aturu enwe-du eka ẹphe a-gbaru laa gude nahụ. ³⁶O kwa olu ékwa ndu eche aturu

ada egube pho; mkpu, ẹphe echi; mbụ ndu-ishi ikpoto aturu; noo kélé Chipfu emebyishiwa ẹka ẹphe echeje aturu phẹ. ³⁷Phorokotoko ẹka ono, shi daa nyonyoronyo ono bẹ ee-me g'ọ dabyiru kẹ mmanụ. Ọ bụru iphe, a-kpa iya nụ bụ ẹhu-eghu Chipfu. ³⁸Ọ-parụ ọgba iya haa g'oduma; alị phẹ aburu ochobu. Ọ bụru iphe, a-kpa iya nụ bụ ogu-echi ndu emekpa phẹ ẹhu. Ozo bụ iphe, a-kpa iya nụ bụ oke ẹhu-eghu Chipfu.

Eeme g'e gbua Jieremaya

26 ¹O be lẹ gẹ Jiehoyakimu nwa Jiosáya bahuerupho l'aba-eze ndu Jiuda k'òphíú; Chipfu bya epfua opfu sụ: ²"Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Je je apfuru l'oma-unuphu eze-ulọ Chipfu je epfurur yero iphe, bùkpoo ndu bu lẹ mkpükpu, nogbaa l'alị ndu Jiuda, bụ ndu abyaje abarụ Chileke ejá l'ulọ Chipfu. Pfuaru phẹ iphemiphe, mu sụru ngu g'i pfuaru phẹ. Te pfuphodokwaru phẹ iya mè nanụ. ³?A maru; ?ephe angabé nchị. Onyenonu aghakobé haa ẹjo-ememe, oome. Ọ ya bụ; mu apalia pazeta. Mu tee meedu phẹ ẹjo-iphe, mu shi doberu phẹ; bụ iphe, kparụ iya nụ bụ ẹjo-ememe, ẹphe meshiru.

⁴"Iphe, ii-pfurur phẹ bụ lẹ-a: Ọ -bụru l'unu taa ngabéduru iya nchị; eme iphe, mu tịru ekemu iya, bụ ophu mu doberu l'iphu unu; ⁵teme ọ -bụru l'unu taa ngadụ nchị l'opfu, ndu-ozị mu, bụ ndu mpfuchiru epfu, bụ ndu mu ziru; ẹphe byapfuta unu; ẹphe -byachaa; ẹphe abyabaa; ophu unu angaduru nchị; ⁶bẹ mu e-mekwa ụlo-a g'ọ dù gẹ Shilo; mee mkpükpu-a l'ọoburu iphe, ee-gudeje ephu l'iphu l'ohamoha, nō lẹ mgboko mgburugburu."

⁷No iya; ndu-uke Chileke; mè ndu mpfuchiru; mékpo ndu Ízurélu l'ophu nümakota ẹka Jieremaya epfu iphe ono l'ulọ Chipfu. ⁸Tobudu iya bụ; epfughe, Jieremaya epfugheru ndu ono g'ephe ha iphe, Chipfu sụru g'o pfua; ndu-uke ono; mè ndu mpfuchiru ono; mékpo ndu ono g'ephe hakota zule iya pho gburumu gude; sụ iya: "I nwuhujekwa! ⁹?Denu g'o gude i gude ẹpha Chipfu epfu l'ulọ-a e-mechaa dù gẹ Shilo; teme lẹ mkpükpu-a e-mechaa bụru ochobu, adụdu onye bu iya nụ?" Tobudu iya bụ; ndu ono l'ophu bya azupyabe Jieremaya l'ulọ Chipfu l'eká ono.

¹⁰O be teke ndu-ishi l'alị ndu Jiuda nümaru iphe, ada nụ; ẹphe shi l'unuphu ibe eze wuju jeshia l'ulọ Chipfu. Ẹphe bya eje anoduchaa l'önü-abata ọphíú l'ulọ Chipfu. ¹¹Tobudu iya bụ; ndu-uke; yẹe ndu mpfuchiru ono bya asụ ndu-ishi ono; yẹe ndu Ízurélu l'ophu sụ phẹ: "Nwoke-a gba-kwarụ k'ekpe mpfụ-gbu. Noo kélé unu gudekpowaa nchị unu nüma iphe, o gude mpfuchiru pfua lẹ kẹ mkpükpu-a!"

¹²No iya; Jieremaya bya asụ ndu-ishi ono g'ephe ha ẹphe lẹ ndu Ízurélu g'ephe ha: "Ọ kwa Chipfu yero mu gẹ mu bya epfua iphe, ee-me ụlo-a; waa mkpükpu-a, bụ iya bụ iphemiphe-a, unu nümaru-a. ¹³Nta-a bụ; unu dozia ụzo unu; yele umere unu! Unu wata eme iphe, o pfuri; mbụ Chipfu,

bü Chileke unu. Oo ya bü ge Chipfu apalia pazeta. O too meedu unu ejo-iphe, o shi su l'oo-me unu. ¹⁴O -buru mbedula be unu elenaa le mu no unu l'eka. Iphe, unu rikpooru l'o du ree bya apfuru nhamunha; unu mee mu iya. ¹⁵Ole o bü; oo epho ophu unu a-makaharü bü le-a; unu -gbua mu; ikpe-ochi onye adudu iphe, o meru atu-koru unu l'ishi; tu-koru l'ishi mkpukpu-a; yele ishi ndu bu iya nü. Kéle tororo iya bü l'oo Chipfu yeru mu ge mu byapfuta unu bya epfua iphe-a g'unu nüma.”

¹⁶Noo ya bü; ndu-ishi ono yee ndu Izurélu l'ophu su ndu-uke; ephé le ndu mpfuchiru ono-a: “E tee kpekwa nwoke-a mpfú-gbu! O gudeakwa ephá Chipfu, bü Chileke anyi pfua opfu nü anyi.”

¹⁷Ndu bü ogerenya l'alí ono harü gbeshi kpíritaru bya apfuru su ikpoto ndu kuru l'eka ono-a: ¹⁸“Mayíka, bü onye Moreshetu be ziru ndu Jiuda ozi Chipfu ziru le teke Hezekáya, bü eze ndu Jiuda. O pfuru ndu Jiuda su phé: Wakwa iphe, Chipfu, bü Okalibe-Kakota-Ike eepfu:

“Ee-mechaa kóo okoro l'úbvú Zayonu kofu g'onye akó opfu.

Mbü le mkpukpu Jierúsalemu be e-mechaa búru ikpozu.

Eli úbvú ono, bü éka eze-uló Chileke no ono
e-mechaa búru éka egbudu zechiru.

¹⁹Hezekáya, bü eze Jiuda; ozoo onye ozo kpó l'alí ndu Jiuda; ?ephé gbu-ru iya-a ebugbugu? Tó bü-chidaa iphe, Hezekáya meru bü l'o tsuru Chipfu ebvu; wata acho izzo, ya e-shi tuba iya l'enya? Tó Chipfu ?tó paliduru pazeta k'ophu bü l'o to meeduru phé ejø-iphe, o shi su l'oo-me phé. O kwa ejø-iphe be anyi eme onwanyi nta-a.”

²⁰O nwekwarúro onye ozo gudejekwaphó ephá Chipfu pfua mpfuchi-ru. Onye ono bü Uráya nwa Shemaya. Éka a nwuru iya bü le mkpukpu Kiriyatu-Jiarimu. O pfukwarúpho iphe, Chipfu suru g'o pfua l'opfu éhu mkpukpu-a; yele ali éka-a; egube-a, Jieremaya pfuru-a. ²¹O be teke eze, bü Jiehoyakimu; yee ndu-ishi Ojogu iya; waa ndu-ishi l'alí-eze iya nümaru opfu iya; eze meahaa ge ya gbua ya. Obenu le Uráya nümaru iya gude ndzú-agugu gbalaa laa ali ndu Ijiputu. ²²Eze, bü Jiehoyakimu zile-a Elu-natanu nwa Akubo; bya ahakwarúpho nemadzú yeru iya; g'o je ali ndu Ijiputu. ²³Éphe je l'eka ono je akpúta Uráya bya akpuru iya je anu eze, bü Jiehoyakimu, bü onye pfuru; e gude ogu-echi gbuta nwoke ono túa. E woru odzu iya je etuphaa etupha l'eka eelije ndu enya lwarü.

²⁴Ole g'o duhabé; Ahikamu nwa Shafanu túru íkè yeru Jieremaya. O búru iya bü l'a ta akpuduru iya nü ndiphe g'e gbua.

Ndu Jiuda a-la l'eka Nebukadineza

27 ¹O be ge Zedekaya nwa Jiosáya bahürü l'ókwa-eze ndu Jiuda k'òphúú; Chipfu bya epfua opfu-a nü Jieremaya. ²Wakwa iphe, Chipfu epfu ba: “Kwee agadagba yee odogoro; l'i tuko iya nyabé onwongu l'olu. ³L'i zia ndu byaru Jierúsalemu ozi g'e je ezia eze ndu Edomu;

waa eze ndu Mówabu; waa eze ndu Amónu; waa kę ndu Taya waa kę ndu Sayidonu. L'e zikwaa ya phę Zedekaya bę eze ndu Jiuda. ⁴Zia phę ozi gęphe je ezia nnajıuphu phę su phę-a: Wakwa iphe, Chipfu, bę Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbü Chileke ndu Ízurelu. Waa iphe, unu e-zı nnajıuphu unu baa: ⁵'O kwa ike-okpu mu, parü eka; yęe oshi-eka mu lochiru alochi bę mu gude mee mgboko-a l'ophu; bya emee nemadzụ; yele anụ, bu iya nụ; teme ọ búru onye dụ mu ree bę mu anuje iya. ⁶Nta-a bę le-a; ali unu l'ophu bę mu yekötawaru l'eka onye-ozi mu, bę Nebukadineza, bę eze ndu Bábilonu. Mu mekwarupho gę anụ, bu l'egbudu nöduchaa mu l'eka. ⁷Ohamoha l'ophu a-nodu iya l'eka; nodu iya nwa iya; waa nwaniwa iya; jasụ ali-eze iya adakpohu. Noo teke ọhamoha, dụ igwerigwe mękpoo eze ndu parü eka e-me iya ohu phę.

⁸"Teke ọ bę l'o nweru ọhamoha; ozoo ali-eze, jikaru anodu Nebukadineza l'eka; mbü eze ndu Bábilonu; ozoo l'ephe jikaru edobe olu g'o nyabę phę agadagba-njigba iya; mu egude ogu-echi; yęe ọkpa nri; yęe ejø iphe-ememe nua ndu Ọbu aphu. Mbü mee ndu ono iphe gbiriri jasụ mu egude eka Nebukadineza mebyishibę ndu Ọbu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.
⁹Qo ya bę le-a; unu ta angakwaru ndu mpfuchiru unu nchi; mę ndu jibya unu; mę ndibe unu, akoje iphe, nrwo bę; mę ndibe unu, ndu agba ejø; mę ndu karü akaka, bę ndu asuje unu l'unu taa lakwa eze ndu Bábilonu l'eka.
¹⁰Mpfuchiru, ephe epfurū unu bę ọka bę ephe adzüşiru unu. Ọ búru iphe, oo-me bę g'unu haa ali unu lamihukpö alamihu. Mu e-nwufu unu enwufu; unu ejø alaa l'iswi. ¹¹Obenu l'cha -woru olu doberu eze ndu Bábilonu; ọ nyabę phę agadagba-njigba iya; ephe nodu iya l'eka; bę mu e-kwe haa g'ephe buru l'ali k'eka phę; akø iya opfu; buru iya eburu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu."

¹²Mu wokwarupho ozi ono zia Zedekaya, bę eze ndu Jiuda. Mu su iya: "Wozekwa olu doberu eze ndu Bábilonu g'o nyabę ngu agadagba-njigba iya; nodu iya l'eka; yęe ndibe iya; k'ophu ji-nodu ndzụ. ¹³?Denu g'o gude gubedua ọka bę ndu ali ngu l'ophu je l'a-búru ndu ee-gude ogu-echi gbuschia; egü egbushia phę; yele ejø iphe-ememe, bę iphe, Chipfu pfuru lę ya e-gude gbuschia ọha, jikaru l'ephe taa nodudu eze ndu Bábilonu l'eka. ¹⁴Unu ta ngakwa nchi l'opfu ndu mpfuchiru, asuje unu l'unu ta abyakwa anodu eze ndu Bábilonu l'eka; kele ọ kwa ọka bę ephe adzüru unu lę mpfuchiru ono. ¹⁵Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: 'Ọ to bükwa mbedula ziru phę ozi ono. Ọ to bükwa mu bę ephe epfuchiru. Ọ kwa ọka bę ephe adzü. Ọ búru iya e-me; mu enwufu unu nwuru unu jeye; unu alaa l'iswi; unubedula l'onwunu; unu lę ndu ono, epfurū unu mpfuchiru ono.'

¹⁶Mu bya asü ndu-uke Chileke; ephe lę ndu Jiuda l'ophu lę-a: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu ta ngakwa nchi l'opfu ndu mpfuchiru, asuje unu l'ọ búfukwaa nwanshị nta; laatuko ngwa ono, e gwetarụ l'ulo Chileke laa ali ndu Bábilonu ono gwephuta azụ. Ọ kwa ọka bę ephe adzü lę

mpfuchiru, ẹphe epfuru unu. ¹⁷Unu ta ngakwaru phē nchi. Unu nōdu eze ndu Bābilonu l'eka g'unu anōdu ndzū. ?Dēnu g'o gude mkpükpu-a je l'a-buru ikpozu? ¹⁸O -buru l'ephe bū ndu mpfuchiru; ẹphe nōdu anumaje olu Chipfu; g'ephe rwonaa Chipfu, bū Okalibe-Kakota-Ike gē ngwa-ulo ono, e gude dozia eze-ulo Chipfu ono, bū ọphu phodukwaduru nū; yee ọphu phoduru l'ibe eze ndu Jiuda; yee ọphu phoduru lē Jierúsalem̄u ta abuhe iphe, ee-rwuta laa alī ndu Bābilonu. ¹⁹Lē-a; wakwa iphe, Chipfu, bū Okalibe-Kakota-Ike eepfu lē k'itso itso eze-ulo Chileke; waa k'iphe ono, eeyeje mini, echí ririri ono; waa k'ogba-kperekpere; waa ikpoto ngwa ozo ono, phodugbaaru lē mkpükpu-a, ²⁰bū ndu ọphu o gwetaduru; mbū Nebukadineza, bū eze ndu Bābilonu; teke ọ kpuru eze ndu Jiuda, bū Jiehoyakinu nwa Jiehoyakimu lē ndzū shi Jierúsalem̄u laa alī ndu Bābilonu; kpupya-bekota iya ndu a maru amaru l'alī ndu Jiuda yele Jierúsalem̄u. ²¹Ee!

Wakwa iphe, Chipfu, bū Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbū Chileke kē ndu Ízurēlu; wakwa iphe, oopfu lē k'iphe ono, e gwephodoru l'ulo Chipfu ono; yee ọphu phoduru l'ibe eze ndu Jiuda; yee ọphu phoduru lē Jierúsalem̄u: ²²'G'ephe ha bē ee-gwetachakwa laa alī ndu Bābilonu. O buru l'eka ono bē ọo-nōdu gbiriri jasú mbóku, mu a-chorū iya bya. Noo teke mu a-chi-phuta iya azú bya edophukwa azú l'eka-a.' " Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Onye adzue ụka lē mpfuchiru, bū Hananiya

28 ¹O buru l'apha ono kwapho; gē Zedekaya bahuru l'aba-eze ndu Jiuda k'òphúú; l'ónwa k'ise l'ime apha k'ēno; bē onye mpfuchiru, bū Hananaya nwa Azuru, bū onye shi mkpükpu Gibiyonu; nō l'ulo Chipfu l'iphu ndu-uke Chileke; mē l'iphu ọha l'ophu sū mu-a: ²"Wakwa iphe, Chipfu, bū Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbū Chileke ndu Ízurēlu: Mu a-nyakashí agadagba-njigba ono, eze ndu Bābilonu nyabéru unu ono. ³L'ime apha labo bē mu a-chi-phutakota iphe, bükpoo ngwa ulo Chipfu ono azú l'eka-a; mbū ngwa ono, eze ndu Bābilonu, bū Nebukadineza chítaru l'eka-a lashia alī ndu Bābilonu. ⁴Ndu mu a-chi-phutakwapho azú l'eka-a bū Jiehoyakinu nwa Jiehoyakimu, bū eze ndu Jiuda; mēkwoo iphe, bükota ndu a kpuru lē ndzū l'alī ndu Jiuda, bū ndu larū alī ndu Bābilonu; noo kēle mu a-nyakwa agadagba-njigba ono, eze ndu Bābilonu nyabéru unu ono. Nokwa iphe, Chipfu eepfu."

⁵Tobudu iya bū; onye mpfuchiru, bū Jieremaya bya eyee ọnū onye mpfuchiru ono, bū Hananaya-a l'iphu ndu-uke; yele l'iphu iphe, bükpoo ndu pfuru l'ulo Chipfu; ⁶sū iya: "G'o dükwa nno! Gē Chipfu mekwaa ya nno! Gē Chipfu mekwaa iphe ono, i pfuru lē mpfuchiru ono; g'o chí-phutakwa ngwa ulo Chipfu azú; yee ndu a kpuru lē ndzū; g'o shikwa l'alī ndu Bābilonu tuko phē chí-phuta azú l'eka-a! ⁷Ole g'o dühabe; ngabékwa nchi nüma iphe, mu abya epfu ye ngu lē nchi; yele nchi ndu-a l'ophu. ⁸Ndu mpfuchiru, vu mu ụzo; bya evuru ngu ụzo; mbū ndiche; buepho iphe,

ephe epfije lę mpfuchiru nü oha, dü igwerigwe; yee ali-eze, paru eka; bu l'ogu a-dü; yee ɔkpa-nri; waa ejo iphe-ememe. ⁹Obenu l'onye mpfuchiru, epfu opfu lę nchi a-dü doo buepho teke iphe, o pfuru meru g'o pfuru iya be ee-kweje lę Chipfu ziru iya eviya."

¹⁰Tobudu iya bu; onye mpfuchiru ono, bu Hananaya bya anyafu Jieremaya, onye mpfuchiru agadagba-njigba ono, o nya ono bya eworu iya nyajia. ¹¹Hananaya bya apfuru l'iphu oha l'ophu su: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: O kwa egube-a bu ge ya a-gbajifu agadagba-njigba ke Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu l'olu ohamoha l'ime apha labo." O pufeopho nno; Jieremaya t̄ugbua.

¹²A noekwapho nwanshiji g'onye mpfuchiru, bu Hananaya gbajifucharu agadagba-njigba ono, no l'olu onye mpfuchiru, bu Jieremaya ono; Jieremaya obu nüma olu-Opfu Chipfu, sure iya: ¹³"Je je akaru Hananaya su iya le-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu: Iphe, i gbajifuru bukwa agadagba-njigba ophu e meru l'oshi; ole iphe, mu e-gude dochia ya bu agadagba-njigba ophu e meru l'igwè. ¹⁴Wakwa iphe, oopfu; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; mbu Chileke ke ndu Izurelu: Mu e-woru agadagba-njigba ophu e meru l'igwè nyabé l'olu ohamoha-a l'ophu gude mee phè g'o bürü Nebukadineza, bu eze ndu Babilonu be ephe a-nodu l'eka. Mbü le mu e-me iya g'o nodu elektachaa me anu, bu l'egbudu."

¹⁵Tobudu iya bu; onye mpfuchiru, bu Jieremaya su Hananaya, bu onye mpfuchiru-a: "Ngabekpodapho nchi; Hananaya! O to bukwa Chipfu ziru ngu g'i bya; obenu l'i mewaru ndu-a; ephe je adakobe iphe, abudu eviya. ¹⁶Oo ya bu le-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: 'Mu abyakwa ngu ewofu l'eli mgboko-a. Apha-a gedegede be ji-nwuhu; kele i pfwuwaru opfu, eme g'e kwefuru Chipfu ike.'"

¹⁷O -rwuepho l'onwa k'ësaa l'apha ono kwapho; Hananaya, bu onye mpfuchiru nwuhu.

Ekwo-ozi, e deru nü ndu a kpuru le ndzu

29 ¹Owaa bu iphe, e deru l'ekwo-ozi, Jieremaya gbé le Jierúsalemu dee nü g'a nü ndu bu ogerenya l'ime ndu ophu no ndzu l'ime ndu ono, a kpuru le ndzu ono; la nü iya ndu bu uke; me ndu bu ndu mpfuchiru; me iphe, bukpoo ndu ono, Nebukadineza kpuru le ndzu shi le Jierúsalemu laa alı ndu Babilonu ono. ²Teke ono be a kpukwananaru eze, bu Jiehoyakinu le ndzu; yee ne iya, bu eze-nwanyi; me ndu eleta ibe eze enya; mèkpo ndu-ishi ndu Jiuda yee ndu Jierúsalemu l'ophu; me ndu eme ona; me ndu akpu uzu; be a kpukotawaru le ndzu kpuru lufu le Jierúsalemu. ³Onye o nñru ekwo-ozi obu bu Eleyasa nwa Shafanu; yee Gamaraya nwa Hilikaya, bu ndu Zedekaya, bu eze ndu Jiuda ziru ozi g'e je zia eze, bu Nebukadineza l'alı ndu Babilonu. Ekwo-ozi, Jieremaya deru obu sure:

⁴“Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; mbụ Okalibe-Kakota-Ike; Chileke ke ndu Ízurelu. Ndu oopfu iya anụ bụ ndu ono, a kpuru lẹ ndzụ ono g'ephe ha; mbụ ndu ono, mu meru; e shi lẹ Jierúsalem̄u kpuru phē laa Bábilonu ono: ⁵Unu kpüşikwaa ụlo buru; unu akọ opfu ria iphe, o metaru. ⁶Unu lüşikwaa nwanyị nwüşchia ụnwęgirimma; unu achotaru ụnwu unu nwoke nwanyị alụlụ; unu ekee ụnwu unu nwanyị ji; k'ophu ephebedua l'e-nwe-kwarapho ụnwęgirimma. Unu nödukwa l'eka ono ka adụ igwerigwe; unu taa nödukwa aka alwa ali. ⁷Ozo bụ lẹ-a; unu chojekwa iphe, e-me gę nchi dụ doo lę mkpukpu ono, bụ eka a kpuru unu lẹ ndzụ laa ono. Unu pfujeru nü Chipfu l'iswi ęhu ndu ono; kele nchi -dụ phē doo; l'ọ dükwapho unu. ⁸Kele-a; wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu; mbụ Chileke ndu Ízurelu: Unu te ekwekwa gę ndu mpfuchiru unu; mę ndu agbaru unu ejá; duru unu ghāa ụzo. Unu ta angajékwaru phē nchi lę nrwō, unu meru phē; ephe nödu arwō. ⁹O kwa uka bę ephe adzụru unu sụ l'ephe gude ępha mu epfu mpfuchiru. Ọ tọ bükwa mu yeru phē. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹⁰Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “A -nöepho ükporo apha ęto l'apha iri lę Bábilonu bę mu a-byapfuta unu bya emeeri unu iphe ono, dụ ree ono, mu kweru ukwe iya ono; mbụ lę mu a-bya eduphuta unu azụ l'ali ęka-a.

¹¹Kele mu maru ǫriri, mu arị l'ęhu unu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Mu arị k'eme g'ęhu dụ unu guu; ọ tọ bükwa g'ọ dürü unu lę njo. Gę mu mee g'ụzo iphu dürü unu lę ree; unu enweru iphe, unu a-nodu ele ęnya iya.

¹²Teke ono bę unu a-rakuje mu; unu abyapfuta mu; bya epfurū nü mu; mu angabęru unu nchi. ¹³Teme unu achoo mu; chọta mu; mę ọ -büru l'unu gude obu unu l'ophu achọ mu. ¹⁴Teke ono bę unu a-chọ mu chọta; nokwa iphe, Chipfu epfu. Mu emee unu; unu taa bęeduru ndu a kpuru lę ndzụ. Mbụ lę mu e-jeephō l'iphe, bükpoo qhamoha; mękpoo ękameka ono, mu chịru unu laa ono je achị-phuta unu azụ l'eka ono, mu meru; a kpua unu lę ndzụ ono. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹⁵Unu a-sükwaro: “Chipfu yeanaru anyi ndu mpfuchiru lę Bábilonu.”

¹⁶Obenu lę-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa l'opfu ęhu onye eze ono, nō l'aba-eze Dévidi ono; yele opfu ęhu iphe, bükpoo ndu phoduru lę mkpukpu-a; mbụ ụnwunna unu, bụ ndu əphu a kpükobeduru unu l'ephe lę ndzụ. ¹⁷Ee! Wakwa iphe, Chipfu bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa: “Iphe, mu e-ye bükwa ogu-echi; yee okpa-nri yee ejø iphe-ememe g'ọ bürü phē ogu. Mu emee phē; ephe adụ g'ejø akpuru oshi figu, dütä-beru ejí k'ophu bụ l'e tee ridu iya eriri. ¹⁸Mu e-gude ogu-echi; yee okpa-nri; yee ejø iphe-ememe achị phē əso. Mu emee phē; ephe abürü iphe, ali-eze nogbaa lę mgboko-a a-nodu aso oyí; mbụ ephe abürü iphe, e gude atü ənu; yee iphe, anyị ishi ędzu; waa iphe e gude achị ochi; yee iphe, e gude ephu l'iphu l'eka qhamoha nō, bụ eka mu chịru phē jeye. ¹⁹Noo kele ephe ta ngabęduru nchi l'opfu mu; ọ kwa Chipfu epfu iya; mbụ opfu, mu pfuru mpfutu

nụ phe; o bụru ndu mu ziru iya bụ ndu-ozi mu bụ ndu mpfuchiru. Ophu unubedula, a kpuru lẹ ndzụ-a angakwarupho nchi. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”²⁰ Oo ya bụ le-a; unu nnumakwa Opfu Chipfu g'unu ha bụru ndu a kpuru lẹ ndzụ; bụ ndu mu chijaru lẹ Jierúsalemu chilaa Bábilonu.

²¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; mbụ Okalibe-Kakota-Ike, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu; wakwa iphe, oopfu l'opfu-ehu Éhabu nwa Kolaya; yee opfu-ehu Zedekaya nwa Maseya, bụ ndu gude əpha mu adzuru unu ụka lẹ mpfuchi-ru: “Mu e-worū phe ye l'eka Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu; l'o woru phe gbushia l'atatiphu unu eka unu ele ẹnya. ²² Oo phe a-kpa iphe, ndu Jiuda ono, a kpuru lẹ ndzụ ono g'ephe ha, bụ ndu nọ l'alị ndu Bábilonu a-wata ephu l'iphu sụ: ‘Gẹ Chipfu mekwaa ngu iphe, o meru Zedekaya; yee Éhabu, bụ ndu eze ndu Bábilonu hụru l'oku.’ ²³ Noo kele əphe mewaru iphe-eswe l'echilabọ ndu Ízurelu. Əphe l'unyomu obutobu phe riwaru ogori; teme əphe gudewaa əpha mu dzua ụka, bùchaa iphe, mu asuduru phe g'ephe mee. Iphemiphe ono bẹ mu makotaru; teme mu bụru onye-ekebe iya.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Ozi, e ziru Shemaya

²⁴ “Karụ Shemaya, bụ onye Nehelamu: ²⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu; mbụ Okalibe-Kakota-Ike; bya abụru Chileke ndu Ízurelu: I gude əpha ngu dee ekwo-ozi wolaaru iphe, bùkpo'o ndu nọ lẹ Jierúsalemu; bya anụ iya Zefanaya nwa Maseya, bụ onye uke; mèkpoo iphe, bùkota ndu-uke ndu əphuu g'ephe ha. I sụru Zefanaya-a: ²⁶ ‘Chipfu meakwaru ngu onye uke g'i nodu l'okwa Jiehoyada; g'i nodu eleta ụlo Chipfu ẹnya. O -nweru onye əbvu eme, kuru onwiya onye mpfuchiru; chịru iya əkpa ye lẹ mkporo; nwua ya olu lẹ mgborígwè. ²⁷?Bụ gụnu kparụ iphe, i ti gbođuru Jieremaya onye Anatotu ụja, bụ onye epfurụ unu mpfuchiru? ²⁸ Wakwa ozi, o ziru anyi lẹ Bábilonu baa: “Iphe əbu a-nokwa ədu. Oo ya bụ le-a; unu kpushikwaa ụlo buru; unu akọ opfu ria iphe, o metaru.””

²⁹ O bụru iya bụ l'onye uke ono, bụ Zefanaya abyà eworu ekwo-ozi əgaru Jieremaya, bụ onye mpfuchiru. ³⁰ No iya; olu-Opfu Chipfu rwua Jieremaya nchi sụ: ³¹ “Worū ozi-a zia g'o rwua lẹ nchi iphe, bụ ndu ono, a kpuru lẹ ndzụ ono g'ephe ha: Wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu əhu Shemaya, bụ onye Nehelamu: Eshinu Shemaya epfurụ unu iphe ə sụru lẹ mu pfuru; l'ebé abụ l'ọ mu ziru iya ya; be o mewaru; unu je adakobe iphe, abụdu eviya. ³² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Shemaya, bụ onye Nehelamu bẹ mu a-nụ aphụ; yele awa iya l'ophu; k'ophu bụ l'ọ tọ dükwa onye o nweru a-phòdukwadu nụ l'echilabọ ndu-a; əphu əo-humadu iphe-oma ono, mu e-mechaa meeru ndu ndibe ono; noo kele o pfwarụ iphe, e gude kwefuru mu ike.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Chileke ekwe ukwe alwalwa ndu Ízurelu

30 ¹Wakwa opfu, shi l'oni Chipfu rwua Jieremaya nchi. ² “Wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu: Tuko opfu-a,

mu pfuru nü ngu-a dekota l'ekwo. ³Kele-a: wakwa iphe, Chipfu epfu baa: mboku abyakwa; teke mu e-je l'eka a kpuru ndibe mu le ndzü laa; mbu ndibe mu bu ndu Izurelu ẹphe le ndu Jiuda; je eduphuta phę azu; bya edophu phę azu l'alị ono, mu nüru nna phę oche g'o búru nkephę ono. Nokwa iphe, Chipfu eepfu."

⁴Wakwa opfu, Chipfu pfuru pfudoru ndu Izurelu ẹphe le ndu Jiuda.

⁵"Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

Anyi anukwa mkpu,
ẹphe echi;
mbu ndu ndzü agu.
Mbụ l'ọ n-yemebvụ dù;
o to bụdu nchị-adụ-doo.

⁶Jinnaa ajị hụma; nwoke
?o tsuje ime nwa?
Denukwani g'o gude mu
hụmagba unwoke l'ehu
l'ehu g'ephe chigbaaru
eka kwēe l'epho gę nwanyị,
ime eme;
onyenonu wochaaru iphu
gbanwube ṣonwu ṣonwu?

⁷Tuswekwa! Mboku ono
a-dükwa ejio ejii;
k'ophu bu l'o to duedu
eswe a-dübaa ejio g'oo ya.
Teke ono be oshilokpa
Jiékopu e-je iphe-ehuka;
obenu l'ee-mechaa
dzota iya l'ime iya.

⁸"Wakwa iphe, oopfu; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike: O -rwua mboku ono be mu a-nyakwo agadagba-njigba ono, nọ phę l'olu ono; mu abya atoshia phę ẹgbu, e keru phę; ọphu ndu ọhozo emebaedu phę ohu phę. ⁹Ephe a-nodu ejeru Chipfu, bu Chileke phę ozi; yę Dévidi ono, bu eze phę ono, bu onye mu e-me g'o futaru phę.

¹⁰"Gę ndzü ba agukwa ngu;
gube Jiékopu, bu onye-ozi mu!
Nokwa iphe, Chipfu eepfu.
G'e be yekwa ngu ebvu;
gube Izurelu;
kele-a; lekwa le-a;
mu e-shikwa l'eka dù

ẹnya dzota ngu.

Mu adzota ụnwu ngu l'alị
eka a kpuru phē le
ndzụ laa.

Noo teke Jiékopu a-lwa azụ
bya anodu l'ehu-guu.

Teme o tọ duedu iphe,
byaru emebaa ya nụ;
ophu o dudu onye
byaru emebaa ya g'o
bürü onye ndzụ agụ.

¹¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

Mu nökwa swiru ngu eswiru;
mu a-dzọ ngu!

A makwarụ-a lẹ mu tükoru
oħamoha emebyishibébe,
bụ ndu mu shi woru
ngu ghakaa l'ime phē.

Obenu lẹ mu tee
mebyishibébedu ngu
gberegedege.

Mu a-hụ ngu ahụhụ l'ụzo,
pfuru nhamụnha.

Ophu mu ahakwanụ ngu
phuruphuru gę mu
ta anụ ngu aphụ l'ophu
l'ophu.”

¹² Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

Onwo, aba ngu nụ bẹ e tee
metakwa emeta.

Ophu iphe, e mekarụ ngu
akpohudu akpohu.

¹³ O tọ dudu onye a-gbaru
ngu ọdzori.

Ophu o dudu iphe ozo,
ee-mebaa l'ónyá ọbu,
aba ngu nụ ọbu.

Ophu ji-kaedu mma akaka.

¹⁴ Iphe, bükpo ndu gụ
l'ephe shi eshi ọnyà
zohakotawaru ngu.

Ephe ta akpaedu ngu ishi
ililekpoo.

Mu tsuwaru ngu iphe,
onye ohogu etsuje
ohogu iya.

Mu bya echia ngu iphe,
onye dñru nemadzü
ehuka echije iya.

Q búru iphe, kparü iya
nú bù l'i menükaru
ejo-iphe.

Teme iphe-eji, i meshiru
paa igwerigwe.

¹⁵ Denu g'o gude i nödu ara
ekwa iphe, mekarü ngu nú;
mbü iphe, eme ngu ehuka,
bù iphe,
taa kpöhudu akpöhü?

Q kwa l'i metanükaru
iphe-uta; teme iphe-eji,
i meshiru paa igwerigwe;
meru g'o gude mu mee
ngu iphemiphe ono.

¹⁶ Obenu liphe, búkpoo
ndu eripyä ngu bë
ee-ripyakwa.

Iphe, búkpoo ndu ohogu
ngu bë aa-kpü lë ndzü.
Ndu kwarü iphe ngu
l'okwata bë
aa-kwakwaphö okwata.

Ndu keru iphe ngu l'ogu
bë ee-kekawaphö iphe
phë l'ogu.

¹⁷ Obenu lë mu e-me g'ehu dù
ngu ike;
mee g'ónyá, dù ngu l'ehu
kpöhü.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.
Q búru iphe, kparü iya
nú bù l'e kuru ngu
onye a chifuru achifu;

Zayonu, aduedu onye
akpa ishi iya.

¹⁸ "Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:
Ọnu-ulo Jiékópu ono,
e shi kpüa lẹ ndzụ ono
bẹ mu e-dophu azụ l'ọnodu
iya.

Mu apharar eka ẹphe bu
obu-imemini.

Mkpükpu ono bẹ aa-kpü-phu
azụ l'eli ọzu iya ono.

Ibe eze ono abyakwa
ano-chia l'eka ọ gbaru
g'o nödu.

¹⁹ Ephe awata agụ ebvu-ekele;
atụ ụzu ẹhu-ụtso.

Mu emee g'ephe kabaa igwe;
ophu ẹphe abyadụ alwa
ali ali.

Mu e-me g'ephe bürü ndu
aakwabẹ ùbvù;
ophu ẹnya abyadụ alwa phe.

²⁰ Ụnwụ phe bụ g'ephe shi
dụ teke ndiche bụ
g'ephe a-dụ.

Teme edzudzu-oha aburu
iphe, ngutchhaar
anguru l'iphu mu.

Mu anụa ndu eme phe ewere
aphụ.

²¹ Onye eze phe a-bürü onye
lanụ l'ime ndibe phe.

Onye a-bürü onye-ishị phe
aburu l'echilabọ phe bẹ
oo-shi.

Mu a-kpuritaru iya;
l'ọobia anodu mu ntse;
kele-a: ?bụ onye sru
g'oo-dobe onwiya iche
bya bya anodu mu l'iphu?

Ọ kwa Chipfu epfu iya.

²² Qo ya bụ l'unu a-bụru ndibe
mu;
mu abụru Chileke unu."

²³ Lekwa! Chipfu gudeakwa ęhu-eghu ezi oke-pherephere; mbụ ejo oke pherephere. Q bụru l'ishi ndu ejo-iphe bę ọophu temutemu; ²⁴ ọophu ęhu eghubuhukwa Chipfu eghu gbiriri jasụ l'o meebekota iphe, dụ iya l'okpoma k'ememe. Mbọku aby-a a l'uzo iphu teke iphe-a l'e-dokota unu ẹnya ree.

Alwalwa ndu Ízurelu

31 ¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "O -rwua lę teke ono; bę mu a-bụru Chileke k'ipfu l'ipfu ndu Ízurelu l'ophu; ephe abụru ndibe mu." ² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "Ndu ono, ogu-echi gbuphodoru ono bę e meru eze-iphe-oma teke ephe nō l'echięgu; mbụ Ízurelu; teke o shi acho ęka ọo-nodu tuta unme ³ bę Chipfu shi l'ęka dụ ẹnya mee g'ọ hụma iya. Mu yero ngu obu yee ngu iya k'ojejoje. Mu gude n-yemobu mu kpüritaru ngu. ⁴ Mu a-kpu-phukwa ngu pho azụ; l'i bụru onye a kpuphuru azụ; gube nwamgboko mu yęe nwoke akwajeduru ono, bụ gube Ízurelu. L'i wota nkwa ngu je etsoru ndu ęhu atsọ wata ete ebvu. ⁵ Iyi-wata akọ opfuvayinu l'eli úbvú úbvú Samériya ozobaa. Ndu akọ opfu a-kọ iya; ria iphe, ephe koro iya; ⁶ kele e -mechaa; l'ọ dürü mbọku, ndu eche nche a-nonya; ephe echiaha mkpu l'alị úbvú úbvú ndu Ifuremu sụ: 'Unu bya g'anyi je l'úbvú Zayonu; jepfu Chipfu, bụ Chileke anyi!" "

⁷ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

Unu gụa ebvu ęhu-ütso nụ
Jiéköpu!

Unu tịa ụzu ęhu-ütso nụ
onye-ishì ọhamoha!

Unu raa ya arara; kwaa ya
l'evu sụ:

Jiko Chipfu; dzonaa ndu
nkengu;
mbụ nwa ndu Ízurelu ndu
ophu phoduru nụ!

⁸ Lekwa; mu e-shi l'alị ndu
isheli chí-phuta phe
azụ.

Mu e-jerwuchaa ęka igwe
beru alị beru je
erwukọo phe.

Mu a-chitachaa mę ndu atsụ
ishi; mę ndu ẹniyeni;

- mẹ ndu dụ ime;
 mẹ ndu ọphu ime emewaa
 ememe.
 Ọ buepho l'ikpoto ndu a-lwa
 nụ a-pa eka.
- ⁹ Ephe a-nodu ara ékwa abya.
 Mbụ l'ephe a-nodu arwọ mu
 arwɔrwo;
 mu edu phẹ alwa.
 Mu e-du phẹ dughaa nggele
 nggele;
 dua phẹ shia ụzo,
 dụ baswaa k'ophu ụpfu
 ata akpodu phẹ l'okpa.
- Ọ bụru iphe, kparụ iya nụ bụ
 lẹ mu bụ nna Ízurelu;
 teme Ifuremu bụru ọkpara
 mu.
- ¹⁰ "Unu nümakwa Opfu Chipfu;
 unubé ọhamoha!
 Unu araa ya arara gẹ ndu
 bukube eze-enyimu
 l'eka dụ ẹnya nüma!
 Lonye ono, chikashiru
 ndu Ízurelu ono
 a-chikobekwa phẹ pho
 ozo.
- L'oche ụnwu aturu iya
 ọbu nche g'onye eche
 aturu;
- ¹¹ kele Chipfu gbafutawaru
 Jiékopu pfua aswa ishi iya
 l'eka ndu ka phẹ ọkpehu.
- ¹² Ephe a-bya bya atụa ụzu
 ẹhu-ụtsø l'úbvú Zayonu.
 Ephe eteru ẹswa kpua iphe,
 dụ ree, Chipfu doberu;
 mbụ ereshi-o; mẹ mée-o;
 mēkpoo manụ;
 mẹ ụnwu aturu mẹ eghu;
 mēkpoo ikpoto eswi.
- Ephe a-dụ g'opfu,

a körù agba iya mini ree;
ophu ẹphe a-nòdubaedu
aphu-aphu.

¹³ Teke ono bẹ ụnwumgboko
a-wata ete ebvu;
ehu atsọ phẹ;
mẹ ụnwokorobya;
mẹ ndu bụ ogerenya
kwapho.

Noo teke mu e-me g'aphu,
ẹphe shi agụ bürü phẹ
ehu-ütso.

Mu a-dụ phẹ obu;
mu agbanwee aphu,
tsorū phẹ nụ g'o bürü phẹ
ehu-ütso.

¹⁴ Ndu uke bẹ mu a-nükpo iphe,
dụ ree nụa k'etsutsu iya.

Teme iphe, dù ree,
mu doberu bẹ e-jikpọo
ndu nkiya ẹpho.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

Chipfu a-phuru ndu nkiya obu-imemini

¹⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

“A nümaru ụzu-ekwa lẹ
mkpukpu Rama;
mbụ ekwa anwụhu mẹ oke
nggumaphu.

Ọ bürü Rechielu l'ara ekwa
ụnwu iya;
ophu o kwedu g'e gbobuta
iya egbobuta;
opfu l'ụnwu iya bvueberu.”

¹⁶ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
“Gberuma! Ba rahẹ ekwa!

Huchaa ẹnya-mini, nọ ngu
l'ẹnya;
kélé ee-mechaa bua ngu
nggo ozi ngu;

- mbụ l'ephe e-shi l'alị ndu
ɔhogu lwa.
Ọ kwa Chipfu epfu iya.
- ¹⁷ Qo ya bụ le-a; unu lee ẹnye
l'iphu a-dịru unu ree.
Unwu unu l'a-lwa l'alị phe.”
Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.
- ¹⁸ Ude, Ifuremu atṣu bẹ mu
nụmawaru; lọ sụru:
I hùwaru mu ahùhù g'onye
ahụ nweswi,
ekwedu g'a gọta iya.
A hùkwanaa mu hụta.
Dophunu mu azụ gẹ mu
alwaphuta azụ;
noo kele ọ o ngu bụ Chipfu
bya abụru Chileke mu.
- ¹⁹ Mu kpaphuhucharu;
izimanụ bya alwaphuta
mu azụ.
Ọnodu, mu nọ doe mu pho
ẹnye.
Mu phuru yoo; chíru eka ye
l'iphu ụtapfu.
Iphere bya egude mu;
mu bya abụru onye
ẹnye lwarụ;
kele ọ o iphe, mu meru
teke mu bụ okorobya
bẹ byaru eteahaa mu
ntụ l'iphu nta-a.
- ²⁰ “Sụ-a; Ifuremu ?tọ bụdu nwa,
mu y eru obu;
mbụ nwa, tụbaru mu
l'ẹnye?
A makwarụ-a lẹ mu ahajeru
epfuru iya;
obenu lẹ mu anyatajèle
iya-a.
Qo ya bụ le-a; oghoroko iya
dụ mu shii;

- mbụ lẹ mu aphụru iya
obu-imemini,
parụ eka.
Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.
- 21** Meshia ohubama dobegbaa
l'oji!
Lị koshia obvudu obvudu
dobegbaa!
Lị lerwetakwa oji,
a tịru mkpoli enya,
bụ oji, iishi!
Lwadupho azụ;
gube nwamgboko mu,
bụ Izurelu!
- Lwadupho azụ lẹ mkpukpu
ngu ono g'o ha!
- 22** ?Ii-ghaphekpo egube ono
jasụ teke ole;
gube nwada ono,
eegudedu
ire iya eka ono?
Chipfu mewaru iphe ọphúú
lẹ mgboko-a;
mbụ lẹ nwanyị a-wata
eleta nwoke enya.”

Iphe e-mechaa dürü ndibe Chileke lẹ ree

23 Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa; mbụ Chileke ndu Izurelu: “O suru-a: Mu -shiɛpho l'eka a kpuru phẹ lẹ ndzụ dumphuta phẹ azụ; bẹ ndu nọ l'alị Jiuda; yẹe mkpukpu lẹ mkpukpu iya a-wata epfu opfu-a ọzo su:

“Gẹ Chipfu kebe ngu l'oma;
gube ibe onye ono,
pfuberekoto ono;
gube úbvú, dù nsọ!

24 Ndu Jiuda mẹ mkpukpu lẹ mkpukpu, nökota iya nụ l'a-tuko bukotaru l'eka ono; ndu akọ opfu eburu iya; ephe lẹ ndu aghaphe aghaphe; ephe l'eghu mẹ atịru phẹ. **25** Kele onye ike bvụru bẹ ee-me-a g'ephō ji; mu emee iphe, bükoo onye rwụhuru arwụhu g'o rökota ike.” **26** Mu jeberu nno bya etehu; bya awata achika enya. Mgbenya mu ọbu nodu atsọ mu ntumatu.

²⁷Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Lekwa; mboku abyakwa-a; teke mu e-woru mebyi-iphe, bụ nemadzụ yee anụ woru ghakaa l'alị Ízurelu yele alị Jiuda. ²⁸Oo gẹ mu eche phẹ nche; e pheshia phẹ; nwukposhia phẹ; e me-kpee phẹ; mebyishia phẹ; ẹphe laa l'iswi; nokwapho gẹ mu a-nodu eche phẹ nche; aa-kpulkwa phẹ; dzaphu phẹ azụ. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

²⁹O -rwua mboku ono bẹ a taa sùbaedu:

Nna anyi phẹ bükwa akpuru

vayinu,

achaduru achacha bẹ

ẹphe riru.

Ọ nodu akpo ụnwu phẹ

eze ihuku.

³⁰O bụ-chia iphe, e-me nụ bụ l'onyemonye a-la l'ejo-iphe, o metaru. Onye riwarịro akpuru vayinu, achaduru achacha; eze akpowa iya rọ ihuku.

³¹Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mboku abyakwa teke mu lẹ ndu Ízurelu; waa ndu Jiuda a-gba ndzụ ọphúú. ³²Ono taa duedu g'ogbandzu ọphu mu lẹ nna phẹ oche gbaru; teke ono, mu gude ẹka seta phẹ dufuta phẹ l'alị ndu Ijiputu; noo kẹle ẹphe mebyiru ogbandzu mu; l'ẹka bükwa mbę-dua bụ ji, alụ phẹ nụ. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. ³³Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Wakwa ụdu ogbandzu ọphu mu l'ọnụ-ulọ Ízurelu a-gba: mẹ e -mechaephə teke ono. Ekemu mu bẹ mu e-woru ye phẹ l'egomunggo. Ọ bụru l'ime okpoma phẹ bẹ mu e-de iya edede. Mu a-bürü Chileke phe; ẹphebedua abürü ndibe mu. ³⁴Nemadzụ tee ziędu nwibe iya iphe ọzobaa; ọphu nemadzụ eziędu nwune iya iphe kẹ g'aasuje: Makwarụ Chipfu! Kẹle ẹphe e-shiepho l'onye ẹnya kachaa alwalwa l'ime phẹ maru mu jasụ l'onye ọphu kachaa shii. Noo kẹle mu a-guru phẹ nvụ l'ejo-iphe, ẹphe megba-bürü. Ọphu mu anyatabaedu iphe-eji phẹ ọzobakpo. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.

³⁵Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:

Mbụ onye ono, doberu

ẹnyanwu sụ g'o chije

l'eswe;

bya emee g'ọnwu;

yee kpokpode chije

l'enyashi; onye ono,

bụ iya akparwụbeje

oke-ẹnyimu;

akpara-mini iya ede mba;

ẹpha iya bụ Chipfu,

bụ Okalibe-Kakota-Ike.

³⁶“Oo ẹpho m'ọ bụ l'a -nonyaru;
iphe-a,

mu tuburu k'ememe-a
 phuhu k'ophu mu
 húma-buhuru iya;
 ọ bụru iya bụ l'oshilòkpa
 Ízurèlu achịhu;
 ephe taa bqedu oha eka
 phé l'iphu mu jasürü
 asürü.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.

³⁷ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
 “Oo ẹpho m'o bụ l'aa-tù
 imigwe imigwe l'iphe,
 aatùje iphe;
 aabya ebvua alí bvurwua
 eka a ṭorū ọkpà mgboko
 l'ophu;
 teme mu e-gude iphe,
 oshilòkpa Ízurèlu
 megbabèru jiaka-gbua
 phé.”

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.

³⁸ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Mbóku abyakwa teke ee-mechaa
 kpukwaa mkpükpu-a doberu m̄ube Chipfu eshi l'oje Hananèlu jasü le
 Ọnu-abata Mgburekù. ³⁹ Ogologo iphe, e-gude atù iphe l'a-gbè l'ephō l'eka
 ono dabyiru ogologo jasü l'eli úbvú Garébu; l'qobya ago-jia dabyiru jasü
 le Gowa. ⁴⁰ Nsùda ono l'ophu, bụ eka e shi etuphajé odzu; awùshi iya ntụ;
 mèkpoo egwu ono l'ophu, dabyiru jasü le nggele Kidironu l'uzo enyanwu-
 awawa; gbiriri jasü l'agugá Ọnu-abata Ịnyia; g'ọ ha a-dùkotaru Chipfu nso.
 Ophu a byadu ephefubaa mkpükpu ono ephefu; ophu ee-nwukpôshibaedu
 iya enwukpôshi.”

Jieremaya azu alí-egu

32 ¹Wakwa olu-opfu, rwuru Jieremaya nchị; mbụ olu-opfu, shi l'eka
 Chipfu l'apha, kwe Zedekaya apha iri, ọ watarụ abụru eze ndu
 Jiuda. Ono bùkwanuru apha ophu kwe Nebukadineza apha iri l'ésato.

²Ndu ojogu k'eze ndu Bábilonu bẹ nọ-pheru Jierúsalem̄ mgburugburu
 teke ono. Onye mpfuchiru ono, bụ Jieremaya bùro eka ọ kwarụ bụ l'oma-
 unuphu eka ndu nche anjoje l'ibe eze ndu Jiuda; ³kéle Zedekaya, bụ eze
 ndu Jiuda tñru iya mkporo l'eka ono sụ: “?Bù gunu meru g'o gude i nödu
 epfu mpfuchiru nkengu g'iipfu iya ono? I pfuru sụ le Chipfu sñru le ya

abyaakwaa eworu mkpükpu-a ye l'eka eze ndu Babilonu; o jekwa l'anata iya. ⁴Lé Zedekaya, bù eze ndu Jiuda taa nahukwa ndu Babilonu agbala; o chikwa l'o tò dudu iphe, e-me g'e te ye iya l'eka eze ndu Babilonu; yele iya epfugbaa opfu iphu l'iphu; l'o gude ḥanya iya ẹbo ẹbo húma iya. ⁵L'o-kpuru Zedekaya laa Babilonu bù ẹka ọo-nódu jasú ya anụa ya aphu. L'onokwa iphe, Chipfu epfu. Lé mu -tsoo ndu Babilonu ọgu; o tò dükwa iphe, mu a-lwúta iya.”

⁶Tobudu iya bù; Jieremaya sụ: “Olu-Opfu Chipfu rwukwaru mu nchị ⁷sụ lè Hanamelu nwa Shalumu, bù nwune nna mu a-byapfuta mu bya asụ mu gे mu zụnaa alị iya, nō lè mkpükpu Anatotu; kèle eshinu ọ bù mu l'iya kachaa abụbu bẹ ọ bù mu bẹ o rwuberu agbata iya. ⁸E mechaah; ọ nwuepho gे Chipfu pfuru ono. Nwa nwune nna mu, bù Hanamelu mechaah bya abyapfuta mu l'oma-unuphu ẹka ndu nche anojie; bya asụ mu gे mu zụnaa alị iya, nō lè mkpükpu Anatotu; l'oke alị ndu Benjaminu. Eshinu ọ bù mu bẹ o rwuberu agbata iya nworu; gे mu zụ l'iya pho g'o bụru nkemu. Mu maerupho l'o kwa Opfu Chipfu. ⁹O bụru iya bù lè mu eje azụa alị obu lè mkpükpu Anatotu l'eka nwa nwune nna mu, bù Hanamelu bya apfua ya okpoga iya, bù mkpola-ochaa, ेrwa iya dà shékelu iri l'ęsaa. ¹⁰Mu bya edeeri iya ékwo byaa ya ępha mu; mee ya ọhubama; ndu ekebe yekwa iya pho ẹka; bya eworu mkpola-ochaa ono tùa l'iphe, aatiuje iphe. ¹¹Mu bya eworu ékwo ono, e deru, goshiru l'alị bùwaa nkemu ono; mbụ mpekala iya ono, e meru ọhubama ono, bù ọphu e deru g'oo-nó-be-ru mè gे mu nweberu iya; bya ewotakwapho mpekala iya ọphu e medürü ọhubama gude. ¹²Mu bya eje achiru ékwo ono nü Baruku, bù nwa Nerrya nwa Maseya; l'iphu nwa nwune nna mu, bù Hanamelu yele iphu ndu ekebe, bù ndu byiru ẹka l'ékwo ono; yele iphu ndu Jiuda l'ophu, bù ndu nogbaa l'oma-unuphu ẹka ndu nche anojie ono. ¹³Mu nödu l'iphu phē l'eka ono bya eworu ozi-a zia Baruku sụ iya: ¹⁴‘Wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu, bù Okalibe-Kakota-Ike; mbụ Chileke ndu Ízurelù. Ọ suru-a: Chiita ékwo alị-a, e deru-a; mè ọphu e meru ọhubama; yee ọphu e medürü ọhubama l'ékwo ono, e deru gude zụa alị-a; woru iya je achiru ye l'ite-urwa k'ophu ọo-nó ọdu; ¹⁵kele-a; wakwa iphe, Chipfu bù Okalibe-Kakota-Ike, bù Chileke ndu Ízurelù epfu baa: Ee-mechakwaa wata ázú ulo; yee alị; yee opfu-vayinu l'alị ẹka-a ọzo.’”

Jieremaya epfu anụ Chileke

¹⁶Mu wochaaru ékwo ono, e gude zụa alị ono nüchaa Baruku nwa Nerrya; mu bya awata epfu anụ Chipfu sụ: ¹⁷“Gube Nnajiuphu, bù Chileke! Ọ kwa ngu meru igwe; bya emee alị; ọ bụru ike ọkpu ngu yee ẹka ngu, i lochiru alochi bẹ i gude mee ya. Ọ tò dükwa iphe, tsunukarу ngu l'ehu. ¹⁸Gube onye egoshije igwerigwe nemadzú l'i yeru phē obu. Ole iiwojeru aphu ejio-iphe, ndu bù nna meru woru nwua l'utapfu ndu bù ụnwu phē

m'ephe anohedu. Gube oke Chileke ono, ike dū ono; onye əpha iya bū Chi-pfu, bū Əkalibe-Kakota-Ike; ¹⁹ iphe, i chīru idzu ememe bē ha shii; tēme iphe, iime ememe paa əka. I sarū ənya hūmagbua iphemiphe, nemadzū eme. I nōdu ebuje onyemonye nggo g'iphe, o meru gbaru; yee iphe, o metaru. ²⁰ I meru iphe-əhumalenyā; yee iphe, dū biribiri l'alī ndu Ijiputu; i nodu emele iya pho g'iime iya jasū ntanu-a. Iimeru iya ndu Ízurēlu; bya emeru iya ndiphe mgburugburu; o mee; əpha ngu pfūru g'o pfukwaduru-a. ²¹ I dufutaru ndibe ngu, bū ndu Ízurēlu l'alī ndu Ijiputu; o būru iphe-əhumalenyā; yee iphe, dū biribiri be i gude mee ya. O būru ike əkpu ngu; yee əka ngu, i lochiru alochi; waa iphe, dū ebvū bē i gude mee iphemiphe ono. ²² I nūru phē alī-a, bū əphu i riburu angū l'i-nū nna phē oche phē, bū alī, mini əra-eswi yee manū-ənwu jiru pyimū pyimū. ²³ Ephe bya abata bya anata iya nworu; əphu ephe emeduru iphe, i suru g'ephe meje; əphu ephe etsoduru ekemu ngu; mbū l'ephe te emeduru iphe, i karū su g'ephe meje; o būru iya meru g'o gude i haa iphemiphe-a, bū ejo iphe-əhuka-a byapfuta phē.

²⁴ “Lewaro g'a kpūru igbulō-ogu kpuphee mkpükpu-a mgburugburu g'e gude nata iya. O būru ogu-echi; yee egū; yee ejo iphe-ememe bē mewaru g'e woru mkpükpu-a nū ndu Bábilonu, bū ndu etso iya ogu. Iphe, i pfūru bē ilenaa ənya l'o mewaru g'i pfūru iya. ²⁵ Ole o bū; a makwarū-a lē mkpükpu-a bē e yewaru l'eka ndu Bábilonu; ole gube Nnajuphu, bū Chi-pfu pfūru mu su mu-a: ‘Gude mkpola-əchaa zua alī-a; l'iinweru ndu ekebe lē g'i gude eme k'azuzu iya əbu!’”

²⁶ No iya; olu-Opfu Chipfu bya erwua Jieremaya nchī su: ²⁷ “O kwa mu bū Chipfu bya abūru Chileke ndiphe l'ophu. ?O dūru iphe, atsunukaje mu l'ehu ememe? ²⁸ O ya bū lē-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu abyaa-kwaa eworu mkpükpu-a ye l'eka ndu Bábilonu; yee Nebukadineza, bū eze ndu Bábilonu, bū onye a-nata iya nū. ²⁹ Ndu Bábilonu-a, l'etso mkpükpu-a ogu-a l'e-mechaa bata bya atūa ya əku l'ootsua ya tsufu; mbū tsukota əku l'ulo; mē l'ulo, bū əka ndu nemadzū nō kpatsu mu iwe; əka ephe ejeje anodu lē mkpotsu akpo ənwū-isensu əku anu Balū; tēme ephe agbaru agwa mē gude agwa iya. ³⁰ Ndu Ízurēlu ephe lē ndu Jiuda ta adūdu iphe əzo, ephe mebaaru gbahaa ejo-ememe bē ephe eme l'atatiphu mu; eshi-nu ephe bū nwata bē ephe anodujeephō akpatsu mu iwe l'iphe, ephe eme l'eka. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.

³¹ “E -shi mbōku, e doberu mkpükpu ono jasū nta-a bē mkpükpu-a shiepho kpatsuta mu iwe; yee oke əhu-eghu k'ophu bū lē mu e-wofu iya l'atatiphu mu. ³² Ndu Ízurēlu ephe lē ndu Jiuda kpatsuwaru mu iwe; o būru iphe, kparū iya nū bū ejo-ememe ono, ephe meshiru ono g'o ha; ephebedua; mē ndu eze phē; məkpoo ndu-ishi phē; mē ndu-uke phē; mē ndu mpfuchiru phē; ndu Jiuda mē ndu Jierúsalēmu. ³³ Ephe gharu mu okpurukpu haa agharu mu iphu. A makwarū-a lē mu ziru phē iphe nzito;

ole ephe te eyeduru ɔnu ɔphu ahùhù, mu ahù phé erwudu phé l'ehu.

³⁴Ephe woru ejo ahúma phé ono, bù nshi woru dobe l'ulo, e kuru əpha mu; shi nno türwua ya. ³⁵Ephe kpua eka aagwaje iphe agwagwa doberu Balu lè nsuda Hínomu; g'o buru eka ephe a-kpoje үnwegirima phé ɔku gude gwaa Molékü; l'ebé abù lè mu tujeru ekemu; mbù l'ò tò batajekpoda-ru mu nü l'obu k'asù g'ephe mee əbyi, dù egube ono; shi nno mee ge Jiuda mee iphe-eji."

³⁶"Iphe, unu epfu l'opfu əhu mkpükpu-a bù l'ò kwa ogu-echi; yee ɔkpa-nri; yee ejo iphe-ememe bë e gudewaa eworu mkpükpu-a eye l'eka eze ndu Bábilòn; obenu lè-a; wakwa iphe, Chipfu, bù Chileke ndu Izurélu epfu baa: ³⁷O tò dükwa iphe, e-me gé mu ta chilatachaa phé eshi l'iphe, bükpoo eka mu shi chiru phé jeye teke əhu eghu mu eghu; enya nödu ata mu kpitikpiti. Mu e-duphutacha phé azù duru bya edobe l'eka-a g'ephe buru g'o tò dù iphe, e-me phé nü. ³⁸Ephe aburu ndibe mu; mu aburu Chileke phé. ³⁹Mu e-me g'okpoma phé buru nanù; umere phé aburu nanù; k'ophu əphe a-nödu atsù mu ebvu g'o dürü phé lè ree; dürü үnwu phé, e-mechaa etso phé l'azù. ⁴⁰Mu l'ephe a-gba ɔgbandzu ojejoje; ɔphu mu abyadù ahaba emeru phé iphe, dù ree; mu akpalia phé g'ephe tsuje mu ebvu k'ophu əphe ta abyadù ahabaa mu ahaha. ⁴¹Əhu a-nödu atso mu; mu emeeri phé ree. Ophu ɔ dudu iphe, e-me gé mu ta adza phé adzadza l'alì eka-a; mbù mu e-gudekpo obu mu l'ophu mee ya."

⁴²"Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: O kwa gé mu wotaru ndu-a eze iphe-əhuka-a bù gé mu a-nükota phé iphe, dù ree, mu kweru phé ukwe iya. ⁴³Ee-mechaa züaha alì ozobaa l'alì-a, bù eka unu asuje: 'O bùakwaa ochobu; alì, nemadzù ebudu; ɔphu anù ebudu iya; kèle e wowaru iya yee l'eka ndu Bábilòn.' ⁴⁴Ee-mechaa gudeaha mkpolà-ochaa züaha alì ɔzo; deaha ekwo alì; meahaa ya əhubama; ndu ekebe eyekwa iya pho eka; l'oke alì ndu Benjamin-a; yele mkpükpu lè mkpükpu, nò-pheru Jierúsalemù mgburugburu; mèkpoo l'iphe, bù mkpükpu, nò l'alì ndu Jiuda; mè l'ophu nogbaa l'alì úbvú úbvú; mè ɔphu nogbaa l'alì ɔkpa úbvú, nò l'uzo enyanwu-ariba; mè ɔphu nò l'echiegu ndohali. O buru iphe, a-kpa iya nü bù lè mu e-dophu phé azù l'önodu phé; nokwa iphe, Chipfu epfu."

Ee-mechaa dophu Jierúsalemù azù l'önodu iya

33 ¹Olu-Opfu Chipfu byakwa erwua Jieremaya nchì kë mgbo ébo teke ono, ɔ nòkwadu l'oma-unuphu eka ndu nche anoje ono; sù: ²"Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; mbù onye ono, bù iya meru mgboko; mbù Chipfu; onye bù iya meru mgboko dobe g'oo-dù; bya emee ya; ɔ ngùru anguru; ɔ kwa Chipfu bù əpha iya. ³Kua mu oku; hùma lè mu a-za ngu ènu; bya akarù ngu iphe, parù eka bya adù omilomi, bù iphe, i makpoada; ⁴kèle-a; wakwa iphe, Chipfu, bù Chileke kë ndu Izurélu epfu baa l'opfu əhu ulo, dugbaa lè mkpükpu-a; yele opfu əhu ulo ibe eze ndu

Jiuda, bugbaa ulo, a kwatsushiru gude gbobuta obvudu ejá, ndu oħogu kuberu; yee ogu-echi phē; ⁵l'eka aalwū ogu onye lē ndu Bábilonu: Q kwa odzu bē ee-mechaa gude chí-jishia ya achi-jishi; mbū odzu ndu mu e-gude éhu-egħu mu; yee ħenja, ata mu kpitikpiti gbushia. Mu woharu ndu mkpukpu-a iphu mu; q bħuru iphe, kparu iya nū bu ejo-iphe, ephe emegħabeb.

⁶“Ole g'o dħuhabe; mu e-wotaru phē éhu-odu-ike; mbū mee g'ephe wekorrō-hu. Mu e-me g'ephe wekorrō-hu; mee g'ħeu dū phē guu dū k'etsutsu iya; oħphu q dqedu iphe, byaru ħeme phē nū. ⁷Mu e-dophu ndu Jiuda; mē ndu Izurēlu azu l'qonodu phē; mu akpua phē; ephe adu g'ephe shi duħawa. ⁸Mu abya asashia phē ejo-iphe, ephe meru mu g'o ha; bya agħarri phē nvu l'ejø-iphe ono, ephe meru mu ono, bu l'ephe kwefuru mu ike ono. ⁹Oo ya bu epha mkpukpu-a emeħaha g'ħeu tsso utsø. Qħamħa, nokota lē mgħokko l'ophu, bu ndu a-núma iphemiphe, bu iphe, dū ree, mu a-noðu emeru phē ajaahha mu ajaja; kwabéħaha mu úbvú. Ephe awata atsū ebvu; wata anma pyaappyaapya; kēle mu e-meru ndu mkpukpu-a iphe, dū ree; mee g'ħeu dū phē guu.”

¹⁰Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; “Ali ēka-a, unu sūru l'q bū ochobu, nemadżu ebudu ebudu; oħphu anu ebudu iya-a; mbū īme mkpukpu lē mkpukpu Jiuda; yee għororo, dabyigaaru l-e Jierusalēmu, bu ēka a għad-dochawaru agħbad; oħphu nemadżu ebudu iya ebudu; oħphu anu adudu iya-a; bē ee-mechaa nħaha olu qzobaa; ¹¹olu éħu-utsø; mē olu ndu ete ċewwa; olu unctiongħokko, ala ji; mē k'unwoke, alu nwanyi ophū; yee olu ndu gude ngwejha ekele abya l-eze-ulo Chipfu; ēka ephe agu ebvu asuje:

“Kele Chipfu,

bū

Okalibe-Kakċa-Ike ekele;

kele Chipfu dū ree;

n-yemobu iya anojie jasu

l-ojejoje.

O bħuru iphe, a-kpa iya nū bu lē mu e-dophu ali-a azu l'qonodu iya. Noo iphe, Chipfu epfu.”

¹²Wakwa iphe, Chipfu, bu Okalibe-Kakċa-Ike eepfu: “Lali ēka-a, bu ochobu; oħphu nemadżu ebudu iya; oħphu anu ebudu iya-a; l'iphe, bükpo mkpukpu lē mkpukpu, no iya nū; bē ēka eċċe eswi e-mechaa lwa azu bya adukota għe ndu eċċe atħru dobjej anu, ephe eċċe. ¹³L'iphe, bükpo mkpukpu lē mkpukpu ono, nogħbaa l'alij ûbvū; mē ndu oħphu no l'alij őkpa ûbvū, no l'uzo ħenjanwu-ariba; yee ndu oħphu no l'echiegħu ndohali; mē lē k'alij ndu Benjamin; mē l'unnu mkpukpu lē mkpukpu, no-pħeru Jierusalēmu mgħburugħbu; yefu l-ime mkpukpu, nogħbaa lē Jiuda; bē anu, eċċe eċċe e-mechajnej awuġħata l-atatiphu onye a-noðu agu iya ogħu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu.”

¹⁴Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: “Mbokku abyakwa teke mu e-meru ndu őn-u-ulo Izurēlu yee őn-u-ulo Jiuda iphe, dū ree, mu kweru ukwe lē mu

e-meru phę. ¹⁵O -rwua mboku ono bę mu e-me g'ekali-iphe, pfüberekoto kpofuta l'oshilökpa Dévidi. O bürü yębedua e-me iphe, pfüru oto yee iphe, düyü nhamunha l'alı ęka-a. ¹⁶O -rwua mboku ono bę aa-dzota ndu Jiuda; ndu Jierúsalemu eburu tüsaru ęhu; o to dudu iphe, eme phę nü. Iphe, aa-wata iya ekuku aburu: 'Chipfu, bę apfubekoto k'anyi'; ¹⁷kélé-a wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Uko onye a-nođu l'aba-eze onu-ulø Izurelu ta abyakwa aduru Dévidi; ¹⁸Ophu ndu-uke, bę ndu Lívayi abyadu akò uko onye a-pfüru l'iphu mu mkpürumkpuru egweru mu ngweja-akpo-oku; waa ngweja-nri; mę ngweja mmanu ozo."

¹⁹Töbudu iya bę; Opfu Chipfu bya erwua Jieremaya nchi sü: ²⁰Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "O -bürü l'unu a-düyü ike mebyia ögbandzu, mu l'eswe gbaru; yee ögbandzu, mu l'enyashi gbaru; k'ophu bę l'eswe yee enyashi taa nwqedu l'orwuberu iya; ²¹a bya emebyikwapho ögbandzu mu lę Dévidi, bę onye-ozi mu; yee ögbandzu mu lę ndu Lívayi, bę ndu-uke, ejeru mu ozi; oo ya bę lę Dévidi tee nweđdu awa, bę onye a-bürü eze nođu l'aba-eze iya. ²²Mu e-me awa Dévidi, bę onye-ozi mu; yee awa ndu Lívayi, bę ndu eje ozi l'iphu mu; g'ephe bürü agüta agüta gę kpokpode, no l'igwe; ophu aa-tükotadu phę l'iphe, aatüje ęrwa iphe egube-a, a taa tükotajedu ejä, no l'agüga eze-enyimu-a."

²³Töbudu iya bę; Opfu Chipfu bya erwua Jieremaya nchi sü: ²⁴"?Tii ledü iphe, ndu-a anoduje epfu sü: 'Ipfu labo-a, Chipfu hotaru-a bę o paa-kwaru gwöbe?' Ephe shi egube ono kpoo ndibe mu ebo l'afü; k'ophu bę l'ephe ta abüedu oha ęka phę l'iphu phę. ²⁵Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Ome mu l'eswe yee enyashi ta agbaduru ndzü; bya atüa ekemu doberu igwe yee alı; ²⁶mę mu ajika oshilökpa Jiéköpu; yee kę Dévidi, bę onye-ozi mu; ophu mu tege ahötadu onye lanü, bę nwa iya nwoke g'o bürü ishi ndu bę oshilökpa Ébirihamu; yele kę Áyizaku; yele kę Jiéköpu; kélé-a; mu e-dophu phę azü l'önodu phę bya aphüaru phę obu-imemini."

Aaloru Zedekaya ęka lę nchi

34 ¹Gę Nebukadineza, bę eze ndu Bábilonu; yee ndu ojogu iya l'ophu; waa iphe, bę ęhamoha, nökota iya l'ęka; tükoru etso Jierúsalemu ęgu; yee mkpükpu, nö-pheru iya mgburugburu bę opfu-a shi l'ęka Chipfu rwua Jieremaya nchi. ²Wakwa iphe, oopfu; mbü Chipfu, bę Chileke kę ndu Izurelu. O sürü-a: Jepfu Zedekaya, bę eze ndu Jiuda je asü iya-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu: Mu abyakwa eworu mkpükpu-a ye l'ęka eze ndu Bábilonu, bę onye a-tu iya ęku l'ootsua ya tsufu. ³Ophu o dükwa iphe, e-me g'i nahü iya g'o to gude ngu. O chikwa l'ee-gude ngu kpuru nü iya. L'i gude ęnya ngu huma eze ndu Bábilonu; unu l'iya anodü l'iphu l'iphu pfugbaa opfu; l'i lashja alı ndu Bábilonu.

⁴"Ole o bę; nümakwa ukwe-iphe, Chipfu ekwe ngu; gübe Zedekaya, bę eze ndu Jiuda. Wakwa iphe, Chipfu epfu l'opfu ęhu ngu; e tee gbukwa

ngu l'ogu-echi; ⁵ ịj-nwụhukpoo chiriri. Oo g'a kpóberu ọku lia ndiche ngu phé, bụ ndu ọphu vuru ngu ụzo bürü eze; nokwapho g'ephe a-kpóbe oku l'ulo-ekwa ngu gude raa ekwa ngu sụ: ‘Owiwo; nnajị mu-e!’ O kwa mbędua l'onwomu ekwe ukwe-iphe-a; bụ iphe, Chipfu epfu.

⁶Tobudu iya bụ; Jieremaya, bụ onye mpfuchiru tuko iphemiphe ono pfuaru Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda le Jierúsalemu. ⁷Teke ono be ndu ojogu eze ndu Bábilonu etsokwa ndu Jierúsalemu ogu; yee mkpükpu le mkpükpu ọzo, nogbaa l'alị ndu Jiuda, bụ mkpükpu ndu ọphu phoduru nụ, dù gę Lakishi; yee Azeka. O bụ mkpükpu ono ephenebo bụ mkpakó mkpükpu, a kpu-pheru igbulọ mgburugburu, phoduru nụ l'alị ndu Jiuda teke ono.

Ndu bụ ohu l'e-mechaa nweru onwophe

⁸Owaa bụ opfu, shi l'eka Chipfu rwua Jieremaya nchị g'eze, bụ Zedekaya gbachaaru ọgbandzu ephe le ndu Jierúsalemu l'ephe a-ra arara le ndu bụ ohu e-nweru onwophe. ⁹Onyemonye l'a-ha ohu iya, bụ onye Hiburu; mę ndu kę nwoke mę kę nwanyị; g'o to dù onye a-gba onye Jiuda ibe iya ohu. ¹⁰O ya bụ; ndu-ishii; mękpoo iphe, bụ ndu Ízurelu, bụ ndu bahüru l'ogbandzu ono tuko kweta l'ephe a-ha ohu phé nwoke mę ụnwanyị; g'o to dùhe onye a-bürü ohu ozobaa. Ephe pfubua ya woru phé hakota. ¹¹E mechaa; izimanụ lwa phé azụ; ephe bya achị-phuta ndu bụ ohu ono azụ; mbụ ndu ono, ephe shi hawa ono; bya agbaphu phé ohu azụ.

¹²Tobudu iya bụ; olu-opfu Chipfu bya erwua Jieremaya nchị sụ: ¹³Wakwa iphe, Chipfu epfu; mbụ Chileke ndu Ízurelu. O sụru-a: “Mu le ndiche unu phé gbaru ndzụ teke mu dufutaru phé l'alị ndu Ijiputu; mbụ l'alị eka ephe nō bürü ohu. Mu pfua sụ: ¹⁴Iphe, bükpoo apha esaa, a-nwụta anwụta g'onyemonye l'ime unu l'ehu l'ehu tohajekwa onye Hiburu ibe iya, e reru unu. Mbụ l'o -jewaru unu ozi apha ishii; g'unu haję iya g'o la kę mmanụ; ọphu nna unu oche phé angaduru mu nchị; ọphu ephe eyederu mu onu. ¹⁵Izimanụ lwa unu azụ le mgboru nta-a; unu bya emee iphe, pfuru nhamụnha l'enya mu. G'unu ha l'onye l'onye bya araa ya arara sụ gę ndu alị unu nweru onwophe. Unu nōdu l'iphu mu gbaa ndzụ l'ulo-a, e kuru laaru ẹpha mu-a. ¹⁶O be nta; unu byakwa bya aghakobé bya emerwushiaha ẹpha mu ozo. G'unu ha laphuchaa azụ je achị-phuta ohu unu kę nwoke yee kę nwanyị ono azụ; mbụ ndu unu shi hawa g'ephe jeje eka dù phé ree. Nta-a be unu gbaphuwaru phé ohu ozo.

¹⁷“O ya bụ le-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: ‘Unu te emekwaru iphe, mu sụru g'unu mee. Unu ta arakwaru iya arara sụ gę ndu alị unu nweru onwophe. O ya bụ le-a; nta-a be mu arawa iya arara l'unu e-nweru onwunu; o kwa Chipfu epfu iya. Enweru onwunu Ọbu bụ l'ee-gude ogu-echi gbua unu; ejio iphe-ememe egbua unu; egwu egbua unu. Mu e-me unu gę ndu alị-eze, nökota le mgboko l'ophu sọo unu oyi. ¹⁸Onye ono,

mebyiru ogbandzu mu ono; ophu o medüru iphe, e pfuru l'ogbandzu ono, bụ ophu ẹphe nō mu l'iphu gbaa; ndu ono bē mu e-me g'ephe dū gē nwe-swi ono, a sükaharu ẹbo bya eshia ya echilabø ghajaa ono. ¹⁹Ndu-ishì ndu Jiuda yee kē ndu Jierúsalement; mē ndu eleta ibe eze enya; mē ndu bụ uke; mékpo ndu alí ono l'ophu, bụ ndu ghajarü echilabø nweswi ono 20 bē mu e-woru ye l'eka ndu ohogu phē, bụ ndu acho ndzü phē. Odzu phē l'a-buru nri enu, ephe l'eli; yee anu, bu l'eliphe.

²¹“Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda; yee ndu-ishì l'alí-eze iya bē mu e-ye-kota l'eka ndu ohogu phē, bụ ndu acho ndzü phē; woru phē ye l'eka ndu ojogu eze ndu Bábilönu, bụ ndu shi sephuwaa onwophé azu l'eka i nō. ²²Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu a-tü ekemu l'onwomu; o búru mu e-duphuta phē azu lë mkpükpu-a. Ephe e-tsoo ya ọgu; nata iya; woru oku tūa ya l'ootsua tsufu. Mu emee gē mkpükpu, nögbaa l'alí ndu Jiuda búru ochobu; o tō dqedu onye ebu iya ebubu.”

Ụnwụ Rekabu

35 ¹Wakwa opfu, shi Chipfu l'eka rwua Jieremaya nchị teke Jie-hoyakimu nwa Jiosáya bụ eze ndu Jiuda. O sru: ²“Jepfu ndu ọnú-ulo Rekabu je eduru phē bya l'eka ulo eze-ulo Chileke eka lanu. Ephe -bya l'iinu phē mée g'ephe ngua.”

³Tobudu iya bụ; mu tüğbua je ekua Jiazanaya, bụ nwa Jieremaya nwa Habazinaya; bya ekua unwune iya g'ephe ha; yee ụnwụ iya g'ephe ha; o buepho ndu ọnú-ulo Rekabu g'ephe hakota. ⁴Mu bya achibata phē l'eze-ulo Chipfu; bya achiru phē bahü l'ọnú-ulo k'ụnwụ Hananu nwa Igudalaya, bụ onye kē Chileke. Ọnú-ulo k'ono no-kube ọnú-ulo kē ndu-ishì; bya anókoru l'eli ọnú-ulo Maseya nwa Shalumu, bụ onye-nche ọnú-abata. ⁵Mu bya agbajishia mée l'ite sübegaaru ndu ọnú-ulo Rekabu ono; bya edobe-ru phē okoro; bya asu phē: “Unu pata mée ngua!”

⁶Ephe yeeru mu ọnú sụ mu: “Anyi ta angujekwa mée; kélé nna anyi oche, bụ Jionadabu nwa Rekabu bükwa iya túru anyi ekemu ono sụ anyi-a: ‘G'unubędua mékpo oshilökpa unu ta adükwa teke unu angujekpo mée jasụ l'ojejo! ⁷Ozo bụ g'unu ta akpuyekwa ulo; ophu unu akujekwa iphe akükü; ophu unu akojekwa opfu-vayinu. G'o tō dükwa iphe ono, ophu unu e-nwejeru; o opho ulo, e meru l'ékwa bē unu a-noduje ebuphe. Oo ya bụ g'unu a-kaa nka l'alí ono, unu lwarü alwalwa ono.’ ⁸Anyi nodu emeephō iphemiphe ono, nna anyi oche, bụ Jionadabu nwa Rekabu túru anyi l'ekemu ono. Oo ya bụ l'anyibedu; mékpo unyomu anyi mékpo ụnwụ anyi unwoke mē ụnwanyi teke angụ-swekwā mée; ⁹ophu anyi eke kpụ-swee ulo k'eburu; ophu anyi akodu opfu-vayinu; ophu anyi enwedu egwu; ophu anyi akodu iphe, aakü akükü. ¹⁰O kwa l'ulo, e meru l'ékwa bē anyi ebujeru; tème anyi nodu anoduje emeephō iphemiphe ono, Jionadabu, bụ nna anyi oche ziru anyi ono. ¹¹O be gē Nebukadineza, bụ eze

ndu Bábilonu byaru bya asopyabe ali eka-a; anyi su: ‘Unu byakwa g’anyi lashia Jierúsalem̄u; g’anyi nahu ndu ojogu ndu Bábilonu; yee kē ndu Arámu.’ O kwa iya meru g’o gude o bürü lē Jierúsalem̄u bē anyi no.”

¹²Tobudu iya bu; Opfu Chipfu bya erwua Jieremaya nchi su: ¹³Wakwa iphe, opfu; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; mbu Chileke kē ndu Ízurēlu: “Je je akaru ndu Jiuda; yee ndu Jierúsalem̄u su phē-a: ?Unu tee gudedu ndu-a nwüta iphe wata eme iphe, mu sru g’unu meje? O kwa Chipfu epfu. ¹⁴Jionadabu nwa Rekabu t̄ru ndibe iya ekemu su g’ephe ta ngujekwa mēe. Ephe nōdu eme iphe ono, a t̄ru phē l’ekemu ono. Ophu ephe angudu mēe jas̄u ntan̄u-a; o bürü iphe, kparu iya nu bu l’ephe eme g’ephe mee iphe, nna phē oche t̄ru phē l’ekemu. Obenu lē mbēdua pfu-waru yeru unu; mu -pfuchaa; mu epfubaa; ophu unu ekwedu eme iphe, mu sru g’unu mee. ¹⁵Ndu ozi mu, bu ndu mpfuchiru g’ephe ha bē mu yewaru g’ephe byapfuta unu; mu -yechaa; mu eyebaa; ephe bya bya asu unu-a: ‘G’unu ha l’onye l’onye hanaa ejo-iphe, unu eme; dozia umere unu; g’unu te tsohekwaru agwa; unu ba baheru iya ejā. Oo ya bu g’unu eburu l’ali ono, mu n̄ru unu lē nna unu oche phē ono.’ Ophu unu angaduru nchi; ophu unu eyeduru mu onu. ¹⁶Oshilokpa Jionadabu nwa Rekabu bē meakwaru iphe, nna phē oche t̄ru phē l’ekemu; obenu lē ndu-a te ekwe-du eme ophu mbēdua sru g’ephe meje.

¹⁷“Oo ya bu lē-a; wakwa iphe, oopfu; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike, bu Chileke kē ndu Ízurēlu: Unu ngabékwa nchi! Iphe, bükpoo ejo iphe-éhuka ono, mu sru lē mu e-wotaru unubē ndu Jiuda ono bē mu e-wotakwaru unu; wotaru iya iphe, bükpoo onyemonye, bu lē Jierúsalem̄u. Mu pfuru phē opfu; ophu ephe angaduru nchi. Mu kua phē oku; ophu ephe azaduru enu.” ¹⁸Tobudu iya bu; Jieremaya bya asu ndu onu-ulō Rekabu: “Wakwa iphe, o pfuru; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike, bu Chileke ndu Ízurēlu. O sru-a: Eshinu unu mewaru iphe, nna unu oche, bu Jionadabu t̄ru unu ekemu iya; bya emekota iphemiphe, o sru g’unu meje; mbu o b̄uerupho g’o goshiru iya unu bu g’unu eme iya; ¹⁹bē bu lē-a; wakwa iphe, oopfu; mbu Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; bya aburu Chileke kē ndu Ízurēlu. O sru: O t̄o dükwa iphe, e-me g’awa Jionadabu nwa Rekabu te nwe onye a-nōdu ejeru mu ozi.”

Jiehoyakimu echie ekwo Jieremaya l’oku

36 ¹O be l’apha, kwe Jiehoyakimu nwa Jiosáya apha éno, o wataru aburu eze ndu Jiuda; opfu-a shi l’eka Chipfu rwua Jieremaya nchi: ²“Wota ekwo, a ph̄uru aphuphu dee iphe, bükpoo iphemiphe ono, mu pfuru ngu lē k’ehu ndu Ízurēlu; mē kē ndu Jiuda; mē k’ohamoha ozo; shikpoepho teke mu wataru ngu iya epfurulē teke Jiosáya shi bürü eze byas̄u nta-a; deta iya. ³?A maru; ?ndu onu-ulō Jiuda -numa iya; mbu numa iphe, bükpoo ejo iphe-éhuka ono g’o ha, mu doberu lē mu e-me phē

ono; g'ephe ha l'onye l'onye ahaa eme ejo-iphe, ephe eme; mu aguaru phę nvü l'iphe, bükpoo iphe-eji, ephe eme.”

⁴Töbudu iya bụ; Jieremaya bya ekua Baruku nwa Neraya; o bya anoddu. Jieremaya wataru iya epfushiru iphemiphe ono, Chipfu pfuru iya ono; Baruku nođu edeshi iya l'ekwo aphuphu ono. ⁵No iya; Jieremaya su Baruku-a: “Mbędua bę ephe wuchikwaru ewuchi; k'ophu mu taa dudu ike abya l'eze-ulo Chipfu. ⁶Oo ya bụ le-a; tıgbukwaa je l'eze-ulo Chipfu l'eswe mboku, aaswije egu je aguaru ndiphe iphe, i deru l'ekwo aphuphu-a; mbu Opfu Chipfu, bụ ophu mu pfuru ngu epfuru; i dee ya edede. Guaru iya ndu Jiuda l'ophu, bụ ndu shigbaa lę mkpukpu eka ephe shigbaa abata l'ulo ono. ⁷A maru; ?ephe a-rwø Chipfu; g'ephe ha l'onye l'onye eshi l'eme ejo-ememe ono, ephe eme ono lwaphuta azu; kèle oke ehu-eghu Chipfu, o sru l'o-tukoru l'ishi ndu-a paru eka.”

⁸Baruku nwa Neraya tuko iphemiphe ono, Jieremaya onye mpfuchi-su sru g'o mee ono mekota. O pfuru l'eze-ulo Chipfu tuko Opfu Chipfu ono, e deru l'ekwo ono woru guaru phę. ⁹O be l'onwa kę tete l'apha, kwe Jiehoyakimu nwa Jiosáya apha ise, o bahürü l'aba-eze ndu Jiuda; e woru eswe aa-swıru Chipfu egu raa arara l'iphe, bükpoo oha ndu bu lę Jierúsalemu l'ophu; mękpoo ndu ophu shi lę mkpukpu, nogbaa l'alı ndu Jiuda bya. ¹⁰Baruku bya eje apfuru l'eze-ulo Chipfu l'oma-ulo Gemaraya nwa Shafanu, bụ onye edeje ekwo. Onu-ulo k'ono no l'oma ulo-eli iya, no lę mgboru onu-abata Ḷophúú. O pfuru l'eka ono woru opfu Jieremaya, e deru l'ekwo-a woru gua; onyemonye núma-dzuru.

¹¹O be gę Mayıkaya, bụ nwa Gemaraya nwa Shafanu númaru Opfu Chipfu ono g'o ha, bụ ophu e deru l'ekwo ono; ¹²o bya agbazeta jeshia ibe eze; bya eje abahü l'oma-ulo k'onye edeje ekwo. Iphe, bükpoo ndu-ishi g'ephe ha doru l'eka ono. Ndu no iya nu bụ onye edeje ekwo l'onwiya, bụ Elishama; yee Delaya nwa Shemaya; yee Elunatanu nwa Akubo; yee Gemaraya nwa Shafanu; yee Zedekaya nwa Hananaya; yee iphe, bükpoo ndu-ishi ndu ophuu g'ephe ha. ¹³Mayıkaya bya eworu iphemiphe, o númaru, Baruku guru ndiphe l'ekwo ono kɔoru phę. ¹⁴Iphe, bụ ndu-ishi ono g'ephe ha bya ezia Jiehudi, bụ nwa Netanaya nwa Shelemaya, bụ nwa Kushi g'o je asu Baruku g'o gudeşikwa ekwo aphuphu ono, o guru ndu Izurelu ono gude bya. No iya; Baruku nwa Neraya bya aparu ekwo aphuphu ono l'eka gude bya ejepfu phę. ¹⁵Ephe su iya: “Nođueshikwa ano guaru iya anyi.”

No iya; Baruku bya eworu iya guaru phę. ¹⁶O be teke ephe númaru opfu ono g'o ha; ephe bya elebabęchaa nwibe phę enya l'eka ndzü agu phę. Ephe su Baruku: “Opfu-a g'o ha bę anyi e-jekwa akɔoru eze.” ¹⁷Ephe bya ajia Baruku su iya: “Kaeshikwaru anyi. ?Denu g'i meru dekota iphemiphe-a g'o ha? ?Bụ Jieremaya epfuru ngu iya; i nođu ede tօo?”

¹⁸Baruku su phę; “Ee; oo ya pfukotaru mu iphe-a g'o ha; mu gude mini-ekwo dee ya l'ekwo-a.”

¹⁹Tobudu iya bụ; ndu-ishi ono bya asụ Baruku-a: “Gẹ gụ lẹ Jieremaya tugbukwaa je edomia onwunu. Unu te emekwa g'a maru ẹka unu no!”

²⁰Ephe bya eworu ẹkwo aphuphu ono bya edobe l'ulo keElishama, bụ onye edeje ẹkwo. Ephē bya ejepfu eze l'oma-unuphu ibe iya je epfuaru iya iphemiphe. ²¹Eze bya ezia Jiehudi su iya g'o je ewotaɛshikwa ẹkwo aphuphu obu. Jiehudi bya tugbua je l'ulo Elishama, bụ onye edeje ẹkwo je ewota ẹkwo ono bya aguaru eze; yee ndu-ishi; ndu-ishi gɛphe ha pfugbaaru l'aguga iya. ²²Teke ono bụ onwa tete. O buru l'obu, aanoduje l'udzumini be o no; a zuberu iya oku l'epfu; o nodu enwu taphutaphu l'eka o no. ²³O nodu abujeru; Jiehudi -guepho mpekala ẹkwo ono eto ozoo eno; eze egude mma ndu edeje ẹkwo byikata iya ye l'oku epfu ono. O mee ya nno; jasu ẹkwo aphuphu ono kekota oku. ²⁴Ophu eze; yee ndu ejeru iya ozi, bụ ndu tukorus opfu ono g'o ha numa ono egoshiduru le ndzu agu phe; ophu epe alakaduru uwe phe. ²⁵Elunatanu; yee Delaya; yee Gemaraya rwokpoo eze su iya g'o te kposhi ẹkwo aphuphu ono oku; ophu o yeduru phe onu. ²⁶O buchiaru iphe, o meru; mbu eze bụ l'qo tururu ekemu su ge Jierahumelu, bụ nwa iya; yee Seraya nwa Azuriyelu; yee Shelemaya nwa Abudelu; gɛphe je egude Baruku, bụ onye edeje ẹkwo; yee Jieremaya, bụ onye mpfuchiru. Obenu le Chipfu domiru phe.

²⁷Eze kpochaephō ẹkwo aphuphu ono oku; mbu ẹkwo, e deru opfu, bụ Baruku deru iya iphe, Jieremaya pfuru iya g'o dee ya; Opfu Chipfu rwua Jieremaya nchi. ²⁸O su: “Wota ẹkwo aphuphu ozo dee iphemiphe ono, du l'ekwo aphuphu ke mbu pho, bụ ophu o kporu oku; mbu Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda. ²⁹Ozo bụ le-a; karu Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda; su iya le-a: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: I kporu ẹkwo aphuphu ono oku su: ‘?Bu gunu meru g'o gude i dee ya su l'eze ndu Bábilonu byafutaje bya emebyishia ali-a mee ge nemadzu yee anu ta aduhe iya?’ ³⁰Oo ya bụ le-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa l'opfu éhu Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda: O too nwekwari onye e-shi iya l'ehu, a-nodu l'aba-eze Dévidi. Odzu iya be aa-togbo l'etezi; l'qo dabiyiru; anwu echia ya l'eswe; iji adaa kpua ya l'enyashi. ³¹Mu a-nu iya aphu; yee unwegirma iya; yee ndu ejeru iya ozi; kele epe eme ejo-iphe. Iphe, bukpo ojo iphe-éhuka ono, mu suru le mu e-me phe ono be mu e-mekotacha phe; epe le ndu bu le Jierúsalemu me ndu Jiuda. Noo kele epe ta ngaduru mu nchi.”

³²Tobudu iya bụ; Jieremaya bya ewota ẹkwo aphuphu ozo; bya eworu iya nu Baruku nwa Neraya, bụ onye edeje ẹkwo. Jieremaya byakwa bya epfuaru iya iphe, oo-de iya; Baruku byakwa bya edekota iya iphe, bukpo iphe, shi du l'ekwo aphuphu ophuu, o kporu oku; mbu Jiehoyakimu, bụ eze ndu Jiuda. E yebakwaa ya pho ikpoto iphe ozo, dugbawapho g'ono.

Jieremaya eje mkporo

37 ¹Zedekaya nwa Jiosáya be Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu meru eze ndu Jiuda. O buru iya bụ eze nochia enya Jiehoyakinu

bü nwa Jiehoyakimu. 2 Yébedua l'onwiya; mē ndu ejeru iya ozi; mē ndu alî ono l'ophu ta adûdu onye ngaru nchi l'opfu ono, Chipfu gbe l'önü Jieremaya, bü onye mpfuchiru pfua ono.

3 Eze, bü Zedekaya bya ezia Jiehukalu nwa Shelemaya; yee onye uke, bü Zefanaya nwa Maseya g'ephe jepfu Jieremaya, bü onye mpfuchiru je ezia ya ozia sụ iya-a: "Pfua opfu ehu anyi nü Chipfu, bü Chileke anyi jikonu."

4 Teke ono bę Jieremaya nweru onwiya; kélé e teke atudu iya mkporo teke ono. 5 Mbü lę ndu ojogu Fero-a wufutaru l'alî ndu Ijiputu. O be ge ndu Babilonu, bü ndu no-pheru Jierúsalemu mgburugburu nümaru abyabya ndu Ijiputu ono; ephe wufu paru Jierúsalemu haa.

6 Töbodu iya bü; Opfu Chipfu bya erwua Jieremaya, bü onye mpfuchiru nchi sụ: 7 "Wakwa iphe, Chipfu, bü Chileke ndu Ízurêlu epfu baa: Unu karu eze ndu Jiuda, ziru unu g'unu bya akpata mu ishi: 'Ndu ojogu Fero-a, zefutaru bya unu eyeru eka-a l'e-mechakwaa laa alî phę, bü alî ndu Ijiputu. 8 Noo teke ndu Babilonu a-lwa azu bya etsoo mkpukpu-a oğu; lwuta iya l'ogu túa ya oku; oku etsufu iya.'

9 "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu ba nodukwa eme onwunu eswe l'eka unu ari sụ lę ndu Babilonu ta adukwa iphe, e-me g'ephe be mecha haa unu. Ephe taa hakwa unu! 10 Qome o bụkponu kę g'unumekpekota ndu ojogu ndu Babilonu l'ophu, bü ndu etso unu oğu; o buerupho ndu e mekaru iphe phoduru lę mkpu, ephe türü; ephe afutale-a bya akpoo mkpukpu-a oku."

11 Ndu Babilonu wufuchaepho lę Jierúsalemu, bü iphe, kparu iya nü bü ndu ojogu Fero, eze gbiigbi abyapfuta phę; 12 Jieremaya gbeşhi lę Jierúsalemu jeshia alî ndu Benjaminu g'o je etsoru ndu eka ono keta okiphe iya. 13 O -rwuepho onu-abata Benjaminu; onye-ishi ndu nche, ephe iya bü Irayijia, bü nwa Shelemaya nwa Hananaya gude iya sụ l'ogbalawa agbabu ndu Babilonu.

14 Jieremaya sụ iya: "O kwa ükä. Mu ta agbalakwa agbapfu ndu Babilonu." Ophu Irayijia angaduru iya rø nchi. O bü-chia iphe, o meru bü l'o guderu Jieremaya kpüta iya kpüjeru ndu-ishi. 15 Ehu ghuahaa ndu-ishi ono eghu l'opfu ehu Jieremaya. Ephe zia; e chia ya iphe woru iya túa mkporo l'ulo Jionatanu, onye edeje ekwo, bü eka ephe meru; o bürü ulo mkporo.

16 E woru Jieremaya kpüru ye lę mkporo l'obu-alii; o nokpoo l'eka ono noo odu. 17 Töbodu iya bü; eze, bü Zedekaya bya ezia; e je eduta iya dujeru iya. O jia ya lę mpya sụ iya:

"?O nweru opfu, shi l'eka Chipfu töo?"

Jieremaya sụ iya: "Ee; aa-kpüru ngu ye l'eka eze ndu Babilonu."

18 No iya; Jieremaya bya asükwapho eze, bü Zedekaya: "?Bü gunu bü iphe-eji, mu meru ngu; ozoo ndu ejeru ngu ozi; ozoo ndu-a l'ophu, meru

g'o gude i tua mu mkporo? ¹⁹Dunu ndu mpfuchiru ngu ono, bu ndu shi epfujeru unu mpfuchiru su: ‘Eze ndu Bábilonu tee tsokwa ngu ogu; ophu ephe etsokwa ali-a ogu?’ ²⁰Obenu le nta; nnajuphu mu, bu eze; jiko ngabekpodapho nchi l'arworwo, mu arwo ngu. Mbu-a; te eduphuékwa mu azu libe Jionatanu, bu onye edeje ekwo; odatakeka be mu a-nwuhukwa leka ono.” ²¹Tobudu iya bu; eze, bu Zedekaya bya eworu ekemu tua su g'e woru Jieremaya dobe l'oma-unuphu eka ndu nche anoj; g'a nuje iya ishi buredi mboku-mboku; mbukwa ụdu buredi, ndu egheje buredi gheru; g'a nuje iya ya jasu buredi, no le mkpukpu abvueb. O buru iya bu le woru Jieremaya dobe l'oma-unuphu eka ndu nche anoj; o nodu leka ono.

Eechie Jieremaya l'oke iduma

38 ¹Shefataya nwa Mátanu; yee Gedalaya nwa Pasho; yee Jiehukalu nwa Shelemaya; yee Pasho nwa Malukayijia numa iphe, Jieremaya anoduje epfur u ndu Jiuda l'ophu; kele qosuje: ²“Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: ‘Onye no le mkpukpu-a a-lakwa l'ogu-echi; yee ɔkpa-nri; yee ejo iphe-ememe. Obenu l'onye lapfur u ndu Bábilonu a-nodu ndzu. Oo-gude ndzu iya gbalaa je anodu ndzu.’ ³Témanu-a; wakwa iphe, Chipfu epfu: ‘Mkpukpu-a ta adukwa iphe, e-me g'e te woru iya ye leka ndu ojogu eze ndu Bábilonu, bu onye e-mechaa lwuta iya l'ogu.’”

⁴Tobudu iya bu; ndu-ishi bya asu eze-a: “G'e gbukwaa nwoke-a. Oomekwa g'i ke bvu ndu ojogu, bu nwa ndu ophu phoduru nu le mkpukpu-a; yee ndu-a l'ophu; o buru iphe ono, oopfu anu phe ono akpa iya. Nwoke-a ta abukwa iphe, a-duru ndu-a ree be ocho; o kwa iphe, e-mebyi phe emebyi.”

⁵Eze, bu Zedekaya yeeru phe onu su phe: “O nonu unu leka; mbudua, bu eze ta adukwa iphe, mu akposhi unu ememe.”

⁶Tobudu iya bu; ephe kputa Jieremaya jeye l'oke iduma Malukayijia, bu nwa eze. Oke iduma mini ono no l'oma-unuphu eka ndu nche anoj. O buru eri be ephe turu iya seru ye l'iduma obu. Teke ono be mini ta adukwa l'iduma ono. Iphe, du iya nu buru epuchi. Jieremaya buru bvubvurubvu l'epuchi ono.

⁷No iya; Ebedu-Meleku, bu onye Kushi; bya aburu onye eleta ibe eze enya numa le yeru Jieremaya l'oke-iduma mini. O be g'eze no anoo l'oni-abata Jierúsalému, bu Onu-abata Benjiaminu; ⁸Ebedu-Meleku shi libe eze tugbua jepfu eze je asu iya: ⁹“Nnajuphu mu, bu eze; iphemiphe-a, ndu-a meru Jieremaya onye mpfuchiru-a buakwaa ejo-iphe be ephe meru. G'ephe woru iya ye l'ime oke iduma g'o nodu leka ono g'egu gbua ya; lebe abu le nri dukwadu le mkpukpu.”

¹⁰Tobudu iya bu; eze bya atuaru Ebedu-Meleku bu onye Kushi ekemu su iya: “Duta ükporo ụmadzu l'umadzu iri leka-a g'unu l'ephe swuru je esefuta Jieremaya, onye mpfuchiru l'oke iduma ono; a -nonya o nwuhu.”

¹¹ No iya; Ebedu-Meleku bya achita ndu ono; ephe l'iya swiru jeshia. O bya abahụ l'ibe eze l'ulo, eedobeje iphe bya achita nkiriba ukpo yee nkiriaka ekwa l'eka ono bya egude eri seru iya nụ Jieremaya l'ime oke iduma ono. ¹² Ebedu-Meleku, onye Kushi bya asụ Jieremaya-a: "Woru nkiriba ukpo yee nkiriaka ekwa-a dee l'eka g'o bürü ewu l'eka ịtū onwongu eri ono!" Jieremaya bya eworu iya mee nno. ¹³ Ephe gude eri ono selita iya eli sefuta l'ime oke iduma ono. Jieremaya byakwa bya anodu l'oma-unuphu eka ndu nche anije.

Zedekaya akpata Jieremaya ishi ọzo

¹⁴ Töbusu iya bụ; eze, bụ Zedekaya bya ezia; e je ekua Jieremaya, bụ onye mpfuchiru. O bya; e duta iya bahụ l'onu-abata k'eto, bụ ophu e shi abahụ l'eze-ulo Chipfu. Zedekaya bya asụ iya: "Mu abyakwa ngu aji aji. Ta adukwa iphe, ii-domiru mu edomi!"

¹⁵ Jieremaya sụ Zedekaya-a: "Mu -yeeru ngu onu; ?tii gbudu mu nụ? Teke mu chi-koshiru ngu idzu; ọ to bụbu l'ii-yeru mu onu."

¹⁶ Zedekaya ribuaru Jieremaya angu lẹ mpya sụ iya: "Eshinu Chipfu nọ ndzụ g'o nọ iya-a, bụ onye meru anyi nodu atụ unme; mu tee gbukwa ngu; ophu mu akpukwaru ngu eye l'eka ndu acho ndzụ ngu."

¹⁷ Töbusu iya bụ; Jieremaya bya asụ Zedekaya-a: "Wakwa iphe, oopfu baa; mbụ Chipfu, bụ Chileke; bya aburu Okalibe-Kakota-Ike; bürü Chileke ndu Ízurelu; sụ-a: I -woru onwongu ye l'eka ndu-ishi l'alị eze ndu Babilonu; bẹ ndzụ ngu a-dụ; ophu aa-kpodu mkpukpu-a ọku; gubedua gu lẹ ndibe ngu g'unu ha anodu ndzụ. ¹⁸ Obenu teke ọ bụ l'i tii woduru onwongu eye l'eka ndu-ishi l'alị eze ndu Babilonu bẹ ee-wokwaru mkpukpu-a ye l'eka ndu Babilonu; ephe akpoo ya ọku; ophu gubedua l'onwongu eshikwa phē l'eka anahụ."

¹⁹ Eze, bụ Zedekaya sụ Jieremaya-a "Ndu mu atsụ ebvu bükwa ndu Jiuda, bụ ndu ophu wowaru onwophé ye l'eka ndu Babilonu; lẹ ndu Babilonu a-kpukwaru mu nụ phē; ephe emelaha mu omeliwe."

²⁰ Jieremaya sụ iya: "Ephe taa kpukwaru ngu eye phē l'eka. Oo əpho g'i mee olu Chipfu, bụ iya bụ iphe-a, mu epfurụ ngu-a. Oo ya bụ l'o dürü ngu lẹ ree; teme ndzụ adụ ngu. ²¹ Obenu teke i jikaru l'i tii woduru onwongu eye phē l'eka; wakwa iphe, Chipfu kpuharu goshi mu baa: ²² Iphe, bükpo ụnwanyi ono, a haru l'ibe eze ndu Jiuda ono bẹ aa-chitahakwaa chijeru ndu-ishi l'alị eze ndu Babilonu. Unwanyi ono epfuaharụ ngu sụ ngu:

"Ephe dephukwaru ngu
edephụ;
bya eworu ngu mekpee;
mbụ ndu ono, bụ ɔnyà ngu,
ị kpotoru obu yeru ono.
Nta-a bẹ ọkpa mihuwaru ngu

l'epuchi.

Ndu ḥonyà ngu phē ono paru
ngu haa gbakashihu.'

²³"Unyomu ngu g'ephe ha; yee ụnwiegirima ibe ngu bē aa-tuko chifuta chitaru ndu Babilonu. Ophu gubedua l'onwongu anahukwa phē agbala; o chikwaa iphe, e-me nū bụ l'eze ndu Babilonu e-gude ngu; tēme ozo bụ le mkpukpu-a bē aa-kpokwa ọku."

²⁴Tobudu iya bụ; Zedekaya bya asu Jieremaya: "Ba adukwa onye ii-me g'o maru uja mu lē ngu-a; ọdumeka bē ee-gbukwa ngu. ²⁵Ndu-ish -numa lē mu pfuru yeru ngu; ephe -byapfuta ngu bya asu ngu: 'Pfuaru anyi iphe, i pfuru eze; yee ophu eze pfuru ngu. Be domikwaru iya anyi; ọdumeka bē anyi e-gbukwa ngu!' ²⁶O ya bụ l'ii-sụ phē-a l'ọ kwa arwɔrwo bē i shi arwō eze g'o to dumphukwa ngu azu l'ibe Jionatanu g'i je anodu l'eka ono nwụihu."

²⁷E mecha; ndu-ish ono g'ephe ha tuko byapfuta Jieremaya bya ajia ya. O woerupho iphe ono, eze sru g'o pfuaru phē ono woru pfuaru phē. Ophu o duedu iphe ozo, ephe epfujeba; kēle o to dudu onye numaru uja, ephe boru.

²⁸Jieremaya nōdu l'oma-unuphu eka ndu nche anije l'eka ono gbiriri jasụ mboku, a lw̄taru m kpukpu Jierúsalemu l'ogu.

Adada Jierúsalemu

(2Ndu 25:1-7; 2Iphe 36:13-21; Jier 52:3-11)

39 ¹Tobudu iya bụ; o be l'apha, kwe Zedekaya apha tete, o wataru aburu eze; l'abalị k'iri l'önwa iri; eze ndu Babilonu, bụ Nebukadineza chita ikpoto ndu ojogu iya; ephe byatashia Jierúsalemu; bya ekepheta m kpukpu ono mgburugburu. ²No iya; o rwukwaa l'abalị kē tete l'önwa k'eno l'apha, kwe Zedekaya apha iri lē nanu; e tsukposhia igbulō, e gude kpu-phee m kpukpu ono mgburugburu. ³O bürü iya bụ lē ndu-ish i'lalị eze ndu Babilonu awubata bya adoru l'önü-abata Echilabø lē m kpukpu ono. Ndu obu bụ: Negalu-Sareza; yee Samuga-Nebo; waa Sarisekumu onye bụ iya bụ ishi ndu eleta ibe eze enya; yee Negalu-Sareza, bụ iya bụ ishi ndu ejeru eze ozi; waa iphe, bükpo ndu bụ ishi i'lalị eze ndu Babilonu.

⁴O be ḡ Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda yee ndu ojogu iya l'ophu humaru phē; ephe ye ọkpa l'oso gbalaaha. Ephe gude enyashi wufu lē m kpukpu ono. Eka ephe shiru gbalaa bụ l'önü öguzo ono, dù lē mgbaka igbulō labo ono, dù lē mgboru mgbabu eze. O bürü eka ephe shiru bụ ụzo nsuda Ara-ba. ⁵Ole ndu ojogu ndu Babilonu chipyaberu phē je agbapfu Zedekaya lē baswaa ali, dù lē Jieriko. Ephe gude iya kpuru iya kpütar Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu lē m kpukpu Ribula i'lalị Hamatu, bụ eka o nō nmaa ya ikpe. ⁶O bürü lē Ribula l'eka ono bē eze ndu Babilonu nō gbushia

ụnwu Zedekaya. Zedekaya nodu ele iya enya; o nodu egbushi phę. O byakwapho bya atuko ndu a maru amaru l'alị ndu Jiuda gbushikota. ⁷O bya aswoşhia Zedekaya akpuru enya; bya egude egbirigba, e meru l'onyirubvu tụ ya mkporo kputa lashia Babilonu.

⁸Ndu Babilonu ono woru oku tịa l'ibe eze ono; yee ulo ndiphe; bya enwukpoşhia igbulو, e gude kpü-phee Jierúsalementu mgburugburu. ⁹Nebuzaradanu, bụ onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche; tuko nwandu phoduru nụ lę Jierúsalementu ono; yee ndu wowaru onwophę ye l'eka ndu Babilonu; waa ndu ophuu; kputa lę ndzụ lashia alị ndu Babilonu. ¹⁰Ole Nebuzaradanu, bụ onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche ono bụ ndu o haru l'alị ndu Jiuda bụ ndu ulkpa olehole, bụ ndu adudu iphe, ęphe nweru. O nodu teke ono nuchaa phę opfu-vayinu; yee ali-egu.

¹¹No iya; Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu tịa ekemu-a tụ-doru Jieremaya; o bürü onye ọ turu iya nụ bụ Nebuzaradanu, bụ onye-ishi ndu ojogu, anoduje eze ndu Babilonu nche sụ: ¹²“Unu dutakwa iya leta iya enya. Unu ta adukwa iphe, unu e-me iya; o chikwaa iphe, o sukpoerupho g'unu meeru iya; unu emeeri iya ya.” ¹³Tobudu iya bụ; Nebuzaradanu, bụ onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche ono; yee Nebushazabanu, bụ ishi ndu eleta ibe eze enya; yee Negalu-Sareza, bụ ishi ndu ejeru eze ozi; yee ndu ophuu, bụ ishi l'alị eze ndu Babilonu; ¹⁴bya ezia; e je eduta Jieremaya dufuta l'oma-unuphu ęka ndu nche anije. Ęphe duru iya nụ Gedalaya bụ nwa Ahikamu nwa Shafanu; sụ iya g'o duru iya laa ibe iya. O bürü iya bụ lę yee ndibe phę anodu.

¹⁵Teke pho, Jieremaya shi nodu l'oma-unuphu ęka ndu nche anije pho be ọ nümaru Opfu Chipfu, sụrū iya: ¹⁶“Je akaru Ebedu-Meleku; onye Kushi; sụ iya: Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; mbụ Okalibe-Kakota-Ike; bya abürü Chileke kę ndu Ízurelu. Sụ-a; mu abyaakwaa emeębe iphe, mu sụru lę mu e-me mkpükpu-a. Mu e-meru ọla-l'iswi nụ phę; o to budedu ụpete. O -rwuepho teke ono be iphemiphe ono e-mekota l'oogbaa ngu l'iphu. ¹⁷Ole mu a-nafita ngu m'o -rwua mbokwu ono. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. A taa kpuduru ngu anu ndu iijtsu ebvu. ¹⁸O to dükwa iphe, e-me gę mu ta adzota ngu; k'ophu bụ l'e tee gbudu ngu l'ogu-echi; o bụ-chia l'ii-gude ndzụ ngu gbala; kèle i kpuru obu yeru mu. Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.”

Teke Gedalaya bụ ọchi-oha ndu Ízurelu (2Ndu 25:22-26)

40 ¹Opfu-a be Jieremaya nümaru l'oni Chipfu gę Nebuzaradanu, bụ onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche toha-chaeru iya pho lę mkpükpu Rama. Kèle ọ byaru bya ahümä Jieremaya l'eka a tịru iya egbirigba; ęphe lę ndu a kpuru lę ndzụ, shi Jierúsalementu; yee ali ndu Jiuda ala alị ndu Babilonu. ²O be g'onye-ishi ndu ojogu ono

humaru Jieremaya; o su iya: "Chipfu, bu Chileke ngu pfukwaru le ya e-me eka-a omeliwe-a. ³Nta-a be Chipfu mewaru iphe, o pfuru. Iphemi-phe ono mekötaru; kele unu meru Chipfu iphe-eji; ophu unu emedüru iphe, o suru g'unu mee. ⁴Ole ntanu-a be mu atüfuwa ngu l'egbirigba ono, no ngu l'eka ono. Tsoru mu g'anyi la alı ndu Babilonu m'o buru l'o du ngu ree egube ono; o buru mbedula l'a-nodu eleta ngu enya. Teke o búkwamu l'o to dudu ngu ree egube ono l'i haa abyabya. Lekwa! Alı eka-a l'ophu nokwa ngu l'iphu; jejekpoephoh eka du ngu ree! ⁵Ole o -buru l'o du ngu g'i nodu l'eka-a; g'i laphu azu jepfu Gedalaya, bu nwa Ahikamu nwa Shafanu, bu onye eze ndu Babilonu hoftutaru g'o buru ochi-oha, nogbaa l'alı Jiuda l'ophu; je g'unu l'iya buru l'echilabø ndu eka ono; teke odemeka; je-kpoephoh ebura l'eka du ngu ree."

No iya; onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche ono bya anu iya nri, eeri eriri; bya anu iya iphe gude meeru iya ree; bya aparu iya haa; o lashja. ⁶O buru iya bu le Jieremaya alapfushia Gedalaya nwa Ahikamu le mkpükpu Mizupa; je yele iya buru l'echilabø ndu ozo, bu ndu a haru l'alı eka ono.

⁷O be ge ndu-ishi ndu ojogu ndu Jiuda g'ephe ha; ephe le ndu nke phę, bu ndu shi nodugbaa l'egbudu numaru l'eze ndu Babilonu hoftawarlu Gedalaya nwa Ahikamu g'o buru ochi-oha l'alı ono; l'o wowaru unwoke; me ınwanyi; me ınwiegirima, bu ndu kachaa akpa nri l'alı ono; mbu ndu ophu a ta akpuduru le ndzü laa alı ndu Babilonu; ye iya l'eka; ⁸ephe wufuta wu-pfuta Gedalaya le mkpükpu Mizupa. Ndu byaru nu bu Ishimelu nwa Netanaya; yee Jiohananu; yee Jionatanu, bu ınwu Kareya; waa Seraya nwa Tanuhumetu; waa ınwu Efayi onye Netofa; yee Jiezanaya, bu nwa onye Maka; ephe le ndu nkephę. ⁹Gedalaya, bu nwa Ahikamu nwa Shafanu bya eribuaru ephe le ndu nkephę ono nte su phę: "Unu ta tsıkwa ebvu anodu ndu Babilonu l'eka. Unu nodukpoephoh l'alı ono jeeru eze ndu Babilonu ozi g'o dürü unu le ree. ¹⁰Mbedua l'onwomu a-nodu le mkpükpu Mizupa no-chije enya unu l'iphu ndu Babilonu, bu ndu-a, byapfutaru anyi-a; obenu lunu a-nodu aküta mée; awo akpüru oshi ınanwu; yee manu woru kwachia l'eka unu edobeje iya; unu ebura le mkpükpu-a, unu natagbaaru-a."

¹¹O be teke iphe, búkpoo ndu Jiuda, no l'alı ndu Mówabu; yee ndu ophu no l'alı ndu Amónu; yele ndu k'alı ndu Edomu; mékpoo ndu ophu nogbaa l'ohamoha ozo; numaru l'eze ndu Babilonu nweru nwa ndu o haru haa l'alı ndu Jiuda; bya eworu Gedalaya, bu nwa Ahikamu nwa Shafanu mee onye-ishi phę; ¹²ephe tıko lwakota alı ndu Jiuda; lwapfuta Gedalaya le mkpükpu Mizupa; shigbaa l'eka ephe shi gbachaa nanu nanu. Ephe kwatakpo kúa mée kúa k'etsutsu iya; bya awo akpüru oshi ınanwu; woshia ya ike.

¹³O buru iya bu le Jiohananu nwa Kareya; yee ndu-ishi ndu ojogu ono l'ophu, nokwadu l'egbudu ono bya abyapfuta Gedalaya le Mizupa ¹⁴bya

asụ iya: “?I maru-a le Balisu, bụ eze ndu Amọnu zikwaru Ishimelu nwa Netanaya g'ọ bya egbua ngu?” Ophu Gedalaya nwa Ahikamu ekwetaduru iphe, ẹphe epfu.

¹⁵Tobudu iya bụ; Jiohananu nwa Kareya bya ejepfu Gedalaya le mpya le Mizupa je asụ iya: “Gẹ mujeni egbua Ishimelu nwa Netanaya g'ọ to dù onye a-maru nụ. ?Denu g'o gude e je l'aha iya g'o gbua ngu mee ndu Jiuda l'ophu, bụ ndu noru ngu mgburugburu g'ephe gbakashihu; mee gẹ nwa ndu Jiuda ndu ophu phoduru nụ laa l'iswi?”

¹⁶Obenu le Gedalaya nwa Ahikamu sru Jiohananu nwa Kareya-a: “E jekwa eme iphe, dù egube ono. Iphe ono, iipfu l'opfu ehu Ishimelu ono ta abukwa ọkpobe opfu.”

41 ¹No iya; o be l'ọnwa k'ęsaa; Ishimelu, bụ nwa Netanaya nwa Eli-shama; mbu onye shi l'unuphu ndu eze; bya aburu onye yi le ndu-ishi, noru l'eka eze; bya achiru ụmadzu iri gude byapfuta Gedalaya nwa Ahikamu le mkpukpu Mizupa. Ephe wataephō eri nri l'eka ono; ²Ishimelu nwa Netanaya yee ụmadzu iri pho, yele ẹphe swi pho wụ-lihu woru Gedalaya, bụ nwa Ahikamu nwa Shafanu gbua. O bụru ogu-echi be ẹphe gude gbua onye ono, eze ndu Babilonu hotaru g'ọ nođu bụru ishi l'alị ęka ono. ³Ishimelu tukokwapho ndu Jiuda, ẹphe le Gedalaya no le Mizupa; yee ndu ojogu ndu Babilonu, no l'eka ono gbushia.

⁴A noephō ujiku lanu g'e gbucharu Gedalaya; kele o to dükpodaro onye mawaru nụ teke ono; ⁵Ukporo ụmadzu eno tuko kpüşhia éjí-agba; bya agbajashia uwe phē; bya egbukashichaa onwophe ónyá wuru bya. Eka ẹphe shi bụru le mkpukpu Shekemu; yee Shilo; waa Samériya. Ephe gude ngweja-nri; waa ụnwù-isensu gude aby aya l'ulo Chipfu. ⁶Ishimelu nwa Netanaya bya eshi le Mizupa tuggua je agba phē ndzuta; ara ękwa eje. O jepfue phē pho o su: “Unu byapfutakwa Gedalaya nwa Ahikamu!” ⁷Ephe bahuephō l'ime mkpukpu ono; Ishimelu nwa Netanaya; yee ndu ẹphe l'iya no woru phē gbua chiru phē ye l'eze iduma mini. ⁸Umadzu iri l'ime phē su Ishimelu-a: “Te gbukwa anyi! Anyi nweru witi; yele bali; bya enweru manu; yee manu-ęnwu, anyi domiru l'ęgbudu.” O paru ephebedua haa; ophu o gbuduru phē yeru ndu ophuu. ⁹No iya; eze iduma mini ono, o chiru odzu ndu ono, o gbushiru ye ono; bụ eze, bụ Asa tñru iya g'ọ bụru iphe, ya gude adzo ndu alị iya l'eka Basha, bụ eze ndu Izurelu. O bụru iya be Ishimelu nwa Netanaya gude odzu ndu ono, o gbushiru ono kpojia.

¹⁰Ishimelu bya atuko ndu nökota le Mizupa kpükota le ndzụ; mbu ụnwada eze yee ndu ọzokpo, bụ ndu phoduru nụ l'eka ono, bụ ndu Nebuzaradanu, bụ onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Babilonu nche; hotaru Gedalaya nwa Ahikamu g'ọ bụru ishi phē. Ishimelu nwa Netanaya kpükota phē le ndzụ kpüru phē ye; ẹphe lashia lapfushia ndu Amọnu.

¹¹O be gẹ Jiohananu nwa Kareya; yee ndu-ishi ndu ojogu g'ephe ha, bụ ndu ẹphe l'iya no; tukorū ejo-iphe ono, Ishimelu nwa Netanaya meru ono

nümakota; ¹² ephe duta ndibe phē l'ophu jeshia etso Ishimelu nwa Netanya ogu. Ephe l'iya je edzugba lē mgboru oke okpuru ono, nō lē mkpukpu Gibiyonu ono. ¹³ O be gē ndu Ishimelu chī je ogu ono g'ephe ha hūmaru Jiohananu nwa Kareya; yēe ndu-ishī ndu ojogu, ephe l'iya swī; ēhu tsoa-haa phē. ¹⁴ Iphe, bū ndu ono, Ishimelu chī ono, bū ndu ɔ kpuru lē ndzū lē Mizupa ono dakobe wū-pfu Jiohananu nwa Kareya. ¹⁵ Obenu lē Ishimelu nwa Netanaya; yēe ụmadzu ेsato l'ime ndu ono, ephe l'iya swī ono nahru Jiohananu gbalaa gbapfu ndu Amonu.

Agba ala Ijiputu

¹⁶ Tōbudu iya bū; Jiohananu nwa Kareya; yēe ndu-ishī ndu ojogu, bū ndu ephe l'iya nō; bya achīta ndu ono, phōduru nū ono; mbū ndu Ojogu; mē ụnwanyi; mēkpo ụnwiegirima; mē ndu eleta ibe-eze enya; g'ephe ha bū ndu Ishimelu nwa Netanaya shi kpua lē ndzū lē Mizupa g'o gbuchaaru Gedalaya nwa Ahikamu; Jiohananu tūko phē shi lē Gibiyonu chī-phuta azū. ¹⁷ O ya bū; ephe tūgbukpoephō; jasū ephe jerwua mkpukpu Gerutu Kimuhamu, nō lē mgboru Bētulehemu; ēka ephe phoberu eje alī ndu Ijiputu; ¹⁸ g'ephe gude nahru ndu Bābilonu. Ọ būru ebvū bē ephe atsū phē; kēle Ishimelu nwa Netanaya gburu Gedalaya nwa Ahikamu, bū onye eze ndu Bābilonu hotaru mee onye-ishī l'alī ono.

42 ¹Tōbudu iya bū; ndu-ishī ndu ojogu g'ephe ha; mēkpo Jiohananu nwa Kareya; yēe Jiezanaya nwa Hoshaya; mēkpo ndu ono g'ephe ha; eshi lē ndu ophu kachaa alwa alī jasū lē ndu ophu kachaa shii; tūko bya awū-pfu ² Jieremaya, bū onye mpfuchiru je asū iya: "Jiko nūma-kpodapho arworwo, anyi arwo ngu g'i pfuru nū Chipfu, bū Chileke ngu l'opfu ēhu nwa ndu-a, phōduru nū-a g'ephe ha. Kele-a; g'iilena; a makwaru-a l'anyi shi dū igwerigwe; nta-a būwaa nwa ndu abadu ishi phōduru. ³Pfurū nū Chipfu, bū Chileke ngu g'o karū anyi ụzo, anyi e-shi; yēe iphe anyi e-me."

⁴Jieremaya, bū onye mpfuchiru sū phē: "Mu nūmakwaru iphe, unu pfuru. Mu e-pfukwaru-a nū Chipfu, bū Chileke unu, bū iphe, unu arwo. Mu -mechaa; mu akarū unu iphemiphe, Chipfu epfu; ophu ɔ dukpoda ophu mu emeru unu lē mpya."

⁵No iya; ephe sū Jieremaya-a: "Gē Chipfu būkwaru onye-ekebe, epfu ire-lanu; yēe onye e gude ire iya ēka l'opfu ēhu anyi lē ngu; mē ɔ -būru l'anyi te emeduru iphemiphe, Chipfu, bū Chileke ngu sūrū g'i sū anyi g'anyi mee. ⁶O -je l'adūru anyi lē ree; o je l'adūru anyi ejī bē anyi e-me iphe, ɔ sūrū g'anyi mee; mbū Chipfu, bū Chileke anyi; bya abūru onye anyi ezi ngu g'i jepfu g'oduru anyi lē ree m'anyi mee olu Chipfu, bū Chileke anyi."

⁷A noephō abalī iri; olu-opfu Chipfu rwua Jieremaya lē nchi. ⁸Q bya ekukobē Jiohananu nwa Kareya; yēe ndu-ishī ndu ojogu ono g'ephe ha,

bü ndu ẹphe l'iya no; mè ndu eka ono l'ophu; e -shikpo l'onye kachaa alwa alị jasụ l'onye kachaa shii. ⁹Q sụ phę-a: "Wakwa iphe, Chipfu epfu baa; mbụ Chileke ndu Ízuręlu, bü onye unu yeru mu sụ gę mu je arwɔru unu arwɔrwo. Q suru-a: ¹⁰'O -bürü l'unu no l'alị eka-a; ya a-kpua unu g'akpuje ulo-a; ya taa lakashidu unu alakashi. Ya a-dza unu adzadza; ya tee phe-fudu unu ephefuu. Kele iphe-ehuka, ya meru unu jee; atsuwaa iya l'ehu.'

¹¹Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: 'Unu ba atsükwa eze ndu Bábilönu ebvu, bü onye ono, unu atsụ ebvu nta-a ono. Unu ba atsükwa iya ebvu; kele mu nökwa swiru unu eswiru; mu je l'adzota unu; nafuta unu l'eka iya. ¹²Mu a-phürü unu obu-imemini k'ophu imemini unu a-dụ iya; l'o haa g'unu nodu l'alị unu.'

¹³"Obenu lę-a; o -bürü l'unu suru l'unu taa nödukwa l'alị-a; unu eshi egube ono kwefuru Chipfu, bü Chileke unu ike. ¹⁴Teke o bükwanu l'unu suru waawaa; l'unu e-je eburu l'alị ndu Ijiputu, bü eka unu taa hümadu ogu l'enya; ophu unu anumadu opu-ogu; ophu egi nri agudu unu; ¹⁵Qo ya bü; unu nümakwa olu-opfu Chipfu; unubę nwa ndu phoduru nü l'alị ndu Jiuda. Wakwa iphe, oopfu baa; mbụ Chipfu, bü Okalibe-Kakota-Ike; bya abürü Chileke kę ndu Ízuręlu: 'O -bürü l'unu pfwaruu iya hoo haa l'unu a-la Ijiputu; unu nodu eje eburu l'eka ono; ¹⁶bę ogu-echi ono, unu atsụ ebvu ono a-gbapfutakwa unu l'eka ono; teme ọkpaa-nri ono, ndzü iya agü unu ono etsoru unu lashia alị ndu Ijiputu. O bürü l'eka ono bę unu a-nodu nwʌhu. ¹⁷Mbụ lę-a; iphe, bükpo ndu ono, gburu iya tororo l'ephe a-la Iji-putu je eburu ono bükwa iphe, e-gbu phę nü bü ogu-echi; yee ọkpaa-nri; waa ejø iphe-ememe. Ophu o dükwa g'ọ ka mma l'oo onye lanu a-lwa nü; ozokwanu nahü iphe-ehuka, mu e-me g'ọ dapfu phę.' ¹⁸Wakwa iphe, oopfu baa; mbụ Chipfu, bü Okalibe-Kakota-Ike; bya abürü Chileke ndu Ízuręlu. Sụ-a: 'O kwa gę mu tukoshiru ndu bu lę Jierúsalemü oke ehu-eghu mu; noo gę mu a-tükoshi iya unu; mè unu laa Ijiputu. Unu a-bürü iphe, e gude atu onu; yee iphe, anyị ishi ędzu; waa iphe e gude achị ochi; yele iphe, e gude ephu l'iphu; ophu unu egudebaędu enya unu ahümä alị eka-a ọzo.'

¹⁹"Unubę nwa ndu phoduru nü l'alị ndu Jiuda; Chipfu pfwakwaru iya unu sụ unu g'unu ba lakwa Ijiputu! Unu makwaru l'oo ọkwa bę mu anmaru unu ntanu-a ²⁰l'o kwa emeswe bę unu mesweru onwunu teke unu ziru mu sụ gę mu jepfu Chipfu, bü Chileke unu; mbụ teke unu suru mu-a gę mu pfueşhiduru nü Chipfu, bü Chileke unu l'iswi ehu unu. Gę mu pfuaru unu iphemiphe, o pfuru; hümä l'unu e-mekota iya! ²¹Mu pfwakwaru iya unu ntanu-a; obenu l'unu te ekwedu eme iphe, Chipfu epfu l'ime iphe, o sụrụ gę mu pfuaru unu. ²²Nta-a bü lę-a; g'owa-a dokwaa unu enya; o kwa iphe, e-mechaa gbua unu l'eka ono, unu eje eburu ono bü ogu-echi; yee egi; yee ejø iphe-ememe."

43 ¹O be gę Jieremaya pfuchaaru ndu ono iphemiphe ono g'ọ ha, bü Opfu Chipfu, bü Chileke phę; mbụ iphemiphe ono, Chipfu ziru

iya sụ g'o pfuaru phę ono; ²Azaríya nwa Hoshaya; yęe Jiohananu nwa Kareya; yęe iphe, bükpoo ndu ono g'ephe ha, bụ ndu eku onwophę ono tuko sụ Jieremaya-a: "Oo uka bé ijidzu! Chipfu, bụ Chileke anyi te zikwaru ngu g'i bya asụ g'anyi te ejekwa eburu lę Ijiputu! ³O Baruku nwa Neraya l'enwu ngu eye g'i pfuaru anyi iphe, a-buru anyi oğu; g'eeshi g'e woru anyi ye l'eka ndu Bábilonu g'ephe gbushia anyi; ozoo kpua anyi lę ndzụ lashịa alị ndu Bábilonu."

⁴Töbudu iya bụ; Jiohananu nwa Kareya; yęe ndu-ishı ndu ojogu ono; mækpoo ndu ono g'ephe ha kwefu ike l'iphe, Chipfu sürü g'ephe mee; l'ephe taa nođudu l'alị ndu Jiuda. ⁵O bụ-chia lę Jiohananu nwa Kareya; yęe ndu-ishı ndu ojogu ono l'ophu dutaru ndu ono, phoduru nụ l'alị ndu Jiuda ono g'ephe ha; mbụ ndu ono, lwarụ azụ bya eburu l'alị ndu Jiuda ono, shigba l'ohamoha, bụ eka e shi chigbaaru phę ye. ⁶Ephe dutakwapho iphe, bükpoo unwoke; yęe ụnwanyi; yęe ụnwegirima; yęe ụnwada eze; mækpoo ndu Nebuzaradanu, bụ onye-ishı ndu ojogu, anoduje eche eze ndu Bábilonu nche tükoru haarru Gedalaya, bụ nwa Ahikamu; bürü nwanwa Shafanu; chítaħħaa mę Jieremaya, bụ onye mpfuchiru; yęe Baruku nwa Neraya. ⁷No iya; ephe bahunu l'alị ndu Ijiputu; jikaghhaa l'ephe tee medu iphe, Chipfu sürü g'ephe mee. Ephe jekpoēpho jerwua mkpukpu Tahupanahesu.

⁸E rwua lę Tahupanahesu; olu-opfu Chipfu rwua Jieremaya nchị sụ: ⁹"Gę ndu Jiuda lee ngu enya; g'i haru mkpuma, ha shii pata je egude epuchi kpü-butu iya lę mkpoze eka eeshije abahụ l'ibe eze, bụ Fero lę Tahupanahesu. ¹⁰No iya; l'i sụ phę-a: 'Wakwa iphe, oopfu baa; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakqota-Ike, bụ Chileke ndu Ízurélu: Mu e-zı g'e je ekuaru mu onye-ozı mu, bụ Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu; o bürü l'eli mkpuma-a bę oo-dobe aba-eze iya; mbụ mkpuma-a, mu domiru l'eka-a; l'o bya eworu uwe agbada eze iya phushi iya l'eli. ¹¹O -bya bę oq-lwụ-kpe ndu Ijiputu; ndu o rwuberu l'egbugbu l'o gbua phę; ndu o rwuberu l'akpụ lę ndzụ l'o kpua phę lę ndzụ; ndu o rwuberu l'egbu l'ogu-echi; l'o gbua phę l'ogu-echi. ¹²Qo-tu ɔku l'ulo nshi ndu Ijiputu. Qo-kpö nshi phę ono ɔku; lwụa nshi phę olwu lę ndzụ. O bürü egube ono, onye eche aturu agbaphuje onwiya ékwa ono; noo g'oo-wota Ijiputu gbaphua onwiya; shi l'eka ono tūgbua lashịa l'ehu-guu. ¹³Oo-tsukpoṣhi mkpuma, dù nsø, nogbaa l'ulo ęnyanwu, nō l'alị ndu Ijiputu; bya atuko ulo-nshi ndu Ijiputu l'ophu kpo-kota ɔku.' "

Ola-l'iswi, shi l'agwo nshi

44 ¹Opfu-a rwuru Jieremaya nchị l'opfu ęhu ndu Jiuda g'ephe ha, bụ ndu bu l'alị ndu Ijiputu, bụ iya bụ lę mkpukpu Migudolu; yele mkpukpu Tahupanahesu; waa lę mkpukpu Nofu; yele alị ndu Paturoṣu sụ: ²Wakwa iphe, Chipfu, bụ Okalibe-Kakqota-Ike eepfu baa; mbụ Chileke ndu

Ízurélu: “Unu húmanuru-a oke ola-l'iswi, mu meru ndu Jierúsalemü; yele mkpukpu ndu Jiuda l'ophu. Nta-a bę ephe búwaa ochobu; ophu ə duedu onye bu iya nü; ³ o buru iphe, kparu iya nü bę ejø-iphe, ephe meru; shi nno kpatsu mu iwe; kele ephe wataru akpo ḥnwù-isensu oku anu agwa; bya aburu agwa ono, ephebedua l'onwophe; ozoo unubedula; ozoo nna unu oche phę amajeduru bę ephe wataru abarü eja. ⁴ Mu bya ezia ndu-ozı mu, bę ndu mpfuchiru; mu -zichaa; mu ezibaa; ephe je asu phę-a: ‘Ophu g'unu be meshi ejø ahúma-a, bę iphe, mu kporu ashı-a!’ ⁵ Ophu ephe angaduru nchi; ophu ephe eyekpôdarunu onu; ophu ephe aghakobeduru haa eme ejø-iphe, ephe eme; ophu ephe ahaduru akpo ḥnwù-isensu oku anu agwa. ⁶ O buru iya bę lę mu eworu oke ehu-eghu mu wúa phę l'ishi. O nwua phuruphuru tsoru mkpukpu Jiuda l'ophu; bya etsoru onu gbororo Jierúsalemü; woru phę mee ochobu, bę ikpozu ono, ephe bę ntanu ono.

⁷“Nta bę lę-a; wakwa iphe, Chipfu, bę Chileke, bę Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa; mbü Chileke ndu Ízurélu: ?Denu g'o gude unu nödu eme onwunu egube ejø-iphe əwa-a; kę g'unu mee g'unwoke chihu lę Jiuda; ḥnwanyi achihu iya; mę ndu bę ḥnwiegirima; mę ndu bę nwaswa; g'o to duhe onye a-phodu nü ililekpoo? ⁸?Denu g'o gude ə buru iphe, unu gude ęka unu mee bę unu gude akpatsu mu iwe; mbü kę g'unu wata akpo ḥnwù-isensu oku anu agwa l'alı ndu Ijiputu, bę ęka unu byaru eburu-a? Unu e-mebyikwa onwunu; woru onwunu mee iphe, ee-gude ephu l'iphu; teme ohamoha, nö l'eliphe l'ophu anodu achı unu ochi. ⁹?Unu zohawaru ejø-iphe, nna unu oche phę meshiru; yęe kę ndu eze ndu Jiuda; ephebedua mę unyomu phę; yęe ejø-iphe, unubedula meru; mę unyomu unu; l'alı ndu Jiuda; yęle əma gbororo Jierúsalemü? ¹⁰Byasıkwa ntanu-a bę ephe teke ewozekwa onwophe ali; ophu ephe eke akwabékwa mu übvü; ophu ephe eke ekwekpodanu mee ekemu mu; yęe iphe, mu tɔru unu okpa iya; yęe nna unu oche phę.

¹¹“O ya bę lę-a; wakwa iphe, Chipfu, bę Okalibe-Kakota-Ike eepfu baa; mbü Chileke kę Ízurélu: Mu gbuakwaru iya tororo sụ lę mu a-buru unu ogu; lę mu e-me unu ejø-iphe; mbü lę mu e-me gę ndu Jiuda l'ophu chihu-gbua. ¹²Mu e-wofu nwa ndu ono, phoduru nü lę ndu Jiuda, bę ndu ono, pfwuaru iya hoo haa l'ephe lafütaje Ijiputu je eburu ono. Ephe a-nwuhushikota lę Ijiputu. O buru ogu-echi bę ee-gude gbutsushia phę; ozoo egwu egbushia phę. Ephe e-shiepho lę ndu kachaa nwanshii jaslı lę ndu kachaa shii nwuhuhuepho l'ogu-echi ozoo l'egu ememe. Ephe a-buru iphe, e gude atu onu; yęe iphe, anyi ishi ędzu; waa iphe e gude achı ochi; yęe iphe, e gude ephu l'iphu. ¹³Ndu ono, laru Ijiputu ono bę mu e-gude ogu-echi nüa aphu; yęe egwu ememe; waa ejø iphe-ememe; egube ono, mu meru ndu Jierúsalemü ono. ¹⁴Ophu ə dudu ndu ono, phoduru nü ono, shi alı ndu Jiuda ono, bę ndu ono, byaru eburu l'alı ndu Ijiputu ono; dudu əphu a-gbala nü; ophu ə dudu onye əphu a-wa nü k'alwa azu l'alı ndu

Jiuda, bụ eka agu phē alwa azu bya eburu; o tō dudu onye a-lwa nū; gba-haa nwochileka ndu gbaru oso ogu.”

¹⁵No iya; iphe, bụ ndu ono, maru lē nyee phē anoduje akpo ḥnwù-isensu ọku anu agwa ono; ẹphe l'ikpoto ḥnwanyi, pfuru l'eka ono; mēkpo iphe, bụ ndu bukota l'alị Paturos, nō l'alị ndu Ijiputu; tuko sụ Jieremaya-a: ¹⁶“Ozi ono, i gude ẹpha Chipfu ezi anyi ono bē anyi taa ngakwaru ngu nchi. ¹⁷Iphemiphe, anyi sükpooru l'anyi e-me bē anyi mefutaje. Anyi a-nodu akpo ḥnwù-isensu ọku anu eze-nwanyi igwe; anyi agbaru iya mē gude agwa iya; egube anyibedua; yee nna anyi phē; yee ndu eze anyi phē; yee ndu-ishu anyi phē shi emeje lē mkpukpu, nōgbaa l'alị ndu Jiuda; yele ọma gbororo Jierúsalemu. Teke ono bē anyi shinu nweru nri shii; iphe dudu anyi lē ree; ọphu o dudu iphe, shi atsụ anyi l'ehu. ¹⁸Obenu l'eshinu anyi haru akpo ḥnwù-isensu ọku anu eze-nwanyi igwe; bya ahaa agbaru iya mē gude agwa iya; bē o tō dükpodaa iphe, ụko iya aduduru anyi; teme ogu-echi yee ọkpa-nri nodu agwa anyi maa.”

¹⁹Umwanyi bya eyekwapho ọnụ sụ: “Teke ono, anyi shi akpo ḥnwù-isensu ọku anu eze-nwanyi igwe; bya agbaru iya mē gude agwa iya; ndu alu anyi ?ẹphe ta amadụ g'anyi shi egheje akara mee ya ेrengene kpua ya l'o dū g'o dū; anyi ebvube iya agba mē gude agwa eze-nwanyi igwe ono?”

²⁰Noo ya; Jieremaya bya asụ ndu ono g'ephe ha; mbụ unwoke phē; mē ḥnwanyi phē; mē iphe, bükpo g'ephe ha bürü ndu yeru iya ụdu ọnụ ono: ²¹“O -bürü k'ḥnwù-isensu ono, unu shi anoduje akpo ọku l'ọma mkpukpu Jiuda ono; mē l'ọma gbororo Jierúsalemu ono; mbụ unubedula; yee nna unu phē ono; ndu eze unu phē; yee ndu-ishu unu phē; yee ndu al-i-a l'ophu; Chipfu ?tō nyataduru iya tō? ?tō batajedu iya l'egomunggo tō? ²²Chipfu bē ejio-iphe, unu emebabé atsyakwa l'ehu; mēkpo ahuma ahuma ono, unu megbabəru ono. O bürü iphe ono meru g'o gude alị unu bürü ochobu; bya abürü ikpozu; bürü iphe, e gude ephu l'iphu; k'ophu bụ l'o tō dudu onye bu iya ebubu; o dū g'o dū ntanụ-a. ²³O kwa kele unu kporu ọku l'ḥnwù-isensu; yele kele unu meru Chipfu iphe-eji; ọphu unu emeje-du olu Chipfu; ọphu unu etsodu ekemu iya; ọphu unu emedu omelalị iya; ọphu unu emejeedu iphe, o sụru g'e meje; meru g'o gude ejio-iphe-a dapfuta unu g'o dū ntanụ-a.”

Ijiputu bē aa-lwụ-kpe l'ogu

²⁴Tobudu iya bụ; Jieremaya bya asụ ndu ono g'ephe ha: “Unu nümakwa Opfu Chipfu; unubę ndu Jiuda l'ophu, bụ ndu nō l'alị Ijiputu. ²⁵Wakwa iphe, o pfuru; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike; bya abürü Chileke ndu Ízurelu: Unubedula; unu l'unyomu unu gude ọnụ unu pfua ya epfupfu; sụ l'iphe, unu riburu nte ememe ono bē unu mefutaje; l'unu a-nodu akpo ḥnwù-isensu ọku anu eze-nwanyi igwe; teme l'unu a-nodu agbaru

iya mée. Ngwanụ; unu meekwapho iphe ono g'unu riburu nte iya ono.
 26 Qo ya bụ le-a; unu nümakwa olu-opfu Chipfu; unubé ndu Jiuda l'ophu, bụ ndu bu l'alí Ijiputu. Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Unu lekwa; mu gu-dekwa eze əpha mu ono ria angu sụ l'onye shi le Jiuda taa gù-kubaedu mu l'enwa l'alí Ijiputu l'ophu l'ophu. L'ephe taa sùbaedu: 'Eshinu Chipfu nō ndzú g'o no iya-a.'

27 "Unu lekwa-a; mu egekwa phē-a ngge ejo-iphe; o to bükwa k'oma Iphe, bükpoo ndu Jiuda, nō le Ijiputu bẹ ogu-echi a-sükwa pyaapyaa; əphe akpaa nri jasụ əphe taa phöduedu. 28 O bürü nwa ndu ophu nahru ogu-echi bẹ e-shi l'alí Ijiputu lwaphuta azụ l'alí ndu Jiuda; ole əphe ta adudu igwerigwe. Noo teke ndu ono, phöduru le Jiuda ono, bụ ndu lwarụ bya eburu l'alí ndu Ijiputu ono a-maru opfu onye ophu a-pfuru nụ; ?bụ nkemu; tọo nkephé? 29 Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Wakwa iphe, e-goshi unu le mu a-hụ unu ahụhụ l'eka-a baa. Qo ya e-me g'unu maru l'iphe-ehuka ono, mu suru le mu e-me unu ono bẹ mu e-mekota unu. 30 Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Fero, bụ Hořura; mbụ eze ndu Ijiputu bẹ mu e-wokwaru ye l'eka ndu əhogu iya; mbụ le mu e-worū iya ye l'eka ndu acho ndzú iya əgube ono, mu woru Zedekaya, bụ eze ndu Jiuda ye l'eka Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu ono, bụ onye əhogu iya bya aburu onye acho ndzú iya onoya."

45 ¹Wakwa iphe, onye mpfuchiru Chileke, bụ Jieremaya pfuru nụ Baruku nwa Neraya l'apha k'eno, Jiehoyakimu nwa Jiosáya bahuru l'aba-eze ndu Jiuda; gẹ Baruku dechaaru opfu, oopfu; o nodu ede iya. ²"Wakwa iphe, Chipfu, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu epfu eyeru gùbe Baruku baa. ³I pfuru sụ: 'Nshio mu! Chipfu yekwaru nrimaphụ l'iphe-ehuka mu. Mu tsuakwaru ude; ike bvụ mu; ophu mu atütajeedu unme.'"

⁴Chipfu suru-a: "Waa iphe, ii-pfuru iya baa: 'Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu a-bya enwukposhia iphe, mu shi kpua l'onwomu; mu aby apha epehi iphe, mu shi dzaa l'onwomu l'alí-a mgburugburu. ⁵?Denu g'ii-shi bya awata achoru onwongu iphe, paru əka? Ba chökwa iya nno. Kẹle mu e-mekwa nemadzú mgburugburu ejo-iphe. Nokwa iphe, Chipfu eepfu. Obenu le gùbedua bẹ mu a-nöduepho eleta ənya l'ekameka, i jekpooru. Mu a-haa ngu rō g'i gude ndzú ngu gbala.'"

Ozi əhu ndu Ijiputu

46 ¹Owaa bụ Opfu Chipfu, bụ ophu rwuru onye mpfuchiru Chileke, bụ Jieremaya nchị, bụ opfu əhu əhamoha.

²Opfu əhu ndu Ijiputu: Ndu eezi ozi əwa-a bụ ndu ojogu Fero Neko, bụ eze ndu Ijiputu, bụ onye e mekperu le mgboru mkpukpu Kakemishi, nō l'aguga ənyimu Yufurétisu. O bürü onye mekperu phē nụ bụ Nebukadineza, bụ eze ndu Babilonu; l'apha, kwe Jiehoyakimu nwa Jiosáya apha eno, o bahuru l'aba-eze ndu Jiuda.

³ Unu dozikwaa iphe, unu
egudeje ezeru ḡogu;
unu dozia ndu ḡophu ha
qsa mē ndu ḡophu ha
nwanshii;

unu ezefuta jeshia ḡogu!

⁴ Unu kwakobe ḫinya unu k'ḡogu!

Unu awu-koru ḫinya-ḡogu

unu l'eli;

unubé ndu agba l'ḡinya!

Gonyenonu pfukwaaru l'eka
rwuberu iya nụ!

Unu ekpuchaaru okpu-igwe!

Unu rwachaa arwa unu
arwacha!

Unu atuko uwe-ḡogu unu
l'ophu yee onwunu!

⁵ ?Bụ gụnu bẹ mu hụmaru?

Ndzụ aguwaa phe.

Ephe agbawaa qso.

Ndu ojogu phe bẹ e
mekpewaru.

Ephe ye ọkpa l'oso gbala
l'ebé agha ḫanya l'azụ;
kele nggiri dù l'uzo
l'ekameka.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ
ono.

⁶ Ndu ọkpa eğwa ta agbakwa
qso.

Ὀphu onye dù ike l'ḡogu
agbalakwa.

Ọ kwa l'uzo isheli;
l'uzo ḫenyimu Yufurétisu
bẹ ephe vukotaru iphe daa.

⁷ ?Bụ ndu ole baa, l'abya
kụlakula g'ḥenyimu

Nayılu; gę nggele,
dù igwerigwe, asogba
gborogboro?

⁸ Ọ kwa ndu Ijiputu abyा
kụlakula g'ḥenyimu

- Nayịlu ono;
ge nggele, dù igwerigwe,
asogba gborogboro.
- Ephe epfu sụ l'ephe
e-tsulihu tuko mgboko
l'ophu sopyabe.
- L'ephe e-mebyishi mkpukpu
lẹ mkpukpu;
yele ndu bu iya nụ.
- ⁹ Unubẹ ianya; unu watakwa
eje l'iphu l'iphu!
Unubẹ ndu agba l'ugbo-ianya;
unu tangirihukwa g'e je!
- Gẹ ndu dù ike l'ogu
gbeshikwa g'e je;
mbụ unubẹ ndu Kushi;
yee ndu Putu,
bu ndu chigbaa iphe,
eegudeje ezeru ọgu;
mẹ unubẹ ndu Lidiya,
bu ndu agbaje apfụ!
- ¹⁰ Obenu l'eswe mboku ono bụ
Nnajịuphu nwe iya;
mbụ Chipfu,
bu Okalibe-Kakọta-Ike.
- Ọ kwa eswe agwata ụgwo iphe;
mbụ mboku, ọo-gwata ndu
achi iya lẹ njo ụgwo
iphe.
- Ọo ogu-echi a-sụ nemadzụ
pyaapyaa jasụ l'ooji
iya ẹpho;
jasụ teke ọo-ngu mee
ngu-jia ẹpho;
kele ọo Nnajịuphu;
mbụ Chipfu,
bu
Okalibe-Kakọta-Ike
agwa iphe l'alị ndu ishelis;
l'aguga ẹnyimu Yufurétisu.
- ¹¹ “Tugbua je l'alị ndu Giladu
je emeta ọbvụ etete;

gübe nwamgboko,
yęe nwoke akwajęduru,
bụ Ijiputu!

Obenu l'igwerigwe ọbvụ ono,
iimegbaa ono bükwa
kẹ mmanu.

I tii wekɔrohukwa.

¹² Ọhamoha nümawaru iphere
ono,

e meru kpuia ngu ono.

Ekwa unu tükowa mgboko
l'ophu ngaa.

Ndu dụ ike l'ogu tuko
dapyabegbaa ibe phę.

Ephe tuko daa ndatęwo.”

¹³ Wakwa ozi, Chipfu ziru onye mpfuchiru iya, bụ Jieremaya lę k'ehu
Nebukadineza eze ndu Babilonu, abya etso ndu Ijiputu ọgu.

¹⁴ Raa iphe-a arara l'alị ndu
Ijiputu!

L'i chia ya lę mkpu le
mkpükpu Migudolu!
Chikwaa ya pho lę mkpu le
mkpükpu Nofu;
yélé Tahupanahesu:
Onyenonu pfukwaru l'eka
rwuberu iya nụ
kwakobe;
kèle ogu-echi byawaru
egbushi ndu nọ-kube
ngu nụ.

¹⁵ ?Bụ gụnu bẹ agwa ngu,
bụ Apisu agbahụnuru?

?Bụ gụnu bẹ obobo-ọna
ngu ọbu adụedunu
ike pfuru?

Iphe, kparụ iya nụ bụ lę
Chipfu nwutsuwaru
iya.

¹⁶ Upfu dürü phę ndupyabe;
ephe dagbaa dapyabę nwibe
phę; ephe sụ:

Unu gbeshi g'anyi laphu azụ

- lapfu ndu ali anyi yee
 ndibe anyi!
 G'anyi gbalaaru ogu-echi ndu
 eme anyi mkpawere!
- ¹⁷ Unu gube Fero, bu eze ndu
 Ijiputu ephə ozo.
 Unu kuje iya:
 O-pfu-epfu-emegeme.
- ¹⁸ Wakwa iphe, Eze ono epfu baa;
 mbu onye ephə iya
 bu Chipfu,
 bu Okalibe-Kakota-Ike:
 Eshinu mu no ndzu ge mu
 no iya-a
 be o nweru onye a-bya nu.
 Onye ono a-du g'ubvú Tabo
 l'eka ubvú doru.
 Mbụ l'oo-du g'ubvú Kamelu,
 no laguga eze-enyimu.
- ¹⁹ Kwakokwa iphemiphe,
 ii-gude laa ali ozo;
 unubé ndu bu l'ali
 ndu Ijiputu!
 Noo kele mkpukpu
 Nofu be e-mechakwaa
 buru ochobu;
 leemebyishia ya;
 o to dudu onye eburu
 iya eburu.
- ²⁰ "Ijiputu bu nwada eswi,
 ama ntumatu.
 Obenu l'ijiji-onyiaka
 eshije l'uzo isheli eje
 abyapfuta iya
 tekenteke.
- ²¹ Ndu ephe butaru g'ephe
 bya alw̄aru phē ogu
 be doru l'echilabō phe
 g'oke-eswi,
 daru r̄pfurepfu nodu.
 Ephebedua tukowaru
 dakobe gbala;

- ophu ẹphe adudu ike pfuru.
 Noo kele eswe mboku
 ola-l'iswi dapfutawaru
 phẹ;
 mbụ teke aanụ phẹ aphụ.
- ²² Ndu Ijiputu atsụ kpururu
 g'agwo,
 awụ awụwu awụfu;
 noo kele ndu ọhogu
 phẹ abyapfuta phẹ
 ehuka ehuka;
 bya egude ogbunkụ etso
 phẹ ọgu gẹ ndu
 egbutushi oshi.
- ²³ Ọswa phẹ l'ophu bẹ ẹphe
 a-sùpyashichaa
 asùpyashi;
 g'o dụhabe ẹpfukala.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu.
 Ephe ka igube adụ
 igwerigwe;
 k'ophu bụ l'a taa gütadu
 phẹ l'ogu.
- ²⁴ Nwada Ijiputu bẹ e mewaru
 iphe-iphere.
 Mbụ l'e woru iya ye l'eka ndu
 isheli.”
- ²⁵ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike, bụ Chileke kẹ ndu Ízurelu sru-a:
 “Lekwa; mu abyakwa phẹ anụ aphụ; mbụ Amonu, bụ agwa ndu mkpukpu
 Tebésu; yee Fero; yee ndu Ijiputu; ẹphe l'agwa phẹ; mékpo ndu eze phẹ;
 yee iphe, bükpo ndu kpóru obu yeru Fero. ²⁶Mu e-woru phẹ ye l'eka ndu
 achọ ndzụ phẹ; mbụ l'eka Nebukadineza, bụ eze ndu Bábilonu; ẹphe lẹ
 ndu-ozi iya phẹ. Ole ọ bụ; e -mechaa bẹ ee-bukwaru-a lẹ Ijiputu ọzo g'e
 shi buhawaru iya.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ ono.
- ²⁷ “Ta atsükwa ebvu;
 gübę Jiékopu, bụ onye-ozi
 mu!
 Ophu i nmakwa
 pyaapyaaapyaa;
 gübę Ízurelu!
 Lekwa; mu a-dzota ngu l'alị,
 dụ enya;

dzota awa ngu phę l'ali
eka a kpuru phę le
ndzü laa.

Jiéköpu e-mechakwaa lwa
bya eburu le nchi-odoo
tusaru ehu.
Ophu o dudu onye byaru
eyebaa ya ebvu.

²⁸ Ta tsükwa ebvu;
gube Jiéköpu,
bu onye-ozi mu;
kele mu nokwa swiru ngu.
O kwa Chipfu epfu iya.
Kele mu e-mebyishicha
øhamoha ono,
mu chịru unu tukaa
l'echilabø phę ono.
Ophu mu emebyishidu
unubedua.
O ahùhù bę mu a-hù unu
hùta iya unu l'ahuma.
Ophu mu ahakwanu unu
phuruphuru gę mu
te echu unu ęchachi.”

Ozi, e ziru ndu Filisitayinu

47 ¹Qwaa bu Opfu Chipfu, bu ophu rwuru Jieremaya nchi, bu opfu
ehu ndu Filisitayinu; teme Fero bya etsoo ndu mkpukpu Gaza
ogu.

²Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
Lewaro gę mini shi l'uzo
isheli abya kę külakula.
Oo-mecha bürü utso,
aso gborogboro.
Oo-so-kputa ali l'ophu;
yee iphemiphe,
no iya nü;
sopyabe mkpukpu;
yee onyemonye,
bu iya nü.
Ndu ono e-chishi mkpu.
Mbụ l'iphe, bu ndu bu l'ali

- ono a-tü ụzu-ekwa.
- ³ Mbụ l'ephe -númaephó igiji
ichirupfu-ókpa ịnyá phé;
bya anúma ụzu ugbo-ịnyá
ndu ọhogu phé;
yee kwókiri kwókiri,
ókpa ugbo-ịnyá
phé ono eme bẹ ndu
bụ nna tee leędu
ẹnya l'azụ k'eyeru ụnwu
phé eka.
Eka a-tühu phé
lwakpalwakpa.
- ⁴ Kele mbóku rwuakwaru teke
ee-mebyishikota ndu
Filisitayinu g'ephe
hakota.
L'e mee gę nwa ndu phoduru
nụ, bụ ndu gege eyeru
ndu m kpükpu
Taya yee ndu m kpükpu
Sayidonu eka chihu;
kele Chipfu abyakwa
emebyishi ndu
Filisitayinu;
mbụ nwa ndu phoduru nụ
lẹ ndu ali Kafuto.
- ⁵ Ndu m kpükpu Gaza
kpushiwaru ishi aphụ.
Ndu m kpükpu Ashikelonu bẹ
a lawarụ l'iswi.
Sụ-a; unubę nwa ndu ophu
phoduru lẹ ndu Anaku;
?unu e-yejashíkpoo
onwunu egube-a jasụ
teke ole?
- ⁶ “Sụ-a; gube ogu-echi
Chipfu;
?bukpoo teke ole bẹ
oo-jeberu l'iikabe
tuta unme?
Kabenu mịru onwongu

yee l'obo!
 Tütanu unme; nödunu nwa
 ngguingguji!

⁷ Ole ?denukwani g'oo-shi
 nödu nwadoo
 l'eka iile enya lę Chipfu
 tüwaru iya ekemu
 sụ g'ọ lwụa ndu mkpükpu
 Ashikelonu;
 yee ndu bu l'aguga
 eze-enyimu?
 Mbụ l'onoo g'o pfwuwaru
 l'qo-dụ bụ ono."

Ozi ẹhu ndu Mówabu

48 ¹A -bya l'opfu ẹhu ndu Mówabu; wakwa iphe, oopfu; mbụ Chi-pfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike; mbụ Chileke ndu Ízurelu:

"Nshio Nebo; kélé e meru iya;
 ọ bụru ochobu.

Ndu Kiriyatayimu bẹ e
 meru iphe-iphere;
 bya akpụa phe
 lę ndzụ.

Ụlo phe, bụ eka a kpüşiru
 ike bẹ e meru
 iphe-iphere tükaa ya
 nanụnanu.

² A taa jaedu ndu Mówabu
 ajaja.

Ọ bụru lę mkpükpu
 Heshibonu bẹ a chiru
 phe ejio idzu sụ:
 'Unu bya g'anyi mee g'oha
 ono chihul!'

Unubedula kwapho;
 unubẹ ndu mkpükpu
 Madumenu
 bẹ ee-mechakwaa laa
 liswi.

Ogu-echi e-mechakwaa chịa
 unu ejio oso.

³ Unu ngabékpodapho

nchi nüma mkpu,
eechi lę mkpükpu
Horonayimu;
mkpu ali arwuhu yee
oke ọla-l'iswi.

⁴ Ndu Mówabu bę e
mebyishiwaru.

Unwegirima iya chishiru
mkpu ike.

⁵ Ephe enyi obvu awu eje l'uzo
mkpükpu Luhiti;
akwa ntumatu eje atugbu.

Mbụ l'uzo ọkpa-úbvú
mkpükpu Horonayimu
bę a nümaru mkpu ékwa,
eechi ekpu iphemiphe ono,
laru l'iswi ono.

⁶ Unu gbalaa! Unu gbaa oso
ndzụ unu!

Unu je ebvuru g'irwu,
bvuru l'echiegu!

⁷ Eshinu unu kporu obu ye
l'iphe, unu aduje ike mee;
yee ęku unu bę
aa-kpufukwaa unubędua
lę ndzụ.

Teme agwa unu, bụ Kemoṣhi
bę aa-kpükwapho
lę ndzụ; yele ndu-uke,
agwaję iya nü;
mę ndu-ishi iya.

⁸ Ee-mebyishi mkpükpu lę
mkpükpu.

Ophu o dudu mkpükpu,
byaru anahu nü
mę nanu.

Nsüda nsüda bę a-buru
mkpurupyata.

L'e mebyishia eka dụ baswa;
kélé ọo egube ono bę
Chipfu pfuru iya.

⁹ Chibe ndu Mówabu ñkù;

- kele oo-mecha phelihu
 phefu.
 Mkpükpu lę mkpükpu phe
 a-bükotachaaru
 ochobu.
 O tọ dudu m'onye lanụ eburu
 iya nụ.
 10 Onye a tịrụ onu bẹ ọ bụ;
 mbụ onye gude
 erekede ejeru Chipfu
 ozi!
 A tükwaru onye ono onu,
 bụ onye te egudedu
 ogu-echi iya egbu ochi!
 11 Eshi teke ọ bụ nwata
 bẹ ndu Mówabu
 nokpoepho túsaru ẹhu
 g'ohu-mẹe, dörù l'ite.
 Ophu a wụ-phedu iya
 awụ-phe l'ite;
 kele e teke akpụ-swee
 ndu Mówabu lę ndzụ
 lashia alị ọzo.
 Noo g'o gude ọ nödu
 atsoepho g'oootso.
 Ophu ooshibuhudu
 mkpọ eshibuhu.
 12 Wakwa iphe, Chipfu epfu
 baa:
 O nwenüru-a mbóku,
 abyà nụ, bụ mbóku,
 mu e-ye ndu
 awụ-phe mẹe l'ite.
 Ephe awụfuta iya l'ite ono,
 ọ dörù ono.
 Ephe awụfuta iya l'ite ọbu;
 woru ite ono,
 o shi dù ono tsukposhia.
 13 Noo teke iphere Kemoshi
 e-gude ndu Mówabu;
 egube ono,
 iphere Bételu guderu

- ndu Ízurèlu, bụ iphe,
ephe shi dakobe ono.
- ¹⁴ ?Denu g'unu e-shi sụ l'okpehu
dụ unu;
l'unu bụ ndu dù ike l'ogu?
- ¹⁵ Ndu e-mebyishi Mówabu;
yẹe mkpükpu, nögbaa
ya nụ bẹ nöwaa anqno.
Unwoke phẹ, kachaa
agba mkparawa bẹ¹
ee-gbukọta egbugbu.
Nokwa iphe, oopfu;
mbụ Eze ono,
ephä iya bụ Chipfu;
bya abụru
Okalibe-Kakota-Ike.
- ¹⁶ Teke ndu Mówabu a-la l'iswi
dükwaa tsökere.
Eze iphe-ehuka a-dapfukwa
phẹ egwegwa.
- ¹⁷ Unu jekwa akporu phẹ iphu;
unubẹ ndu unu l'ephe
bukubegbaa!
Mbụ unubẹ ndu maru epha
phẹ.
Unu sụ phẹ-a: '?Denu g'o nwuru
a gbajiru mgboro-eze,
shihuru ike;
teme ọ bụru mgboro,
ama ntümatu-a?"
- ¹⁸ Unubẹ ndu bu lẹ mkpükpu
Dibonu;
unu shinụ lẹ biribiri unu
nyizeta
bya anodù l'alị, dù jakporo
jakporo;
kèle onye emebyi ndu
Mówabu byapfutaru
unu bya egwepyaa
mkpükpu lẹ mkpükpu
unu ono,
a kpışhiru ike ono.

- 19 Unu pfukpodarupho l'aguga
 gbororo gee ngge;
 unubé ndu mkpükpu Arowa!
 Unu jia unwoke, agba oso;
 yęe unwanyi,
 nahuru nü!
 Unu jia phę sụ phę:
 ‘?Bụ gunu meru?’
- 20 Ndu Mówabu bę e meakwaru
 iphe-iphere kpua;
 kele ęphe dakashịhuwaru.
 Unu rwua erwubvu;
 chishia mkpu ike!
 Raa ya arara lę nggele Anonu
 lę Mówabu bę e
 mebyishiwaru!
- 21 Ndu bu lę mbarabata bę ikpe
 dapfuakwaru;
 mbụ ndu Holonu;
 yęe ndu Jiahazu;
 waa ndu Mefahatu;
- 22 dapfu ndu Dibonu;
 yęe ndu Nebo;
 mékpoo ndu
 Bętu-Dibulatayimu;
- 23 dapfu ndu Kiriyatayimu;
 yęe ndu Bętu-Gamulu;
 yęe ndu Bętu-Meyonu;
- 24 dapfu ndu Keriyotu;
 yęe ndu Bozura;
 dapfukota mkpükpu
 lę mkpükpu ndu Mówabu
 l'ophu;
 ndu ophu bu enya mę
 ndu ophu bu ntse.
- 25 Mpu ndu Mówabu bę e
 chikwashịakwaru.
 Teme e chikwoshiwa iya ęka.”
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bü ono.
- 26 “Unu chegharu iya męe ęka;
 kele ọo Chipfu bę o koru

- ókpa l'ishi.
 Gẹ ndu Mówabu watanụ
 ebvuka ẹgbo, ẹphe gboru;
 g'ẹphe aburu iphe,
 ee-gude agba mgbọnu.
- 27 ?Tobudu ndu Ízurelu bę
 unu shi egudeje agba
 mgbọnu?
 ?Bü ẹphe lę ndu-oshi shi
 nödu teke ono töö;
 mekwanuru g'o gude unu
 shi atuje ụka l'ishi
 ekweru iya une
 mę unu -nödu epfu opfu
 éhu iya?
- 28 Unu gwóbechaa mkpükpu
 unu je eburu
 l'agbara-mkpuma;
 unubę ndu Mówabu!
 Unu dęephø gę kparaka,
 bę l'önü ọgba bę
 óokpaje ẹpfune iya!
- 29 Anyi nümakwaru gę Mówabu
 gude ekube onwiya.
 Mbụ l'o kunukaru onwiya;
 témé ọ nödu etsenükä
 etsetse.
 Mbụ l'eku-onwonye ọbu
 mékpoor etsetse iya
 ọbu;
 mékpoor mkpofu-ókpoma
 iya ọbu bę parụ eka.”
- 30 Wakwa iphe, Chipfu epfu
 baa:
 “Mu makwarụ oke éhu-eghu
 iya;
 ọle ọ búkwany ke
 mmanu.
 Témé ekuku, ooku onwiya
 búkwarupho iphe-mmanu.
- 31 Noo g'o gude mu nödu
 erwu erwubvu l'opfu

- ẹhu ndu Mówabu.
 Mbụ l'ọo ndu Mówabu l'ophu
 l'ophu bẹ mu echi
 mkpu iya.
 Ọ bụru ndu mkpükpu
 Kiru-Harësetu bẹ mu agụ
 aphụ phẹ.
- ³² Mu kakwa ara ẹkwa gụbe
 opfu-vayịnu kẹ mkpükpu
 Sibuma eme lẹ kẹ Jiaza.
 I jaru àjàjà jarwuchaa
 k'ophu ẹkali ngu rwuchaaru
 eze-eñaimbu;
 jerwuchaa eze-eñaimbu,
 nọ-kube mkpükpu Jiaza.^a
 Ole e mebyishiwaru iphe,
 bükpoo akpuru ngu.
- ³³ E wofuwari ẹhu-ụtso yee eme
 emereme l'egu oshi-omì
 ndu Mówabu yele
 ali phẹ.
 Mẹe bẹ mu mewaru g'a ba
 kụtajehe l'eka aakuje
 mee.
 Ọphu ọ duedu onye
 anodujekwadu akwa
 evu mẹ a -nodu akụ iya.
 A makwarụ-a l'aanoduje anụ
 olu l'eka ono;
 ole ọ tọ buedu olu onye
 akwa evu.
- ³⁴ Mkpu, ẹphe echi
 ngakotaakwaru.
 E shi lẹ Heshibonu chikota
 mkpu obu;
 je akpaa lẹ Eleyale;
 mékpoo lẹ Jiahazu.
 E shi lẹ Zowa chia ya jasụ
 lẹ Horonayimu;
 waa Egulatu-Shelishiya;

^a 48:32 Qo Eze-eñaimbu Únú bẹ epfu opfu iya l'eka-a.

- noo kële mini
tashihùchaaru je
akpaa lę kę Nimurimu.
- ³⁵ Lalị ndu Mówabu bę mu
e-me g'a gwabuhu iphe
l'enyā eka aagwaje iphe;
mee g'a ta akpojehē
ùnwù-isénsu oku nü
agwa phe."
- Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.
- ³⁶ "Oo ya bụ l'obu mu aphụ
swooswooswoo
agụ aphụ ndu Mówabu
g'onye aphụ ototo;
o nodu agụ aphụ ndu
Kíru-Harésetu g'onye
aphụ ototo; kèle urwu,
ephé ritaru bvùwaru.
- ³⁷ Onyemonye kpùshiwaru ishi.
Onyemonye kpùshia ejí-agba.
Ónyá-mma dükota
onyemonye l'eka.
Onyemonye gbaphukota
uwe-aphụ l'upfu.
- ³⁸ Mbụ l'iphe, ada l'oma
ulo-eli,
nogbaa l'alị ndu
Mówabu;
mę l'edupfu l'edupfu l'ophu
ta adükwa iphe ozo,
gbahaa ụzu-ékwa;
noo kèle mu tsukpòshiwaru
ndu Mówabu g'ite,
adudu onye o dù ree."
- Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.
- ³⁹ "Waa g'a tükashiru phę
nanùnanu!
Waa g'ephe atụ ụzu-ékwa
wọowoowoo!
Waa gę ndu Mówabu gude

- iphere ghaa azu!
 Ndu Mówabu bùakwaa iphe,
 e gude agba mgbònu.
 Mbù l'iphe, bùkpoò ndu
 nò phè ntse bë qonyi
 ishi edzu.”
- ⁴⁰ Wakwa iphe, Chipfu eepfu baa:
 “Lenu! Ugo ephekwa raa
 ephezeta l'ali.
 O woru ñkù iya jashia l'eli ali
 ndu Mówabu.
- ⁴¹ Mkpùkpu, nogbaa ya nü bë
 aa-lwùtachaa.
 L'a natachaa phè ùlo,
 éphe edomije onwophé.
 Lè mbòku ono bë obu ndu
 Ojogu ndu Mówabu
 a-duepho g'obu nwanyi,
 ime eme.
- ⁴² Ndu Mówabu l'ophu bë
 ee-mebyishi
 kèlé éphe koru Chipfu
 òkpa l'ishi.
- ⁴³ N-yemebvù; yée iduma iduma;
 yée ònyà nogbakwa echeru
 unu echeru;
 unubè ndu Mówabu!”
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bù ono.
- ⁴⁴ “Onye nahuru n-yemebvù;
 l'oòdaba l'iduma.
 Onye nyifutaru l'iduma;
 ónyà a-nmata iya.
 Noo kèle oò iphe ono bë
 mu e-gude byapfuta
 Mówabu l'apha,
 aa-nòdu anù iya aphù.”
- Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bù ono.
- ⁴⁵ “Lè mgboru m kpùkpu
 Heshibonu bë ndu
 agba qoso ogu pfuru

nyegenyege.
 Noo kele ọku kpufuru
 lẹ Heshibonu.
 Mbụ l'onwu phuruphuru ọku
 etsu l'ime mkpukpu
 Sihonu.
 O buerupho l'echi ishi bẹ
 otsu ndu Mówabu.
 Mbụ ọkpu-ishi ndu ono,
 shi anoduje aba
 hanyiḥanyi ono.

⁴⁶ Nshio unubé ndu Mówabu!
 Ndu Kemoshi bẹ e
 mebyishiakwari.

Unwu unu nwoke bẹ a
 kpakwaru lẹ ndzụ laa
 alị ọzo.

Teme ụnwada unu phe bürü
 ndu a lwütaru l'ogu laa
 alị ọzo.

⁴⁷ Ole mu e-mechakwaa dophu
 ndu Mówabu azụ l'ọnodu phe
 lẹ mbọku, dù l'iphu.”
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.
 Nokwa g'ikpe, e kperu ndu
 Mówabu jeberu
 bụ onoya.

Ozi ẹhu ndu Amọnụ

49 ¹A bya l'opfu ẹhu ndu Amọnụ; wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu:
 ?Bụ lẹ Izurelu te enwedu
 ụnwegirima unwoke tọo?
 ?To nwedu onye e-ri iphe iya
 tọo?
 ?Denu g'o gude Moleku gbe
 nata alị ndu Gadu;
 ọ bürü okiphe iya?
 ?Denu g'o gude ndibe iya
 bürü lẹ mkpukpu iya
 bẹ ephe bugbaa?
² Qo ya bụ lẹ-a; wakwa iphe,

Chipfu epfu baa:
 Mu e-mechaa mee gę ndu
 mkpükpu Raba,
 no l'ali ndu Amọnu nüma
 mkpu ogu.
 O -rwua mboku ono bę Raba
 a-buru ikpozu;
 teme ụnwu mkpükpu,
 no-pheru iya
 mgburugburu
 etsufukọta l'oku.
 Noo teke ndu Ízurelu a-chifu
 ndu shi chifu phę nü.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu bụ
 ono.

³ Unu túa ụzu-ekwa;
 unubę ndu Heshibonu;
 kélé mkpükpu Eyayi bę
 e mebyishiakwaru!
 Unu chishikwaa mkpu ike;
 unubę ndu bu lę Raba!
 Unu yekwaa uwe-aphụ
 wata ara ékwa.
 Unu ekwoo gburugburu shia
 ọwa-a yęe ọphuu
 l'ime nphenphere igbulọ
 mkpükpu unu ono;
 kélé Molęku bę aa-kpükwa
 lę ndzụ lashịa ali ọzo;
 yęle ndu-uke,
 agwaję iya nü;
 mę ndu-ishı iya.

⁴ ?Denu g'o gude i gude
 nsüda nsüda ngu eku
 onwongu;
 mbụ gübę nwada e gudedu
 ire ngu eka ono;
 mbụ gübę onye kporu obu
 ye l'eku ngu epfu sụ:
 ?Bụ onye sụru mu eme gụnu?
⁵ Lekwa; mu e-mechakwaa
 mee gę ndzụ-agugu

rwuta ngu.
 Ọ kwa Nnajjuphu epfu iya;
 mbụ Chipfu,
 bụ Okalibe-Kakota-Ike.
 Ọ buru ndu oo-shi l'eka
 bụ ndu bupheru ngu
 mgburugburu.
 G'unu hakpoo l'onye l'onye
 bẹ aa-chifu achifu.
 Ophu ọ dudu onye
 a-chị-phuta ndu
 gbalawaru nụ azụ.
 6 “Ole mu e-mechakwaa
 dophu ndu Amọnu azụ
 l'ọnodu phẹ.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.”

Ozi ęhu ndu Edomu

7 A bya l'opfu ęhu ndu Edomu;
 wakwa iphe, oopfu;
 mbụ Chipfu,
 bụ Okalibe-Kakota-Ike:
 “?Mmamiphe ta adukpoedu
 lẹ mkpukpu Temanu
 tọo?
 ?Qkpobe idzu bvụwaru
 l'eka ndu maru eye
 ọnụ l'opfu tọo?
 Mmamiphe phẹ ?o rehuwaru
 erehu tọo?
 8 Unubẹ ndu bu lẹ Dedanu;
 unu ghakọbe gbalaa!
 Unu gbaba je edomia
 onwunu l'ime ęka dụ
 omilomi;
 kẹle mu gudekwa ọla-l'iswi
 abyapfuta oshilokpa
 Iso
 lẹ teke mu abya iya anụ
 aphụ-a.
 9 Ọ -buru lẹ ndu awọ akpuru

vayınu byapfutaru
 ngu;
 ?ephə ta awo-phodojedu
 nwophu dū
 nwolemole?

Ndu-oshi -bya ibe ngu
 l'enyashi;
 ?to buedupho iphe,
 mkpa iya duru phē bē
 əphe e-wota kpoloko?

¹⁰ Obenu l'oshilokpa Iso bē
 mu gbabewaru oto.

Eka ono, əphe edomi edomi
 ono bē mu kpuhawaru
 ghebe ənu;
 k'ophu əphe tee
 domiktaedu onwophē.

Unwegirima phē;
 mēkpoo abubu phē;
 mēkpoo obutobu phē;
 lakotaru l'iswi;
 tēme əphebedua
 chihukwapho.

¹¹ Pakwaru ụnwu ogbee unu
 haa;
 kele mu e-me-a g'ephē
 nođu ndzu!
 G'ünwanyi unu, ji phē
 nwuhuwaru chīru
 upfu kwēe l'ehu mu!"

¹² Wakwa iphe, Chipfu epfu baa: "O -būru lē ndu agbaduru k'angū iphe, shi l'okoro ono anguchaa iphe, shi iya nū; ?bu gunu a-kpa g'a haa unu g'a ta nū unu aphū? A taa hakwa unu g'a ta nū unu aphū. Unu ngufutajekwa iphe, shi l'okoro ono; ¹³ kele-a; wakwa iphe, Chipfu epfu baa: Mu gudeakwa onwomu ria angū sū lē mkpukpu Bozura e-mechaa būru ikpozu; bya abūru iphe, aakpo-yiru ukuvu. Mbū l'oo-būru ochobu; bya abūru iphe, eephū l'iphu. Tēme iphe, bu mkpukpu əzo, nōkota l'alī ndu Edomu a-būkotaru ikpozu jasū l'ojejoje."

¹⁴ Mu numakwaru ozi,
 Chipfu ziru.
 Onye-ozi bē e ziru g'ephē
 jepfu əhamoha sū

- phę-a:
 “Unu dzuköbekwa onwunu
 bya etsoo phę ogu!
 Unu gbalihukwa jeshia ogu!”
- ¹⁵ Kele-a; lekwa; mu mewaru;
 i ha nwanshịjị l'echilabọ
 oħamoha;
 ophu ɔ dudu iphe,
 ndiphe gübəru ngu.
- ¹⁶ O kwa ebvu, i shi eyeje ndu
 ożo; yęe eku-onwonye,
 nō ngu l'obu ono
 dephuru ngu;
 mbụ gübę onye ono,
 bu l'ime agbara-mkpuma
 ono;
 onye bu l'eka úbvú kakota
 l'eli.
 O to dükwa m'obeta i je
 akpaa epfune ngu
 l'ephekerephe
 ephekerephe gę k'ugo;
 bę mu e-shikwa l'eka ono
 mekota ngu l'i daa.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.
- ¹⁷ Ndu Edomu e-mechaa bürü
 iphe,
 aakpo-yiru ukuvu.
 Iphe, bükpo ndu ghataru
 phę nü bę ishi anyi
 ędzu.
 Ephe egude iya gbaahaa
 mgbonu; ɔ bürü iphe,
 a-kpa iya nü bụ eze
 iphe-ęhuka ono,
 a-dapfu phę nü ono.
- ¹⁸ Oo egube ono, e mebyishiru
 mkpükpu Sodomu yęe
 Gomóra ono;
 bya emebyishia mkpükpu
 lę mkpükpu,

nogbaa phę lę mgboru ono;
 nokwa g'ọ tọ dudu onye
 e-bu l'alị ndu Edomu;
 ọphu ọ dudu onye e-me
 iya unuphu.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.

¹⁹ “Lekwa-a! Ọ kwa g'oduma
 shi l'oswa,
 nọ laguga ẹnyimu Jiódanu
 kwofuta;
 bya adapfu aturu,
 dörü l'odu aturu,
 nri dù shii bùkwapho
 gę mu e-kwo
 gburumu je achịfụ
 ndu Edomu l'alị iya
 l'otulupfu.

?Bụ onye bę mu hotaru g'o
 bürü onye mu a-tụ eka
 g'o mee iphe ono?
 ?Bụ onye dù gę mu dù?
 ?Bụ onye sụru mu eku ikpe?
 ?Bụ onye bụ onye eche aturu,
 a-dụ ike pfürü gę mu
 l'iya mee?”

²⁰ Ọ ya bụ lę-a; unu nümakwa
 idzu,
 Chipfu chíru lę ya e-me
 ndu Edomu; mbụ iphe,
 ọ chíru lę ya e-me ndu
 bu lę mkpükpu Temanu.
 Ọ tọ dukwa iphe, a-kpɔshi
 g'a ta kpüta ụnwụ
 aturu iya mę ụnwụ
 eghu iya kpüfu;
 ndzụ erwuta ndu ọphu
 phoduru nụ.

²¹ Ọda, oo-da teke ẹphe a-da
 bę a-nmayichaa mgboko
 anmayi.

L'a nodu lę mgboru

Eze-enyimu Uswe-uswe
 nümachaa olu-ékwa
 phę.
 22 Lenu! Ugo ephekwa raa
 ephezeta l'ali.
 O woru ñkù iya jashia l'eli
 m kpükpu Bozura.
 Lę mboku ono bę obu ndu
 Ojogu ndu Edomu
 a-duepho g'obu nwanyị,
 ime eme.

Ozi ęhu Damasukosu

- 23 A -bya l'opfu ęhu ndu
 Damasukosu;
 “Ndu Hamatu yee ndu Apadu
 bę e kpuakwaru iphu
 lę ntụ;
 noo kele ęphe nümawaru
 ejø nzi.
 Meji tøfuwaru phę.
 Okpoma aphụwaa phę
 gbudugbudu
 g'eze-enyimu,
 a swongaru aswongra.
 24 Ndu Damasukosu bę ęka
 tylwahuru.
 Ęphe dakobækwaru
 agbalawa agbala.
 Meji tøfuakwaru phę atofu.
 Ejø iphe-ęhuka gudeshiwa
 phę gę nwanyị,
 ime eme.
 25 ?Denu g'o gude ophu a
 gwobeduru m kpükpu
 ono,
 a maru amaru ono?
 Mbụ m kpükpu ono,
 tübaru mu l'ęnya ono?
 26 Oo ya bụ le-a; ụnwokoroby
 phę a-nodu ada poopoo
 l'oma gbororo.

Ndu Ojogu phe l'ophu be
 ee-megbushibébe
 mbóku ono.

Nokwa iphe, Chipfu,
 bụ
 Okalibe-Kakota-Ike
 eepfu bụ ono.

²⁷ Mu a-tụ ọku l'igbulọ
 Damasukosu;
 l'ootsukota iphe, bụ ụlo,
 Benu-Hadadu kpuru
 kpushia ike.”

Ozi ẹhu Keda yẹe Hazo

²⁸ A -bya l'opfu ẹhu ndu Keda yẹe ali-eze ndu Hazo, bụ ophu Nebuka-dineza, bụ eze ndu Bábilonu lwu-kperu; wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike:

“Unu zelihu ts oo ndu Keda
 ọgu!

Unu mebyishia ndu shi
 ụzo ẹnyanwu-awawa!

²⁹ Ụlo phe, bụ ụlo ọphu e meru
 l'ekwa;
 yẹe eghu yẹe aturu phe be
 aa-tuko rwuta.

L'aachi ta ekwa phe;
 yee iphemiphe,
 ẹphe nweru enweru;
 mèkpoò ịnya-kamelu
 phe.

Ndiphe echí mkpu ekpu
 phe sụ phe:

‘Nggiri nökwa l'uzo
 l'ekameka.’”

³⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu
 baa:

“Unu gbalakwaa agbala;
 unu gbamihukwa
 agbamihu!

Unu jekwa
 anodugbaa l'ogba,
 dù omilomi;

unubẹ ndu bu lẹ Hazo.
 Noo kẹle Nebukadineza,
 bụ eze ndu Babilonu
 chịakwaru idzu unu
 k'ejị;
 bya epfubuwaa iphe,
 oo-me unu.”

³¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
 “Unu zelihu tsoo ọha,
 tüsaru ẹhu ọgu, bụ ọha,
 bụ ọphu adụdu onye
 ẹphe atsụ ebvu;
 mbụ ọha,
 ete nwedu ọguzo;
 ọphu ọ kpọbeduru
 mgborígwè;
 teme ndibe iya
 buerupho
 nóduru onwophe.

³² İnya-kamēlu phẹ bẹ³²
 aa-kwachaa l'okwata.
 L'e rwutakwapho ikpoto eswi
 phẹ l'ogu.
 Iphe, bụ ndu bugba l'ọha,
 dù enya bẹ mu e-wojeruro
 tükaa lẹ pherephere.
 Mu eshi l'uzo m'uzo mee
 g'oke iphe-ẹhuka
 dapfu phẹ.
 Nokwa iphe, Chipfu eepfu
 bụ ono.

³³ Mkpükpu Hazo l'e-mechaa
 bürü ẹka nkuta-oswa
 a-dojeru;
 kele oo-bürü ochobu
 jasụ l'ojejoje.
 Ọ tọ dùdu onye byaru eburu
 l'eka ono.
 Mbụ l'ọ tọ dùdu nwoke,
 byaru akwabaa ya
 unuphu buru.”

Ozi ęhu ndu Elamu

³⁴ Wakwa Opfu Chipfu, bụ ọphu rwuru Jieremaya onye mpfuchiru nchi l'opfu ęhu ndu Elamu. Teke ọ nümaru iya bụ lę ntsolohu teke Zedekaya wataru aburu eze ndu Jiuda.

³⁵ Wakwa iphe, oofpu; mbụ Chipfu,
 bụ Okalibe-Kakota-Ike:
Lekwa; mu a-gabajikwa apfụ
 ndu Elamu,
 bụ iya bụ ęka ike phę
 kpajiru.

³⁶ Iphe, mu e-me g'o dapfu
 ndu Elamu bụ uzi
 pherephere ẹno,
 shigbaa lę mgburęku
 akpaminigwe uzi ẹno.

Mu a-tükpa phę;
 ephé edzuru
 pherephere uzi ẹno.
Ophu ọ dukpodaa ọha,
 nonyu bụ ęka ndu
 Elamu ataa gbachadaa
 oso ọgu laa.

³⁷ Mu a-tükashi ndu Elamu
 nanunananu l'iphu ndu
 ohogu phę;
 mbụ l'iphu ndu achọ
 ndzụ phę.

Mu e-me g'ejo-iphe dapfu
 phę;
 mbụ lę mu a-tü-koshi
 phę oke ęhu-eghu mu.

Ọ kwa Chipfu epfu iya.
Mu e-me g'e gude ogu-echi
 achi phę
 jasụ teke mu e-me g'ephe
 ta aduhe.

³⁸ Ęka mu e-je ebvube aba-eze
 mu bụ l'alị ndu Elamu.
Mu emebyishia onye eze phę;
 yęe ndu-ishı phę.
Ọ kwa Chipfu epfu iya.

³⁹ “Ole mu e-mechakwaa
dophu ndu Elamu azụ
l'ọnodu phẹ l'atatiphu.
Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.”

Ozi ęhu ndu Babilonu

50 ¹Wakwa opfu, Chipfu pfuru; o gbẹ l'eka Jieremaya, bụ onye
mpfuchiru pfua l'opfu ęhu ndu Babilonu; yee alị phe.

² “Unu raa ya arara radzuru
iya ọhamoha g'a
nụma-dzuru!
Unu palia ékwa-ohubama raa
ya g'a nụma-dzuru!
Unu ba adukwa iphe,
unu a-ha l'azụ.
Ọchia iphe, unu a-nodu epfu
bụ-a:
'Ndu Babilonu bẹ a kpükwaru
lẹ ndzụ.
Balụ bẹ e mekwarụ
iphe-iphere.
Teme Maruduku bẹ
ndzụ-agugu gudewaru.
Ntekpe phẹ bẹ e mekwarụ
iphe-iphere.
Teme e mee; ndzụ-agugu
rwuta iphemiphe ono,
a kpuru akpükpu ono.”

³ Ọha, shi l'isheli gbeshiru g'o
tsoo phẹ ọgu.
Oo-me alị phẹ g'o bürü
ochobu.
Ọphu o dudu onye byaru
ebubaaru eburu l'ime
iya;
nemadzụ mękpoo anụ
a-tüko shi iya gbalaa.”

⁴ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:
“O -rwua mbọku ono bẹ ndu
Ízurelu yee ndu Jiuda

- a-tugbabekwa
gude ẹnya-mini je
achọọ Chipfu,
bụ Chileke phẹ.
- ⁵ Ephe a-jị aji ụzo, e shi eje
úbvú Zayonu
woru iphu ghaa l'uzo ibiya
ono epfugbaa sụ:
- Unu bya; g'anyi lẹ Chipfu
tugba bụru nanụ
l'ogbandzu ojejoje,
a ta abyadụ azoha azoha!
- ⁶ Ndibe mu bụ atụru,
tuphahụru etuphahụ.
Ọ bụru ndu eche phẹ nụ
dusweru phẹ ụzo;
bya emee phẹ;
ephe tsoru ọma úbvú
aghaphe.
- Ephe tsoru úbvú úbvú yele
òbvù òbvù aghaphe;
bya azohaa eka ephe
anoduje atụta unme.
- ⁷ Iphe, bükpo ndu hụmaru
phẹ nụ vuru phẹ
kpatakpatia.
- Ndu ohogu phẹ sụ: ‘Ikpe ta
nmakwaru anyi;
kele ephe mesweru Chipfu,
bụ ọkpobe onye-nche
phẹ; mbụ Chipfu,
bụ onye nna phẹ oche
kpotoru obu yero.’
- ⁸ Unu gbafukwa lẹ Babilonu!
Unu lufukpoephō l'alị ndu
Babilonu alifu ophu!
Unu duepho gẹ mkpi,
a chishiru dobe l'iphu
ikpoto eghu yẹe atụru!
- ⁹ Noo kele-a; lekwa-a;
mu e-jekwa akpalia
ikpoto ọha, parụ ẹka;

- gude byapfuta Babilonu
ogu.
- Ọ bụru eka mu e-me g'ephe
shi bya bụ l'uzo isheli.
- Ephe abya edokaa onwophe
kwaberu iya.
- Ọ bụru eka ono bẹ ephe e-shi
bya alwuta iya.
- Onu-apfụ phẹ a-dụ gẹ kẹ ndu
maru agba apfụ,
bụ ophu abujeru: ọ -gufu;
ọ tọo gbaduru eka
alwa.
- 10** Ọo ya bụ le ndu Babilonu bẹ¹
aa-kwa l'okwata.
Ndu a-kwa iya okwata ọbu
bẹ e-rijikpoo ẹpho.”
Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.
- 11** A makwarụ-a l'unu ete ęswa;
ęhu nodu atsọ unu;
mbụ unubẹ ndu ono,
vükaru okiphe mu ono.
A makwarụ-a l'unu azo kitimu
kitimu gẹ nwada eswi,
azoshi ereshi;
teme unu nodu egbu órà
g'okee ịnya.
- 12** Ole iphere e-mechaa mee
ne unu.
Mbụ l'onye ono, tsuru ime
unu ono bẹ ee-kpu iphu
le ntụ.
Oo-mecha bụru iya bẹ ẹnya
a-kacha alwalwa
l'ohamoha.
Mbụ l'ọ-o-bụru echięgu;
yee mgbegu ali-ọkpónku;
waa ali-evevee.
- 13** Eshinu ęhu eghu mube
Chipfu eghu bẹ e tee
bubaędu iya ebubu.

Ọchia l'aa-togbo iya l'ọo-bụru
okorobo ochobu.

Iphe, bùkpoo ndu ghataru ali
ndu Bábilònú ono bẹ¹⁴
ọo-nyị ishi edzu;
ephe egude iya gbaahaa
mgbonu.

Ọ bụru iphe, a-kpa iya
nụ bụ iphe ono,
e mekagbaaru iya ono.

14 Unu dokaa onwunu l'ophere
l'ophere no-phee
ndu Bábilònú
mgburugburu;
mbụ unubẹ ndu agbajẹ
apfụ g'unu hakpọ!

Unu gbajẹ phẹ iya!

Unu ba adukwa ọnụ-apfụ unu
ophu unu a-gbaphodo
mẹ nanụ;
noo kélé ọo Chipfu bẹ¹⁵
ephe meru iphe-eji!

15 Unu chi mkpu-ogu kpu iya
eka ẹbo ẹbo!

Ike bvụwaru iya; mkgpoli,
ọ turu k'ogu ọbu
dakotawaru!

E nwukposhiwa igbulọ,
no-pheru iya
mgburugburu.

Eshinu iphe-a bụ emelata bẹ¹⁶
Chipfu emelata;
unu melata iya iphe,
o shi emeje!

Unu mee ya iphe,
o shi emeje ndu ozo!

16 Unu mee gẹ ndu akọ opfu
chịihu lẹ Bábilònú.

Ndu egbuje ereshi;
ephe l'iphe,
ephe gude egbu ereshi
l'okpa-ji achịhukwapho.

Ndu ɔhogu phē e-gude
 ogu-echi mee;
 onyenonu aghaa iphu
 gbapfushia ndibe phē;
 mbu l'onyemonye a-gbala
 lapfushia ndu alị iya.

17 “Ízurèlu bùakwaa aturu,
 a chikashiru achikashi.
 O bùru oduma chikashiru iya.
 Ké mbu, vuru iya kpatakpatra
 bù eze ndu Asiriya.
 Onye ikpazu, tapyashiru
 ɔkpu iya bùru Nebukadineza,
 bù eze ndu Babilonu.”

18 Oo ya bù le-a; wakwa iphe, oopfu; mbu Chipfu, bù Okalibe-Kakota-Ike; bya abùru Chileke kẹ ndu Ízurèlu:

O sùru-a: “Mu a-nùkwa eze
 ndu Babilonu aphu;
 yee ndu alị iya l'ophu;
 ẹgube ono,
 mu nṣru eze ndu
 Asiriya aphu ono.

19 Obenu lẹ ndu Ízurèlu bẹ mu
 e-duphuta azu l'èka ẹphe
 shi buru.

Ẹphe abyakwa anodu l'úbvú
 Kamelu;
 yee alị Beshanu riaha
 nri ozo.

Ẹphe anodu l'úbvú úbvú
 Ifuremu;
 yele alị Giladu riaha nri;
 rijaha ẹpho.

20 Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
 O -rwua mbòku ono;
 lẹ teke ono gedegede
 bẹ aa-vòkpoo g'a
 maru ẹka ikpe nmaru
 Ízurèlu;
 ole ọ to dudu ọphu
 aa-cho-vu.

Lavòo iphe-eji Jiuda nta vòo

- imo;
 ọ to dudu iphe, aa-vọta.
 Noo kele nwa ndu ono,
 mu meru g'ephe phodu
 ono bẹ mu a-guru nvụ.”
- ²¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu
 baa:
 “Unu tsoo ndu ali Meratayimu
 ọgu;
 yee ndu bu l'alị Pekodu!
 Unu chia phẹ oso;
 gbua phẹ ebugbugu;
 mee phẹ g'ephe bvueberu
 mu rengurengu!
 Unu mekota iphemiphe,
 mu sru g'unu mee!
- ²² Ephu-ọgu aphụakwa l'alị ono;
 mbụ ephu ọla-l'iswi,
 parụ ẹka apaa.
- ²³ Waa g'ongu ndu mgboko
 l'ophu gbajishihuru
 tukaa nanụnanu!
 Waa ge Babilonu byawaru
 bya aburu ochobu
 l'echilabọ ọhamoha!
- ²⁴ Mu gbaberu ngu ónyà gube
 Babilonu.
 I bya amaru; i dalahụwa iya.
 A hụma ngu gude ngu;
 kele ọo Chipfu bẹ iitsopfu.
- ²⁵ Chipfu guhaakwaru ụlo-eku
 iya ghebe ọnụ;
 bya atuko ngwogu k'oke
 ẹhu-eghu iya chishia;
 kele Nnajịuphu, bụ Chipfu;
 bya aburu
 Okalibe-Kakota-Ike;
 nwekwarụ iphe,
 ọobyia ememe l'alị ndu
 Babilonu.
- ²⁶ Unu shikwa l'ekameka bya
 etsoo ya opfu!

Unu g̃uhashia Ọba-eku iya
ghebechaa ọnụ!

Unu rwuköbe iya k̃ube l'ikpo
l'ikpo g̃eka a k̃uberu
ereshi.

Unu mee ya g̃o bṽueberu mu
rengurengu
g̃o t̃o d̃ukwa onye
a-phoduru iya ñu!

27 Unu t̃uko oke-eswi iya
gbushichaa!

G'a chikotaru ph̃e je l'eka
ee-gbushi ph̃e!
Nshio ph̃e; k̃ele eswe nke ph̃e
rwuakwaru;
mb̃u eswe mb̃oku,
aa-ñu ph̃e aph̃u.

28 Unu ngabékpodapho nchi
ñuma olu ndu agba
qso ogu,
b̃u ndu shi l'alí ndu
Bábilonu nah̃u agba
ala Zayonu eje epfu l̃e Chipfu,
b̃u Chileke anyi gwatawaru
ugwo iphe;
mb̃u ugwo iphe,
e meru eze-ulø iya.

29 Mee g̃e ndu ogba-apf̃u dzuköbe
tsoo Bábilonu opfu;
mb̃u iphe, b̃ukpoo
ndu maru ese ụta k̃ikiki!

Unu kp̃obe ụlo-ekwa unu
no-phee ya mgburugburu!
G̃o t̃o d̃ukwa m̃e onye lanu,
a-nah̃u ñu!

Unu pf̃ua ya ugwo iphe,
o meru!

Unu mee ya iphe,
o meru ndu ozo;
k̃ele qo Chipfu b̃e o koru
okpa l'ishi;
mb̃u Onye ns̃o k̃e ndu Ízurelu.

³⁰ Qo ya bụ le-a; ụnwokorobya
phē a-nodu ada p̄oopoo
l'oma gbororo.

Ndu Ojogu phē l'ophu bē
ee-megbushibēbe
mboku ono.
Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.”

³¹ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
“Lekwa; mu bùakwaa ọgu
dürü ngu;
gube nwophu eku onwongu;
noo kèle eswe nke ngu
rwwarau;
mbụ teke aa-nụ ngu
aphụ.

³² Onye eku onwiya bē ụpfu
a-dụ l'okpa l'ọ daa.
Ophu o dudu onye a-pali iya
nụ.
Mu e-ye ọku lę mkpukpu lę
mkpukpu iya, bụ ọku,
e-tsu tsua iphemiphe,
nọ iya mgburugburu.”

³³ Wakwa iphe, oopfu;
mbụ Chipfu,
bụ Okalibe-Kakota-Ike:
“Ndu Ízurelu bē eemekwa
ewere;
nokwapho g'eeme
ndu Jiuda.
Ndu kpuru phē lę ndzụ
gudeshia phē ike.
Ophu ẹphe ekwedu g'ephe
laa.

³⁴ Obenu l'onye agbafutaje phē
nụ bē ike dụ.
Iphe, ọzoa bụ Chipfu,
bụ Okalibe-Kakota-Ike.
Ọo-byakpoo ẹhuka ẹhuka bya
phē agbaru ọdzori;
k'ophu oo-me g'a tutaaha

- unme l'ali phe;
 mekwanaa ge ndu ophu bu
 l'ali ndu Babilonu ta
 tutajehe unme atuta.”
- ³⁵ Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
 “Ogu-echi a-buru ogu dudu
 ndu Babilonu!
 Mbụ l'ọqo-buru ogu dudu ndu
 bu le Babilonu;
 me ndu-ishu iya;
 yee ndibe iya,
 bu ndu maru iphe!
- ³⁶ Ogu-echi a-buru ogu dudu
 ndu mpfuchiru
 iya epfu iphe,
 mu epfuduru ono;
 k'ophu ẹphe a-bukotaru ndu
 eme eswe.
 Ogu-echi a-buru ogu dudu
 ndu ojogu iya;
 k'ophu ndzụ-agugu e-rwuta
 phę okpobe erwuta.
- ³⁷ Ogu-echi a-buru ogu dudu
 inya iya;
 yee ugbo-inya iya;
 yee iphe,
 bukpoo ndu Ojogu,
 byaru abyabya,
 no iya l'ime;
 k'ophu g'ephe ha
 a-bukotaerupho
 ụnwanyi.
 Mbụ-a; ogu-echi a-buru ogu
 dudu ụlo-eku iya;
 k'ophu aa-kwakota iphe
 iya l'okwata.
- ³⁸ Okpomokwu a-byapfuta mini,
 du iya nụ;
 k'ophu oo-tukoephoh
 tashihuchaa.
 Noo kele o bu ali,
 aagwo obvu.

Ọbvụ ono-a bẹ ndzụ-agugu
e-mechaa gbagħħaa
ipħu.

³⁹ Qo ya bụ l'iphe, e-mechaa
buru l'eka ono
a-burū anu-egbudu yele
achi-anmabu.

Teme o bükwarupho l'eka
ono bẹ mgbashị-ujiku
e-buru.

Ophu a byadu ebubaaru
iya eburu.

Mbụ l'e tee bubaqedu iya;
e -shi l'ogbo sweru ogbo.

⁴⁰ Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

O kwa egube ono,
Chileke mebyishiru
Sodomu yee Gomóra;
yee mkpukpu,
no-pheru iya
mgburugburu ono
bụ g'o tọ dudu onye byaru
eburu l'ime iya;
ophu o dudu nwoke,
byaru akwa iya unuphu
buru.

⁴¹ Unu lenu! O nweru ndu

Ojogu,
shi l'uzo isheli abya.

Mbụ l'o oha, paru eka apaa;
bya aburū eze ndu du
igwerigwe bẹ e
jeru akpalia;
ephe shi l'eka igwe
beru ali beru eje abya.

⁴² Iphe, e gude kwa phę
ngwogu buru apfụ
yee arwa.

Ephe du njo; teme ophu ephe
aphuduru nemadzụ
obu-imemini.

Ephe anoduje aphụ g'eniyimu,
 aphụ gbudugbudu
 l'eka ẹphe agba l'eli ịnya
 phę eje abyा.

Ephe dokaru onwophe ge
 ndu keru ogu
 abyapfuta gube nwada
 Babilonu!

⁴³ Eze ndu Babilonu nümawaru
 akó phę; eka kuda iya.
 Ndzu-agugu gude iya;
 iphe meahaa ya ehuka
 gę nwanyi, ime eme.

⁴⁴ Lekwa-a! O kwa g'oduma
 shi l'oswa,
 no l'aguga eniyimu Jiódanu
 kwofuta;
 bya adapfu aturu,
 doru l'odu aturu,
 nri dę shii bükwapho
 gę mu e-kwo
 gburumu je achifu
 ndu Babilonu l'alı iya
 l'otulupfu.

?Bụ onye bę mu hotaru g'o
 bürü onye mu a-tụ
 eka g'o mee iphe ono?
 ?Bụ onye dę gę mu dę?
 ?Bụ onye sụru mu eku ikpe?
 ?Bụ onye bụ onye eche aturu,
 a-dę ike pfuru gę mu
 l'iya mee?

⁴⁵ Oo ya bụ lę-a; unu nümakwa
 iphe,
 Chipfu chíru lę ya e-me
 Babilonu; mbụ iphe,
 ọ chíru lę ya e-me alı
 ndu Kaludiya.

O tọ dudu iphe, a-kpɔshi g'a
 ta kpüta ụnwu aturu iya
 mę ụnwu eghu iya
 kpüfu.

Ndu ọphu phoduru nü bẹ¹
ndzụ e-rwuta.

⁴⁶ Teke aa-lwüta Babilonu bẹ²
oo-da too;
k'ophu oo-nmayichaa
mgboko anmayi.

Ohamoha anumaa-dzuchaaru
olu-ekwa phe.”

51 ¹Wakwa iphe, Chipfu epfu baa:
“Unu lekwa; mu a-kpali
onye mmebyi
g'o bụru ogu dürü ndu
Babilonu;
mbụ ndu bu l'alị, aza ‘obu
ndu wü-lihuru etso
mu opfu’.

² Mu e-zì ndu ọhozo g'ephe je
etsoo ndu Babilonu ogu;
g'ephe je aphuchaa phe
aphucha;
mee alị phe adabyiru
iphoro.

Ephe a-nodu abya iya ogu
eka ẹbo ẹbo mẹ
o -rwuepho mboku ono,
ee-mebyishi phe ono.

³ G'onye agbaję apfụ te setakwa
ụta iya k'agbagba;
ophu ọ kwakwa onwiya
ngwogu.

Unu ta aphukwaru
ụnwokorobyia phe
obu-imemini.

Unu mee ndu ojogu phe
g'ephe bvueberu mu
rengurengu.

⁴ Aa-nodu egbushi phe;
ephe ada gbiigbii l'alị
ndu Babilonu.

Mbụ l'aa-nodu emeka
phe iphe ọkpobe
emeka l'agugua gbororo.

- ⁵ A makwaru-a l'alị ndu
 Ízurelu ẹphe lẹ ndu
 Jiuda l'ophu bụ iphe,
 jiru iya nụ bụ
 ikpe-anmanma,
 nmarụ phe l'iphu Onye Nso
 kę Ízurelu.
 Ole Chileke phe, bụ Chipfu
 bya abụru
 Okalibe-Kakota-Ike
 teke agbadokwa phe.
- ⁶ Unu gbaa oso shi l'alị ndu
 Babilonu gbalaa!
 Gonyenonu dzọo onwiya
 ndzụ!
 Ge be mebyishikwa unu opfu
 l'ephe meru iphe-eji;
 noo kẹle o rwuakwaru
 teke Chipfu e-melata;
 mbụ teke oo-pfụ phe ụgwo,
 gbaru phe nụ.
- ⁷ Babilonu shi bürü okoro,
 e meru lẹ mkpola-ododo
 l'eka Chipfu.
 O gude iya mee mée tsuahaa
 ndu mgboko l'ophu.
 Ohamoha nguru mee,
 shi l'okoro ono.
 O ya meru g'o gude ephe
 meahaas ọbvu ọbvu
 nta-a.
- ⁸ Babilonu dawarụ l'otulupfu
 tsukpoṣhihu.
 Unu rashia ekwa iya ike!
 Unu kpatakwaru iya
 ọbvu-etete g'o mebe l'eka
 iphe eme iya ehuka.
 ?A maru l'oo-shi nno bürü
 iya ewekorohu?
- ⁹ Anyi gege emetakwa
 Babilonu iphe,
 eme iya nụ;

ole o to nwehqedu
ewekorohu.

G'anyi parụ iya haa
g'onyenonu lashia
ali iya; kèle ikpe,
nmarụ iya nụ rwuwaru
akpaminigwe;
mbụ l'o ha epherekerephe
g'eka urwukpu no.'

¹⁰ 'Chipfu meakwaru;
anyi bụru ndu
pfuberekoto ọzo!
Unu bya g'anyi je l'úbvú
Zayonu je akọo iphe,
Chipfu,
bụ Chileke anyi meru!'

¹¹ Unu rwachaa ọnu apfụ unu
arwacha!
Unu achị-lia iphe,
unu egudeje egbobuta
onwunu!
Chipfu kpaliakwaru ndu eze
ndu Midiya;
noo kèle iphe,
o tuberu bụ g'o mebyia
ali ndu Babilonu.

Chipfu a-gwata ụgwo iphe;
ụgwo iphe,
e meru eze-ulo iya.

¹² Unu palia ékwa-ohubama
gude goshi l'ogu dürü
igbuló mkpükpu Babilonu!
Unu cheshi nche ike!
Mbụ-a unu mee gę ndu nche
nödu lę nche!
Unu eje l'egbudu je edokaa
ndu mpya-ogu;
kèle Chipfu e-mekwa iphe,
o tuberu; mbụ iphe,
o chí-buhuhawaru lę ya
e-me ndu bu lę Babilonu.
¹³ Unubę ndu bu l'aguga

- enyimu;
 tème unu nweru ẹku shii;
 ndzụ unu bvuakwaru!
 Mbụ l'eba-oghu ndzụ unu
 gbabuhuakwaru!
- ¹⁴ Chipfu, bụ
 Okalibe-Kakota-Ike
 gudeakwa onwiya
 ria angụ sụ lẹ ya
 a-chịrụ nemadzụ ye lẹ
 mkpükpu ono;
 ẹphe eji iya kpimu;
 sweta iya g'eka igube
 swetaru.
- Teme ẹphe atụa okoo
 kpuua unu.
- ¹⁵ Oo ọkpehu iya bẹ o gude
 mee mgboko.
 O bụru mmamiphe iya bẹ o
 gude mee mgboko;
 ọ nguru anguru;
 bya egude nkwamẹnya iya
 phushi akpaminigwe.
- ¹⁶ O -mee; igwe raa órà; mini,
 no l'imigwe aphụa
 gbudugbudu.
 O nođu emeje g'urwukpu shi
 l'eka igwe beru soro
 sofuta.
 Teke o meru; igwe nođu edze
 mini l'ođotukwapho
 egbigwe.
 Teme ọ nođu eshije l'ulo
 ẹku iya kpofuta
 pherephere.
- ¹⁷ Nemadzụ l'ophu te enwedu
 egomunggo.
 Teme ophu ọ dudu iphe,
 ọ maru.
 Iphere gudekota iphe,
 bükpoo ndu akpụ ụzu;
 ọ bụru ntékpe,

- ẹphe kpúshiru meru
phe iya;
kele ntékpe phe ọbu
bùkota uglify.
- O to dúdu ọphu atú unme.
- ¹⁸ Ephe bùkota iphe-mmanu;
iphe,
e gude agba mgbònu.
- O -rwuépho teke aa-nú phe
aphù; ẹphe alaa l'iyi.
- ¹⁹ Onye ono, bù okiphe oshilokpa
Jiékopu ono ta adùkwa
ge ndu k'ono;
kele ọ ya bù onye
meru iphemiphe;
mechakpoo ọkpa-ipfu ono,
bù okiphe iya ono.
- Onye ono be ẹpha iya
bù Chipfu,
bù Okalibe-Kakota-Ike.
- ²⁰ O kwa ngu bù ogbunku,
mu gude alwù ọgu.
- O bù ngu be mu egudeje
chikaa ọha l'ophu.
- O bùru ngu be mu egudeje
mebyia ali-eze l'ophu.
- ²¹ O bù ngu be mu egudeje
chikaa ịnya;
yee ndu nó phe l'eli.
- Mu nódu egudeje ngu chikaa
ugbo-ịnya;
yee ndu agba iya nú.
- ²² O bù ngu be mu egudeje
chikaa nwoke yee
nwanyi.
- O bùru ngu be mu egudeje
chikaa ndu bù ogeranya;
yee ndu bù okorobya.
- O bùru ngu be mu egudeje
chikaa nwoke ọgbaga;
yee nwanyi ọgbaga.
- ²³ O bùru ngu be mu egudeje

chikaa onye eche aturu;
yee aturu iya.

O buru ngu be mu egudeje
chikaa onye akø opfu;
yee eswi, o gude akø iya.
O buru ngu be mu egudeje
chikaa ndu achì ọha;
yee ndu-ishi.

24 “Teme; ozo bu le mu a-noduepho unu l'iphu pfua Bábilonu; yee iphe,
bùkpoo ndu bukota l'alì ndu Bábilonu l'ophu ụgwuo iphe, ẹphe meru l'úbvú
Zayonu.” Nokwa iphe, Chipfu eepfu bu onoya.

25 Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

“Lekwa; mu bùkwa ọgu dñru
ngu;
gùbe úbvú ono,
anòduje emebyishi
emebyishi ono;
mbù unubè ndu ono,
mebyishikotaru eliphe
l'ophu ono.

Mu a-machíru ngu eka
l'qoburu ọgu dñru ngu.
Mu eshi le mkpakpa-önü úbvú
phùa ngu phùzeta l'alì;
mee ngu l'ijiburu úbvú,
a kporu ọku.

26 Ophu ọ dñdu mkpuma
aa-kwata l'ehu ngu
k'eme mkpuma,
gude ulo.
Ophu ọ dñkwapho mkpuma,
shi iya nñ,
e gude atu ọkpa-ulo.

Noo kele ji-dabyiru buru
okorobo-egu jasù
l'ojejoje.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bu ono.

27 Unu palia ekwa-ohubama
l'alì ono!
Unu gbua opu tsoru ọhamoha!

- Unu dozia Ọhamoha g'ephe
tsoo ya ọgu.
- Unu eje ekua ndu ali-eze,
nonyu g'ephe tsoo ya ọgu;
ndu Araratu; waa ndu Mini;
waa ndu Ashikenazu!
- Unu họta onye-ishi-ojogu,
a-buru iya ọgu!
- Unu achifuta ịnya ye g'o
zeru gbiigbiigbi
je g'eka igube etsu.
- ²⁸ Unu dozia Ọhamoha g'ephe
tsoo ya ọgu;
mbụ ndu eze ndu Midiya;
waa ndu achi ọha phe;
waa ndu-ishi phe;
mékpoó ndu ali ẹka
nókota phé l'ẹka g'ephe
hakọta.
- ²⁹ Ali anma jjijiji bya echí
gburugburu; kélé iphe,
Chipfu chíru k'eme
ndu Bábilonu dükwa
g'o dù.
- Mbụ l'oo-me ali Bábilonu
l'ophu l'qoburu ochobu;
k'ophu bụ l'ọ tọ dùdu
onye byaru ebubaaru
iya eburu.
- ³⁰ Ndu ojogu ndu Bábilonu bẹ
hakwaru alwụ ọgu
lachaa je anodu l'ulo phé,
a kpúshiru ike.
Ike bẹ bvukotawaru phé nụ;
ephe dùwaa g'unwanyi.
- Eká ephe bu ebubu bẹ a
tùwaru ọku.
- Mgboro-ígwè, o gude
gbaa ụpho iya bẹ a
nyajishiwaru.
- ³¹ Onye ọkpa-egwa lanụ
anoduje agba etso

nwibe iya;
 onye-ozi etso onye-ozi ozo;
 bükpoerupho ndu eje ezi
 eze ndu Babilonu
 l'a nataakwaru iya
 mkpükpu iya l'ophu
 l'ophu.

³² Eka mini asókahu asókahu
 bẹ a kuchichaakwaru;
 bya atufu oku l'uda l'uda,
 dùgbaa l'eka ono.

Ndu ojogu bẹ meji tofuwaru.”

³³ Wakwa iphe, oopfu; mbụ Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike; mbụ Chile-ke kẹ ndu Ízurelu:

“Nwada Babilonu dùkwaa
 g'alị eka aazoshi ęswa
 lẹ balị teke aazọ iya
 tòlitoli.

Teke aa-kpa iya g'onye akpa
 ji rwuakwaru.”

³⁴ “Nebukadineza, bụ eze ndu
 Babilonu ripyawaru
 anyi.

O mewaru; ọphu anyi amaedu
 iphe, anyi eme.

O mewaru anyi;
 anyi bürü ite iphorø.

Ọo g'ejo agwọ elweje iphe-a
 bụ g'o lweru anyi
 bya egude ęku anyi rijia
 ępho;
 bya agbẹ teke ono gbofу
 anyi.

³⁵ G'iwashị, e weru l'anụ-ehu
 anyi tukokwaru ndu
 Babilonu l'ehu!”

Nokwa iphe, ndu bu l'ubvú
 Zayonu epfu.

“Gẹ mee anyi tukokwaru
 l'ishi ndu bu l'alị ndu
 Babilonu!”

Nokwa iphe, ndu bu lẹ

- Jierúsalemu epfu.
- ³⁶ Qo ya bụ lę-a; wakwa iphe,
Chipfu epfu baa:
“Lekwa; mu a-gbaru unu
ødzori; melata iphe,
e meru unu.
Enyimu phę bę mu e-me
g'ọ tashịhu;
bya emee ogba mini
phę g'ọ tashihuchaa.
- ³⁷ Bábilonu e-mechaa bürü
ikpözu;
eka nküta-ọswa bugbaa;
waa iphe, a-nodu anyị
ishi ẹdzu;
teme l'e gudekwa iya
phę agba mgbonu;
eka ọ tọ dudu onye bya
eburu iya eburu ọzo.
- ³⁸ Ndibe iya g'ephe ha asugbaa
ekiri g'oduma.
Mbụ l'ephe asugbaa kɔroro
g'ünwu oduma nshii.
- ³⁹ Obenu l'oo teke ono,
oonwu phę
phuruphuru g'oku ono
bę mu e-shiru phę nri
Ọbo-iphe;
mee mee atsuahaa phę;
k'ophu ephe a-chiépho
ochi kpokirihuchaa
akpokirihu;
kuwaruro mgbenya,
ephe tee tehubaędu etehu.
Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.
- ⁴⁰ Mu a-kwata phę tua l'alị g'ünwu
atürü, a chí eje egbushi;
mbụ g'ikpoto ebili;
yee ikpoto eghu.
- ⁴¹ Lewaro g'e gude gude ndu
Sheshaku;

- g'e gude lwüta ndu ndiphe
l'ophu shi gude eku
onwophe.
O bụakwaa iphe, anyị
ishi ẹdzu l'echilabọ
oħamoha.
- ⁴² Enyimu byaakwaru utso
riyabę alị ndu
Bábilonu.
O bürü gborogboro, qoso bę
o gude sopyabe iya.
- ⁴³ Mkپukpu lę mkپukpu,
nọ iya nụ bükotaru
ochobu; kpohu nkụ;
bürü alị evevee;
alị eka adụdu onye bu
iya nụ;
ophu o dudu onye eshi iya
eshishi.
- ⁴⁴ Mu a-hụ Balụ ahụhụ l'alị
ndu Bábilonu.
Mu emee ya l'o gbọ iphe,
o lwehawaru elwelwe.
Oħamoha taa wụedu
awụ-pfụ iya.
Teme igbulọ mkپukpu
Bábilonu adakpoșihu.
- ⁴⁵ Ndibe mu; unu shikwa
l'ime iya wụfuta!
Unu gbakwaa qoso ndzụ unu!
Unu gbalakwaaru oke
eħu-egħu Chipfu!
- ⁴⁶ Gę meji ta tħofukwa unu;
ophu unu atsħukwa
ebvu;
teke unu a-wata anu ude
qgu l'alị ono;
a -tħkpoo əwa-a apha-a;
apha əzo l'aawata əzo;
mbu teke iwashị adu
l'alị ono;
teme onye-ishi anodu

etso onye-ishi ḡogu.

- ⁴⁷ Qo ya bụ; o nweru teke
dụfutaje nụ,
 bụ teke mu a-nụ nshi
ndu Babilonu aphụ.
Ali phe l'ophu bę ee-me
iphe-iphere.
Ndibe iya, e gburu ebugbu
adabyigbaaru adabyiru
l'ime iya.

- ⁴⁸ Noo teke imigwe;
mę eliphe l'ophu;
yee iphe, bükpo iphe,
nökota iya nụ
a-tụ ụzu l'eka ęhu atso
phe ụtso l'opfu ęhu
ndu Babilonu;
kèle ndu mmebyi,
shi l'uzo isheli abya phe
etso ḡogu.”
Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bụ ono.

- ⁴⁹ “O kwa gę ndu Babilonu
meru ndu mgboko l'ophu;
ęphe daa poopoo
bụ gę ndu Babilonu ono
a-da poopoo
ęphebedua.
O bürü iphe, kparụ iya nụ bụ
g'ęphe gude gbua ndu
Izurelu.

- ⁵⁰ Unubę ndu nahụru ḡogu-echi;
unu tüğbuekwapho!
Unu be jekpokwa
anmarwụbe!
Unu nödukpooro ụzenya
nyata Chipfu!
Unu anyatakwaphe
Jierúsalemu!”

- ⁵¹ “E kpua kwarụ anyi iphu
lę ntụ;
kèle a kowarú anyi onu.

Teme iphere kpuchiwa
anyi iphu;
noo kèle ndu ọhoso
bahuru l'eka dugbaa
nsø l'ulo kẹ Chipfu."

⁵² Wakwa iphe, Chipfu epfu
baa:

"Mbóku abyani-a, bù mbóku,
mu a-nü nshi aphụ.

O bụru iphe, a-nodu ada l'alị
iya l'ophu
bù atsụ ude, ndu e mekarụ
iphe atsụ.

⁵³ O tọ dükwa m'obetaru
Bábilonu jerwuchaa
akpaminigwe;
bya emee ulo, a kpúshiru
ike nkiya, dù ephekerephe;
mee ya;
ophuaabahudu iya abahụ;
bè mu e-yelé-a ndu e-je
emebyishia ya.

Nokwa iphe, Chipfu eepfu
bù ono.

⁵⁴ Uzu-ekwa adakwa lẹ
Bábilonu; ụzu,
egoshi l'e mebyishiwaru
iphe,
parụ eka l'alị ndu
Bábilonu.

⁵⁵ Chipfu abyawaa emebyishi
Bábilonu;
byanyikota oke ụzu ono,
aanoduje atụ l'ime
iya ono.

Ndu ọhogu atụ akpara
g'eze-enyimu abya.
Uzu, ẹphe a-nodu atụ ala
ephekerephe.

⁵⁶ Noo kèle onye mmebyi
byawaru emebyishi
Bábilonu.

Ndu ojogu iya bę a
 kpütachawaru lę ndzü.
 Teme a gbajishiwa ụta
 phę mkpurikpu
 mkpurikpu;
 kele Chipfu bụ Chileke,
 apfije nemadzü
 ugwo g'iphe,
 o meru gbaru.
 O je l'apfụ iya ugwo pfụ-dzua
 ya ya apfụ-dzu.

⁵⁷ Mu e-me gę ndu-ishi iya;
 yee ndibe iya, maru iphe;
 yee ndu-ishi ojogu iya;
 mę ndu-ishi
 mkpükpu phę;
 mékpoo ndu ojogu phę;
 ngua męe g'o tsü
 phę atsütsu.

Mgbenya atuko tushi phe;
 ęphe tee tetabaędu
 eteta jasü l'ojejoje."

Nokwa iphe, oopfu;
 mbụ onye eze ono,
 bụ Chipfu; bya abürü
 Okalibe-Kakota-Ike ono.

⁵⁸ Wakwa iphe, oopfu;
 mbụ Chipfu bụ
 Okalibe-Kakota-Ike:
 "Igbidigbi igbulo Babilonu
 ono bę ee-tsukpöshichaa
 etsukpöshi.

L'a tufu ọku l'ephekerephe
 ọnụ-abata iya ono.

Ndiphe eria aphụ see akanya
 kę mmanụ.

Ohamoha abuerupho ọku bę
 ęphe e-jeru ozi jasü
 ike abvụ phę."

⁵⁹ Wakwa ozi, onye mpfuchiru Chileke, bụ Jieremaya ziru Seraya, bụ
 nwa Neraya bya abürü nwanwa Maseya; teke ono, o jeru Babilonu ono;
 ọ bürü ęphe lę Zedekaya swi; mbụ eze ndu Jiuda teke ọ búwaru eze

apha eno. Seraya ono bu onye-ishi, bu iya achotaje eka ndu ije a-kwaje. ⁶⁰Jieremaya tukoephō ejo-iphe, a-nwuru Babilonu dekota l'ekwo; mbu iphemiphe ono, e dekoṭarū k'opfu ehu Babilonu ono. ⁶¹Iphe, o pfuru Seraya bu: "Teke i jerwuekwarupho Babilonu; gukwaa iphemiphe-a g'a nūma-dzuru. ⁶²Iphe, ii-pfufua bu: 'Gube Chipfu; i pfuwaru su l'ii-mebyishi eka-a; k'ophu bu le nemadzū tee buedu iya ebubu; ophu anu a-noedu iya; l'oo-buru ochobu ojejoje!' ⁶³Teke i guchaerupho ekwo-a; l'ilibe iya mkpuma woru chie l'ime enyimu Yufurétisu. ⁶⁴Iphe ozo, ii-pfufua ye iya bu: 'Noo ge Babilonu a-tsū otsuri bu ono; ophu oo-sebaedu ozo. O bürü iphe, a-kpa iya nu bu ejo-iphe, mu abya eme g'o dapfu iya; ophu ike adu baedu ndibe iya.' "

Noo eka opfu Jieremaya jeberu bu onoya.

Teke Zedekaya bu eze ndu Jiuda

(2Ndu 24:18-20; 2Iphe 36:11-16)

52 ¹Zedekaya be nowaru ukporo apha l'apha lanu teke o wataru aburu eze. Iphe, o noru l'aba-eze le Jierúsalemu bürü apha iri le nanu. Ephra ne iya bu Hamatalu nwada Jieremaya ke Libuna. ²O meru iphe, du ejí l'enya Chipfu ge Jiehoyakimu meru. ³O bürü ehu-eghu, eghu Chipfu be iphe ono gude nwua l'ehu ndu Jierúsalemu; me l'ehu ndu Jiuda; jeye teke o chifuru phē l'atatiphu iya.

Zedekaya nonyaa; bya ekwefuaharu eze ndu Babilonu ike.

Adada Jierúsalemu

(2Ndu 25:1-7; 2Iphe 36:13-21; Jier 39:1-10)

⁴Tobudu iya bu; o be l'apha, kwe Zedekaya apha tete, o wataru aburu eze; labali k'iri l'onwa iri; eze ndu Babilonu, bu Nebukadineza chita ikpotu ndu Ojogu iya; ephe byatashia Jierúsalemu. Ephe kepheta mkipukpu ono; bvuphee ya ose-ogu mgburugburu. ⁵Ephe kepheta mkipukpu ono jeye l'apha, kwe eze, bu Zedekaya apha iri le nanu; e -shi teke o wataru abu eze. ⁶G'o rwuru abali ke tete l'onwa eno be egwu-ememe, du le mkipukpu ono kabaa njo; k'ophu ndu bu iya nu te nwehedu nri, ephe e-ri. ⁷O rwua mboku ono; e tsukpoo igbulu mkipukpu ono. O be l'eniyashi iya; ndu Ojogu l'ophu tsukahu gbalaa. Eka ephe shiru gbalaa bu l'onu oguzo ono, du le mgbaka igbulu labo ono, du le mgboru mgbabu eze. Teke ono be ndu ojogu ndu Babilonu kephera mkipukpu ono mgburugburu. O bürü eka ephe shiru bu uzo nsuda Araba. ⁸Ole ndu Ojogu ndu Babilonu chipyaberu eze, bu Zedekaya je egude iya le baswaa ali, du le Jieriko. Ndu Ojogu iya buhaa ya tsukashiju. ⁹Ephe kpua eze, bu Zedekaya le ndzu; kpuru iya kpü-pfu eze ndu Babilonu le mkipukpu Ribula, bu eka o no nmaa ya ikpe. ¹⁰O bürü le Ribula l'eka ono be eze ndu Babilonu no gbusia unwu Zedekaya; Zedekaya nodu ele iya enya; o nodu egbushi phē. O

byakwapho bya atuko ndu-ishi l'alí ndu Jiuda gbushikqota. ¹¹O bya aswo-shia Zedekaya akpuru enya; bya egude egbirigba, e meru l'onyirubvu tūgbabe iya kpüta lashja Babilonu; je eworu iya tūa mkporo; o nođu l'eka ono jasú teke o nwuhuru. ¹²O bya erwua g'önwa ise dū l'abalí iri; lapha, kwe Nebukadineza apha iri lē tete, e -shi teke o wataru abu eze ndu Babilonu; Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, eche Nebukadineza nche; mbu onye-ozi eze ndu Babilonu ono jeshia Jierúsalemu. ¹³O je atua oku l'eze-ulo Chipfu; me l'ulo-eze; me l'ulo, dükota lē Jierúsalemu; mbu l'ulo ndu oke amadú bē o tükotaru oku. ¹⁴Iphe, bu ndu Ojogu, onye-ishi ojogu ono, echeje eze nche chí; ephe je l'eka ono; bē tsukpoširu ighbulo, e gu-de kpü-pheta Jierúsalemu mgburugburu. ¹⁵Nebuzaradanu, bu onye-ishi ndu ojogu, echeje eze nche tuko iphe, bu ndu phoduru lē mkpükpu ono rwukqo lashja Babilonu; ephe lē ndu lapfuru eze ndu Babilonu alapfu; mékpoo ndu emeje qna, phoduru nü. ¹⁶Onye-ishi ndu ojogu ono, bu Nebuzaradanu bē ndu ophu o haru haa bu ndu ophu kachakpoo aburu ndu ükpa l'alí ono; g'ephe jeje ozi l'opfu-vayinu; me l'opfu.

¹⁷Itso onyirubvu, dū l'eze-ulo Chipfu; me ogba-kperekpere; me iphe ono, e shi eyeje mini ono, e gude onyirubvu kpüa, dū iya nü; bē ndu Babilonu kupyashichaaru akupyashi; vuta onyirubvu ono lashja alí Babilonu. ¹⁸Ephe vutakwarapho ite; me iphe, eegudeje ekpo ntü; me iphe, apajé oghu oroku; me gbamugbamü; waa iphe, bükpoo iphe, a kpuru l'onyirubvu, eegudeje eje ozi l'eze-ulo Chipfu; ¹⁹Onye-ishi ndu ojogu ono bya achitakwapho eze ochi; yee iphe, aaguje oku; yee gbamugbamü; mékpoo ite; me iphe, aapfubeje oroku; mékpoo nkweka; mbu iphemiphe, bükpoo iphe, e meru lē mkpola-ododo yee k'ochaa.

²⁰Onyirubvu, lakotaru l'itso labo ono; me l'iphe ono, e shi eyeje mini ono; yee oke-eswi onyirubvu iri l'ebó ono, shi nođu iya lē mkpula ono; me l'ø-gba-kperekpere ono, bùchaa iphe eze, bu Sólomonu meshiru dobe l'eze-ulo Chipfu; bē erwa, dū iya nü bē ataa tükotadu qnu iya. ²¹Itso ono bē eli iya dugbaa nkwo-eka iri l'esato l'ehu l'ehu. Iphe, itso ono dū gbaa mgburugburu bùru nkwo-eka iri l'ebó. E meru itso ono; üz dū iya l'echi. Igbidigbi itso ono dugbaa mkpushi-eka éno éno. ²²Nchi-itso, a tü-koberu l'eli itso ono bē eli iya dū nkwo-eka ise ise. A bya egude ügen yele itorokuma, a kpuchaaru l'onyirubvu; tsophee ya mgburugburu. Itsó k'ebó; yele itorokuma, akpuru dobe iya bùru iphe lanu yele ophuu. ²³Itorokuma dū ükporo éno l'iri l'ishii l'aguga iya. Mkpakó itorokuma, akpuru dophee ügbu ono mgburugburu dū ükporo ise.

A kpuru ndu-ishi ndu Jiuda lē ndzü (2Ndu 25:18-21)

²⁴Noo ya; onye-ishi ndu Ojogu ono, bu ndu anoduje eche eze nche ono bya akpüta Seraya, bu onye-ishi ndu-uke Chileke lē ndzü; kpüta

Zefanaya, bụ onye-uke, etsota Sereya; mē ụmadzu ẹto, echeje nche l'ọnubata eze-ulo Chipfu. ²⁵A bya abya lē ndu ophu nokwadu lē mkpukpu; ọ bya akpūta onye aharu aháhá shi bürü onye-ishi ndu ojogu; mē ụmadzu ęsaa, shi agbazijeru eze idzu; kpūta onye edejeru onye-ishi ndu ojogu ękwo, bụ iya bụ onye-ishi ndu egudeje ndu ali ono l'okpehu g'ephe je ogu; mē ụkporo ụmadzu ẹto, bụ unwoke alị ono, a humaru lē mkpukpu ono.

²⁶Nebuzaradanu, bụ Onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze nche ono tuko g'ephe ha kpūta kpū-pfuta eze ndu Bábilonu lē mkpukpu Ribula. ²⁷O bürü lē Ribula l'eka ono, dū l'alị Hamatu bẹ eze ndu Bábilonu nō gbushia phē. Noo g'e shi kpūa ndu Jiuda lē ndzụ l'alị phē laa alị ozo bụ ono.

²⁸Wakwa ụmadzu ole, Nebukadineza kpūru lē ndzụ lashia alị ozo. L'apha k'ęsaa, e -shi teke ọ wataru abürü eze bẹ ọ chịtaru ndu Jiuda ụnu ụmadzu ęsaa l'ukporo ụmadzu iri lē nanụ l'ụmadzu ẹto. ²⁹O rwua l'apha ophu kwe iya iri l'ęsato, e -shi teke ọ wataru abürü eze; o shi lē Jierúsalemu chịta ụnu ụmadzu labo l'ukporo ụmadzu l'ụmadzu iri l'ębo. ³⁰O be l'apha, kwe Nebukadineza ụkporo apha l'apha ẹto, e -shi teke ọ wataru abürü eze; Nebuzaradanu, bụ Onye-ishi ndu ojogu, anoduje eche eze nche bya achilaaru iya ndu Jiuda, dū ụnu ụmadzu l'ukporo ụmadzu iri l'ęsaa l'ụmadzu ise. Mkpakö ndu a kpūru lē ndzụ bürü ụnu ụmadzu iri lē nanụ l'ukporo ụmadzu iri.

A tufutaru Jiehoyakinu l'ulo-mkporo (2Ndu 25:27-30)

³¹O bürü l'apha, kwe Jiehoyakinu, bụ eze ndu Jiuda ụkporo apha l'apha iri l'ęsaa, e -shi teke a kpūru iya lē ndzụ bẹ Evilu-Merodaku, byaru abürü eze ndu Bábilonu. O bürü g'ọnwa iri l'ębo dū l'ukporo abalị l'abalị ishi; bẹ ọ tufutaru Jiehoyakinu, bụ eze ndu Jiuda ono l'ulo-mkporo. ³²O pfuru opfu oma yeru Jiehoyakinu; bya edobe iya l'ọnodu, kakota ree eme lē ke ndu eze ozo, a tukoru yele ęphe kpūa lē ndzụ laa alị Bábilonu. ³³O bürü iya bụ lē Jiehoyakinu eyefu uwe mkporo iya; bya awata eri nri lē teburu eze gbiriri jasụ g'o nō-beru. ³⁴Mbóku-mbóku bẹ eze anuje iya okpoga, oo-gudeje eme mkpa iya jeye g'o nō-beru; mbụ gbiriri jasụ mbóku, ọ nwụhuru.